

4) ἄλλα ἐξ ἄλλων ρημάτων παρηγημένα: βρυάζω (βρύω), ἐνιπτάζω (ἐνί-
πτω), χασκάζω (χάσκω), μιμνάζω (μίμνω), σεβάζω (σέβω), εικάζω (εἴ-
κω) κτλ. ἀλέγω — ἀλεγίζω, φέρω — ἀντιφερίζω, προκαλέω — προ-
καλίζω κτλ. 5) πάμπολλα παρώνυμα: ἀγυρτάζω (ἀγύρτης), προφη-
τάζω (προφήτης), ἀναγκάζω (ἀνάγκη), καναχίζω (καναχή), ὀργίζω (ὀρ-
γή), ὀπωρίζω (ὀπώρα), θερίζω (θέρος), ἐαρίζω (ἔαρ), τροχάζω (τροχός),
κομπάζω (κόμπος), στοχάζομαι (στόχος), δειπνίζω (δειπνον), ἑταρίζω
(ἑτάρος) καὶ τὸ τῆς καθομιλ. ταιριάζω, ξενίζω, ἀθροίζω, δαχνίζω, δαι-
μονίζω, πολίζω, ὑβρίζω κτλ. κτλ.

Ἐκ τῶν καὶ ἐδῶ ὑπὸ τὸ ζ΄.) καὶ ἀνωτέρω ὑπὸ τὸ ς΄.) δισπαρμένειν
παραδειγμάτων εἶνε ἤδη φανερόν, ὅτι ἐν τῇ καθομιλουμένη ἐπερίσσει-
σεν ἢ χρῆσις τῶν εἰς ζω καὶ ἐκ λαρυγγικῶν, καὶ ἐξ ὀδοντικῶν καὶ ἐκ
φωνηστικῶν ριζῶν ἢ θεμάτων γενομένων.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον τρόπον προῆλθε τὸ ζ΄ καὶ ἐν πολλοῖς ὀνόμα-
σιν, ὡς μᾶζα (μάγ-ια, μάσσω, μάγ-ειρος), φύζα (φύγ-ια, φυγή). ὄζη
(δυσσομία. ὄδ-λη), πέζα (πέδ-ια, πέδ-ον πρὸς τὸ λατιν. ped-is ποδ-
ός), ρίζα (ρίδ-ια. αἰολ. βρίζα ὃ ε. φρίζα, σκρ. vr.dh αὔξειν) καὶ τὸ κα-
θομιλούμ. βρίζα (πιθανῶς ἐκ τῆς αὐτῆς καὶ ἡ ρίζα ἀρχῆς). Τοσαῦτα
καὶ περὶ τῶν ἐπιθεμάτων τῶν παραγόντων νέα ρηματικὰ θέματα.

ΕΠΕΝΘΕΜΑΤΑ.

Ἐπενθέματα ἐντὸς αὐτῆς τῆς ριζῆς παρεμβαλλόμενα εἶνε.

α.) τὰ ἔρρινα ν, μ, γ τὰ μεταξὺ τοῦ ριζ. φωνήεντος καὶ τοῦ χαρα-
κτῆρος ἐπεντιθέμενα ὡς ἐν τοῖς λα-ν-θ-άνω (λαθ), ἱ-ν-δ αλ-μα (ιδ.
εἶδ). λι-μ-π-άνω (λιπ — λειπ), νύ-μ-φη (νυφ, πυθ) κλα-γ-γή (κλαγ),
δα-γ-κ-άνω (δακ) κτλ. Ἀλλὰ περὶ τούτων ἤδη ἐν τοῖς πρόσθεν ἔγει-
νε λόγος.

β΄.) τὸ φωνῆεν ε ἐπεντιθέμενον μεταξὺ τοῦ ριζικοῦ φωνήεντος καὶ
τοῦ πρὸ αὐτοῦ συμφώνου τινῶν, μάλιστα ἀφωνολήκτων, ρημάτων καὶ
ἀποτελοῦν τὰς διφθόγγους ευ καὶ ει, οἷα: φεύγω (φ φυγ), πευθ ὅθεν
πεύσομαι, πεῦσις (φ. πυθ), τεῦχ-ος, τεύξομαι (φ. τυχ) κ.τ.τ. λείπω (φ.
λιπ), πείθω (φ. πιθ), εἶδον, εἰδῆσω, εἶδος (φ. ἰδ — Fiδ), εἶμι (φ. ἰ) κ.τ.τ.
Τοιαῦτα καὶ τὰ πλέω (πάλι πλέω καὶ ἀκόμη ἀρχήτερα πλεύω, ὅ-
θεν καὶ ὁ ἀόρ. ἔπλευσα. φ. πλυ, ὅθεν καὶ πλύ-ν-ω, πλύ-σις), πνέω
(πνέω, πνεύω φ. πνυ. πε πνυ μένος), νέω (νέω, νεύω, ὅθεν καὶ νεύ-
σομαι, ἔνευσα, νευ-στήρ. φ. νυ), ρέω (ρέω, ρεύω, ρεῦσις, ρεῦμα φ. ρυ,
ἔρρύ-λν, ρῦσις), θέω (θεω, θεύω, θεύτομαι κτλ. φ. θυ, θύω, θούς),

χέω (χέω, χεύω, χεῦμα, β. χυ — χύ-σις). Καὶ ἐν τοῖς ἐξ τούτοις ῥήμασι δηλ. τὸ υ τῆς ευ πρὸ τοῦ ω καὶ τῶν ἄλλων φωνηέντων τῶν καταλήξεων μετέβη εἰς F, τοῦτο δέ, κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς ἑλληνικῆς, ὕστερον μεταξὺ δύο φωνηέντων ἐξέπεσε. Καὶ ἐν τούτοις μὲν ἡ δίφθογγος εἰ ἢ ευ ἐμφανίζεται κατὰ τινὰς μόνον χρόνους, κατὰ δ' ἄλλους ἀναφαίνεται τὸ βραχὺ ρίζ. φωνῆεν ε ἢ υ· ἐν δὲ τοῖς δεύω (βρέχω), γεύω (πρβλ. τὸ λατιν. gustus), νεύω (λατ. nuos) καὶ ψεύδω (πρβλ. τὸ ποιητικὸν ψύθος = ψεῦδος), ἴσως δὲ καὶ ἐν τῷ σπεύδω (β. σπυδ, ὅθεν καὶ σπουδῆ) ἡ δίφθογγος διὰ πάντων τῶν τύπων διήκει. — Ἐν δὲ τοῖς τήκω (β. τᾶκ), ληβ (λήψομαι, εἴληφ-α β. λᾶβ), ληθ (λήθη, β. λᾶθ), σήπ-ομαι (β. σᾶπ). τρῖβω (β. τρῖβ, ἔ-τρῖβ-ον), θλίβω (β. θλίβ) κ.τ.δμ. ἐκ μὲν τοῦ εα προῆλθε τὸ η, ἀντὶ δὲ τῆς εἰ ἐτέθη τὸ μακρὸν ι. Παράδοξος εἶνε ἡ ἐν τοῖς τοιούτοις κατὰ μεταγενεστέρους χρόνους (ἐν ἐπιγραφαῖς) ἐμφάνισις ἢ ἐξανάδυσις τῆς εἰ ἀντὶ τοῦ ι· ὡς νείκη, τειμή, τρεῖβω, κ.τ.τ. ἀντὶ τῶν νῖκη, τιμή, τρῖβω κ.τ.λ.

γ.) Εἶδος τι ἐπενθέματος εἶνε τὸ τ ἐν τοῖς πόλεμος (πόλεμος), πόλις (πόλις), πτισάνη, πτίσσω (πρβλ. πίτ-υρον καὶ πισάνη καὶ λατιν. pinso), πτέρνα (πέρνα) καὶ εἶτι ἄλλο. Καὶ τὸ θ ἐν τοῖς χθῶρ (πρβλ. χαμ-αί, hum-us), χθαμαλός (χαμηλός), χθές. (πρβλ. τὸ λατιν. heri σκρ. hyas, γερμ. ges-tern) κτλ.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε εἰρημένων ἀρκούντως ἐδείχθη 1) ὅτι ἡ γλῶσσα ἐξ ὀλίγων ἀπλῶν ριζῶν διὰ προθέσεως ἐπιθέσεως, καὶ ἐπενθέσεως ποικίλων φωνηέντων ἢ συμφώνων φθόγγων παρήγαγε μέγα πλῆθος συνθετωτέρων θεμάτων. Οὕτω π. χ. ἴν' ἔχωμεν προχειρότερα τινὰ τῶν προσκεθεμένων παραδειγμάτων ἐκ μὲν τῆς ρίζης λαβ τὰ θέματα ληβ, εἰληβ (εἴληφ), λαμβ (Ἴων. μέλλων λάψομαι) καὶ λαμβαρ, αὐτὴν δὲ ταύτην τὴν λαβ ἴσως μετὰ τῆς λαF, λαν, (ὅθεν ἀπο-λαύ-ω) ἐξ ἄλλης ἀπλουστεράς (λα, ὅθεν λάω—λῶ θέλω) ἐκ τῆς βαλ τὰ (βαλ, βολ, βολε) βλα ἢ βλη καὶ βαλλ. αὐτὴν δὲ τὴν βαλ μετὰ τῆς var (ὅθεν τὸ καθομιλοῦμαι. εἶνω = βίλλω καὶ τὸ ἀρχ. βαίνω) ἴσως ἐκ τῆς ἀπλουστεράς βα (βά-σις) κτλ. 2) ὁ βούς οὗτος τῶν ποικιλομόρφων θεμάτων ἐκ τῶν ἀπλῶν ἐκείνων ριζῶν πρὸ τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἑλληνικῆς ἀπὸ τῶν συγγενῶν γλωσσῶν ἀρχίσας μέχρι ἐσχάτων διαρκεῖ. 3) Τρίτον δέ τι μανθάνομεν ἐκ τε τῶν πρῶτον μνησθέντων καὶ ἐτι μᾶλλον ἐκ τῆς συγκριτικῆς γραμματικῆς, ὅτι αἱ ρίζαι (τῶν ἀρίων γλωσσῶν δηλονότι), τοῦλάχιστον αἱ πλεῖσται, κατ' ἀρχὰς ἀνοικταὶ οὔσαι, ἤτοι εἰς φωνῆεν ἀπολήγουσαι, ὕστερον διὰ συμφώνων ἐπιθεμάτων ἐκλείσθησαν. Ἐν δὲ ταύτῃ τῇ προόδῳ τὸν μὲν μέσον ὄρον κατέχουσιν ἢ σκισκρίτη, ἢ

ἑλληνική καὶ ἡ λατινική. τὸν δ' ἐσχάτον αἱ σλαβικαὶ καὶ αἱ γερμανικαὶ γλῶσσαι, αἵτινες ὀλιγίστας ἀνοικτάς ρίζας ἢ θέματα ἔχουσι. Περὶ τούτου ὁ J. Grimm: ἐν τῇ Über die Diphthonge πραγμασίᾳ του (ἐν σελ. 63) λέγει τάδε: An die stelle vieldeutiger sich verwirrender wurzeln mit Vokalausgang, wie sie in morgenländischen sprachen sich kund gibt, scheint inden europäischen, zumal der deutschen, die Neigung vorhanden, den wurzeln durch beigefügte Consonanten grössere Individualität zu geben. » Ἡ τελευταία λέξις τοῦ Grimm, individualität ἀτομικότης, ὑποδεικνύει καὶ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἡ ποικιλία αὕτη τῶν θεμάτων ἐκ μιᾶς ἐκάστης ρίζης. Ἡ γλῶσσα κατ' οἰκίαν ἀνάγκην τείνουσα ὅσον τὸ δυνατόν ἀκριβέστερον νὰ διακρίνη ἀπ' ἀλλήλων ἢ ρίζας κατ' ἀρχὰς ὁμωνύμους μὲν, ὅχι δὲ καὶ συνωνύμους, ἀλλὰ μᾶλλον ἢ ἤττον διάφορα σημαίνουσας, ἢ τὰς ποικίλας χροιάς ἢ παραλλαγὰς μιᾶς θεμελιώδους παραστάσεως ἢ ἐννοίας ρίζῃ τινὶ ἐγκειμένης, προσήρτησεν εἰς μίαν ἐκάστην ρίζαν τὰ ποικίλα ἐκεῖνα ἐπιθέματα (καθ' ἣν ἀνωτέρω ἐτέθη γενικωτέραν τοῦ ὄρου ἔννοιαν), ἅτινα διὰ τοῦτο καὶ « προσδιορισμοὶ τῶν ριζῶν » δύνανται νὰ ὀνομασθῶσιν. Οὕτω π. χ. ἵνα διακρίνη τὰς ὑπὸ τὴν μίαν φωνὴν θα συμπιπτούσας διαφόρους παραστάσεις τοῦ θεᾶσθαι· θαυμάζειν· τίθεναι, ἴσως δὲ καὶ θάλλειν καὶ θάπτειν, τὴν εἰδοποίησεν εἰς θε (ὅθεν θέ-α). θαν — θαF (θαῦ-μα) θαπ (τέθα-πα, τέθηπα), θαμβ (θάμβος). θε (σκρ. dha) — τιθε (θέ-σις, τίθημι). θαλ (θάλ-ος), θαλλ (θάλλω). θαφ· ἢ ταφ (θάπτω καὶ θάφτω καθομιλ. τάφ-ος) κτλ. ἵνα δὲ διακρίνη τὰς διαφόρους ὑπὸ τὴν μίαν ρίζαν λα παραστάσεις τοῦ θέλειν, σφοδρῶς ἐπιθυμεῖν· ἀπολαύειν καὶ λαμβάνειν ἔπλασεν ἐξ αὐτῆς τὰς δευτερευούσας ρίζας λαF ἢ λαν, λιλαι (ὅθεν λι-λαίομαι) καὶ λαβ. ἵνα δὲ ἐρμηνεύσῃ εὐκρινῶς τὰς ποικίλας φάσεις, ὑφ' ἧς κατὰ διαφόρους χρόνους ἢ ῥηματικούς καὶ τυπικούς ἢ ὀνοματικούς τύπους ἢ μία παράστασις π. χ. τοῦ λαμβάνειν ἐμφανίζεται, τὴν ρίζαν λαβ εἰδοποίησασα παρήγαγε τὰ θέματα ληβ (εἴληβ = λεληβ), λαμβ καὶ λαμβαρ, διὰ μὲν τοῦ ὀγκνηροτάτου λαμβαρ τὴν τῶν χρόνων ἐνεστώτος καὶ παρατατικῆς ἔννοιαν τ. ἐ. τὴν ἐκ τῆς παρούσης στιγμῆς ἐκατέρωσε εἰς τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον ἐπακτεινομένην καὶ ἐν τῷ παρελθόντι ἐπ' ἴσης παρατεινομένην ἐνέργειαν, ἐκφράζουσα, διὰ δὲ τῶν ἤττον ἐξωγκωμένων ληβ καὶ λαμβ τὴν μελλοντικὴν ἔννοιαν, διὰ δὲ τοῦ αὐτοῦ ληβ μετ' ἀναδιπλώσεως εε (=λε) εἴληβ (εἴληφα, εἴλημμαι) τὴν τετελεσμένην καὶ ἐν τῷ παρόντι πεπρακτεμένην ἐνέργειαν τοῦ παρακειμένου, διὰ δὲ τοῦ βραχυτάτου

πάντων λαβ τὸ ἀκριχτιον τῆς τοῦ ἀορίστου (ἐλαβον, ἐλαβόμεν) ἐνεργείας. — Ταῦτα ἰσχύουσι καὶ περὶ πάντων τῶν ἄλλων ῥημάτων, τῶν οἱ χρόνοι ἐκ διαφόρων θεμάτων γίνονται. Ἐν γένει ἐκ μὲν τῶν δι' ἀναδιπλώσεως (τίθη, διδω, λαλαβ, διδαχ), ρινοφθογγίσεως (λανθαν, δαγκαν, λιμπαν, διφθογγίσεως (φευγ, λειπ) ἢ ἀπλῆς μηκύσεως (ληθ, τρῖθ, κρῖν) τοῦ ριζικοῦ φωνήεντος ἢ πλείοτερων ὁμοῦ τῶν τρόπων τούτων τὰ μάλιστα ἐξωγαγμένων θεμάτων ἐσχηματίσθησαν οἱ ἐνεστώτες καὶ οἱ παρατατικοί, ἐκ δὲ τῶν ἀπλουστάτων οἱ ἀόριστοι (δηλ. οἱ ἐν μὲν τῇ συνήθει γραμματικῇ β' καλούμενοι, κυρίως δὲ γενετικῶς α'. ὄντες), ἐκ δὲ τῶν τῷ ὄγκῳ ἢ βάρει μεσαζόντων οἱ μεσαῖοι χρόνοι, μέλλων, παρακείμενος, ὑπερσυντελικός, οἱ οὔτε τοιαύτην παράτασιν, οἷαν ὁ ἐνεστώτης καὶ ὁ παρατατικός, οὔτ' ἀκριχτιαν ἐνέργειαν, οἷαν ὁ ἀόριστος, ἀλλὰ τι ἐξ ἀμφοτέρων σύμμικτον καὶ συγκρατὲς καὶ μεσεῦον σημαίνοντες. Ἐντεῦθεν ἤδη καταφαίνεται, ὅτι ἡ ἀπ' αἰώνων ἐν ταῖς γραμματικαῖς διαβωμένη καὶ περικροτουμένη ἀνωμαλία τῶν ῥημάτων δὲν εἶνε ἀνωμαλία, ἀλλ' ὀμολότης, καὶ ὀμολότης κυρία καὶ μεγάλη. οὗτος εἶνε ὁ μόνος κανὼν, καθ' ὃν ἀνέκαθεν ἔχυνε τοὺς τύπους τῆς ἢ γλῶσσαι ἀνωμαλία εἶνε πᾶσα τοῦ κανόνος τούτου παρέκθασις. Ἀνωμαλία εἶνε ὅχι ὁ διὰ τοὺς εἰρημένους ἐλλογωτάτους λόγους ἐκ τῶν δύο ἢ τριῶν διαφόρων θεμάτων (π. χ. φευγ — φυγ. λαβ, ληθ ἢ λαμβ καὶ λαμβαν. μαθ, μαθε, μανθαν. τεκ(τε) — τοκ, τικτ) τῶν τριῶν τάξεων τῶν χρόνων σχηματισμός, ἀλλ' ὁ ἐξ ἑνὸς μόνου (π. χ. λεγ. τιμα. ποιε. δουλο.) πάντων.

Ἀλλὰ διὰ τί ἡ γλῶσσα ἐδῶ μὲν τοῦτον, ἐκεῖ δὲ ἐκεῖνον, ἀλλοῦ δ' ἄλλον διάφορον τρόπον εἰδοποιήσεως καὶ ὅχι ἐφ' ὁμοίων ὁμοίους μετεχειρίσθη καὶ τί σημαίνει ἕκαστον τῶν ποικίλων ἐπιθεμάτων, τούτων ἢ ἐξεῦρεσις, ἐν τοῖς ἀδύτοις τῆς γλωσσικῆς δημιουργίας ἀποκειμένη, ὑπερβαίνει τὰ παρόντα ὅρια τῆς ἐπιστήμης.

ΤΟ ΡΗΜΑ.

Ἐκ τῶν ριζῶν καὶ ἐκ τῶν ἀπὸ τούτων κατὰ τοὺς προεκτεθέντας ποικίλους τρόπους παρηγμένων θεμάτων ἐσχηματίσθησαν τὰ ῥήματα καὶ τὰ ὀνόματα, τὰ οὐσιωδέστατα μέρη τοῦ λόγου, προσαρτήσκει ἄλλων τινῶν ἐπιθεμάτων ἢ ὡς συνήθως καλοῦνται, ῥηματικῶν καὶ ὀνοματικῶν καταλήξεων. Εἶνε δὲ τὰ νέα ταῦτα ἐπιθέματα καθ' ὅλου μὲν εὐδιαγνωστότερα τῶν προειρημένων κατὰ τὴν σημασίαν, ἰδίως δὲ τὰ μὲν ὀνομα-

τικὰ συνθετώτερα καὶ ποικιλώτερα, τὰ δὲ ῥηματικὰ εὐαριθμώτερα καὶ ἀπλούστερα. Ἀλλὰ τὴν τῶν ὀνομάτων ἔρευναν εἰς ὕστερον ἀναβάλλοντες, τώρα ἄς ἐρευνήσωμεν τὰ τοῦ ῥήματος.

Ὁ οὐσιωδέστατος χαρακτήρ, αὕτη ἡ οὐσία τοῦ ῥήματος, εἶνε ὅχι, καθὼς συνήθως ἐκλαμβάνεται, νὰ σημαίνῃ ἐνέργειαν ἐν χρόνῳ κινουμένην καὶ ρέουσαν ἔτι, ἀντιθέτως πρὸς τὸ ὄνομα ἐνέργειαν ἐν τόπῳ ἀκίνητουσαν καὶ οἷον πεπηγυῖαν σημαίνον, ἀλλὰ νὰ παρασταίνῃ ἀπόφανσιν ἤτοι κρίσιν, δι' ἧς ἐνέργειά τις οἷα δῆποτε (κοινῶς ἐνέργεια, πάθος, κατάστασις) ὑποκειμένου τινὸς κατηγορεῖται. Τῆς ἀποφάνσεως ταύτης τὸ μὲν κατηγορημα μετὰ τῶν ἀναγκαιοτάτων (χρονικῶν) προσδιορισμῶν σημαίνεται ἐν γένει μὲν διὰ τοῦ ῥηματικοῦ, ἰδίως δὲ διὰ τοῦ ἐκάστοτε χρονικοῦ θέματος, τὸ δ' ὑποκείμενον διὰ τῶν ῥηματικῶν ἐπιθεμάτων ἤτοι τῶν προσωπικῶν καταλήξεων, τῶν δὲ διαφόρων τρόπων (τῶν ἐγκλίσεων) τῆς ἀποφάνσεως οἱ μὲν κατ' ἀρχάς οὐδὲν φθογγικὸν σημεῖον εἶχαν, ὡς κατωτέρω ἀκριβέστερον θὰ ἴδωμεν, διὰ τῆς τυπικῆς συνάψεως τῶν δύο προειρημένων μερῶν ἀπλῶς ὑποσημαινόμενοι, οἱ δὲ κατ' ἀρχάς τε καὶ ὕστερον περισσώτερον ἐσημαίνοντο καὶ σημαίνονται διὰ τινῶν φωνηέντων μετὰ τῶν δύο ἄλλων μερῶν κειμένων καὶ οἷον πρὸς ἀλλήλα συνδεόντων αὐτὰ διὸ καὶ εἰκότως ἐγκλιτικὰ φωνήεντα ἐκλήθησαν, οἷα τὸ ι (ἢ ιη) τῆς εὐκτικῆς καὶ τὰ δύο μακρὰ η, ω τῆς ὑποτακτικῆς.

Πᾶν λοιπὸν ῥῆμα σύγκεται ἐκ δύο ἢ τὸ πολὺ τριῶν μερῶν, τοῦ μὲν τὸ κατηγορημα σημαίνοντος, τοῦ δὲ τὸ ὑποκείμενον, τοῦ δὲ τρίτου (ὁσάκις ἰδιαιτέρως ἐμφανίζεται) τὸν τρόπον τῆς ἀποφάνσεως. π. χ. τὸ τίθη-μι σύγκεται ἐκ τῶν δύο μερῶν, τοῦ τιθη, ὅπερ ἰσοδυναμοῦν πῶς τῇ μετοχῇ τιθεὶς παρασταίνει τὸ κατηγορημα, καὶ τοῦ μι, ὅπερ σύσροχόν καὶ συνώνυμον ἐν τῇ προσωπικῇ ἀντωνυμίᾳ με σημαίνει τὸ ὑποκείμενον ἐγώ. ὥστε τίθημι = τιθεὶς ἐγώ ἢ δὲ σύνδεσις ἀμφοτέρων καὶ ὁ τρόπος τῆς ἀποφάνσεως (ἐδῶ ἢ ὀριστικῆ ἐγκλίσει) χωρὶς νὰ παρασιαινῆται δι' ἰδίου φωνητικοῦ σημείου, μόνον ὑποσημαίνεται διὰ τῆς τυπικῆς τῶν συνάψεως. Τὸ δὲ ἐθέλ-ω-μι σύγκεται ἐκ τριῶν μερῶν, τοῦ ἐθελ = ἐθέλων, τοῦ μι = ἐγώ καὶ τοῦ ω τοῦ ἐγκλιτικοῦ φωνήεντος (ἐδῶ τῆς ὑποτακτικῆς), τὸν τρόπον τῆς ἀποφάνσεως σημαίνοντος. ὥστε τὸ ἐθέλωμι καθ' ὕστερον ἀνάγνωσιν ἰσοδυναμεῖ πῶς τῷ ἐθέλων ὦ ἐγώ. Ἐντεῦθεν ἤδη καταφαίνεται, ὅτι καὶ ἡ ἀπαρέμφατος καὶ ἡ μετοχή καὶ τὰ ῥηματικὰ λεγόμενα ὀνόματα, τὰ εἰς τος καὶ τος, οὐδεμίαν τοιαύτην ἀπόφανσιν ἐκφέροντα ἐκ τοῦ χοροῦ τῶν ῥημάτων ἀποκλείονται, συνήθως δ' ἐγγύτερα παρὰ τὰ λοιπὰ ὀνόματα τῷ ῥήματι συντάσσ-

σονται ὡς περισσότερον παρ' ἐκείνα βρέουσαν τὴν ρηματικὴν ἐνέργειαν σημαίνοντα. Ὅτι δὲ ποτε καὶ τὰ λοιπὰ ὀνόματα βρευστότερα ἦσαν θὰ τὸ ἴδωμεν κατωτέρω.

Ἐπειδὴ τὸ κατηγορημα εἶνε ἐνέργεια ἐν χρόνῳ κινουμένη, πρέπει ἀναγκαιῶς ἐκάστοτε νὰ προσδιορισθῇ διὰ τινος χρονικοῦ προσδιορισμοῦ. Οἱ δὲ τοιοῦτοι προσδιορισμοὶ ἐκφέρονται ὄχι μόνον δι' ἰδίων λέξεων (τῶν χρονικῶν ἐπιρρημάτων), ἀλλὰ καὶ διὰ τινων ἀπλουστέρων φθογγικῶν σημείων τῷ γενικῷ ρηματικῷ θέματι προσπεφυκότων. Καὶ περὶ μὲν τῶν γενικῶν θεμάτων ἤδη ἱκανῶς διεξοδικὰ ἐλέχθησαν, ὁμοίως καὶ περὶ τινος τριφασίας καθ' ὅλου διαιρέσεώς των, καθ' ἣν ἐκ μὲν τῶν ὀγκωδωστέρων παράγονται ὁ ἐνεστώς καὶ ὁ παρατατικός, ἐκ δὲ τῶν ἰσχυρότερων οἱ β' ἀόριστοι, ἐκ δὲ τῶν μεσαιῶν ὁ παρακειμενος, ἔ ὑπερσυντελικός, οἱ μέλλοντες καὶ οἱ ἀ. ἀόριστοι. Τὰ δὲ χρονικὰ θέματα ἐν τῇ Ἑλληνικῇ κατὰ τὴν πλήρη ἀνάπτυξίν της εἶνε ἑπτὰ. 1) τὸ τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ (ἐνεργ. καὶ μεσ.). 2) τὸ τοῦ β' ἀορίστου (ἐνεργ. καὶ μέσου). 3) τὸ τοῦ μέλλοντος (ἐνεργ. κ. μέσου). 4) τὸ τοῦ ἀ. ἀορίστου (ἐν. καὶ μ.). 5) τὸ τοῦ παρακειμένου, ὑπερσυντελικοῦ καὶ τοῦ τετελεσμένου ἢ μετ' ὀλίγον μέλλοντος (ἐνεργ. κ. μεσ.). 6) τὸ τοῦ β' παθητ. ἀορ. καὶ μέλλοντος. 7) τὸ τοῦ ἀ. παθητ. ἀορ. κ. μέλλοντος. Καὶ περὶ μὲν ἐκάστου τῶν χρονικῶν θεμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν χρόνων κατωτέρω ἀκριβέστερον θὰ γείνη λόγος· τώρα δὲ ἀς ἴδωμεν, ποῖαι καὶ πόσαι εἶνε αἱ προσωπικαὶ λεγόμεναι καταλήξεις, αἱ σημαίνουσαι τὸ ἐκάστοτε ὑποκείμενον τῆς ρηματικῆς ἀποφάνσεως.

Θαυμασία εἶνε ἡ ἀπλότης καὶ ἡ λιτότης, καθ' ἣν ἐκτελεῖται ἡ οἰκονομία τῶν ρημάτων ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ καὶ ταῖς ἀδελφαῖς της. Ὀλίγοι μονοσύλλαβοι ἢ τὸ πολὺ δισύλλαβοι φθόγγοι, τὰ ὑποκείμενα τῆς ἀποφάνσεως ἢ τὰ τοῦ λόγου πρόσωπα σημαίνοντες, εἰς τὰ χρονικὰ θέματα προσαρτώμενοι παράγουσι ποικίλους ρηματικοὺς τύπους. Εἶνε δ' αἱ προσωπικαὶ καταλήξεις ἀντωνυμικαὶ ρίζαι σύστοιχοι καὶ συνώνυμοι ταῖς προσωπικαῖς ἀντωνυμίαις με (ἀρχ. μα· ὅθεν ἡ δοτικὴ μο-ί), τὴ (ὑστερον σύ), καὶ τῇ δεικτικῇ (ὑστερον ἄρθρω) τό-ς. Ἐπαθον δὲ καὶ αὐταὶ ὡς καὶ πολλὰ ἄλλα μέρη τῆς γλώσσης ποικίλα πάθη ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ, ἕως οὗ ἐν τισι τῶν συγγενῶν γλωσσῶν ὅλως ἀποτριβεῖσθαι καὶ ἀσαφεῖς καταστήσασθαι προὐκάλυσαν τὴν διὰ ρητῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, τοῖς ρηματικοῖς τύποις προτασσομένων ἢ ἐπιτασσομένων, ἀνακαίνισίν των ὅπερ μάλιστα συνέβη ἐν τῇ νεωτέρᾳ γερμανικῇ καὶ ταῖς πλείσταις ῥωμανικαῖς γλώσσαις, ἐν αἷς οὐδεμία (ρηματικὴ) ἀπόφανσις ἐκφέρεται ἄνευ ρητοῦ ὑποκειμένου ὃ εἶ. προσωπικῆς ἀντωνυμίας, π. χ.

γαλλ. j'aime, tu aimes, il aime. nous aimons κτλ. γερμαν. ich liebe, du liebst, er liebt, wir lieben, ihr liebt, sie lieben ἀντὶ τῶν ἑλλ. ἀγαπῶ (φιλῶ), ἀγαπᾷς (φιλεῖς), ἀγαπᾷ (φιλεῖ), ἀγαπῶμεν (φιλοῦμεν) κτλ. Ἐν δὲ τῇ Ἑλληνικῇ οὐδέποτε οὐδαμοῦ συνέβη τοιοῦτόν τι ἐκτὸς τῆς ἀγραμμάτου κεφαλῆς νεωτέρων τινῶν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ μεταφραστῶν, τὰ γαλλικὰ π. χ. j'aime, tu aimes κτλ. διὰ τῶν ἀσυμφύλων καὶ κρισζήλων ἐγὼ ἀγαπῶ, σὺ ἀγαπᾷς ἀποδιδόντων. Αἱ δὲ κυριώταται μεταβολαὶ αἱ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ καὶ ταῖς ἀρχαιότεραις ἀδελφαῖς περὶ τὰς προσωπικὰς καταλήξεις συμβᾶσαι εἶνε 1) ἡ κατὰ τοὺς δευτερεύοντας ἢ ἱστορικοὺς καλουμένους χρόνους βράχυνοις ἢ συστολή των, προσελθούσα, ὡς φαίνεται, χάριν ἰσορροπίας ὡς ἐκ τῆς διὰ τῆς ἐν τοῖς ἱστορικοῖς χρόνοις αὐξήσεως ἐπεκτάσεως τοῦ θέματος π. χ. τίθημι, ἐ-τίθη-ν κτλ. 2) ἡ μάλιστα τῇ ἑλληνικῇ, ἐν μέρει δὲ τῇ λατινικῇ καὶ σανσκριτῇ, παραλειπομένων τῶν ἄλλων συγγενῶν, συνήθης ἀποβολὴ τοῦ μι τοῦ ἀ. ἐν. προσώπου καὶ τοῦ συμφώνου (τ) τοῦ τρίτου προσώπου τι κατὰ τὴν λεγομένην τῶν βραχυτόνων καὶ τῶν περισπωμένων συζυγίαν, ὡς λέγω (ἀντὶ λέγω-μι. λατ. amo, dico ἀντὶ τῶν amo-m(i), dico-m(i) κτλ.), ποιῶ (ἀντὶ ποιῶ-μι), λέγει ἀντὶ λέγε-τ-ι, ποιεῖ ἀντὶ ποιέ-ε-τ-ι κτλ. Ἄλλ' ἀς ἴδωμεν ἐκ τοῦ πλησίον ἐκάστην τῶν καταλήξεων.

Ἡ πλήρης κατάληξις τοῦ ἀ. ἐνικοῦ ἐνεργ. προσώπου εἶνε ἡ μι (σφρ. μι ὡς π. χ. ἐν τῷ *dadà mi* = διδω-μι), σύστοιχος τῇ ἀντωνυμικ. β. *ma*, ὅθεν αἱ προσωπ. ἀντων. *me, mo-i*. κλ. λατ. *me, mi-hi*. νεογερμ. *mich, mir*, ἐν τοῖς τελευταίοις τύποις, ὡσπερ καὶ ἐν τῇ ρημ. καταλ. τοῦ *a* εἰς *i* συσταλέντος. Ταύτην τὴν κατάληξίν *mi* εἶχε τὸ ἀ. πρόσωπον ἐπὶ πάντων τῶν χρόνων καὶ τῶν ρημάτων, ὡς δῆλον ὄχι μόνον ἐκ τῶν σανσκριτικῶν ρημάτων, ὧν οἱ πρωτεύοντες χρόνοι, ἐκτὸς τοῦ παρακειμένου, ταύτην τὴν κατάληξίν τοῦ ἀ. προσώπου ἔχουσιν, ἐκ τῶν εἰς *mi* ἐνεστώτων τῆς ἑλληνικῆς καθ' ὅλου καὶ ἐκ τῶν εἰς *m* (ἀντὶ *mi*) ληγόντων χρόνων τῆς λατινικῆς, οἷοι οἱ *amabam, dicebam, dicam* (μέλλ. ὀριστ. καὶ ὑποτακτ. ἐνεστώς), *amem* (ὑποτ. ἐνεστ.), *docerem, docuerim*, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἐπικῶν ὑποτακτικῶν, οἷοι οἱ: ἐθέλωμι ἰλ. Α, 549. I, 397. Ὀδ. Φ, 348. κτείνωμι Γ, 490, τύχωμι Χ, 7. ἰλ. Ε, 279. Η, 243, ἴκωμι I, 444. εἴπω-μι Ὀδ. Χ, 392. ἀγάγωμι ἰλ. Ω, 717. ἴδωμι Σ, 63 κ. ἀλλ. ἔπειτα ἐκ τῶν κοινῶν εὐκτικῶν λέγοιμι, ἴδοιμι, ποιήσοιμι, τιμήσοιμι κ.τ.τ. καὶ τελευταῖον ἐκ τῶν γέλαιμι, φίλημι, δοκίμωμι καὶ τ. ὁμ. εἰς *mi* τύπων τῆς αἰολικῆς διχλέκτου ἀντὶ τῶν κοινῶν εἰς *ω*: γελάω, φιλέω, δοκιμῶ κτλ. (πρόβλ. Ahrens de dial. aol. p. 136 κεξ. καὶ αὐτόθι τὰς τῶν γραμματικῶν

μαρτυρίας και τὰ ἐκ μνημείων τεκμήρια). Πρῶτον δὲ πάθος ἔπαθεν ἡ μὲν τὴν ἀποκοπὴν τοῦ *ι* καὶ ὡς ἀπλοῦν *μ*. (*m*) ἀναφαίνεται ἐν τε τοῖς ἄρτι εἰρημένοις λατιν. τύποις καὶ ἐν τοῖς ἐνεστῶσι *su-m* (ἐσ-μί), καὶ *inqua-m*, ἐν δὲ τῇ ἑλληνικῇ ἀντὶ τοῦ *μ* καὶ ἐνταῦθα, καθὼς καὶ ἀλλαχοῦ (πρβλ. *donum* — δῶρον, *lignum* — ξύλον, *securim* — πέλεκυν κτλ.) ἐπῆλθε τὸ *ν*, ὑπερ ὡς προσωπικ. κατάληξις διέμεινε μέχρως ἐσχάτων 1) ἐν τῷ *ἀ*. ἐνικῶ τῶν παρωχημένων ἢ ἱστορικῶν χρόνων, ὡς ἴστη-ν, ἔστη-ν, ἐτίθη-ν, ἔδω-ν, ἔλεγο-ν, ἐποίη-ο ν, ἐτίμα-ο-ν, ἐδεδηλώσει-ν κτλ. ἐκτος τοῦ *ἀ* ἀορίστου ἔστησα-, ἔδωκα-, ἔγραψα-, ἔκρινα- κτλ. ὅθεν ἐξέπεσε. 2) ἐν ταῖς εἰς — *ιη ν* εὐκτικαῖς, δηλ. τῆς εἰς *μ* συζυγίας, ὡς ἴστα-ίη-ν, δ.δο-ίη ν, θείη-ν κτλ. καὶ τινῶν εἰς *ω* μάλιστα τῶν συνηρημένων εἰς *εω* καὶ *οω*. ὡς ποιοίη-ν, ἰδοίη-ν, σχοίη-ν, φανοίη ν καὶ ἐν τοῖς τραγικοῖς τρέφοι-ν, λάβοι-ν Εὐριπ. Ἐρεχθ. 17, β. ἀμάρτοιρ, Κρατῖνος παρὰ Σουῖδ᾽ ἐν λ. ἀμάρτοιρ (Ἐτυμ. Μ. ἐν λ. τρέφοιρ. Hermann εἰς Εὐριπ. Ἐλεν. 271. Buttman gr. Gramm. I, 355), ἐν ᾧ ἡ συνηθεστέρη κατάληξις τῆς εὐκτικῆς τῶν βαρυτόνων ἐπὶ τοῦ *ἀ*. προσ. εἶνε ἡ *μ*. Ἰστέρον δὲ πᾶν ἶχνος τῆς καταλ. *μ* ἐξηλείφθη 1) ἀπὸ τοῦ ὀριστ. ἐνεστ. τῆς εἰς *ω* λεγομένης συζυγίας: λέγω, ποιέω, τιμάω, δηλώω κτλ. 2) ἀπὸ τοῦ ὑποτακτικοῦ ἐνεστῶτος καὶ μέλλοντος πάντων τῶν ῥημάτων ἐκτος τῶν προσηρημένων ἐκείνων ἐπικῶν λειψάνων, πιθανῶς κατ' ἐπιρροὴν τοῦ μακροῦ συνδεδεμένου φωνήεντος *ω*. 3) ἀπὸ τοῦ παρακειμένου, πιθανῶς κατ' ἐπιρροὴν τῆς ἀναδιπλώσεως, ὅχι μόνον ἐν τῇ ἑλληνικῇ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ λατινικῇ καὶ τῇ σανσκριτῇ, ὡς τέθηπα-, τέτυπα-, γέγονα-, σκρ. *g'ag'ana*. λατ. *dedi-*, *tutudi-*, *memini-*, κτλ. ἐνθα τὸ *α* καὶ *ι* εἶνε συνδεδετὰ φωνήεντα μεταξὺ τῆς ἀπαλειφθείσης προσ. κατάληξεως καὶ τοῦ χρόν. θέματος. 4) ἐκ τοῦ *ἀ*. ἀορίστου: ἔγραψα-, ἔθηκα-, ἔκλινα- κτλ. 5) ἐκ τοῦ ὁμοίως τῷ *ἀ*. ἀορίστου συνθετιμένου, ὡς κατωτέρω θά ἴδωμεν, ὑπερσυντελικῶς εἰς *εα* (ἰων.), *η* (ἀρχ. ἀττ. ἀντὶ τοῦ νεωτέρου ἀττ. *ειν*) καὶ *εια*, *η* καὶ *ει* (δωρ): ἡδεα (Ἰλ. Ε. 71. Ἡροδ. Β'. 150). ἠνώγεα (Ὀδ. I, 44 K, 263 κ. ἀλλ.), ἐτεθήπεα (Ὀδ. Z, 161) κ.λ. *κεχήγη* (Ἀριστοφ. Ἀχ. 40). Πλατ. Εὐθύφρ. 14, c, *ἐμεμαθήκη* Απολ. 31, c, *ἀπολώλη*, *ὠφελήκη* 36, α *ἀποπεφεύγη* Εὐθύφρ. 15, d *ἡδησθα*, *ἐπεπόνθη* (Σουῖδ. ἐν λ.) *ἡδη* (Μοῖρις ἐν λ. ἡδη, ἀττικῶς ἡδεν, ἑλληνικῶς), *ἀπολώλη* (Ἡρακλ. Πιν.), *εἰλάση* (Φωκικ. ἐπιγρ. πρβλ. Ahrens de dial. dor. p. 332), *ἐπιτετελέκεια*, *ἐστάκεια*, *συναγαγόχεια* (ἐν δωρ. ἐπιγρ. παρὰ Gruter Thes. inscript. p. CCXVI. col. I. vs. 25. 26) κτλ. 6) ἐκ τῶν παρατατ. καὶ ἀορίστων β'. τῆς νεωτέρας γλώσσης: *ἔλεγα* (= ἔλεγον), *ἔφαγα* (= ἔφαγον), ἐν

μέρει κατ' ἐπιρροὴν τοῦ τὸ αὐτὸ συνδεδετικὸν φωνήεν *α* ἔχοντος *ἀ*. ἀορίστου. 7) Ἀλλ' ἐν τῇ νεωτέρᾳ γλώσσῃ ἐξηφανίσθη ἡ πλήρης καταλ. *μ* καὶ ἐκ τῶν εἰς αὐτὴν ληγόντων ἀρχαίων τύπων. Διότι ἡ μὲν εὐκτικὴ παντελῶς ἐξέλιπεν, οἱ δὲ ὑποτακτικοὶ τύποι τῆς ἐπικῆς εἰς *ωμ*: ἐθέλωμι, κτείνωμι κλ. ἤδη ἐκ τῆς ἀττ. διαλέκτου εἶχαν ἐκλείψαντες, τὰ δὲ ῥήματα τῆς εἰς *μ* λεγομένης συζυγίας ἤδη κατὰ τοὺς μεθ' Ὀμήρου χρόνους ἤρχισαν νὰ ὀλιγοστεύουν, ἕως οὗ κατ' ὀλίγον ὅλως καταργήθη ὁ σχηματισμὸς οὗτος. Ἐν γένει τῆς παντοίας ταύτης ἐξαλείψεως ἡ καὶ μόνον συστολῆς τῆς *μ* ἢ ἀρχὴ εἰς τοὺς δωρικοὺς ἢ κυριώτερον εἰπεῖν, αὐτοὺς τοὺς πρὸ Ὀμήρου χρόνους ἀνάγεται. Καὶ ἐν τισὶ μὲν τὸ λεγόμενον εἶνε καταφανέστατον καὶ ἤδη τοῖς ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ τοῦ Ὀμήρου ἀψαμένοις γνωστὸν, τινὰ δ' ἀφανέστερα καιωτέρω διὰ μακροτέρων θ' ἀποδειχθῶσιν.

Ἡ τοῦ β'. ἐνικῶ προσώπου ἀντωνυμία εἶνε ἡ *τὴν* (πάλαι προφερόμ. τοῦ) λατ. *tu*, ἥτις ἐπεκταθεῖσα ἔγεινε πιθανῶς *iva* (Tpa), ὅθεν ὁ σανσκριτ. τύπος *ivam*. Καὶ ἐκ μὲν τῆς ἐν ταῖς ἀρχαιοτέραις διαλέκτοις συνήθους *tu* προῆλθεν ὕστερον ἡ ἰων. ἀττ. καὶ κοινὴ *su* (προφ. *su* γαλλ. καὶ *si* κατὰ διαφόρους χρόνους καὶ διαλέκτους) κατὰ ῥευστοποίησιν τοῦ *τ* εἰς *σ* ἐπενεργεία τῶν λεπτῶν φθόγγων *u* καὶ *i* (πρβλ. τήμερον — σήμερον. φά τις — φά-σις, θέ-τις, θέ-σις κ.τ.τ.). ἐκ δὲ τοῦ ὑποτιθεμένου ἐκείνου *iva* (Tpa), ἐναλλαγῇ τῶν *F* καὶ *H* (*h*) ὁ τύπος *θα* σκρ. *tha*, κητάληξις τοῦ β'. ἐνικ. προσ. τῶν ἀναδεδιπλωμένων παρακειμένων, π. χ. *daditha* = *dedisti*), ἔπειτα κατὰ λέπτυνσιν τοῦ *α* εἰς *ι* ὁ *θι*, ἔπειτα κατὰ ῥεῦσιν τοῦ *θ* εἰς *σ* (ὡς τὸ — *σὺ* κ.τ.δμ.) ὁ *σι*, καὶ τελευταῖον ἀποκοπῇ τοῦ *ι* δ *ς*. Τούτων λοιπὸν τῶν τεσσάρων ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἐμφανιζομένων τύπων *θα*, *θι*, *σι* καὶ *ς* δ μὲν πρῶτος καθ' ἑαυτὸν μὲν ἀπαντᾷ μόνον ἐν τοῖς οἴσθα (= οἶδ-θα) καὶ ἡσθα (= ἡς-θα τοῦ εἰμί, ῥ. ἐς, ὡς ἐσ μί, ἐσ-μέν), ἐπηρεζόμενος δὲ κατὰ ἐν *σ* (ἄδηλον πῶς) ὡς *σθα* 1) ἐν τοῖς ἐπικοῖς ὑποτακτ. καὶ εὐκτικ.: *ἐθέλησθα* (πολλάκις παρ' Ὀμήρου), *πίησθα* (Ἰλ. Z, 260), *βάλησθα*, *βουλεύησθα*, *εἴπησθα*, *εὐδησθα*, *θύρησθα*, *πάθησθα*, *παρεξέλασησθα*, *σπένδησθα*, *ἔησθα* (Ἰλ. K, 57) καὶ εἴπου ἄλλου. *βάλοισθα* (Ἰλ. O, 571), *κλαίοισθα* (Ω, 619), *προφύγοισθα* (Ὀδ. X, 325). 2) ἐν τοῖς ἐπικ. ὀριστικοῖς: *τίθησθα* (Ὀδ. I, 404. Ω, 476), *δίδοισθα* (Ἰλ. T, 270), *εἶσθα* (Ἰλ. K, 450. Ὀδ. T, 69. T, 179), *φῆσθα* (ἐνεστ. Ὀδ. E, 149) καὶ *ἔφησθα* καὶ *φῆσθα* (Ἰλ. Φ, 186). 3) ἐν τοῖς αἰολ. ὀριστικ.: *ἔχεισθα*, *φίλεισθα* (Σκπφ. Ἀποσπ. 89. Ahrens οὐτινος παράβαλε καὶ de dial. aol. p. 129) καὶ *ἐθέλησθα* (Θεοκρ. ΚΘ'. 4) καὶ τῷ δωρ. *χρήσθαι* (παρὰ τῷ Μεγαρεῖ Ἀριστοφ. Ἀχ.

778) και εἶπου ἄλλου. — Ὁ δὲ δεῦτερος *θι* (σκρ. *dhi*, ὡς ἐν τῷ *crudhi* = κλύθι) 1) ἐν αὐτῷ τούτῳ και ἐν ἄλλοις ἐπικοῖς προστακτικοῖς τῆς εἰς *μι* συζυγίας: π. χ. *βῆθι*, *δίδωθι*, *δμυθι*, *δρρυθι*, *ἐμπίπληθι* (Ὁδ. Φ, 314), *ἰληθι* Ὁδ. Γ, 380. Π, 184 και *ἰλάθι* Θεοκρ. ΙΕ. 143, *τέτλαθι* — 2) ἐν τοῖς κοινοῖς *γνῶθι* (β'. ἐνεργ. ἀορ.), *τράπηθι*, *τρέφθητι* (τι ἀντι τοῦ *θι* ἔνεκα τοῦ προηγουμένου δασέος) και *πᾶσι* τοῖς παθητικοῖς ἀορίστοις. Ὁ δὲ τρίτος *σι* ἀπαράλλακτος μόνον ἐν τῷ ἐπικῷ και δωρικῷ *ἐσ-σί*, κατ' ἀναστροφὴν δὲ ὡς *ις* ἐν πᾶσι τοῖς ὑποτακτικοῖς τοῖς μὴ εἰς *σθα* σχηματιζομένοις: λέγης (= λέγη-ις), ποιῆς (= ποιέ-η-ις), τιμᾶς (= τιμά-η-ις), τιθῆς (τιθέ-η-ις), διδῶς (= διδῶ-ις = διδό-η-ις) κ. τ.λ. 2) ἐν τῷ ἐνεστώτι και μέλλοντι τῆς ὀριστ. τῆς εἰς *ω* συζυγίας: λέγ-ε-ις, γράφ-ε-ις, ποιέ-ε-ις, τιμά-ε-ις, κρινέ-ε-ις, δώσ-ε-ις, ἦσ-ε-ις κτλ. και ἐν τῷ εἶς (τοῦ εἰμι) ἐκ τοῦ *ἔσ-ις* και συγκοπῆ τοῦ πρώτου *σ* *ἔ-ις*, ἔπειτα κατὰ συνκλίρεσιν *εἶς*. Ὁ δὲ τέταρτος *ς* 1) ἐν τῷ ἐνεστώτι τῆς εἰς *μι* συζυγίας *τίθη-ς*, *ἴσθη-ς*, *δίδω-ς*, *δείκνυ-ς* κτλ. 2) ἐν πᾶσι τοῖς παρωχημένοις χρόνοις και τὰς (κατ' αὐτοὺς συνήθως σχηματιζομέναις) εὐκτικαῖς, ὅπου δηλ. δὲν προσκροτᾶται ἡ *σθα* και ἐν τῷ παρακειμένῳ ἐπὶ τοῦ ἐνικοῦ κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους σχηματιζομένων: *ἔ-λεγ-ε-ς*, *γέγραφα-ς*, *ἔγεγράφε-ις*, *ἔγραψα-ς*, *εἶδε-ς*, *λέγοι-ς* (τοῦ *ι* ἐγκλιτικοῦ φωνήεντος τῆς εὐκτικῆς ὄντος), *ἰσταίη-ς*, *τιθείη-ς*, *δοίη-ς*, *φάιη-ς* κτλ. 3) ἐν τισι προστακτικοῖς β'. ἀορίστοις, βραχέος φωνήεντος ἠγουμένου, ἰδίως ἐπὶ ῥημάτων τῆς εἰς *μι* συζυγίας, *δό-ς*, *θέ-ς*, *ἄφ-ε-ς*, *σχέ-ς* κτλ. ἐνίοτε δὲ και ἐπὶ τῶν εἰς *ω*, ὡς *ἐρίσπερ* (ἐν τέλει στίχου πάντοτε ἀντι τοῦ *ἐρίσπε* π. χ. Ὁδ. Ξ, 185. Ἀπολλ. Ἀργοναυτ. Γ. 1, Δ, 1565), φρὲς τοῦ φρέω (= φέρω) Ἐτυμ. Μ. 740, 42. *ἄρε-ς*, *ἄρε*, *φέρε* (Ἡσυχ.) *ζατέ-ς*, *ζήτει* (δισρθ. τοῦ *Guyetus* ἀντι τοῦ *ζητεῖ*) παρ' Ἡσυχίῳ και εἶτι ἄλλο. Κατὰ ταῦτα ἐσχηματίσθησαν και τὰ νεώτερα (*εἰ*) *πέ-ς* (= *εἰπέ*), *ιδέ-ς* (= *ιδέ*), ἀμφότερα ἤδη παρὰ Δημητρίῳ Ζήνῳ Βατραχομ. Διαλ. στ. 2. 3. κειμ. στ. 19 κ. ἄλλ. *μάθε-ς* (= δηλαδή. *μάθε*, λατ. *scilicet*) και εἶτι ἄλλο. Ἐν γένει δὲ ἡ καθομιλουμένη τῶν ἀρχαίων τεσσάρων τύπων μόνους τοὺς δύο τελευταίους διατήρησεν, ὡς *ις*: *λέγεις*, *φιλεῖς*, *ἀγαπᾶς* κτλ. ἀλλὰ τὸ μὲν ἐν τῷ ἀραπᾶς και τοῖς ὁμοίοις ὑπογεγραμμένον *ι* ἤδη παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, εἰ μὴ και ἀρχαιότερον, πᾶσαν φθογγικὴν σημασίαν ἀποβαλὼν ὀρθογραφικὴν μόνον σημεῖον ἦτο, τὰ δὲ τῆς διφθόγγου *ει* ἐν τοῖς λέγεις και τοῖς ὁμοίοις δὲν διακρίνονται πλέον σήμερον διὰ τὸν ἐπικρατοῦντα ἰωτακισμὸν. *ς* ἐν τοῖς *ἔλεγε-ς*, *ἔδιδε-ς*, *ἔγραψε-ς* (ἀντι *ἔγραψα-ς*), *εἶπε-ς* κτλ. Τῶν δ' ἄλλων δύο τύπων ὁ μὲν *σθα* εἶχεν ἤδη πρὸ Χριστοῦ ἐκλείψαι, ὡς δῆλον ὅχι μόνον

ἐκ τῆς παρὰ τοῖς συγγραφεῦσι τῆς Κ. Δ. συχνῆς χρήσεως τοῦ *σθα* ἀντι τοῦ πάλαι συνηθεστάτου *οἶσθα* π. χ. Ἀ. πρὸς Κορινθ. Ζ'. 16 και Ἰωανν. ΚΑ. 15. ἀλλὰ και παρ' ἀρχαιοτέροις, ὡς Ἡροδ. Δ'. 157 (μάλιστ' ἐν δωρίζοντι Δελφικῷ χρησμῷ), Ξενοφ. Ἀπομν. Δ'. 6, 6. Εὐριπ. Ἄλκ. 790. Ἀντι δὲ τοῦ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς συνηθεστάτου ἠσθα, παρὰ τοῖς ὕστερον συνηθεστάτον ἀπέβη τὸ ἦς. π. χ. Ἰωσ. Ἀρχ. ΙΖ'. 5. Πλουτ. Κικερ. Ζ'. κεφαλ. Ῥωμ. 25 π. πολυπραγμ. 8. Λουκ. Ἀλεκτρ. 19. Ἐρώτ. 3. Φιλοστρ. ἐπιστ. 67 Ἀροίαν. Ἐπικτ. διατρ. Β'. 4. 184. Ξενοφ. Ἐφεσ. Δ'. 85. κ. ἄλλ. — αὐτὸ δὲ τὸ ἠσθα μόνον ἐν τισι χειρογράφοις τοῦ κατὰ Μάρκον Εὐαγγ. ΙΔ'. 67. Τοῦ δὲ *θι* ἀκόμη λείψανά τινα εὐρίσκονται ἐν τῇ Κ. Δ. οἷα *κατάβηθι* Μτθ. ΚΖ'. 40. Ἰωανν. Δ'. 49. *μετάβηθι* Ἰωανν. Ζ'. 3. *ἀνάστηθι* Πραξ. Θ'. 6. 34. *ἐπίατηθι* Β'. π. Τιμόθ. 4, 2. *ἴσθι* (= ἔσο) Μτθ. Β'. 13. Ἐ. 25. Μρ. Ε. 34. Λουκ. ΙΘ'. 47. Ἀ. π. Τιμ. 4, 15. — Ὡς δ' ἐξηφανίσθη ἡ κατάληξις τοῦ β'. ἐνικοῦ προσώπου 1) και γενικώτατα ἐκ τῆς προστακτικῆς τῆς εἰς *ω* συζυγίας, ὡς *λέγε*, *φάγε*, *πίε*, οἷσε ἀντι τῶν *λέγε-θι* (ἢ *λέγε-ς*), *φάγε-θι(-ς)*, *πίε-θι(-ς)*, οἷσε-θι(-ς) κτλ. — Περὶ τῆς καταλ. *ορ* τοῦ *ἀ*. ἀορίστου κατωτέρω ἴδιος λόγος θὰ γείνη. — Ὅτι δὲ τοῦ πάθους τούτου ἡ ἀρχὴ εἰς τοὺς πρὸ Ὀμήρου χρόνους ἀναβαίνει, δῆλον ἐκ τῆς σταθερᾶς τῶν τοιούτων παρ' αὐτῷ χρήσεως, ἀλλὰ και ἐκ τῆς λατινικῆς και τῆς σανσκριτῆς, ἐν αἷς ἐπ' ἴσης ἐξηλείφθη ὁ τύπος οὗτος. π. χ. *vaħa* (σκρ.), *Féche* (ἑλλ.) και *vehe* (λατ.). *k'hinada* (σκρ.), *scinde*, *σχίζε* κτλ. 2) ἐκ τῆς εἰς *μι* συζυγίας κατὰ μέγα μέρος ἤδη παρ' Ὀμήρῳ, ὡς *καθίστα* Ἰλ. Ι, 202. *δίδου* Ὁδ. Γ, 58. *δαῖνυ* Ἰλ. Ι, 70 κ. ἄλ. — *καθίστη* Ἀρφ. Ἐκκλ. 738. 1057. *προσίστη* Εὐριπ. Τρω. 103. *ἀρίστη* Ἐλ. 1260, *πίμπρη* Εὐριπ. Ἴων. 974 κτλ. Ἐν τούτοις μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τῆς καταλ. *θι* πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ βάρους ἐμπικύθησαν τὰ βραχέα *α*, *ε*, *ο* και *υ* εἰς *ᾶ* (*η*), *ει*, *ου*, και *ῦ*: *τίθει*, *ἴστα(η)*, *δίδου* και *δείκνυ*. τὸ δὲ Πινδαρ. Ὀλυμπ. Α. 136 (85) *δίδου* (= *δίδου*) εἶνε δωρισμὸς ἢ και αἰολισμὸς ἐκ τοῦ *διδου-θι*.

Ἡ τοῦ τρίτου προσώπου ἀρτωνυμία ἀνεκαθεν ἦτον ἡ *τα*, ἐξ ἧς ἔγειναν ἡ *τό-ς* ἐν τοῖς *οῦ-το-ς*, *αὐ-τό-ς* και τῷ καθομιλουμένῳ *νά-το-ς* (= *ἰδοῦ ὅδε*) και τὰ ἄρθρα *τό-ν*, *τό(τ)*, *τή ν* (σκρ. ἀντων. *tam*, *ta-t*. γοτθ. *tha-t*, ὅθεν τὸ νεογερμ. *da-s*). Ἐκ ταύτης λοιπὸν τῆς *τα* ἔγειναν αἱ προσωπικαὶ κατάληξις *τι*, *σι* και *ι*, ἡ μὲν πρώτη κατὰ συστολὴν τοῦ *α* εἰς *ι*, ἡ δὲ *σι* ἐκ τῆς *τι* τροπῆ τοῦ *τ* εἰς *σ* κατ' ἐπιρροὴν τοῦ ἐπομένου λεπτοῦ *ι* (πάθος συνηθέστατον ἐν τῇ ἑλληνικῇ, περὶ οὗ εἰς τὰ ὑπὸ τὸ β'. πρόσωπον παρατεθειμένα παραδείγματα πρόσθετες και τὰ: ἐκού-

σιος, γερούσια, Μιλήσιος, αναισθησία κ.τ.τ. ἀντὶ τῶν ἐκόντιος, γεροντί-
(δωρ.), Μιλήτιος, αναισθητία κτλ.) Ἦτο δὲ ἡ μὲν τι ἐκτὸς τοῦ κοινοῦ
ἐστὶ (σικρ. as-ti) τοῖς Δωριεῦσι μόνον συνήθης, ἐν τῇ εἰς μι συζυγίᾳ
δῆλον ὅτι, ὡς τίθη-τι (σικρ. dadhā-ti) ἐν Δελφ. ἐπιγρ. 67 Ross καὶ
Uir p. 67. ἀφίητι. Φωκ. ἐπιγρ. 73 R. φατὶ Ἀριστοφ. Ἀχ. 737. δίδω-
τι Πετιλ. 4. Κερκυρ. 1845. 1850. Ῥοδ. 2525, 6. καὶ ἀλλαχοῦ. ἀνα-
δείκνυται Κρητ. 3050. παράδοξος σύμπτωσις τοῦ ἐνικοῦ μὲ τὸ πλη-
θυντικόν, καθὼς καὶ ἐν τῷ βίβαντι Λακωνικοῦ ἐπιγράμματος παρὰ Πο-
λυδεύκει Δ'. 102. καὶ τῷ ἐν-τί, ὅπερ οἱ νεώτεροι Δωριεῖς καὶ Δωρισταί,
ὡς φαίνεται, κατὰ τὴν τότε δημώδη χοῆσιν μετεχειρίσθησαν (πρβλ. A-
hrens de dial. dor. p. 312 καὶ 320)· οὕτω καὶ σήμερον τὸ εἶνε καὶ
παρὰ τοῖς πολὺ πρὸ ἡμῶν τὰ ἐνι (εἴτ' ἐκ τοῦ Δωρικοῦ ἐντὶ ἢ ἐντι;) προ-
ελθὼν εἴτ' ἐκ τοῦ κοινοῦ ἐνι = ἐνεστι ὅχι κατ' ἀποκοπὴν ἀλλὰ κατὰ
παράλειψιν, ἐνε καὶ ἀπλῶς ἐν ἐκλαμβάνονται ἴσα τοῖς ἐστὶ καὶ εἰσι.

Ὁ δὲ τύπος σι τοῦ γ'. ἐνικοῦ ἐμφανίζεται 1) ἐν τῷ ἐνεστώτι τῆς εἰς
μι συζυγίας, παρ' Ὀμήρω τε καὶ τοῖς ὕστερον, ὡς: ἴστησι, τίθησι, δι-
δωσι, ἴησι, δείκνυσι, φησὶ κτλ. 2) ἐν τισιν ἐπικοῖς ὑποτακτικοῖς: ἐ-
θέλησι, λάβησι (ἰλ. I, 324. E, 132. Z, 281), παμφαίνησι E, 6. ἐκ-
τάμνησι Γ, 62. ἀρέχησι, φέρησι. βριθήσι (Ὀδ. T, 111 κξ), προφέ-
ρησι (ἰλ. I, 323), θέησι (X, 23), μένησιν 93. φορέησιν E, 328. ἀεί-
δησιν Ὀδ. T, 519 κτλ. παραλειπομένων τῶν μεταγενεστέρων μιμήσεων.

Ὁ δὲ ι εἴτε ἐκ τοῦ τι κατ' ἀναστροφὴν καὶ (διὰ τὸ τῇ ἑλληνικῇ ἀ-
σύνηθες τοῦ ληκτικοῦ τ) ἀποκοπὴν, εἴτε ἐκ τοῦ σι κατὰ συνήθη τοῦ σ
μεταξὺ δύο φωνηέντων συγκοπὴν [ὡς λέγε-σαι, λέγε-αι, λέγει. γένε-
ος, γένεος—ους] προσελθὼν, ὡς λέγε-ι ἐκ τοῦ λέγε-τι, λέγε-ι(ι) ἢ λέγε-
σι, λέγε-(σ)ι κ.τ.δμ. ἐμφανίζεται 1) ἐν τῷ γ'. ἐν. τῶν πρωτευόντων
χρόνων τῆς εἰς ω συζυγίας, ὡς λέγε-ι, κρίνε ι, ποιε ε-ι, τιμᾶ-ε-ι, δηλό-
ε-ι. γράψε-ι, δηλώσει-ι, στήσε ι, δώσε-ι κτλ. ἐκτὸς τοῦ παρεκκειμένου,
ὅθεν πᾶσα προσωπικὴ κατάληξις ἐξηφανίσθη. 2) καταλαμβάνει κατ' ὀ-
λίγον τὸν τόπον τοῦ σι ἐν τῷ ἐνεστώτι τῶν εἰς μι ἤδη ἀπὸ τῶν δευτε-
ρῶν χρόνων, ὡς ἐν τοῖς: τιθεῖ ἰλ. N, 732 παρτιθεῖ Ὀδ. A, 192. συ-
χνότερον δὲ παρ' Ἡροδότῳ: ἐπιτιθεῖ Ε. 95. Ζ'. 35. κ. ἀλλ. ἰστᾶ Ἡροδ.
Δ. 103. διδοῖ ἰλ. N, 732. Ὀδ. P, 350. Πινδ. Πυθ. Δ'. 265. ἰσθ.
Γ'. 51 παρὰ τῷ δίδωσι ἰλ. Γ, 299. Ω, 528. Ὀδ. P, 287. 474.
Πινδ Νεμ. Ζ'. 59. Παρὰ δὲ τῷ Ἡροδότῳ τὸ διδοῖ εἶνε πολὺ συνηθέ-
στερον τοῦ δίδωσι (B'. 154 δῖς. H. 24). παραδιδοῖ Δ'. 154. 163.
167. 175. Ε. 44. 67. κ. ἀλλ. — μεττεῖ (ἐκ τοῦ θέλιατος ἴω, ὅθεν καὶ
τὸ καθομιλούμ. ἀφ-ίνω). Ἡροδ. ζ'. 37. ἐξίει Β'. 17. ζ'. 20. Ζ'. 124.

ἀπτεῖ ζ'. 62. ἐν γένει τὸ ἴει (ἀντὶ ἴησι) εἶνε τὸ μόνον σύνηθες παρ' Ἡ-
ροδότῳ, ἐν ᾧ παρ' Ὀμήρω τὸ ἴησι εἶνε συνηθέστερον τοῦ ἴει. Τοιαῦτα
καὶ τὰ κινρᾶ Δ'. 52. 66. ἐμπιπλέει Ζ'. 39. κτλ.

Παρτελῶς δ' ἐξηφανίσθη ἡ κατάληξις τοῦ γ'. ἐνικοῦ προσώπου ἐκ
πάντων τῶν παρωχημένων χρόνων, τοῦ παρακειμένου καὶ τῆς εὐκτι-
κῆς, ὡς: ἔλεγε, ἐποίει (—εε), ἐτίμα (—αε), ἐδίδου καὶ ἐδίδω, ἔστη,
ἔφη, ἔφυγε, εἶπε, ἔδοξε. γέγραφε, λέλοιπε. λέγοι, ποιοῖ, τιμῶη,
ποιήσεις, ἰσταίη, θείη, δοίη, εἴη καὶ εἴη(ν) κτλ. ἀντὶ τῶν ἔλεγε-τ,
ἐποίησε-τ, ἐτίθη-τ, ἐδίδω-τ, ἔφυγε-τ, ἔφη-τ, γέγραφε-τ, λέγοι-τ, θείη-
τ κτλ. κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἐν τοῖς περὶ ὧν ὁ λόγος χρόνοις δευτέ-
ρου προσώπου, μόνην τὴν συντεταγμένην κατάλ. ε ἔχοντος ἔλεγε-ς, ἐ-
δίδω-ς κτλ. καὶ τῶν λατιν. amabat, dicebat, era-t, dedi-t, docere-t
κτλ. Περὶ τῆς προστακτικῆς ἰδιὸν τι ἐχούσης κατωτέρω θὰ γείνη λό-
γος.

Ἐν τῇ σημερινῇ γλώσσῃ διετηρήθη, ὡς εἰκόσ, μόνος ὁ τρίτος τύπος
τοῦ γ'. ἐν. προσώπου, ὁ ι, τοῦ μὲν μετὰ τοῦ προηγουμένου ε εἰς εἰ συν-
αιρούμενος καὶ διὰ τὸν ἐπικρατοῦντα ἰωτακισμὸν ὡς ἀπλοῦν ι προφε-
ρόμενος, ὡς λέγει, γράφει, σταίνει, θέτει, φιλεῖ κτλ. τοῦ δὲ ὑπογρα-
φόμενος τῷ προηγουμένῳ α ἢ η καὶ οὕτως ὅπως ἐξαφανιζόμενος ἐν τῇ
προφορᾷ, ὡς ἀγαπᾶ, λέγη, φάγη κτλ. καὶ ταῦτα διὰ τὴν παντελῆ ἐκ-
λείψιν τῆς εἰς μι συζυγίας, ἐν ἣ κατὰ τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν ἀκραιότεροι
διετηρήθησαν οἱ τύποι τι (δωρ.) καὶ σι (κοιν.). Ἐκ δὲ τῶν δευτερευόν-
των χρόνων πᾶν ἴχνος τῆς τριτοπροσ. ἀντωνυμ. ἐξηφανίσθη καὶ ἐν τῇ
νεωτέρᾳ γλώσσῃ, καθὼς ἤδη ἀπὸ πολλοῦ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ.

Ἡ κατάληξις τοῦ α. πληθυντ. προσώπου ἦτο κατ' ἀρχὰς mas (ἐν τῇ
σανσκριτῇ σωζόμενη, ὡς i-ma's, ἱ-μες, dad-ma's, δίδο-μες, tudā'-mas
= tundimus κτλ.). Ἄν ὁ ἐν ταῖς βίβλοις τῶν Οὐαιδῶν ἀπαντῶν τύ-
πος masi εἶνε ἀρχαιότερος τοῦ mas καὶ σημαίνει κυρίως ἐγὼ καὶ σύ
(ma = ἐγὼ, si = σύ), ἢ ὁ mas καθ' ἑαυτὸν εἶνε πληθυντικὴ α. προσ-
ἀντωνυμία = τῇ ἡμεῖς (πρβλ. τὸ καθομιλούμ. māc = ἡμῶν, ἡμῖν καὶ
ἡμᾶς), τοῦτο ἀς μείνη ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀδιάκριτον. Ἐκ τῆς mas προ-
ῆλθαν κατὰ σειρὰν οἱ μες, με καὶ μεν (λατ. mus καὶ ἀρχ. γερμ. mēs).
Καὶ ὁ μὲν μες ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ ἑλληνικῇ, ὡς φαίνεται, συνήθης ὦν
μέχρι τέλους διετηρήθη παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν, ὡς λέγομες, ἦνθομες (=
ἤλυθομεν), φάμες, ἴδωμες κτλ. κατὰ τε τοὺς πρωτεύοντας καὶ τοὺς
δευτερευόντας χρόνους. Ἐκ δὲ ταύτης κατ' ἀποκοπὴν τοῦ ε προῆλθεν ὁ
με (σικρ. ma ἐπὶ τῶν δευτερευόντων χρόνων, ὡς a'dama ἔδομεν. a'sta-
ma ἔστημεν. riric'i-ma λελοίπαμεν. dadya'ma διδοίημεν κτλ.), ὅστις

καὶ πάλαι κατὰ τινὰ χρόνον ἢ διάλεκτον ἦτο συνήθης, σήμερον δ' ἐν τῇ δημῳδῇ πολλαχοῦ συνηθέστατος, ὡς λέγο(υ)με, γράφο(υ)με, ἀκοῦμε (= ἀκούομεν), ἀγαποῦμε (= ἀγαπῶμεν), ἐλέγαμε, ἐγράψαμε κτλ. Τοιαῦτα καὶ τὰ Δημητρίου Ζήνου Βατραχομουμ. 113—14 κατ-οικοῦμε, ἐμποῦμε (γρ. ἐμβοῦμε $\epsilon = b$ λατιν.) κ.τ.λ. Ἐκ δὲ τοῦ με πρὸς στήριξιν καὶ προφύλαξιν τοῦ ἐλαφροῦ ε προσαρτηθέντος τοῦ ν (καθὼς καὶ ἐν τῷ γ'. ἐν. προσώπων τῶν παρωχημ. ἔλεγε-ν, γέγραφε-ν, ἔδωκε-ν κ.τ.τ. ἀντὶ τῶν ἀρχαιοτ. ἔλεγε-(τ), γέγραφε-(τ), ἔδωκε-(τ) κτλ.) προῆλθεν ὁ μεν ἐν πάσαις ταῖς ἄλλαις παρὰ τὰς δωρικὰς διαλέκτους κατὰ πάντας τοὺς χρόνους καὶ τὰς ἐγκλίσεις. Ἐν δὲ τῇ σήμερον Ἡπειρωτικῇ διαλέκτῳ οἱ δευτερεύοντες χρόνοι ἀρχαιώτερον καὶ πως αἰολικώτερον εἰς *μαν* ἀντὶ *μεν* καταλήγουσιν, ὡς ἐλέγαμαν, ἐφάγαμαν, ἐπλαμαν κτλ. Φαίνεται δ' ὅτι τὸ *a* τῆς *μαν* ἀνέκαθεν διασώθην προσφυλάχθη ἢ καὶ ὕστερον ἀποκατεστάθη ἐπιρροῇ τοῦ προηγουμένου συνδετικοῦ *a*: πρὸβλ. τὴν *μαν* ἀντὶ *με(ν)* πρὸς τὴν τοῦ ϵ' . πληθ. *ταρ* ἀντὶ *τε*, περὶ ἧς εὐθὺς κατωτέρω.

Ἡ ἔννοια τοῦ ϵ' . πληθυντ. προσώπου *σὺ* καὶ *σὺ* καὶ ἡ πρὸς τὸν τύπον τοῦ $\acute{a}$ *ma-si* καὶ *mas* ἀπῆλθον ὡς κατάληξιν τοῦ ϵ' . πληθ. *tha-si* καὶ *thas* (= *σὺ* καὶ *σύ*) ἀλλ' ἡ μὲν *tha-si* οὐδαμοῦ εὐρίσκεται, ἡ δὲ *thas* ἐν τῇ σανσκριτῇ ὡς κατάλ. τοῦ ϵ' . δουϊκοῦ. Ἐκ ταύτης κατὰ λέπτυνσιν τοῦ *a* εἰς *i* προῆλθεν ἡ λατ. *tis*: *a'ma-tis*, *doce-tis*, *dedi-tis* κτλ. κατὰ δὲ λέπτυνσιν εἰς *e* καὶ ἀποκοπὴν τοῦ *c* ἢ ἑλλ. *τε* πανταχοῦ καὶ πάντοτε συνήθης, κατὰ δ' ἀπλῆν ἀποκοπὴν τοῦ *c* ἢ σανσκρ. τοῦ ϵ' . πληθ. *tha* τῶν πρωτευόντων χρόνων καὶ *ta* τῶν δευτερευόντων. (*i-tha* = *ἱ-τε*. *dadyá'ta* διδοίητε. *a'rica'ta* ἐλίπετε. *dasya'tha* δώσετε κτλ.). Ἐκ τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου *tha* καὶ *ta* καθ' ὁμοίαν τῷ *μεν* (ἐκ τοῦ *με-ς*, *με*) προσάρτησιν τοῦ *ν* προῆλθε νομίζω καὶ ὁ σήμερον (τοῦλάχιστον ἐν Ἡπείρῳ καὶ Μακεδονίᾳ) καθομιλούμενος τύπος *ταρ* (= *τε*), συνήθης μάλιστα ἐπὶ τῶν ἱστορικῶν χρόνων: (*ε*)λέγαταν (= ἐλέγετε), (*ε*)γράψαταν (= ἐγράψατε), φάγαταν (= ἐφάγετε κτλ.).

Ἡ ἔννοια τοῦ πληθυντ. γ'. προσώπου εἶνε οὗτοι ἢ ἐκεῖνοι: ἵνα δὲ τὴν ἐρμηνεύσῃ ἡ γλῶσσα, ἠρκέσθη τὸ σημεῖον τοῦ ἐν. γ'. προσώπου *τι* διὰ βινοφθογγίσεως νὰ ἐξογκώσῃ καὶ ἐξάρῃ εἰς *ντι*, ὅπερ ἀκέραιον ἐμφανίζεται 1) ἐν τῇ σανσκριτῇ: *y-anti* ἴοντι (τοῦ εἶμι), *dasya'nti* δώσοντι καὶ ἐν πᾶσι τοῖς πρωτεύουσι χρόνοις ἐκτὸς τοῦ παρακειμένου. 2) ἐν τῇ δωρικῇ διαλέκτῳ κατὰ τοὺς ἤδη εἰρημένους χρόνους: *λείποντι*, *φιλέοντι* (*φιλιόντι*, *φιλεῦντι* καὶ *φιλοῦντι*), *νικᾶντι* (*νικῶντι*), *μισθοῦντι*, *φᾶντι* (ὑποτ.), *ἐπιστᾶντι* (ὁμ.), *ισᾶντι* (ὁμ.), *διδῶντι* (ὁμ.)

κτλ. Ἀργολ. ἐπιγρ. C. I. 1193 ὅσας κα ἀμέρας ἐπιδαμῶντι καὶ ἐν τῷ παρακειμένῳ: *κεχάναντι* Σωφρ. Ἀποσπ. 51 (Ahr.). *πεφάναντι* 75. *ἀνατεθέκαντι* Φωκικ. ἐπιγρ. πρὸς Ross 81. πρὸβλ. Ahrens p. 328 κεξ. — Βοιωτιστὶ δὲ *νθι* ἀντὶ *ντι*: C. I. 1568 *ἐχωνθι* 1569, α. III *ἴωνθι* (= ἔωντι, ὄσι), *ἀποδεδόανθι* (= ἀποδεδόασι, ἀποδεδώ-κασι). ἐν Αἰγιοσθεν. ἐπιγρ. 5 *παρίωνθι* 6 *ἐκτεθήκανθι* 7 *καλέωνθι* πρὸβλ. Ahrens p. 292 κεξ. 305 κεξ. Ἐκ τῆς *ντι* (ντι) κατ' ἀποκοπὴν τοῦ *i* προῆλθεν ἡ λατ. κτάλ. *nt*: *dicunt*, *amant*, *docent*, *audiebant* κτλ. κατὰ πάντας τοὺς χρόνους: ἀποκοπῇ δὲ καὶ τοῦ *τ*, ἀσυνήθους ἐν τέλει λέξεως τῇ ἑλληνικῇ, ἢ *ν*, ἥτις ἐνθεν μὲν ἐμφανίζεται κατὰ πάντας τοὺς δευτερεύοντας χρόνους: *ἐλεγο-ν*, *ἐφυγο-ν*, *ἐδειξα-ν*, *ἐλελοι-πε(ι)σα-ν*, *λέγοιε-ν*, *δόξαιε-ν* κτλ. κατὰ διαλέκτους δὲ ἀρχαιότερας τε καὶ μεταγενεστέρας καὶ ἐν τῷ παρακειμένῳ, ὡς *ἀπέσταλκαν* ἐν ταῖς Κρητικαῖς ἐπιγραφαῖς 3048. 3052. 3058. *ἐοργαν* (ἐν τῇ (δμηρ.) Βατραχομουμ. στ. 178). *πέφρικαν* παρὰ Λυκόφρ. 252. καὶ ἐν τῇ τῶν Ἀλεξανδρέων διαλέκτῳ, ὅθεν μετέβη καὶ εἰς τοὺς μεταφραστὰς καὶ συγγραφεῖς τῆς Π. καὶ Κ. Δ. π. χ. Δευτερον. ΙΑ. 7. *ἐώρακαν* (;) Ἰουδαίθ Ζ'. 10 *πέποιθαν*. *ἐγνωκαν* Εὐαγγ. Ἰωανν. ΙΖ'. 7. *τετήρηκαν* ΙΖ'. 6. *εἶρηκαν* Ἀποκ. ΙΘ'. 3. Λουκ. Θ'. 36. — Πρὸς Κολασσ. Β'. 1. *ἐώρακαν* καὶ Ἀποκαλ. ΚΑ. 6. Ἰακ. Ε'. 4 κτλ. *κεκυρίευκαν* Παπύρ. Ταυριν. σλ. 24' πρὸβλ. Σέξτου τ. ἐμπειρ. Α'. 10. — ἐνθεν δ' ἐν τῇ νῦν δημῳδῇ ἐκτὸς τῶν παρωχημένων καὶ κατὰ τοὺς πρωτεύοντας χρόνους, ἀλλ' ἐπὶ τὸ δημωδέστερον συνδετικοῦ φωνήεντος *ου* (ἀντὶ τοῦ *ο*) προηγουμένου, ὡς *λέγουν*, *κάμνουν*, *θέτουν*, *θα* *δείξουν*, *φιλοῦν*, *ἀγαποῦν* κτλ. ἐκ τῶν *λέγοντι*, *κάμνοντι*, *θέτοντι* (τίθεντι), *δείξωντι* (ὑποτ.), *φιλοῦντι*, *ἀγαπῶντι* κτλ. Οἱ δὲ τύποι *νι* ἐν τῇ παρ' Ἠσυχίῳ γλῶσσῃ: *ἐχονι*, *ἐ-χουσι*. Κρητες καὶ *νε* ἐν τῇ νῦν δημῳδῇ, τοῦλάχιστον κατὰ διαλέκτους: *ἐχου νε*, *λέγου-νε*. *γράφα-νε* (= ἔγραφον), *δείξα-νε* (= ἔδειξαν), *θα* *φάγου-νε* κτλ. προῆλθαν πιθανῶς ἐκ τοῦ *ντι* συγκοπῇ τοῦ *τ* καὶ μεταστάσει τοῦ *i* εἰς *e*. Τῶν τύπων *ου-ν(ε)* καὶ *α-νε* ἀρχαιότερα παραδείγματα ἀπαντῶσι παρὰ Πτωχοπορ. Α'. 125 *κερνοῦν* (= κερνώ-σι), *φελοῦν* (= ὠφελούσι). Α'. 207 *ἐχουν*. 228 *ἐβγοῦν*. 235 *λέγουν* κτλ. παρὰ τῷ Ἀλεξίῳ Κομν.: ἐπιμελῶς φροντίζουν τὴν υγιάν: *ἀν σε καθίσουν* εἰς ἀρχήν, *δώσουν σε* ἐξουσίαν: *θλίβουν*, *ζημιῶνουν*, *ἀδικοῦν* καὶ *καταβλάπτουν* πάντα. κτλ. ἔτι δ' ἀρχαιότερα (ἐκ τοῦ Ἰ. αἰῶνος) ἐν τῷ παρὰ Ζαμπελλίῳ (Σκέψεις π. ἑλλ. ποιήσεως) ἐπυλλίῳ σ. 4—2 *κουρσεῦουν* (δίς), *ἐπαίρουν*. 26 *δένουν*, *ἐξαγκωνιάζουν*, *βάλλουν*, *κομβῶνουν* κτλ. Ἀλλὰ καὶ χωρὶς τοῦ *ν* παρὰ Α. Κ. εὐθὺς *κεν-*

τοῦ με πόνοι (ὅπερ πιθανώτατα ἐκ τοῦ κεντοῦμ-με προῆλθεν). Σ. 8
 ἀς πλάσουν να σὲ ὀμόσου(ν). παρὰ Δημ. Ζήνω Βατραχομ. 233 ἀργήσου
 (= ἀργήσωσι), ἀρματωθῶν στ. 268 κ. ἄλλα. εἶχα-ρε (= εἶχον) 453
 ἐμεγαλώσανε 201. ἦσα-ρε 457 καὶ ἦτα-ρε 221. κάμνουμε 242.
 κτλ. — Ἐκ τοῦ ντι τροπή τοῦ τ εἰς σ (πρὸ τοῦ λεπτοῦ ι) καὶ ἀποβο-
 λῆ τοῦ ν προῆλθεν ὁ σι συνηθέστατος ἐν τοῖς πρωτεύουσι χρόνοις, ἐνθα
 πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ διὰ τῆς ἀποβολῆς τοῦ ν μειωθέντος μήκους
 τοῦ πρὸ τούτου φωνήεντος αὐτὸ τοῦτο ἐξετάθη, τὸ ᾱ εἰς ᾶ, τὸ ε εἰς ει
 καὶ τὸ ο εἰς ου (κοινῶς) καὶ οι (αιολιστί) ὡς: ἰστᾶ-σι (ἐκ τοῦ ἰστᾶντι,
 ἰστάσαι, ἀντὶ τοῦ ν δευτέρου α ἐπελθόντος), τιθεῖ-σι (τίθεντι, τιθέα-
 σι, τιθεῖσι ὄχι τιθῆσι), διδοῦσι (δίδοντι, διδόσαι — διδοῦσι), λέγουσι
 (λέγοντι, λέγονσι, λέγουσι). πεποιήκα-σι (πεποιήκα-ντι), δεδώκα-σι
 κτλ.

Ἡ μεταγενεστέρα γλῶσσα τὴν ἀναλογίαν τῶν παρακειμένων καὶ ἐπὶ
 τοὺς παρωχημένους ἐκτείνασα εἶπεν: Ἀλεξ. Κομν. ἐδώκασιν. οὐκ ὠφε-
 λήσασιν τον. ἐπήρασι Β. Χ. ἐλπίζασιν, εἶδασιν, καταπέσασιν τον.
 ἐχύρασιν. θεμέλιον οὐκ εἶχασιν εἰς γῆν οὐκ ἐπατοῦσαν. ἤλθασι. ἐμεί-
 ρασιν Βελισ. ἐφωνάτασιν. ἐθανυμάσουσιν κτλ. Ἄλλα τοιαῦτα ἶδε κα-
 τωτέρω ἐν τῷ περὶ τοῦ συνδετικῆς α β). παρεδώκασιν Πτωχοπροδ. Α.
 88. ἠθέλασιν (304). ἐθέκασιν Β. 438. ἀναθρέψασιν Δημ. Ζήνου Βατρα-
 χομ. 30. ἀπορούσασιν 236 κτλ. ἀντὶ τῶν παρέδωκαν, ἠθέλασαν (—ον),
 ἔθηκαν, ἀνέθρεψαν, ἀπορούσαν κτλ.

Παράδοξα εἶνε τὰ Κρητικά: ἀπεστάλακτες καὶ δειξάγοντες ἀντὶ
 τῶν ἀπεστάλασι καὶ διεξάγουσι (ἐν Κρητ. ψηφίσμ.
 στ. 4. 24). Τὸ ἀ. πρόσωπον τοῦ δυϊκοῦ ἐν μὲν τῇ σανσκριτῇ ἔχει
 τὴν κατάληξιν vas (π. χ. dās yā vas δώσομεν, dad-va's δίδομεν) καὶ
 ἀποκεκομ. να ἐπὶ τῶν δευτερευόντων χρόνων, ὡς καὶ πληθ. mas καὶ
 ma: riric' i-va λελοίπαμεν, dadyā' va διδοίημεν. εἶνε δ' ἡ vas καὶ va
 ἐξασθῆνησίς τις τῆς mas καὶ ma' τοῦ πληθυντικῆς. Ἐν δὲ τῇ ἑλληνικῇ
 ἢ τοῦ πληθ. μεσ καὶ μεν ἐκτελεῖ καὶ τοῦ δυϊκοῦ τὴν λειτουργίαν. τοῦ
 β'. προσώπου ἢ προειρημένη thas ἐπὶ τῶν πρωτευόντων χρόνων, ὡς ἰ-
 tha's ἴτον, thus ἐπὶ τοῦ παρακειμένου: riric' a' thus λελοίπατον καὶ
 tam ἐπὶ τῶν δευτερευόντων: a' ric' atam ἐλίπετον. Τῇ tam ἀντιστοιχεῖ
 ἢ ἑλλ. κατάληξις τον τῶν τε πρωτευόντων καὶ τῶν δευτερευόντων χρό-
 νων, ἥτις καθὼς καὶ ἡ ἀντίστοιχος σκρ. tam ἔχουσι πρὸς τὴν thas, ὡς-
 περ ἡ μεν πρὸς τὴν μεσ (σκρ. mas) δηλ. τὸ ν δὲν προῆλθε κατ' εὐθεί-
 αν ἐκ τοῦ ς, ἀλλ' ἐτέθη ἀντ' αὐτοῦ μετὰ τὴν ἀποβολὴν του, καθὼς καὶ
 ἄλλοῦ συνέβη ἐν τῇ ἑλληνικῇ. — Ἡ τοῦ γ'. δυϊκοῦ προσωπ. κατάλ.

εἶνε σκρ. tas ἐπὶ τῶν πρωτευόντων χρόνων, tus ἐπὶ τοῦ παρακειμένου
 καὶ tam ἐπὶ τῶν δευτερευόντων, ὡς ἰθᾶ's ἴτον, riric' a' tus λελοίπατον,
 a' dātām ἐδότην κτλ. ἐν τῇ ἑλληνικῇ τον ἐπὶ τῶν πρωτευόντων καὶ
 τοῦ παρακειμένου, γενομένη ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐκείνης tas κατὰ τὸν ἄρτι
 εἰρημένον τρόπον, καὶ την ἐπὶ τῶν δευτερευόντων ἐκ τῆς ἀρχ. (σκρ.)
 tam προελθοῦσα. Ὅτι μὲν ἐν ταῖς καταλήξεσι thas — te, tam — τον
 καὶ tam — την ὑποκρύπτονται προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι τοῦ β'. καὶ γ'.
 προσώπου, εἶνε φανερόν· ἀλλ' ἂν οἱ τελευταῖοι φθόγγοι ς καὶ m (ν) εἶνε
 τοῦ ἀριθμοῦ δηλωτικοὶ ἢ τι ἄλλο, ἄδελον βεβαιότερον δ' ὅτι ἡ γλῶσσα
 ἐν τοῖς δευτερεύουσι χρόνοις τὸ γ'. δυϊκὸν πρὸς. ἐκ τοῦ β'. διὰ τοῦ ὄγ-
 κου διέστειλε τον: την (tam: tam). Ἐν ταῖς αιολικαῖς καὶ δωρικαῖς
 διαλέκτοις καὶ τῇ μεταγενεστέρα κοινῇ τε καὶ καθομιλουμένη οὐδεὶς
 λόγος δύναται νὰ γείνη περὶ τοῦ δυϊκοῦ πρώτως ἐκλιπόντος. Ἀλλὰ
 περὶ τούτου κατωτέρω ακριβέστερον θὰ λεχθῆ.

Ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν προσωπικῶν καταλήξεων τοῦ μέσου ἢ, ὡς
 καταχρηστικώτερον λέγεται, τοῦ παθητικοῦ, μεταβλίνοντες, προσημει-
 ωτέον ὅτι ἡ γλῶσσα πρότερον τοὺς μέσους τύπους πλάσασα ὕστερον ἐκ
 τούτων κατὰ τὸ μέγιστον μέρος τοὺς παθητικούς ἀνέπτυξε. Δῆλον δὲ
 1) ἐκ τῆς ἐν τε τῇ ἑλληνικῇ καὶ τῇ λατινικῇ διπλῆς (μέσης καὶ παθητ.)
 σημασίας τῶν μέσων τύπων, ὡς λέγομαι — dicor, = λέγω ἑμαυτὸν
 καὶ λέγομαι ὑπὸ ἄλλων κτλ. 2) ἐκ τῆς ἐν τῇ ἑλληνικῇ, καὶ ταύτῃ μόνῃ
 πασσῶν τῶν ἄλλων ἀρίων γλωσσῶν, μεταγενεστέρας ἀναπτύξεως τῶν ἰ-
 δίως παθητικῶν χρόνων: ἐλέχθην — λεχθήσομαι. ἐρρέθην — ῥηθή-
 σομαι. ἐκάην — καήσομαι κτλ. 3) ἐκ τῆς ἀναλύσεως τῶν τύπων, μά-
 λιστα τῶν λατινικῶν καὶ τῶν σανσκριτικῶν, τῶν μὲν περιεχόντων τὴν
 προσωπικὴν ἀντωνυμίαν se (σφε, σφε, ε) = ἑμαυτόν, σεαυτόν, εαν-
 τόν κτλ. ὡς dico-r = dico-s(e), dicer-i-s = dices-i-s(e), dicit-u-r
 = dicit-u-s(e), dicimur = dicimu(s)-s(e) κτλ. τῶν δὲ παθητικῶν
 τῆς σανσκριτῆς τὰς αὐτὰς τοῖς μέσοις καταλήξεις ἐχόντων καὶ τι ἴδιον
 στοιχεῖον, τὴν συλλαβὴν ya μετὰ τοῦ θέματος καὶ τῆς μέσης προ-
 σωπικῆς καταλήξεως ἐπεντιθεμένην, ὡς bhā'r-ē (ἐκ τοῦ bhā'r-ā-mē)
 μεσ. bhā'r-y-ē (παθ.) φέρομαι, bhā'r-a-sē (μεσ.) καὶ bhār-ya'-sē
 (παθ.) φέρεσαι, bhā'r-a-tē (μεσ.) καὶ bhār-ya'-tē (παθ.) φέρεται κτλ.
 4) ἐκ τῆς κατ' ἀμφοτέρων τῶν σημασιῶν χρήσεως τῶν ὀμολογουμένως
 μέσων ῥημάτων τῶν νεωτέρων γλωσσῶν, ὡς γαλλ. il se dit = λέγει
 ἑαυτὸν καὶ λέγεται (ὑπ' ἄλλων). Ἰταλ. se dice ὁμοίως. γερμ. es lässt
 sich hören ἀκούεται. es handelt sich πραγματεύεται (παθητ.), πρόκει-
 ται κτλ. Καὶ ἐν ἄλλαις ἀδελφαῖς γλώσσαις π. χ. τῇ Λιττανικῇ καὶ τῇ

ισλανδικῇ οἱ μέσοι τύποι σχηματίζονται διὰ τῆς εἰς τοὺς ἐνεργητικοὺς προσαρτήσεως αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας ἐν τῇ *ισλανδικῇ* τῆς *si* ἐξ ἀρχαιοτέρας *se*, ταύτης δὲ ἐκ τῆς *sic* (= *sich* νεογερμ. *se* λατ. *sē* καὶ ἑλλην.), πρβλ. *Bopp Vergl. Gram.* σλ. 687 ἀ. ἐκδ. καὶ *Heyse System der Sprachwissenschaft* σλ. 400—4). Ἡ δὲ χρῆσις τῆς γ. προσώπου αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας ἐπὶ πάντων τῶν προσώπων συμβαίνει καὶ ἐν ταῖς *σλαβικαῖς* γλώσσαις (*Heyse* αὐτ.) καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἀρχαίᾳ τε καὶ νεωτέρᾳ, ὡς ὅταν λέγηται π. χ. δαίμων ἑαυτῷ πλουσίαν γῆμας ἔσει (Γνωμ.) σκέψαι κάκεινο καὶ διέλθε πρὸς αὐτόν (Ἰσοκρ.) ἔξεστί σοι ζῆν καρπούμενον τὰ ἑαυτοῦ (Ξενοφ.). Ἡμεῖς γε χωρὶς τῶν ἀναγκαίων κακῶν αὐτοὶ παρ' αὐτῶν ἕτερα προσπορίζομεν (Μενάνδρου) κτλ. Ὁμοίᾳ καὶ τὰ νεώτερα, ἀλλὰ δι' ἰδίων προσωπ. ἀντων. προσδιοριζόμενα : τὸν ἑαυτόν μου, τὸν ἑαυτόν σου, τὸν ἑαυτόν του, τὸν ἑαυτόν μας κτλ. Εἶνε λοιπὸν οἱ λεγόμενοι παθητικοὶ τύποι ἀρχῆθεν καὶ οὐσιωδῶς μέσοι. Ἀλλὰ τί εἶνε ἡ ἐν τοῖς ῥήμασι μεσότης; ἡ μεσότης καθ' ὅλου εἶνε ἐνέργεια περὶ αὐτὸ τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον στρεφομένη, ἐν τῇ σφαίρᾳ του ἐμμένουσα καὶ ὄχι εἰς τι ἐκτὸς αὐτῆς ἀντικείμενον μεταβαίνουσα, ὡς *λούομαι* = *λούω* ἑμαυτόν, μέρος τι τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ σώματος. *χρῶμαι* = *χρῶ*, *χραιομῶ*, *ὑπηρετῶ* ἑμαυτῷ διὰ τινος μέσου (τινί). *φράζομαι* = *φράζω* ἐν ἑμαυτῷ, καθ' ἑαυτόν κ.τ.τ. τοιαῦτα καὶ *βουλεύομαι*, *αἰδέομαι*, *ἠδομαι*, *τέρπομαι*, *εὐφραίνομαι* καὶ τὸ μεταγενέστερον *χαίρομαι* ἀντὶ τοῦ ἀρχ. *χαίρω* κτλ. Ἴνα δὲ ἐρμηνεύσῃ τοῦτον τὸν περὶ τὸ ὑποκείμενον περιορισμὸν καὶ ἐν τῇ σφαίρᾳ του ἐμμονὴν τῆς ἐνεργείας, ἡ γλῶσσα διὰ διφθογγισμοῦ ἐξώγκωσε τὰς βραχυτέρας καὶ κουφοτέρας καταλήξεις *μι*, *σι*, *τι*, *ντι*, δι' ὧν ἐπιτρέχει πως ἡ διάνοια εἰς τι ἐκτὸς ὑποκείμενον, εἰς τὰς βαρυτέρας *μαι*, *σαι*, *ται*, *νται* χωρὶς ὅμως νὰ δυνηθῆ ἢ θελήσῃ τὴν ἀρχὴν ταύτην μέχρι τέλους νὰ διεξαγάγῃ, ὥστε καὶ ἀντὶ τῶν *με(σ)θα* καὶ *σθε* (ἀρχ. *σθα*), *μέ(σ)θαι* καὶ *σθαι* νὰ εἴπῃ, καὶ τοῦτο ἴσως διότι ἱκανῶς εὐκρινεῖς τῇ ἐφάνοντο οἱ τύποι οὗτοι *με(σ)θα* καὶ *σθε* πρὸς ἐρμηνείαν τῶν ἀναλόγων προσώπων. Αὕτη ἡ ὑπὸ Κουρτίου (*Bildung de Tempora u. Modi* σλ. 32 κεξ) ἐξήγησις τῶν μέσων καταλήξεων φαίνεται ἀσπαστοτέρα τῆς ὑπὸ *Bopp*, ἐκλαμβάνοντος τοὺς τύπους *μαι*, *σαι*, *ται* ἐκ τῶν *mi* (= ἐγὼ — ἐμὲ ἦτοι ἑμαυτόν), *sa-si* (σὺ — σὲ ἢ σαυτόν) καὶ *ia-ti* (= οὗτος ἑαυτόν) κ. αὐτῶ καξ. προελθόντας. Ἀλλ' ἡ διεξαγωγή τῆς τοῦ *Bopp* γνώμης ἔχει ἱκανὰς δυσκολίας, ὡς ἴδε παρὰ Κουρτίῳ (ἐνθ' ἀνωτέρω).

Ἡ κατάληξις τοῦ ἐνικ. ἀ. προσώπου *μαι* (ἐν τῇ σανσκριτῇ εἰς *é* =

αι ἀκρωτηριασθεῖσα ἴδε τὰ προεκτεθέντα παραδείγματα), ἐν τῇ νεωτέρᾳ γλώσσῃ ὡς με προφερομένη, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ *αι* = *ε*, ἀπαραμείωτος διετηρήθη καθ' ὅλον τὸν βίον τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐπὶ τῶν πρωτευόντων χρόνων. Ἡ δὲ τοῦ *ε'* *σαι* (σक्र. *sē* = *sai*) τῶν πρωτευόντων ἐπ' ἴσης χρόνων μετὰ μὲν σύμφωνον ἀκεραία διεφυλάχθη, ὡς πέφανσαι, γέγραψαι κτλ μετὰ δὲ φωνῆν πάλαι μὲν ἀκεραιοτέρα διεσώζετο, ὕστερον δ' εἰς εὐφωνικούς κανόνας ὑποχωροῦσα πρῶτον συνεκόπη τὸ *σ* (μεταξὺ δύο φωνηέντων), ὡς 1) ἐν τοῖς ἐπικοῖς *λιλαίσαι*, *βουλεύσαι*, *γνώσαι*, *ἔχσαι*, *ἴδσαι* ἀντὶ τῶν *λιλαίε-σαι*, *βουλεύε-σαι*, *ἔχσαι* κτλ. — 2) ἐν τοῖς ἐπ' ἴσης ἐπικοῖς *παρακειμ.* (οἷτινες ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ γλώσσῃ, τῇ ἄττικῇ καὶ τῇ κοινῇ σταθερῶς διετήρησαν τὸ *σ*). *βέβλησαι* Ἰλ. Ε, 284. Λ, 380. Ν, 254. *μέμνηται* Φ, 442, ἀλλὰ καὶ *μέμνησαι* Ψ, 648 (καθὼς καὶ *ἀλάλησαι* Ὀδ. Ο, 10) καὶ *συναίρεσε μέμνη* Ἰλ. Ο, 48. Υ, 488 κτλ. — 3) ἐν τισιν εἰς *εω* ῥήμασι συγκόπτεται καὶ τὸ ἕτερον τῶν *εε*, μάλιστα παρ' Ἡροδότῳ, ὡς *μυθεῖται* Ὀδ. Β, 202. *πωλε'* Δ, 841. *ποιέαι*, *φοβέαι* καὶ ἄλλα τοιαῦτα Ἡροδότεια, ἃν εἶνε πιστῆ ἡ παράδοσις, ἣν ὁ *Bredovius* (*de dial. Herodotea* p. 375) ἀμφισβητεῖ. 4) ἐν τισιν εἰς *μι* ῥήμασιν, ὡς *δίζηται* Ὀδ. Λ, 400. *ἐξεπίστεται* Ἡροδ. Ζ'. 104. 435. κ. ἄλλ. ἅτινα καθ' ὅλου τὸ *σ* διετήρησαν καὶ ἐν τῇ ποιητικῇ καὶ ἐν τῇ πεζῇ γλώσσῃ Μετὰ δὲ τὴν συγκοπὴν τοῦ *σ* ἐν ταῖς λοιπαῖς διαλέκτοις παρὰ τὴν Ἴωνικὴν (τὴν σύμππτωσιν τῶν φωνηέντων οὐκ ἀποστρεφομένην) ἐπῆλθε καὶ συναίρεσις: *λέχει* (ἡ) καὶ *λέγη* = *λέγε(η)σαι*, *ποιεῖ* ἢ *ποιῆ* = *ποιέεσαι*, *ποιήσαι*, *τιμᾶ* = *τιμάε(η)σαι* κτλ. Καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς εἰς *μι*: *δύνη* (= *δύνασαι*). Σοφ. Φιλοκτ. 798. Εὐριπ. Ἄνδρομ. 238. Ἐλ. 253. Γνωμ. Στοβ. 3Ε. 10. *δύνα* (δωρ.). Θεοκρ. Ι. 2. *ἐπίστα* Πινδ. Πυθ. Γ'. 80. *ἐπίστη* Θεογν. 1043, ἐν οἷς οἱ μετὰ *σ* τύποι εἶνε συνηθέστεροι. Ἐν *ε'* δὲ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ τῶν ἄττικῶν σταθερὸς καὶ σχεδὸν γενικὸς κανὼν ἀπέβη τῆς μὲν εἰς *ω* συζυγίας τὸ ἐν. *ε'* πρόσωπον πρωτευόντων τε καὶ δευτερευόντων χρόνων (ἐκτὸς δηλ. τῶν πρκακειμένων καὶ ὑπερσυντελικῶν) τὸ *σ* νὰ συγκόπτηται καὶ τὰ ὑπολειπόμενα φωνήεντα νὰ συναίρῶνται, τῆς δ' εἰς *μι* νὰ μὴ συγκόπτηται, ἡ καθομιλουμένη γλῶσσα, ἀνεκῆθεν, ὡς φαίνεται, πικταχοῦ διετήρησε τὸ *σ*, *γράφσαι*, *ἀγαπᾶσαι*, *ἴστασαι*, *τίθεσαι*, *δύνασαι* κ.τ.τ. λέγουσα. Μαρτυροῦσι δὲ μοι τὸν λόγον 1) οἱ τῶν γραμματικῶν ἀφορισμοὶ τοῦ *Φρυγίχου* (ἐν *Bekker ἀνεκδ.* σλ. 18): *Ἀρακτᾶ* — οἱ δ' ἀμαθεῖς ἀρακτᾶσαι λέγουσιν — — ὅμοιον καὶ τὸ *θεῶμαι* *θεᾶ* καὶ *ὀρῶμαι* *ὀρᾶ* (τ. ἔ. ὄχι *θεᾶσαι* καὶ *ὀρᾶσαι*, ὡς περ οἱ ἀμαθεῖς ἔλεγον). τοῦ *Ἀντιαττικιστοῦ* (*Bekker. A-*

need. p. 77) ἀκροᾶσαι ἀντὶ τοῦ ἀκροᾶ. τοῦ Μοίριδος (σλ. 16): Ἀκροᾶ ἀπτικῶς, ἀκροᾶσαι ἑλληνικῶς) — πάλιν τοῦ Ἀντιαπτικιστοῦ (σλ. 98): ἠκροᾶσο ἀντὶ τοῦ ἠκροᾶ. Ἀντιφάνης Ἐπιδαύρω. — 2) τεκμήρια ἐξ αὐτῶν τῶν συγγραφέων, οἷα τά: ἐκτὸς τοῦ ὑπὸ Hermann εἰς δύνασαι διωρθωμένου Αἰσχυλείου (Χοηφ. 369) ὀδυνᾶσαι καὶ τοῦ Ἀνακρεοντείου (Ἀποσπ. 31 (3), 41 μὴ φοβῆσαι, ἐν τῇ Κ. Δ. αὐτὸ τοῦτο τὸ ὀδυνᾶσαι Λουκ. ις'. 25. κατα]καυχᾶσαι πρὸς Ρῶμ. Β'. 17. ΙΑ. 18. Α. πρὸς Κορινθ. 4, 7. φάγεσαι καὶ πίεσαι Λουκ. ΙΖ'. 8 τὰ αὐτὰ ἤδη καὶ ἐν τῇ Π. Δ. Ἐξσκ. ΙΒ'. 18. Ρούθ Β'. 9. 14. Ἡσαίου Ζ'. 16.— ἀποξενοῦσαι Βασιλ. Γ'. 14, 6. καὶ εἴτι ἄλλο. Ἐπειτα ἐκ τῶν Βυζαντινῶν Κωνσταντ. Πορφ. 376, 8 (πρβλ. 377, 24) κομίζεσαι 623, 19 ἀναλαμβάνεσαι. Γεωργ. τ. μοναχοῦ 804, 17 φαίνεσαι. ἀμιλλᾶσαι Ἀλκιφρ. Γ'. 11, 3 (κατὰ τὸ Β. χειρόγραφον) κτλ. Τέλος πάντων ἐξ Ἀλεξίου Κομν. εἶσαι, δικαιοῦναι. μὴ τοῦργίζεσαι. κ.τ.λ. καὶ ἐκ τοῦ Πτωχοπροδρόμου Α. 242 εἶσαι (ἀντὶ τοῦ εἶ, τοῦ εἶμι). πρβλ. αὐτ. 276. φοβεῖσαι 318. κνήθεσαι, τρίβεσαι Β'. 48. κτλ.

Ἡ τοῦ γ'. ἐν. προσώπου τῶν πρωτευόντων χρόνων ται (σφρ. τέ=ται) διήκει δι' ὅλου τοῦ βίου τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἀναλλοίωτος, μόνον σήμερον ὡς τε προφερομένη, καθὼς πάλαι παρὰ Βοιωτοῖς τη ἐπροφέρετο καὶ ἐγράφετο π. χ. C. I. 1568. κατασκευάττη ἀντὶ τοῦ κατεσκευάσται. 1569, α. III. κεκόμιστη, ὀφείλεττη ἀντὶ τῶν κεκόμισται. ὀφείλεται κτλ.

Ἡ τοῦ α. πληθ. προσώπου κατάληξις ἐν τῇ σανσκρίτῃ εἶνε mahē προελθοῦσα ἐκ τοῦ οὐκέτι σωζομένου τύπου madhē (= madhai), ὡς δῆλον ἐκ τε τοῦ ἑλληνικοῦ με(σ)θα καὶ τοῦ ζενδικοῦ maidhē (κατὰ Bopp. σλ. 580). Εἶνε δ' αὕτη ἡ madhē (ai) οὐδὲν ἄλλο ἢ διφθογγικὴ ἐπέκτασις τοῦ ὑποτιθεμένου α. πληθυντ. ἐνεργ. τύπου madhi (ὅθεν προῆλθεν ὁ Οὐαϊδικὸς masi καὶ ὁ κοινὸς mas) = ἐγὼ καὶ σύ, καθὼς ὁ μαι τοῦ μι, ὁ σαι τοῦ σι κτλ. Ἐκ τοῦ madhē λοιπὸν τούτου ἀνεπτύχθησαν οἱ τρεῖς ἑλληνικοὶ μεσθα (ἐπικὸς καὶ δωρικὸς), μεθα (ἀπτ. αἰολ. κ. κοινὸς) καὶ μασθε (καθομιλ. νῦν) προφ. ὡς μαστε, ἤδη παρὰ Δημητρ. Ζήνω συνήθης π. χ. Βάτραχομυομ. στ. 41—42 χαιρωμάστε, κρύθωμάστε, ἀλλὰ καὶ μεσθε, ὡς παρ' Ἀλεξ. Κομνηνῶ: δοῦλοι σου πάντα νὰ ἤμεσθε καὶ νὰ σ' εὐχαριστοῦμεν. Καὶ μετὰ τοῦ ἐφελκυστικοῦ ν δ αἰολ. μεθεν καὶ ὁ καθομιλ. μασθεν.

Ἡ τοῦ θ'. πληθ. καταλ. εἶνε ἐν τῇ σανσκρίτῃ dhvê (ἑλλην. μεταγραφομένη dFai), διφθογγικὴ ἐπέκτασις τῆς ὑποτιθεμένης ἐνεργητ. dhvi (ἑλλ. dFi ὅθεν προῆλθεν ἢ ἐν τῇ ἑλληνικῇ ὄντως ὑπάρχουσα θι,

διδω-θι, ἀλλ' ἐνικῶς μόνον ἐκλαμβανομένη). Ἐκ τῆς dhvê = dFai ταύτης προῆλθεν ἢ ἑλλην. κατάλ. σθε: λίγε-σθε, ποιεῖσθε, δίδοσθε κτλ, ἐν τῇ δημῶδει στε προφερομένη συνήθως. Ἡ δὲ τοῦ τ ἀντὶ τοῦ θ (κοιν.) κατὰ διάλεκτον ἐμφάνισις οὐδὲ τῶν ἀρχαίων διαλέκτων τισὶν ἤ- τον ἀσυνήθης, ὡς δῆλον ἐκ τῶν Λοκρικῶν (Οἰκονομίδου Λοκρικ. ἐπιγρ. διαφωτ.) χρήστω, ἐλέσιω, ἐλέσαι ἀντὶ τῶν χρήστω, ἐλέσθω, ἐλέσθαι.

Ἡ τοῦ γ'. πληθ. κατάλ. εἶνε nîê ἐν τῇ σανσκρίτῃ καὶ νται ἐν τῇ ἑλληνικῇ παρὰ πάντα τὸν βίον τῆς ἐπικρατοῦσα ἀμετάβλητος ἐκτὸς τῆς Ἴωνικῆς διαλεκτοῦ, ἐνθα τὸ ν ἀνέκαθεν εἰς α ἐρρευστοποιήθη, μάλιστα ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος (παρατατ.) παρακειμ. (καὶ ὑπερσυντελικοῦ) ὡς ῥύαται Ἰλ. Σ, 545 = ῥύνται. ῥύατο Ὀδ. Ρ, 201. δαιρύατο Σ, 247. τιθέαται Ἡρόδ. Α. 133 = τίθενται. ἐκδιδόαται Β'. 47, 1. ἀγέαται Β'. 47, 1. κηδέαται Α. 209. δυνέαται Β'. 442, Δ'. 30. ἐπιστέαται Γ'. 2. 103 κ.λ., ἀντὶ τῶν ἐκδίδονται, ἄγονται, κήδονται, δύνανται, ἐπίστανται κτλ. βιώατο (ἀντὶ τοῦ βιώντο) Ἰλ. Δ, 467. ἐργαζοίατο, ἐργασαίατο, ἐλοίατο, δυναίατο Ἡρόδ. Ζ'. 103. Η. 130 κτλ. κτλ. Εἶνε δὲ τὸ ν τοῦτο ἢ τὸ α σημεῖον ἐξογκώσεως τοῦ ἐνικοῦ τύπου ται πρὸς συμβολικὴν παράστασιν τοῦ πλήθους. Βοιωτικῇ δ' ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ νται ἀναφαίνεται νθη, ὡς παργινύωνθη (Αἰγισθεν. ἐπιγρ. στ. 41—42) = παραγινύωνται.

Ἡ τοῦ α. δυϊκοῦ κατάληξις ἐν μὲν τῇ σανσκρίτῃ εἶνε vahē ἀσθενεστέρα μορφή τῆς πληθυντικ. mahē (m]v), ἐν δὲ τῇ ἑλληνικῇ (μεσθον) καὶ μεθον, αἱ αὐταὶ δηλ. ταῖς πληθυντ. μεσθα, μεθα μόνον διὰ τοῦ ν εἰδοποιημέναι, οὗ τῇ ἐπιρροῇ τὸ α εἰς ο ἐτράπη. Ἦτο δ' ἡ χρῆσις τῶν δυϊκῶν τούτων τύπων, καθὼς ἐν γένει τοῦ δυϊκοῦ, πολὺ σπανία, τοῦλάχιστον ὀλίγιστα τὰ σωζόμενα παραδείγματα, ἀνά ἐν μὲν ἐν Ἰλ. Ψ, 485 Σοφοκλ. Φιλοκτ. 1079 περιδῶμεθον, ὀρμῶμεθον καὶ λελεῖμμεθον, δύο δὲ παρ' Ἀθηναίω Α. 98. α.

Ἡ τοῦ θ'. καὶ τρίτου δυϊκοῦ ἐν μὲν τῇ σανσκρίτῃ εἶνε thê καὶ té, ἐν δὲ τῇ ἑλληνικῇ μία μόνη ἀμφοτέρων ἡ σθον, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς πληθυντ. σθε (ἀρχ. σθα[ι]) προελθοῦσα καθὼς ἢ μεθον ἐκ τῆς μεθα. — Ἡ ἀνόργανος, ὡς φαίνεται, αὕτη προσάρτησις τοῦ ν εἰς τὰ δυϊκὰ πρόσωπα τῆς ἀρχαίας γλώσσης ἐν τῇ καθομιλουμένη συνέβη περὶ τὰ δύο πρῶτα πληθυντικὰ κατὰ διαλέκτους ὥστε τὰ δύο ταῦτα πρόσωπα σήμερον τριττόν τινα τύπον φέρουσιν, ὡς ἐρχόμεθα, ἐρχο(ύ)μασθε καὶ ἐρχοῦμασθεν· ἐρχεσθε, ἐρχεσθεν(ε) ἢ ἐρχεσθαν (Ἡπειρωτ.) καὶ ἐρχοῦσασθε, πανταχοῦ τοῦ θ ψιλῶς ὡς τ προφερομένου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Τῶν τριῶν τελευταίων τύπων ὁ μὲν ἐρχεσθεν(ε) προσέλαβε

πρὸς τῷ *ν* καὶ τὸ *ε* ὡς προσχηματισμόν, ἰδιάζει δὲ μάλιστα τῇ χιακῇ διαλέκτῳ· ὁ δὲ ἔρχεσθαι, ἀνάλογος διὰ τε τὸ *α* ἀντὶ τοῦ ἀττικοῦ *ε* καὶ διὰ τὸ *ν* πρὸς τοὺς (*ε*)λέγαται (= ἐλέγετε), ἐφύγαται (= ἐφύγετε) κ.τ. ὁμ. ἰδιάζει τῇ ἠπειρωτικῇ διαλέκτῳ. Ὁ δ' ἔρχοῦσασθε, καταχρηστικῶς ἐνταῦθα, προσέλαβε τὴν συλλαβὴν *σα*, οὕσαν κυρίως τῶν ἱστορικῶν χρόνων προσάρτημα. Ἀλλὰ περὶ τε ταύτης τῆς *σα* καὶ περὶ τοῦ ἐν τῇ καθομιλουμένη συνδετικοῦ φωνήεντος *ου* ἀντὶ τῶν ἀρχαίων *ο* καὶ *ε* κατωτέρω θὰ γείνη ἴδιος λόγος.

Τῶν καταλήξεων τῶν δευτερευόντων χρόνων αἱ μὲν *μην* (δωρ. καὶ αἰολ. *μᾶν*), *σο*, *το* καὶ *ντο* προῆλθαν προφανῶς ἐκ τῶν *μαι*, *σαι*, *ται* καὶ *νται* τῶν πρωτευόντων κατὰ τινα συστολὴν καὶ βράχυνσιν, καθὼς αἱ ἐνεργητικαὶ *ν* (πάλαι *μ*), *ς* (ἐλεγ-ο-ν, ἐλεγ-ε-ς κ.τ.τ.) ἐκ τῶν *μι* καὶ *σι* (ἐσ-μί, ἐσ-σί). Ἀπικοπή λοιπὸν τοῦ *ι* προῆλθαν πρῶτον αἱ *μᾶ*, *σᾶ*, *τᾶ* καὶ *ντᾶ*, ἔπειτα, κατ' ἰδίωμα κοινότατον τῆς ἑλληνικῆς, τὸ ἀρχαῖον *α* εἰς *ο* (καὶ *ε*) νὰ μεταβάλλῃ, αἱ *μη* (*η* = *ε*. παράδοξον καὶ μοναδικὸν ἐδῶ τὸ μῆκος τοῦ *α* ἐν τῇ *μα* ἀπέναντι τῆς βραχύτητος τῶν ἄλλων προσώπων), *σο*, *το* καὶ *ντο*. Ἡ δὲ *μη* τελευταῖον προσέλαβε καὶ τὸ ἐφεκυστικὸν *ν*, καθὼς τὰ προειρημένα δυϊκὰ πρόσωπα τῆς ἀρχαίας καὶ τὰ πληθυντικὰ τῆς νεωτέρας. Αὕτη δὲ τὴν προσάρτησιν τοῦ *ν* περαιτέρω ἐκτείνασα καὶ ἐν μὲν τῷ *ά*. καὶ *β'*. ἐν. ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου *α* ὅχι *η* ἢ *ο*, ἀλλὰ δημωδέστερον *ου* προφέρουσα παρήγαγε τοὺς τύπους *μου*, *σου* ὡς ἐγραφοῦμον (= ἐγραφόμεν), ἐγράφουσιν (= ἐγράφουσα), ἐν δὲ τῷ *γ'*. πληθ. τὸ ἀρχ. *α* διατηροῦσα, τὸν τύπον *νταν*, ὡς ἐγράφου(ν)ταν, ἐφαίνο(ν)ταν κ.τ.τ. Τὸ δ' ἐνικὸν *γ'*. διττῶς σχηματίζει, ἢ μεταφέρει εἰς αὐτὸ ἀπαράλλακτον τὸν τύπον τοῦ πληθυντικοῦ (πρὸβλ. τὸ δωρ. ἐντὶ = ἐστὶ καὶ εἰσὶ καὶ τὰ καθομιλ. ἐνι, ἐνε, εἶνε ὁμοίως = ἐστὶ καὶ εἰσὶ) ἢ μόνον τὸ *ν* προσαρτᾶ εἰς τὸν ἀρχαῖον τύπον *το*, ὡς ἐγράφουνταν καὶ ἐγράφετον, ἐφαίνονταν καὶ ἐφαίνετον κτλ. Τελευταῖον προσλήψει τοῦ προσχηματισμοῦ *ε* προῆλθαν ἐν τῇ καθομιλουμένη οἱ τύποι *μου*-ε, *σου*-ε καὶ *νταν*-ε, ὡς ἐν τοῖς: ἐγραφοῦμονε, ἐγραφοῦσονε, ἐγραφοῦντανε κ.τ.τ. οἵτινες κατὰ διάλεκτον ἀντὶ τοῦ *ε* τὸ *α* προσλαμβάνοντα λέγονται καὶ ἐγραφοῦμονα, ἐγραφοῦσουνα, ὅχι ὅμως καὶ ἐγραφοῦντανα. Αἱ δὲ τῶν λοιπῶν προσώπων καταλήξεις ἐν μὲν τῇ ἀρχαίᾳ εἶνε αἱ αὐταὶ καὶ τῶν πρωτευόντων χρόνων ἐκτὸς τοῦ *γ'*. δυϊκοῦ ἀπὸ τοῦ *β'*. διὰ μακροῦ φωνήεντος διακρινομένου: *β'*. σθαν, *γ'*. σθην (πρὸβλ. τοὺς ἐνεργ. *τον*, *την*). Πόσον δ' ἀσταθῆς ἦτον ἐν ταῖς ἀρχαιοτέραις διαλέκτοις καὶ ἡλικίαις τῆς γλώσσης ἢ διὰ μακροῦ φωνήεντος αὕτη διάκρισις τοῦ *γ'*. δυϊκοῦ προσώπου ἀπὸ τοῦ *β'*. (*ην* —

ον) ἐν τε τῷ ἐνεργητικῷ καὶ τῷ μέσῳ καὶ πῶς τὸ *γ'*. ἐλάμβανε τὸν τοῦ *β'*. τύπον καὶ τὰνάπαλιν, ἤδη ὁ Buttman (Ausf. gr. gramm. I. σλ. 344 κεξ) τὸ ἐδίδαξεν ἀποχρώντως καὶ οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ εἶχαν ὑποδείξαντες (πρὸβ. σχολ. Ἰλ. N, 613. Π, 218. Ψ, 506. K, 545. Λ, 781). — Συμβαίνουνσι δὲ καὶ ἐνταῦθα περὶ τὸ *σ* τοῦ *β'*. προσώπου *σο* καὶ τὸ *ν* τοῦ *γ'*. πληθυντικοῦ τὰ αὐτὰ πάθη, ἅπερ καὶ ἐν τοῖς πρωτεύουσι χρόνοις συμβαινόντα εἶδαμεν, καὶ περὶ ὧν διδάσκουσι καὶ αἱ συνήθεις γραμματικαί. Ἀλλ' ἡ νεωτέρα καθομιλουμένη, ὡς εἶδαμεν, τὸ *σ* τοῦ *β'*. ἐν. καὶ ἐδῶ ἀκέραιον διεφύλαξε, κατὰ δὲ τὰ δύο πληθυντικὰ πρόσωπα τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεισάν ἀρχὴν ἀκολουθήσασα ἔπλασε τοὺς ποικίλους τοὺς δε τύπους: *μασθε* (*θ* = *τ*), *μασταν* (Ἠπειρ. πρὸβλ. τὸν ἀρχαῖον δυϊκὸν *μεσθον*) καὶ *μάστου* (Μακεδον. καὶ εἶπου ἀλλοῦ) *σα-στε*, *σα-σταν* (Ἠπειρ.), *σα-στεν* (*ε*) (Χιακόν), ἢ καὶ *σε-στε*. Παλαιότερα παραδείγματα τῶν ἤδη εἰρημένων δημοτικῶν τύπων εἶνε τάδε: Πτωχοπροδ. Α. 208 *νὰ γὰργάζουμον*. 218 *ἡμον* (= ἡμην). 225 *νὰ γένουμον*. 330 *ἡρχουμον* κ.τ.λ. Β'. 94 *φαίνετον* (= ἐφαίνετο). Β'. 272 *ἐπουλοῦντασιν* (ἐκ τοῦ ἐπουλοῦνταν = ἐπωλοῦντο, τῆς προειρημένης τοῦ ἐνεργ. παρακειμένου ἀναλογίας μέχρι τῶν μέσων παρωχημένων ἐπεκταθείσας) κτλ. Β. X. *ἐκιοῦνταν*. *ἐσθλίβετον*. *ἐκοίτετον*. *ἡρχετον*. *ἐκοιμῶντον*. *εὐρίσκετον*. Σ. Σ. καὶ *χαίρουμον* κ' *ἡγάλλουμον* καὶ *εἶχα* *εὐφροσύνην* (ἐνθα καὶ τὸ *ν* ἀπεκόπη). *ὠρέγετον*. *ἐγέρνουμον* καὶ *πήγαινα* παρέκει. *ἐγίνετον*. *διηγᾶτον* κ.τ.λ. Δημ. Ζήνου Βατραχομ. 326 *ἐκοίτουμον* (= ἐκοίτουην). 323 *ἐρχοῦμονα*. 323, 327 *ἡμον*, *ἡμουνα*. 469. 472 *ἡσου*, *ἡσουνε*. 280 *ἐκάθετον* (= ἐκάθητο). 464 *ἐμέμφετον*. 442 *ἐστρέφετον* (= ἐστρέφετο). 423 *εὐφραίνετον*. 430, 44 *ἦτον*, *ἦτονε*. 427 *ἔρχονταν* (= ἔρχοντο). 460 *ἐφαίνονταν*. 221 *ἦτανε* κτλ. κρύβονταν (= ἐκρύβοντο) 446 κτλ. ἐκ τοῦ δημοτ. ἔσματος 49 (Ζαμπελ.) « ὁ Τασσούλας » ἐπιγράφομ.

Ἀνάθεμά σας, γέροντες, γερόντοι Λαπανλώται
 ποὺ στείλαται τὰ γράμματα καὶ στείλταν τὰ μαντάτα.
 ἐνθα τὸ *στέιλ(α)ταν* = ἐστείλατε. — Ἐκ τῶν Ἄθαν. τ. Χριστοπούλου (σλ. 29—30 τοῦ ἄ. τόμου τῆς Παρισ. ἐκδόσεως 1833).

κ' ἐκεῖ φιλεῦνομάστου
 καὶ κατευφραίνουμάστου
 συμπαίζοντας, γελῶντας,
 φωνάζοντας, λαλῶντας,
 ὁ ἔρωτας νὰ ζῆ.

κ' ἡμεῖς ἀγκαλιασμένοι,
 μεσ' ἔς τὰ ἄνθη κυλισμένοι,
 ἄν σύμφυχοι δυὸ φίλοι,
 φιλοῦμαστον ἔς τὰ χεῖλη,
 φιλοῦμαστον πυκνά.

Ἐνθα τὰ φιλεῖν μαστοῦν, φιλοῦμαστοῦν, φιλοῦμαστον εἶνε ἀντι-
 τῶν ἐφιλεῖν μεσθα, ἐφιλιόμεσθα (δωρ.) κτλ.

Παραθέτοντες λοιπὸν ἐν συνόψει τὰς ἑλληνικὰς προσωπ. καταλήξεις
 μετὰ τῶν ἀντιστοιχῶν σανσκριτικῶν ἔχομεν τὰςδε.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΑΙ.

Πρωτεύουσαι.		Δευτερεύουσαι.	
ἑν. σκρ.	(mi) μι, —	σκρ.	(m) ν, — (παρακ. ἀορ. ἀ.)
	(si) σι, ις, ε		(s) ς
	(i) τι, σι, ι		(t) —, ν (ἐφέλκ.)
πλ. (mas)	μες, με (καθομ.) μεν	(ma)	αἱ αὐταὶ ταῖς πρωτεούσαις.
	(tha) τε, τε(ν) (καθομ.)	(ta)	τε, ταν (καθομιλ. Ἑπειρ.)
	(uti) νει, νι Κρητ. νε, και	(n)	ν, νε (καθομιλ.)
	σι, ντες ν		
			(καθομ.)
δυ. (vas)	—	(va)	—
	(thas) τον	(tam)	τον
	(tas) τον	(tām)	τον, την

ΜΕΣΑΙ.

Πρωτεύουσαι.		Δευτερεύουσαι.	
σκρ.	(ē) μαι	σκρ.	(ē) μην(μαν), μουν(α), μουν(ε) καθ.
ἑν. (sē)	σαι, αι, η (ει)	(ihās)	σο, — ο, σουν(α), σουν(ε) καθ.
	(tē) ται	(ta)	το, τον και νταν (καθομ.)
πλ. (mahē),	με(σ)θα, μεθεν (αἰολ.)	(mahī)	με(σ)θα, μεθεν(αἰολ.), μασταν
	μαστε(ν) (καθομ.)		και μαστοῦν (καθομ.)
	(dhvē), σθε, στε(νε) καθομ.	(dhvamī)	σθε, στε(νε), σταν (καθομ.)
	(ntē), νται, αται (Ἰων.)	(nīa)	ντο, νταν και ντο(υ)σαν (δ.)
δυ. (vahē),	με(σ)θον	(vahi)	με(σ)θον
	(thē), σθον	(thām)	σθον
	(tē), σθον	(tām)	σθον, σθην.

Ἀνακεφαλαιῶνοντες τὰ προσηρημένα ἐξάγομεν τὰ ἐξῆς συμπεράσματα.

1) Αἱ πληθυντικαὶ καὶ αἱ δυϊκαὶ καταλήξεις ἀναπτύσσονται ἐκ τῶν ἐνικῶν διὰ συνθέσεως καὶ ἐξογκώσεως.

2) Δι' ἀπαμβλύνσεως ἢ ἀκρωτηριάσεως αἱ πρωτεύουσαι γίνονται δευτερεύουσαι.

3) Ἡ ἀπάμβλυνσις αὕτη περαιτέρω ἐπεκτεινομένη προσβάλλει καὶ τὰς πρωτεούσας. Αἱ κοιναὶ ἢ ἀδιάφοροι καταλήξεις εἶνε μᾶλλον δευτερεύουσαι ἢ πρωτεύουσαι.

4) Αἱ μέσαι καταλήξεις προέρχονται διὰ διφθογγίσεως ἐκ τῶν ἐνεργητικῶν.

5) Τὰ ἐν ταῖς ἀπημβλυμέναις καταλήξεσιν ἐμφανιζόμενα ἔρρινα (m σκρ. καὶ ν) εἶνε ἀνόργανα καὶ ἐπουσιώδη προσαρτήματα.

6) Ἡ ῥινοφθόγγισις αὕτη ἐν τῇ καθομιλουμένη ἐπεκτείνεται ὑπὲρ τὰ ἀρχαῖα ὄρια.

7) Ἡ καθομιλουμένη πολλαχοῦ διατηρεῖ ἀρχικωτέρους καὶ παχύτερους φθόγγους καὶ τύπους, ἐκτὸς τῆς ὡς ε (ἢ κατὰ Θεσσαλικὴν μάλιστα προφορὰν ὡς é fermé γαλλ.) προφορᾶς τῆς αι (πρὸς τὸν σκρ. ἢ πρὸς τὸν ἑλλ. αι).

8) Ὡς ἐκ τῆς ῥινοφθογγίσεως μάλιστα αἱ πληθ. καταλήξεις τῆς καθομιλουμένης ἀποβαίνουσιν ὁμοιότεραι ταῖς ἀρχαίαις δυϊκαῖς ἢ ταῖς πληθυντικαῖς.

9) Οὐδὲν λοιπὸν ὀθνεῖον καὶ ἀλλόφυλον στοιχεῖον παρεισέφησεν εἰς τοὺς ῥηματικούς τύπους τῆς καθομιλουμένης, ἀλλ' ἅπαντες τὴν ἀρχὴν ἔλκουσιν ἐκ τῆς ἀρχιότητος, αἱ δὲ καινοφάνειαι ἐπ' ἀρχαίων βάσεων στηρίζονται.

Τῶν προεκτεθειμένων καταλήξεων αἱ μὲν πρωτεύουσαι εἶνε τῶν πρωτεούτων χρόνων τῆς ὀριστικῆς (τοῦ δὲ ἐνεργ. παρακειμένου ἐν μέρει μόνον) καὶ ὅλης τῆς ὑποτακτικῆς, αἱ δὲ δευτερεύουσαι τῶν ἱστορικῶν χρόνων τῆς ὀριστικῆς καὶ ὅλης τῆς εὐκτικῆς ἢ δὲ προστακτικῆ ἔχει ἰδίᾳ ἐν μέρει καταλήξεις τὰς ἐξῆς.

Ἐνεργητικάι.

σκρ.		ἑν.	
(—)	θι, ς, —	(—)	θι, ς, —
(tā(t))	τω, ἀναλ. καθομ.	(tā(t))	τω, ἀναλ. καθομ.
πλ. (ta)	τε	(ta)	τε
(ntu)	ντω(ν) (ἀναλ.)	(ntu)	ντω(ν) (ἀναλ.)
	τῶσαν (καθομ.)		τῶσαν (καθομ.)
δυ. (tam)	τον	(tam)	τον
(tām)	των	(tām)	των

Μέσαι.

σκρ.		ἑν.	
(sva)	σο, — ο, σαι (του καθομ.)	(sva)	σο, — ο, σαι (του καθομ.)
(tām)	σῶω, ἀναλ. καθομιλ.	(tām)	σῶω, ἀναλ. καθομιλ.
(dhvam)	σθε, (στε καθομ.)	(dhvam)	σθε, (στε καθομ.)
(ntām)	σθω(ν) (ἀναλ.)	(ntām)	σθω(ν) (ἀναλ.)
	σθῶσαν (καθομ.)		σθῶσαν (καθομ.)
(thām)	σθον	(thām)	σθον
(tām)	σθων	(tām)	σθων

Περὶ τῶν καταλήξεων τοῦ ἐνεργ. β'. προσώπου *θι* καὶ *ς* καὶ περὶ τῆς ἐν τέλει ἐξαφανίσεώς των ἐκ τῶν πλείστων ῥημάτων ἤδη ἀνωτέρω ἐγινε λόγος· αἱ δὲ τῶν λοιπῶν β'. προσώπων *τε, σο (-ο), τον* καὶ *σθον* καὶ *σθε* εἶνε αἱ αὐταὶ ταῖς προσηρμέναις δευτερευούσαις καταλήξεσιν· αἱ δὲ τῶν γ'. προσώπων τοῦ δυϊκοῦ τῶν ἰδίων β. τῷ ὄγκῳ μόνον, ἢ τοι τῷ μήκει τοῦ φωνήεντος διαφέρουσιν. ἴδιον δὲ τι ἔχουσιν 1) αἱ τῶν γ'. ἐν. καὶ πληθ. προσώπων *τω, ντω(ν)* καὶ *τωσαν. σθω, σθων* καὶ *σθωσαν*. — 2) αἱ τοῦ ἐνεργ. καὶ μέσου *ά. ἀορίστου ἐνικαὶ τοῦ β'. προσώπου σορ* καὶ *σαι*. — Ὁ συνήθης οὐχιδικὸς τύπος τοῦ γ'. ἐνικῶ ἐνεργ. προσώπου εἶνε *tāt*, ὡς *bhā'ra-tāt* φερέτω, ὅστις σύγκειται ἐκ τοῦ *t* τῆς δευτερευούσης καταλήξεως τοῦ ὁμωνύμου προσώπου, ὡς *á-dada-t* ἐδίδω-(τ), καὶ τῆς συλλαβῆς *at*. Ἐκ τῆς σανσκριτῆς φέρεται ὁ μεμονωμένος πληθ. τύπος τοῦ ἐνεργ. γ'. προσώπου *há'yantat* (Bopp. Accentuationssyst. σλ. 267) ἔνθα πάλιν ὁ μὲν συνδυασμὸς *nt* εἶνε δευτερεύουσα κατάληξις τοῦ ὁμωνύμου προσώπου, ὡς *á'bara-n(t)* ἔφερον (τ), πληρέστερον ἐν τῇ λατινικῇ *ferēbant*, τὸ δ' ὑπόλοιπον ἢ αὐτὴ ἐκείνη συλλαβὴ *at*. Ταύτη ὁμοίαι εἶνε ἢ μᾶλλον ἐξ αὐτῆς φαίνονται προσελθοῦσαι αἱ *od* καὶ *ud* καταλήξεις τοῦ ἀρχ. λατιν. *es-t-od* (= *esto*, ἔστω) καὶ τῶν ὁσικῶν *estud* ἔστω καὶ *licitud* = τῷ λατ. *liceto* καὶ τῶν ὁμοίων. Ἐκ τούτων λοιπὸν εἶνε νὰ συμπεράνωμεν ἀρκούντως ἀσφαλῶς ὅτι καὶ ἐν τῇ ἐλληνικῇ ποτε (τ. ἔ. πρὸ τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἐκ τῆς λατινικῆς) αἱ καταλήξεις τῶν γ'. προσώπων τὸ δεύτερον τοῦτο *τ* φέρουσαι εἶχαν τοὺς τύπους *τωτ, ντωτ, σθωτ, σθωντ* (;) ὕστερον δὲ τὸ *τ* διὰ τὸ πρὸς τὸ ἐλληνικὸν οὐς ἐν τέλει λέξεως ἐπαχθὲς του ἀπεκόπη καὶ ἐντεῦθεν, καθὼς καὶ ἄλλοθεν. Ἀλλὰ πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ οὕτω προκύψαντος κενοῦ ἐπῆλθεν ἔπειτα τὸ *ν* ἐπὶ τοῦ δυϊκοῦ καὶ πληθυντικοῦ, καθὼς δὲ καὶ ἐν ἄλλαις πολλαῖς ῥηματικαῖς καταλήξεσιν εἶδαμεν τὸ ἀναπληρωτικὸν τοῦτο ἢ ἐφελκυστικὸν *ν*, ὡς λέγο-με-ν, λέγε-το-ν, ἔλεγε-ν, λεγ-ό μεθε-ν, λέγ-ε-σθo-ν, ἐλεγ-ό-μη-ν, ἐλέγ-ου σου-ν (καθομιλ.), ἐλέγ-ε το-ν καὶ ἐλέγ-ουντα-ν (καθομιλ.) κτλ. Οἱ πρῶτοι λοιπὸν καὶ ἀρχαιότατοι μετὰ τὴν τοῦ δευτέρου *τ* ἀποβολὴν τύποι τῶν γ'. πληθυντικῶν προσώπων τῆς προστακτικῆς ἦσαν *ντω* καὶ *σθω*, τούτου τοῦ μέσου οὐδαμῶς διαφέροντος τοῦ ἰδίου ἐνικῶ. Διστηρήθησαν δ' ἐν ταῖς ἀρχαϊκωτέραις δωρικαῖς διαλέκτοις, π. χ. ἐν Λακωνικ. ἐπιγρ. C. I. 4331 *δόντω*. Δελφ. 1699. 1701—6 καὶ 71 Ross *έόντω*. καὶ *παρεχόντω*. Φωκ. 73 Ross *θαψάντω* καὶ 74, *α έόντω*. Κορκυρ. 1845 *έόντω, ποιούντω, ἀποτεισάντω*. Ῥόδ. 2525, 6 *λαμβανόντω, στεφανούντω*. Ἀστυπαλ. 2488. 2484 *δόντω, στεφανωσάντω*. Ἡρακλεωτ. I, 74

ἀγγραψάντω. Κορκυρ. 1845, 43 *διδόσθω* (= *διδόσθωσαν*), 104 *ἐκλογιζέσθω*, 125 *κρινέσθω*, 133. 135. *ἐκδαρείζέσθω*. Ἡρακλεωτ. I, 79 *ἐπελάσθω* κτλ. Βοιωτιστὶ δὲ καὶ *νθω* μετὰ τῆς *ντω*, ὡς ἐν τῇ Αἰγῶσθεν. ἐπιγρ. 15 *ἀγγραψάνθω*, καὶ 24 *ἀγγραψάντω*. Μετὰ τούτους συνήθεις ἀπέβησαν, μάλιστα ἐν τῇ ἐπικῇ γλώσσῃ καὶ ταῖς λοιπαῖς διαλέκτοις οἱ ἐρρινοφθεγγισμένοι τύποι, οἱ διὰ τὴν ἐν τῇ ἀτθίδι ἐπικράτησιν των ἀττικῶν καλούμενοι: *λεγόντων, μερόντων, ἐπέσθων, γραψάντων, λεξάσθων, τετυφόντων, πεποιθόντων, διανεμηθέντων* (Ἠλατ. Νομ. Ε. 737, ε) καὶ *πεμφθέντων* (Πλατ. Νομ. Θ'. 856. Δ) κ' τ.τ. *έόντων* Ἀμφικτ. ἐπιγρ. 1688 *διδόντων, συναγόντων* αὐτ. *έχόντων* Θηρ. 2448. *ἀφαιρούντων* αὐτ. *ἐπιόντων, θέντων, ἐρπόντων, στησάντων*. Κρητ. 2554—7. 3048. 3049· *εἰλέσθων, ἐφαιρείσθων* Ἀμφικτ. 1688 *πορευέσθων*. Θηρ. 2448 III, 31. *ἦσθων, χρήσθων, σταρνέσθων* Κρητ. 2554—56. *πριάσθων, ἀποδόσθων, καταχρείσθων* Ῥόδ. 2525, 6 κτλ. ἐξ ἀττικῶν ἐπιγρ. C. I. 74 *ὁμοσάντων*. 75 *εἰσαγόντων*. 76 *λογισάσθων, ἀποδόντων, ἐξαλειφόντων, συναρογόντων* καὶ *συγκλειόντων, ἐπαριθμησάσθων* καὶ *ἀποστησάσθων. ἀναγγραψάντων. τιθέντων* κλ. Τοιαῦτα καὶ τὰ αἰολικά: *φέροντων* Λεσβ. ἐπιγρ. 2166, 18. *φυλάσσορτων* αὐτ. 28. *κατάγρεντων* αὐτόθι 40 (ἀμφίβολον διὰ τὴν τῶν παρακειμένων φθορὰν) καὶ 18 *ἐπιμέλεσθων*, ἅτινα παρὰ τὸ σύνηθες ταῖς λοιπαῖς διαλέκτοις καὶ τὴν λήγουσιν βραχεῖαν ἔχουσιν.

Τελυταῖον ἐπικράτησαν οἱ μετὰ τῆς συλλαβῆς *σα* τύποι, ἤδη περὶ τὰ μέσα τοῦ Ε. π. Χρ. αἰῶνος ἀναφανέντες. π. χ. Θουκ. Α. 34 *μαθέτωσαν*. Γ'. 39, 5 *κολασθήτωσαν, ὠφελείσθωσαν* Γ'. 67, 2, *κτάσθωσαν* Δ'. 92, 7. *παραλαμβανέτωσαν* Ξενοφ. Κ. Π. Ζ'. 2, 14. *ἐρροησάτωσαν* π. πορ. Δ'. 41. *θεραπευσάτωσαν* Ίερ. Η. 4. *κρινέσθωσαν* Ἐλλην. Α. 7, 23. *ἀποδειξάτωσαν* Ἰσαίου Ε. 4 *έάτωσαν* Λυκούργου 63. *έστωσαν* Πλατ. Νομ. Ε. 737. ε. *ἀποκρινέσθωσαν* Σοφ. 244. *ψευδέσθωσαν* Πολιτ. 384. *ἠγείσθωσαν* Εὐθυφρ. 9. *σχεψάσθωσαν* Δημοσθ. Η. 40 κτλ. καὶ ἐξ ἐπιγραφῶν ἀττικῶν καὶ δωρικῶν. C. I. 354. *έστωσαν, ἀποδόσθωσαν*. 355 *καταφερέτωσαν, ἀπολογιξάσθωσαν* Κορκυρ. 1845, 97. *πορευέσθωσαν* Θηρ. 2448. III, 26. *ποιείσθωσαν*. Ῥόδ. 2525, 6, 22. *παραμεινάτωσαν* Φωκ. 73 Ross. 74. 6. *έστωσαν* 84. *αἰρέτωσαν* Λακ. 1464. Ἡδύνατο δὲ τις καὶ ἀνωτέρω ν' ἀνάξῃ τὴν ἀρχὴν των, ἂν οἱ τῷ Δημοσθένει καὶ Αἰσχίνῃ παρεμβεβλημένοι νόμοι ἦσαν γνήσιοι. π. χ. Αἰσχ. Α. 12 *ἀνοιγέτωσαν, κλειέτωσαν, έάτωσαν*. 35 *κυριευέτωσαν, κρινάτωσαν, εἰσφερέτωσαν, ἐγγρα-*

γράφωσαν. Δημοσθ. ΚΑ. 8. παραδιδότωσαν 94, μερέτωσαν, κατὰ φερέτωσαν κ.τ.λ. Καί τί μὲν εἶνε ἡ συλλαβὴ σα εὐθὺς κατωτέρω θὰ λεχθῆ· τώρα δὲ ἄς ἴδωμεν, τί περίπου σημαίνει ἡ πάσαις ταῖς γ'. προσώπ. καταλήξει τῆς προστακτικῆς ὑποκειμένη ἐκείνη ἀρχαία συλλαβὴ *ατ* (*āt*).

Ἡ *āt* φαίνεται ὅτι δὲν διαφέρει τίποτε ἀπὸ τὴν δμῶνυμόν τῆς ἀφαιρετικῆν πτώσιν τῆς σαρ. ἀντωνυμίας *α* (Fr. Rossen, annot. p. 20, παρὰ Bopp Accentuat. σλ. 200), τὴν *āt*, ἥτις λατινιστὶ μὲν μεταγραφομένη γίνεται *at* ἢ *ot* ἢ *ut* (μακρὰ ἢ βραχέα), ἑλληνιστὶ δὲ *ās* (ἢ *ā*) καὶ ὡς ἢ ὠς, ἢ καὶ ὦ καθὼς ἐξ ἄλλης ἀντωνυμικῆς ἀφαιρετ. *tāt* προῆλθε τὸ ἐπίρρ. τὼς (ἀντί τωτ) καὶ ἐκ τῆς ἀφαιρετ. *jā-l* (τοῦ ἀναφορικοῦ θέματος *ja* = ἑλλ. δ, ἀντὶ τοῦ *j* ἐπελθόντος τοῦ *c*) τὸ ὡς· καὶ ἐν γένει πάντα τὰ εἰς ὡς ἐπιρρήματα καὶ τὰ δωρικὰ εἰς ὦ, οἷα τὰ *καλῶς*, *κακῶς*, ἠδέως, *οὕτω* (*c*), *ὡσαύτως*, *τουτῶ*, *αὐτῶ*, *τηνῶ*, *πῶ* κτλ, ἐξ ἀφαιρετικῶν εἰς τ ληγουσῶν προῆλθαν. Ἡ προστακτικὴ λοιπὸν αὕτη κατὰλήξει *āt* (ἐξ ἧς προῆλθεν ἡ ἑλλην. κατάληξι. *ω*· καὶ ὅχι ὡς πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως μὲ ὀνοματικούς τύπους) προσηρτήθη εἰς τὸ γ'. ἐνικ. καὶ πληθ. καὶ δυϊκὸν πρόσωπον τῆς ὀριστικῆς ἠκρωτηριασμένον τὸ *ι* (λεγετ, λεγοντ), *ι*-*να* σημαίνει τὸ αὐτό, ὅπερ καὶ τὰ συγγενῆ μόρια *ut* (λατ.) *ās* ἢ *ās* (δωρ.) καὶ ὡς (κοιν.) ἀπολελυμένα σημαίνουσι, μεθ' ὑποτακτικῆς, εὐκτικῆς καὶ αὐτῆς τῆς προστακτικῆς (πρὸς ἐναργεστέρην ἐρμηνείαν) συντασσόμενα. π. χ. *ut dicat* = *dicito. volo, ut mihi respondeas* (Cicer. in Vat. 6), ὡς ἔρις ἐκ τε θεῶν ἐκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο (Ἰλ. Σ, 407) « Ἄς ἐχάνετο καὶ ἀπὸ τοὺς θεοὺς καὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἢ διχόνοια » (Κορ. Ἀτακτ. Α. σλ. 400). ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὃ τις τοιαῦτά γε βέζοι (Ὀδ. Α, 47). αἱ γὰρ τοῦτο τελευτήσεως ἐέλδωρ, ὡς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δὲ ἐ δαίμων (Ὀδ. Φ, 201) = *ās* ἔλθη ἢ *ās* ἤρχετο. ὡς ὁ τὰδε πορῶν *δλοῖτ'*, εἴ μοι θέμις τὰδ' αὐδᾶν (Σοφ. Ἠλ. 126) = *ās* (*νὰ*) *χαθῆ* ἢ *ās* ἐχάνετο· καὶ μετὰ τοῦ *κεν* ἐν ὕμῳ εἰς Ἄρεα στ. 11 ὡς *κε* δυναίμην σεύεσθαι κακότητα πικρὴν ἀπ' ἐμοῖο καρῆνου. Ἐν πᾶσι τοῖς διὰ τῆς εὐκτικῆς ἀναδεικνύεται διὰ τοῦ ὡς ἢ καὶ διὰ τῆς ἐγκλίσεως μόνης ἐκφραζομένη εὐχή. Ὡσαύτως εὐχὴ ἐκφέρεται διὰ τοῦ ὡς καὶ μετὰ τοῦ *ῶφελ(λ)ε* π. χ. ὡς μὴ *ῶφελ(λ)ε* τρεῖσθαι (Ἰλ. X, 481) = *νὰ* μὴ εἶχε γεννήση. ὡς πρὶν *ῶφελ(λ)ον* δ.λέσθαι (Ω, 764) = *ās* (*νὰ*) εἶχα χαθεὶ προτήτερα· πρβλ. καὶ Ὀδ. Α, 548. Ἰλ. Γ, 428. Δ, 315. Ζ, 345 κ. ἄλλ. Καὶ μετὰ προστακτικῆς: ὡς *κυκάτω* καὶ *πατείτω* πάντα καὶ *ταραττέτω* (Ἀριστοφ. Εἴρην. 320) = *ās* ἀνακατῶνη κτλ. — Τὸ ὡς ἢ ὠς δωριστὶ γραφόμενον καὶ προφερόμενον

γίνεται *ās* ἢ *ās* (ἢ ἐντονον *ās*, *ās*, *ās*)· καὶ τῶ ὄντι ὑπὸ τὸν τύπον *ās* φέρεται παρ' Ἡσυχίῳ: « *ās*, ἕως, ὅπως, μέχρις οὐ (εἰς *ās* ἢ *ās* διορθωθὲν ὑπὸ τῶν κριτικῶν) καὶ μετὰ τῶν δύο ἀκρῶν σημασιῶν ἕως, μέχρις οὐ ἀπαντᾶ παρὰ Πινδάρῳ Ὀλ. Ι. 51 (64) « πρόσθε γὰρ νόνημοις, *ās* Οἰνόμαος ἀρχε, βρέχετο πολλὰ νιφάδι. » = ὡς ὅπου ἐξουσίαζεν ὁ Οἰνόμαος. Παρ' Ἀριστοφ. Λυσ. 173 οὐχ *ās* πόδας κ' ἔχωντι τὰς τριήρεις κτλ. = ὡς ὅπου (ἐν ὄσω) ἔχουσι πόδια αἱ τριήρεις. παρὰ Θεοκρ. ΙΑ. 69 ποιεῖν τι δεῖ, *ās* γόνυ χλωρόν. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὡς ἀπαντᾶ παρὰ τοῖς ἀπτικοῖς ἐπὶ τῆς σημασίας ἕως, μέχρις οὐ π. χ. παρὰ Θεοκ. Δ. 9, ὀπλιταί τε τῶν Μεσσηνίων τούτων ὡς τεσσαράκοντα ἐγένοντο. = ὡς (ἕως) *σαράντα* (καθομιλ.), καθὼς καὶ ἐν ἄλλαις ὁμοίαις φράσεσι τῆς καθομιλουμένης: ἦσαν ὡς εἴκοσι ἢ ἕως εἴκοσι ἄνθρωποι. Θεοκ. Δ. 117 τοὺς γὰρ δὴ ἄνδρας περὶ πλείονος ἐποιοῦντο κομίσασθαι, ὡς ἔτι Βρασίδης εὐτύχει = *ἐν ὄσω* κτλ. Ἐν ᾧ δὲ τὸ ὡς πολλάκις εὐρίσκεται συνῶνυμον τῶ ὅπως καὶ ἐπὶ τελικῆς καὶ ἐπ' ἀλλοίας χρήσεως, οἷαι αἱ προεκτεθειμένοι τῆς εὐχῆς, τῆς ἐνδόσεως μετ' εὐκτικῆς (καὶ ὀριστικῆς τοῦ *ῶφελ(λ)ε*) καὶ προστακτικῆς, τὸ *ās* ἐκτὸς τῆς Ἡσυχίου γλώσσης, κατὰ τύχην ἀλλοῦ δὲν ἀπαντᾶ ὅπερ δὲν σημαίνει, ὅτι οὐδέποτε τοιαύτην, οἷαν τὸ ὅπως, σημασίαν εἶχεν, ἀλλ' ὅτι τυχαίως δὲν μας διεσώθησαν τοιαῦτα παράδειγματα, μάλιστα ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῶν πλείστων δωρικῶν μνημείων.

Ἐκ πάντων τούτων συμπεραίνω 1) ὅτι τὸ δωρ. *ās* καὶ τὸ κοινὸν ὡς (ὅχι ἐπὶ πάσης σημασίας, ἀλλ' ἐπὶ τῆς δεικτικῆς = οὕτως, ἔπειτα ἐπὶ τῆς προσηρημ. ἐνδοτικῆς ἢ παρακελευστικῆς καὶ τῆς εὐκτικῆς) εἶνε συγγενῆ, ἐκ μιᾶς ῥίζης, τῆς ἀρχαίας ἐκείνης *āt* (= οὕτω), βλαστήσαντα. — 2) ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐψιλώνοντο: *ās*, ὡς, ἐν ᾧ τὰ ἐκ τοῦ *jāt* (*δ. ja* = *θι*) γεγόμενα *ās* καὶ ὡς ἢ ὠς (= καθὼς κ.τ.δμ.), ἐδαύνοντο. ὕστερον δ' ἀφ' οὗ ἐπεσκοτίσθη ἡ ἀρχὴ ἐκατέρων, ἐσυγχύθησαν πρὸς ἀλλήλας κατὰ τε τὴν προφορὴν καὶ τὴν χρῆσιν· ὅπερ δὲν εἶνε ὁπᾶνιον φαινόμενον ἐν τῇ γλώσσῃ. — 3) ὅτι κατ' ἀρχὰς ἡ γλώσσα μετεχειρίζετο καὶ τὸ *ās* καὶ τὸ ὡς, παρὰ τὰς ἄλλας χρήσεις, καὶ πρὸς ἐντονωτέρων ἢ ἐναργεστέρων ἐρμηνείαν τῆς καὶ δι' ἀπλῶν τῶν ἐγκλίσεων εὐκτικῆς καὶ προστακτικῆς ἐκφερομένης εὐχῆς, ἐγκλεῦσεως καὶ ἐνδόσεως· ὕστερον δ' ἀποτριβέντων κατ' ὀλίγον τῶν ἐγκλιτικῶν τούτων τύπων καὶ δὴ καὶ παντελῶς κατὰργηθέντων, τὰ μόρια ταῦτα μετὰ τῆς ὑποτακτικῆς νεπλήρωσαν τὸν τόπον ἐκείνων καὶ τὴν αὐτὴν χρῆσιν ἤρχισαν νὰ ἐκτελοῦν. — 4) Ἡ δὲ δημώδης γλώσσα ἐπροτίμησε καὶ ἐνταῦθα, καθὼς καὶ ἀλλοῦ (π. χ. πᾶς = πῶς ἐν τοῖς: κύτταξε, πᾶς ἦλθε = μήπως-

ἦλθε· κῆ ὄλας = καὶ ὄλας κτλ.) τὸν δωρικὸν τύπον ἄς ἀντὶ τοῦ ἀττικοῦ ὤς. Ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλης ὁδοῦ κατήντησεν ἡ δημώδης γλῶσσα ἐπὶ τὸ αὐτὸ μῶριον ἄς, διὰ τῆς συστολῆς τοῦ προστακτικοῦ ἄφες (ἄφες, καθὼς καὶ σήμερον ἀκόμη λέγεται: ἄφες τον = ἄφες τον· πρβλ. Ἐρωτοκρ. σλ. 199 ἄφες τονε τὸν Ἐρωτόκριτον, καὶ πιάσε τὴν βουλήν μου· καὶ τέλος ἄς, ὡς πάλιν ἐν τῷ ἄς τον = ἄφες τον, ἡδὴ παρὰ τῷ στιχοῦργῳ Ἀπολλωνίου τοῦ ἐν Τύρῳ (Κορ. Ἀτακτ. Δ'. 35).

Γιὰ πιάσε νὰ διακονηθῆς, κῆ ἄς την αὐτὴν τὴν θλίψιν).

Τὸ ἄφες τοῦτο μετεχειρίζετο ἡ μετ' Ἀλέξανδρον κοινὴ γλῶσσα, ὡς καὶ τὸ ἄφες, φέρε καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ὡς προστακτικὸν μῶριον μεθ' ὑποτακτικῆς, π. χ. ἐν Ἀρριαν. Διατρ. Ἐπικτ. Α. 45, 7 « ἄφες ἀνθήσῃ πρῶτον, εἶτα προβάλη τὸν καρπὸν, εἶτα πεπανθῆ. » = ἄς (ἄφες νὰ) ἀνθήσῃ κτλ. ἐν Ματθ. ΚΖ'. 49 ἄφες ἴδωμεν, εἰ ἔρχεται Ἡλίας σώσων αὐτόν. = ἄς (ἄφες νὰ) ἴδωμεν κτλ. παρὰ τῷ αὐτῷ Ζ'. 4 ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου. Τοιοῦτον καὶ τὸ Λέοντος τοῦ Μαγίστρου (Bergk Poetae lyr. gr. p. 849. 852) 2, 15. 16 καὶ 5, 12. 13 ἄφες, ὡς φιλω, κροτήσω· ἄφες, ὡς θέλω, χορρεύσω. — Ὁμοίως ἐπὶ προστακτικῆς μεταχειρίζεται καὶ ἡ νεωτέρα γερμανικὴ τὸ συνώνυμον ῥῆμα lassen ἀφιέναι ὑπὸ τοῦς δύο τύπους ῥ'. ἐνικοῦ καὶ πληθ. προσώπου, ἐπὶ δ' εὐγενικωτέρας ἐκφράσεως τοῦ γ'. πληθυντ. ἀντὶ τοῦ ῥ', ὡς lass, last καὶ lassen μετ' ἀπαρεμφάτου πρὸς περίφρασιν τοῦ ἄ. καὶ γ'. ἐν. καὶ πληθ. προσώπου τῆς προστακτικῆς, μάλιστα τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων, ὡς: lass mich gehen = ἄς ὑπάγω. lass ihn gehen ἄς ὑπάγη, lasst uns gehen (ἢ lassen sie uns gehen) = ἄς ὑπάγωμεν κτλ. Ἡ διαφορὰ τῆς γερμανικῆς ἀπὸ τὴν (καθομιλουμένην) ἑλληνικὴν εἶνε, ὅτι ἐκεῖνη τὸ lassen μετ' ἀπαρεμφάτου συντάσσει καὶ μόνον πρὸς περίφρασιν τῶν ἄ. καὶ γ'. προσώπων, ἀϋθυποτάκτων καὶ προστακτικῶν, ἢ δ' ἑλληνικὴ τὸ ἄφες (ἄς) μεθ' ὑποτακτικῆς, ἐπὶ πάντων τῶν προσώπων (ἐπὶ τῶν ῥ'. δῆλον ὅτι καὶ τοὺς ἀπλουστεροῦς τύπους ἔχουσα) καὶ ὄχι μόνον προστακτικῶς, ἀλλὰ καὶ εὐκτικῶς, καθὼς ἐν τῇ ὁμηρικῇ καὶ ἀττικῇ τὸ ὤς· π. χ. ἄς ἤμ' ἐγὼ τέτοιος, καθὼς λέγεις = τοιοῦτος ὢν (ἢ εἶην) κτλ. ἄς ἦσαι φρόνιμος (καὶ ἔσο[u]) = ἔσο· ἄς εἴστε καλά = ἔστε (ἢ εἴητε)· οὕτω καὶ ἄς ἤμουν, ἄς ἦσουν, ἄς ἦτον κτλ. = εἶην, εἶης, εἶη κτλ. Ἡ ποικίλη αὕτη προστακτικὴ τε καὶ εὐκτικὴ χρῆσις τοῦ μωρίου ἄς ἐν τῇ καθομιλουμένῃ καὶ ἡ κατὰ τοῦτο διαφορὰ τοῦ ἀπὸ τε τοῦ ἀρχαιοτέρου ἄφες καὶ τοῦ γερμανικοῦ lass μαρτυροῦσι μᾶλλον ὑπὲρ τῆς ταυτότητός του μετὰ τὰ ἀρχαῖα μῶρια ἄς (ἢ ἄς) καὶ ὤς.

Ἴνα δὲ δώσωμεν πέρας εἰς τὸν περὶ τοῦ ἄς λόγον, ἄς ἐκτεθῶσιν ἐδῶ

τινα ἀρχαιότερα παραδείγματα· καὶ πρῶτον ἐκ συγγραφέων τοῦ θ'. καὶ τοῦ ι. αἰῶνος προτέρων χρόνων λόγους ἀναφερόντων· π. χ. Θεοφαν. Χρον. σλ. 593, 7 ἔλθε οὖν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄς λαλήσωμέν σοι τὰ πρὸς εἰρήνην. 606, 8 ἐν τῷ εἰσελθεῖν ἡμᾶς κρατήσατε τὰς πόρτας καὶ ἄς εἰσέλθωσι πάντες. Συμεων. Μαγίστρου 754, 13· καὶ ποτέ φησιν (ὁ Σέργιος Ῥωμανῷ τῷ Δακαπηνῷ) « ἔχω, δέσποτα, εἰ θέλεις πατριάρχην ἄνδρα εὐλαβῆ καὶ χρησιμεύοντα, ἀλλὰ μὴν καὶ σοφὸν εἰς τὴν τοιαύτην ἀξίαν ». ὁ δὲ « ἄς ἴδω αὐτόν »· ἔπειτα εἰς πλῆθος παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις συγγραφεῦσι τῆς δημώδους γλώσσης. Πτωχοπρ. (Κορ. Ἀτακτ. Α.) Α. 148 ἄς βράση· ἄς ἔβρω Β'. 449. ἄς πῶ (= εἶπω) 506. ἄς δράμω 465. ἄς ἐγενόμην 269. ἄς ἐπουλοῦντασιν 272 κτλ. — Ἀλεξίου τ. Κομν. ( ) ἄς προλαμβάνη πάντοτε τὴν πράξιν ἢ βουλή σου. ἡ γνώσις σου ἄς παίξῃ. ἐξέχασέ το, ρίψε το, ἄς ἔβγη ἀπὸ τὸν νοῦν σου. αὐτόθεν. καὶ ἄς ἔχη χρήματα λιγοστόν, καὶ ἄς ἐνι τιμημένη νὰ ἐνι εἰς βοήθειαν σου, νὰ χαίρεσαι μετ' αὐτήν. ἄς εἶσαι ἐντροπαλός· ἄς ἐνι ὁ λόγος σου ὀρθός κτλ.

Ὅτι τὸ προστακτικὸν καὶ εὐκτικὸν ἄς μᾶλλον ἐκ τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου ἀτ (ἄς, ὤς, ἄς, ὤς, ὤς) ἔλκει τὴν ἀρχὴν ἢ ἐκ τοῦ ἄφες, συμμαρτυρεῖται πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἐκ τῆς ὁμοίας χρήσεως τοῦ συνωνύμου νὰ. Τὸ μῶριον τοῦτο ποῦ μὲν συγγενεῦον τῷ ἀρχαίῳ δεικτικῷ ἠνι (ἀνί, ἄν, νὰ) = ἰδοῦ, ποῦ δὲ τῷ ἄν (ὑποθ. κ. δυνητ.) καὶ ἐκ τούτου κατ' ἀναστροφὴν προελθὸν καὶ ὑποθετ. = τῷ (ε)ἄν καὶ δυνητικῶς = τῷ ἄν (ἐλεγὸν ἄν· ἔφην ἄν· φαίην ἄν) ἐκλαμβανόμενον, ποῦ δὲ τελευταῖον ἐκ τοῦ ἀρχαίου ἵνα προελθὸν καὶ ἴσα τούτῳ δυνάμενον, ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης σημασίας χρησιμεύει καὶ πρὸς περίφρασιν τῆς προστακτικῆς, ὡς νὰ πάγη = ἄς πάγη = ἴτω· νὰ πάμεν = ἄς πάμεν = ἴωμεν· ποτέ νὰ μὴν ἔλθῃ = μὴ ποτε ἐλθέτω (ἢ ἔλθοι)· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ῥ'. προσώπου κάπως μετριώτερον τῆς μονολεξίας· νὰ πᾶς νὰ τοῦ εἰπῆς = ὑπ]ἄγε, εἰπέ αὐτῷ κτλ. Ἡ τοιαύτη χρῆσις τοῦ νὰ τ. ἔ. τοῦ πληρ. ἵνα δὲν εἶνε πολὺ νέα, ἀλλὰ κατάγεται τοῦλάχιστον ἐκ τῶν ἀλεξανδρινῶν χρόνων, ὡς δῆλον ἐκ τῶν τῆς Κ. Δ. π. χ. Μαρκ. ἔ. 23 ἵνα ἐλθῶν ἐπιθῆς τὰς χεῖρας αὐτῆ. Πρὸς Κορινθ. Β'. 8, 7 ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, — — — ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. Πρὸς Ἐφεσ. ἔ. 33 ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω, ὡς ἑαυτόν, ἢ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα (= φοβείσθω) κ. ἀλλ. Καὶ ἐκ τῶν τοῦ Ἐπικτῆτου Διατρ. Α. 1, 41. 142. Ἀλλ' ἡδὴ καὶ παρ' Ἀττικοῖς ὑποφαίνεται ἡ χρῆσις αὕτη· οὕτω π. χ. δύναται νὰ ἐξηγηθῇ τὸ Σοφ. Οἰδ. Κολ. : ἀλλ' ἵνα τῷδ' ἐν ἀφθέγκτῳ μὴ προπέσης νάπει. Εἶνε δὲ

γνωσὸν ὅτι το συνώνυμον μέριον ἔπως παρὰ τοῖς ἀπτικοῖς συχνότερον ἐπὶ τοιαύτης χρήσεως ἐλαμβάνετο, ὡς ἐν τοῖς: Εὐριπ. Κύκλ. 595. Ἀριστοφ. Νεφ. 257. 824. 882. 1177. 1464. 1408. Ἀχ. 955. Ἰππ. 222. 456. 497. 760. Σφηκ. 289. 1222. 1250. κ. ἀλλαγῶν πολλαχού.

2) ὁ ἐνεργ. ἁ. ἀβρ. συνδετικὸν φωνῆεν ἔχων τὸ α ἔπρεπε μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τῆς καταλήξεως θι τοῦ ε. ἐν. προσώπου τῆς προστακτικῆς νὰ λήγῃ κυρίως εἰς α ἐπὶ τῶν ὑδρολήκτων, ὡς *στεῖλα* (ἀντὶ *στεῖλα-θι*), *σπεῖρα* (ἀντὶ *σπεῖρα-θι*), *κρίνα* (= *κρίνα-θι*) κτλ. καὶ εἰς σα ἐπὶ τῶν λοιπῶν, ὡς *γράψα* (= *γράψα-θι*), *δειξα* (*δείξα-θι*), *ποίησα* (*ποίησα-θι*) κτλ. Ἀλλ' ἐν ᾧ τὸ α ἀκέραιον διατηρήθη ἐπὶ τῶν λοιπῶν προστακτ. τύπων καὶ τῶν λοιπῶν ἐγκλίσεων, ὡς *γραψά-τω*, *γραψά-τωσαν*, *ἔγραψα*, *ἔκρινας*, *ἔκριναν* κτλ., ἐδῶ διττὴ μεταβολὴ συνέβη: μία μὲν ἡ παλαιότερη προσάρτησις τοῦ ἀνοργάνου *ν* καὶ ἡ ἐπιρροὴ αὐτοῦ τροπὴ τοῦ α εἰς ο, ὡς *γράψον*, *δείξον*, *ποίησον*, *κρίνον* κτλ. Ἐπικράττας δ' αὐτοῦ ὁ τύπος ἐν ταῖς πλείσταις τῶν ἀρχαίων διαλέκτων ἑτέρα δ' ἢ εὐθύς μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τῆς προσωπ. καταλήξεως βράχυνσις τοῦ ἀρχαίου α εἰς τὸ ε' ὅθεν οἱ τύποι *σπεῖρε*, *στεῖλε*, *κρίνε*, *γράψε*, *δείξε*, *ποίησε* κ. ἀλλ' οἱ ἐπικρατοῦντες μὲν ἐν τῇ νεωτέρᾳ γλώσσῃ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ΙΑ. ἢ καὶ Ι. μ. Χ. αἰῶνος, ὡς δῆλον ἐκ τῶν τοῦ βιογρ. τοῦ Αἰσώπου (ed. Westermann) σλ. 10, 27 δ βούλει *πράξε*. 23, 23 βάλει εἰς τὴν λεκάνην ὕδωρ καὶ *νίψε* μου τοὺς πόδας. Ἀλ. τοῦ Κομνηνοῦ. ἀνάπανσέ τους (ἐ)λιγοστόν. συνέργησον καὶ *ποισέ τα*. *ποιήσέ τον* φίλον. *προτίμησε*. *διπλοχαιρέτησέ τον*. *πρόσεξέ τον*. *σκόπησε* κτλ. ἐκ τῶν τοῦ Πτωχοπροδρόμου Α. 120. ἀγόρασε. Β'. 568 *ποισε τα* καὶ *τά* κτλ. τῶν τοῦ ἱατροῦ *Συνεσίου* λύσε περὶ πυρετῶν Δ'. 156. Ζ'. 22δ. *σπάσε* Ε. 60. *κίρησε* Η. 266. *πλησίασε* Ι. 293. καὶ ἐξ ἄλλων μεταγενεστέρων, οὐκ ἄγνωστοι δ' ἡ ἀσυνήθεις καὶ τῇ ἀρχαίᾳ γλώσσῃ. ὡς δῆλον ἐκ τῶν: Ὀμηρ. Ὀδ. Χ, 481 *οἶσε* θέμιον — *οἶσε* δέ μοι πῦρ. αὐτ. 106 *οἶσε* θέων. Ἀριστοφ. Βυτταχ. 482 *ἀλλ' οἶσε* πρὸς τὴν καρδίαν μου σπογγιάν. Λαχρ. 1099. 1101. 1122 *οἶσε*. Διαδοθέντος δὲ τοῦ διὰ τοῦ ε ἀντὶ α σχηματισμοῦ προήλθαν *τά*: *οἰσέτω* Ἰλ. Γ, 173. Ὀδ. Θ, 255. *οἶσατε* Ἰλ. Γ, 103. Ο, 718. *οἰσόντων* Ἀντιμάχου Ἀποσπ. 10. ἀπαρεμφ. *οἰσόμεναι* καὶ *οἰσόμεν* Ἰλ. Γ, 120. Σ, 191. Ὀδ. Γ, 129. *ἄξετε*, *ἀξέμεναι*, *ἀξέμεν* Ἰλ. Ω, 663. Ζ, 53. Ψ, 50, 111. Διὰ δὲ τῆς ἀντικαταστάσεως ταύτης τῶν συνδετικῶν φωνηέντων ο καὶ ε ἀντὶ τοῦ α πολλοὶ πρῶτοι ἀόριστοι (μετὰ σ) ἀνέλαβον τύπον δευτέρου: τοιοῦτος ὁ ἐπιπέδως *ἴσον*, *ἴξες*, *ἴξεν*, ἀντὶ *ἴσα*, *ἴξας*, (ἐκ τοῦ θεμ. *ικ*) καὶ ὁ κοινότερος

σος *ἔπεσον*, *ἔπεσε* προστ. *ἔμπεσε* (Ἰλ. Π, 81), *κατάπεσε* (Ἄρφ. Ὀρν. 840) κ.λ. ὅστις ἐνιαχοῦ διατήρησε καὶ τὸ α τοῦ ἁ., ὡς ἐν τῷ Ἡροδότου ζ'. 21 *ἔπεσαν*, Εὐριπ. Τρωαδ. 291 *προσέπεσα* (Ἀλκ. 471 *πέσειε*), ἀτόπως ἴσως ὑπὸ τῶν νεωτέρων εἰς *ἔπεσε* (τὸ θέατρον) καὶ *προσέπεσον* διορθωθέντα (πρβλ. Buttman. gr. Gr. II. 277 κεξ) Ὀρφείως Ἄργον. *ἔπεσαν*. Ψαλμ. ΙΘ'. 8. κς'. 2. Παρὰ δὲ τοῖς μεταγενεστέροις καὶ ἐν τῇ νῦν καθομιλουμένη ὁ *ἔπεσα* καὶ οἱ ὅμοιοι τύποι ἀπέβησαν συνηθέστατοι, πρβλ. Κ. Δ. πρὸς Γαλατ. ε. 4 *ἐξέπεσατε*, ἀποκαλ. Ζ'. 41 *ἔπεσαν*, Ἰωαν. ζ'. 10 *ἀρέπεσαν* — Ἀχιλλ. Τητ. Γ'. 17. *κατεπέσαμεν*. 19 *περιπέσαμεν*. Θεοφαν. χρον. σλ. 283 *ἔπεσαν* κτλ. — Ἡ ἐν τούτοις, μάλιστα ἐπὶ τῆς προστακτικῆς, ἐπικράτησις τοῦ ε μαρτυρεῖται ἐκτὸς τῶν ἄρτι εἰρημένων καὶ ἐκ τοῦ ὄρυξε (= ὄρυξον) Μηλίας ἐπιγραφῆς παρὰ Ross (inscript. gr. med. nr. 246) καὶ ἐκ τῶν Ἀπολλωνίου π. συντάξ. Α. 36, δὲ ἀποδοκιμάζων τὴν γνώμην τῶν τὰ τοιαῦτα μέλλοντος προστακτικὰ οὐκ ὀρθῶς ἐκλαμβανόντων λέγει τάδε, εἰ καὶ σκοτεινότερον πως: « Τί δὲ τὸ παραῖξαν τοὺς παραδεξαμένους μέλλοντος προστακτικὰ; Μόνον τὸ γραφέτω καὶ τὸ οἶσε θέμιον γρη῏, ἅπερ ἀπολύεται ἐντελέστερον ἐν τῷ περὶ προστακτικῶν, ἀπαιτοῦντος δὲ καὶ τοῦ λόγου, ὀλίγα παραλιόμειθα. ὅτι ποιητικώτερον μὲν τὸ οἶσε κατ' νῦν ἐνλλαγὴν εἰρηται φωνῆς τῆς φέρε, τῆς γραφέτω καὶ τὰ ὅμοια (*), οὐ κατὰ διαφορὴν μὲν χρόνον, κατὰ δὲ ἐκλογὴν ὀνόματος, ὀπότερον εἴη κατωρθωμένον, καθάπερ ἤδη προεμελετήθη τοιαύτη ζήτησις ἐν τῇ ὀριστικῇ ἐγκλίσει ἔγραψας ἢ ἔγραψες, οὐ διαφορᾶς οὔσης χρονικῆς, αὐτὴ δὲ μόνον γραφῆς, δυναμένης οὐκ ἀπιθάνως παραλαμβάνεσθαι, ὡς ἐπιδείκνυμεν ἐν τῷ περὶ ῥημάτων ». Πρβλ. Κορ. Ἀτακτ. Α. σλ. 104 κεξ. — Φαίνεται δ', ὅτι ἐν τοῖτοις ἐκαινοτόμησεν ἡ γλῶσσα τὸν εἰς ε τύπον κατὰ τε ἀναλογίαν τῶν ἐνεστώτων φέρε, γράφε καὶ τῶν ὁμ. ὡς λέγει καὶ ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἴσως τῆς συγχύσεως μετὰ τὸ ἁ. ἐνικ. ὄρισ. πρόσωπον ἀναύξητον: *παῦσα* (ἁ. ἐν. ὄρ. καὶ β'. ἐν. προσ.), *γράψα*, *δείξα* κτλ.

Ὁ δὲ ἁ. μέσος ἀόριστος κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐνεστώτος ἐν τῷ β'. ἐν. προστακτ. τὴν κατάληξιν σ λαμβάνοντας ἔπρεπε νὰ λήγῃ εἰς (σ)ασο καὶ συναρέσει (σ)ω, ὡς *γράψασο*, *γράψασο*, *γράψω* *παῦσασο*, *παῦσω*. ἀπο|*κρίνασο*, *κρίνασο*, *κρίνω*. ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ἡ γλῶσσα, εἴτε

(*) Ἰσως ταῦτα ἴδὲ πως διορθωτέον: ποιητικώτερον μὲν τὸ οἶσε καὶ *γραφέτω* καὶ τὰ ὅμοια κατ' ἀναλογίαν εἰρηται φωνῆς τῆς φέρε, τῆς γραφέτω καὶ τῶν ὁμοίων, οὐ κατὰ κτλ.

πρὸς εὐφωνίαν (διὰ τῆς ἀποφυγῆς τοῦ δυσαρέστου συριγμοῦ *σασο*, *ξασο*, *ψασο*) εἴτε πρὸς εὐκρίνειαν (ἀποφυγῆ τῆς συγχύσεως τῶν προστακτ. παύσω, γράψω, δείξω, ἀποκρίνω μὲ τοὺς ὁμοφώνους ἐνεργητ. μέλλοντας καὶ ἐνεστῶτας), προετίμησεν ἄλλον ἀπλούστερον τρόπον, τὸ β'. ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ μέσου προστακτικοῦ ἐκ τοῦ (ἀρχαίου εἰς α, ὡς προσίρηται) ἐνεργητικοῦ διὰ διφθογγίσεως παράξασα, ὡς γράψαι, παῦσαι, δείξαι, ἀποκρίνα κ.τ.τ. ἐκ τῶν ἀρχ. ἐνεργ. γράψα (= ε), παῦσα, δείξα, ἀποκρίνα κτλ. Ἦσαν δὲ καὶ διάλεκτοι, αἵτινες καὶ ἐδῶ τὴν τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ β'. ἀορίστου ἀναλογία τηροῦσαι καὶ ἀντὶ τοῦ α, τοῦ συνδεδεικτοῦ φωνήεντος τοῦ α. ἀορίστου, τὸ ε παραλαβοῦσαι τὸ ἐνικ. β'. πρόσωπον τῆς προστακτικῆς τοῦ α. μέσου ἀορίστου εἰς (σ)εσο καὶ συναϊρέσει (σ)εο, (σ)ου ἐσχημάτιζαν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν ἐπικῶν βῆσεο, δύσεο, ὄρσεο, λέξεο (Ἰλ. I, 617. Ὀδ. T, 598), αἰεσεο (Ἰμν. Ὀμηρ. IZ'. K'.) ἐμπίσεο (Νικανδρ. Ἀλεξίφ. 277) καὶ τῶν ὁμοίων ἀντὶ τῶν βῆσαι, δῦσαι, ὄρσαι, λέξαι κτλ. Περαιτέρω δὲ μεταφερθεῖσης τῆς ἀναλογίας τοῦ β'. ἀορίστου, προῆλθαν καὶ οἱ (ἐπικοί) τύποι ἐβῆσετο (Ἰλ. A, 428. Θ, 44), ἐδύσετο (Ἰλ. Δ, 16. Ὀδ. X, 113 κ. ἄλλ.) κ. οἱ ὅμοιοι. Ἐντεῦθεν ἔλκουσι τὴν ἀρχὴν των οἱ δημῶδεις τύποι *ῥδύσου*, *ζώσου*, *γράψου*, *δείξου* (ἐκ τῶν ἐνδύσεο, ζώσεο, γράψεο, δείξεο) ἀντὶ τῶν ἀπτ. *ἔνδυσαι*, *ζῶσαι*, *γράψαι*, *δείξαι* κτλ. οἱ μόνοι μέσαι τύποι τῆς δημῶδους γλώσσης, μέσην τε καὶ παθητικὴν ἅμα σημασίαν ἔχοντες, ἐν ᾧ κατὰ τὰ λοιπὰ πρόσωπα τῆς προστακτικῆς καὶ τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις οἱ τύποι τοῦ ἰδίου παθητικοῦ ἀορίστου ἐφ' ἑκατέρας σημασίας ἐκλαμβάνονται ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, ὡς ἄς *ῥδύθῃ*, ἄς *γραφθῇ*, *ζωσθῆτε* (ἀντὶ *ζώσθητε*), ἄς *δειχθῶσιν* (ἢ *δειχθῶν*) κτλ. ἀντὶ τῶν ἀρχ. *ἐνδυσάσθω* καὶ *ἐνδυσθήτω*, *γραψάσθω* καὶ *γραφθήτω*, *ζώσασθε* καὶ *ζώσθητε*, *δειξάσθωσαν* καὶ *δειχθήτωσαν* κτλ. Ὁ εἰς (σ)ου λοιπὸν οὗτος τύπος τοῦ μέσου α. ἀορίστου καὶ τῆς ἀρχαίας τισὶ διαλέκτοις συνήθης ὦν πρὸς τῷ εἰς (σ)αι ὕστερον κατὰ τὴν μακρὰν πορείαν τῶν αἰώνων ἐν τῇ δημῶδει γλώσσῃ ὑπολαθάνων συνανέκυψε μετ' αὐτῆς εἰς τὸ φῶς, καὶ τῆς τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ β'. ἀορίστου ἀναλογίας ὑποβοηθούσης, ὡς ἐν τοῖς Ἀλεξ. τ. Κομνηνοῦ: *ἀγωρίσου*. — τότε *ἀγκυλίσου* τον καὶ *ποιήσέ τον φίλον* κτλ. Ἐν τῷ Β. Χ. ἡμᾶς *δέξου ἐγγυητάς*, *ἀφηγήσου μέτα*, *αὐκράσου*, *καταγνώρισε*, *Βέλθανδρε*, *ἄ σε λέγω*. ἐν τοῖς τοῦ Σαχλήκη: *ἀφκράσου με νὰ μάθης*, *στοχάσου καὶ νὰ τὸ εὔρης*. Ἰδέ τα καὶ *στοχάσου τα*, *ἀρνήσου τα* τὰ σκοτεινὰ καὶ ἀγάπα τὴν ἡμέρα. *ὄργισου των τῶν ἀζαριῶν*, *ἀπὸ τὸν νοῦν σου ἄς ἐβγουν* κτλ. Πα-

ράδοξος δὲ (ἀν ὀρθός) ἦναι ὁ τύπος *στάθου* (= τῷ ἀρχ. *στάθητι* καὶ τῷ καθομιλ. *στάσου*) ἐν τῷ παρὰ Ζαμπελλ. ἐπυλλ. στιχ. 38.

Ἐνταῦθα ὑπομνηστέον καὶ δύο ἄλλους τύπους τοῦ β'. ἐν. προσώπου τῆς προστ. τοῦ μεσ. ἢ παθητ. ἀορίστου, οἵτινες ἐνίοτε ἀπαντῶσι παρὰ τοῖς στιχουργοῖς τῆς δημοτικῆς γλώσσης τοῖς ἀπὸ τοῦ ἰά. αἰῶνος. Ἐἴνε δὲ ὁ μὲν αὐτῶν ὁμοφώνος τοῦ β'. ἐν. ὀριστικοῦ τοῦ ἐνεστῶτος, ὡς ἐν τῷ τοῦ Ἀλεξ. Κομν. *βλέπεσε* δὲ μὴ συμπλακῆς εἰς τὴν πολυλογία. Ἐνθα ἴσως γραπτέον *βλέπεσαι* (= *βλέψαι*). ὁ δὲ λήγει ἐπ' ἴσης εἰς τὴν συλλαβὴν *σε*, προσσηρητέην εἰς τὸ θέμα τοῦ παθητικοῦ ἀορίστου, ὡς ἐν τῷ τοῦ αὐτοῦ Κομνηνοῦ: *μᾶλλον καὶ τι σκληρότερον ἐπινοήθησέ τους*. Φαίνεται δ' ὅτι ὁ δεύτερος οὗτος τύπος δὲν εἶνε ἀπομεμονωμένος ἐν τῷ β'. ἐν. τῆς προστακτικῆς, ἀλλ' ἐξετείνετο καὶ εἰς τὴν ὀριστικὴν, καὶ οὕτω πάντα τὰ πρόσωπα ταύτης, ὅχι μόνον τὸ καὶ παλαιόθεν διὰ τῆς συλλαβῆς *σα* ἐπνυξημένον γ'. πληθ. ὡς *ἐγράφθη-σα-ν* κτλ. διὰ τῆς αὐτῆς *σα* προσεσχηματίζοντο, π. χ. *ἐπενοήθησα*, *ἐπενοήθησας*, *ἐπενοήθησε*, *ἐπενοηθή-σα-μεν* κτλ.

Ἐκ τῶν εἰς *σα* τύπων ὕστερον προῆλθαν καὶ οἱ σήμερον καθομιλούμενοι εἰς *κα*, ὡς *ἐγράφθηκα* — *κες* — *κε*. *ἐδόθηκα*, *ἐδοθήκαμεν* κτλ. Ἀλλὰ περὶ τούτων καὶ κατωτέρω. Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν προσωπικῶν καταλήξεων.

Ἡ ἄνευ συνδεδεικτοῦ φωνήεντος (ἢ εἰς *μι*) *συζυγία*.

Προσηρτῶντο δ' αὐταὶ αἱ τ' ἐνεργητικαὶ καὶ αἱ μέσαι εἰς τὰ χρονικὰ θέματα ἐπὶ τῆς ὀριστικῆς καὶ τῆς προστακτικῆς κατ' ἀρχὰς ἀμέσως, οὐδενὸς ἄλλου φθόγγου μεσολαβοῦντος, ὅπως καὶ ὕστερον αἱ καταλήξεις τῶν εἰς *μι* λεγομένων ῥημάτων. ἦσαν δηλ. κατ' ἀρχὰς πάντα τὰ ῥήματα εἰς *μι*, ἐκ τῶν ἰδίων θεμάτων καὶ τῶν ἐκάστοτε προσωπικῶν καταλήξεων ἄνευ τινὸς τρίτου μέρους συγκείμενα, ὡς:

1)	ἐσ-μί,	ἐσ-σί,	ἐσ-τί (δωρ.).
		ἐσ-τόν,	ἐσ-τόν.
	ἐσ-μέν,	ἐσ-τέ,	ἐ-ντί.
2)	τίθη-μι,	τίθη-σι(ι),	τίθη-τι (δωρ.).
		τίθε-τον,	τίθε-τον
	τίθε-μεν,	τίθε-τε	τίθε-ντι.
3)	ἔδω-ν,	ἔδω-ς,	ἔδω(τ)
		ἔδο-τον,	ἔδό-την
	ἔδο-μεν,	ἔδο-τε,	ἔδο-ν(τ)
4)	ἵστα-μαι,	ἵστα-σαι,	ἵστα-ται
	ἵσά-μεθον,	ἵστα-σθον,	ἵστα-σθον

	ἰςά-μεθα,	ἰστα-σθε,	ἰστα-νται
δ)	ἐλύ-μην,	ἔλυ-σο,	ἔλυ-το
	ἐλύ-μεθον,	ἔλυ-σθον,	ἐλύ-σθην
	ἐλύ-μεθα,	ἔλυ-σθε,	ἔλυ-ντο κτλ.

Ὑστερον δ' ἐπικρατεστέρως ὁσημέραι γιγνομένης τῆς ἀρχῆς τῆς περὶ τὴν προφορὰν εὐχερείας καὶ εὐφωνίας, ἤρχισαν μεταξὺ τοῦ θέματος καὶ τῶν καταλήξεων φωνήεντά τινα νὰ παρενθέτωνται συνδέοντά τρόπον τινὰ τὰ δύο ταῦτα μέρη ἐκάστου ῥηματικοῦ τύπου πρὸς ἀλλήλα καὶ διευκολύνοντα τὴν πολλὰκις ἐκ τῆς συγκρούσεως τοῦ τελευταίου θεματικοῦ συμφώνου καὶ τοῦ ἐναρκτικοῦ τῆς καταλήξεως τραχυνομένην προφορὰν, π. χ. λέ-γω-μι, λέγ-ε-σι, λέγ-ε-τι, λέγ-ο-μεν κτλ. ἀντὶ τῶν λέγ-μι, λέγ-σι, λέγ-τι, λέγ-μεν κτλ. Ἐν ᾧ λοιπὸν κατ' ἀρχὰς μία μόνη συζυγία ὑπῆρχε καὶ πάντα τὰ ῥήματα καθ' ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐσχηματίζοντο, κατ' ἄμεινον τῶν προσωπικῶν καταλήξεων εἰς τὸ θέμα προσάρτησιν, ὕστερον τὰ ἐν μεγάλῃ ἀνάγκῃ πρὸς εὐκόλυνσιν τῆς προφορᾶς ἢ πρὸς εὐφωνίαν παρενθετόμενα συνδετικὰ φωνήεντα ἐκ τῶν εἰς σύμφωνον ληγόντων θεμάτων καὶ εἰς τὰ εἰς φωνῆν λήγοντα ἐξετάθησαν καὶ ἐν τοῖς πλείστοις τοσαύτην ἰσχὺν ἔλαβαν, ὥστε πολλαχόθεν καὶ τὰς προσωπικὰς καταλήξεις ἢ ὅλως παρεγκώνισαν ἢ ἐξῆσθένισαν ὡς λέγ-ω, λέγ-ε-ις, λέγ-ε-ι ἀντὶ τῶν λέγ-ω-μι, λέγ-ε-σι, λέγ-ε-τι κτλ. ἔλεγ-ο-ν, ἔλεγ-ε-ς, ἔλεγ-ε-ς (ἀντὶ ἔλεγ-ε-τ), ἔλεγ-ον (ἀντὶ ἔλεγ-ο-ντ) κτλ. Τοιοῦτοτρόπως προέκυψεν ἡ καλουμένη τῶν εἰς ω συζυγία, ἣτις κατὰ τοῦτο διαφέρει τῆς εἰς μι, ὅτι αὕτη μὲν πολλαχοῦ ἀρχαϊκωτέρως καὶ ἀκεραιωτέρως διεφύλαξε τὰς προσωπικὰς καταλήξεις, καὶ ταύτας ἀμέσως προσάρτηε εἰς τὰ θέματα τῶν τριῶν εἰδικῶν χρόνων, τοῦ ὀριστικοῦ ἐνεστώτος, τοῦ παρατατικοῦ καὶ τοῦ β'. ἀορίστου καὶ τῶν προστακτικῶν, ἐκείνη δὲ πολλαχόθεν, ὡς εἴπαμεν, ἀπέβλεπεν ἢ συνέτεμε τὰς προσωπικὰς καταλήξεις. Τὰς δὲ ἀκεραιωτέρως σωζομένας διὰ τῶν συνδετικῶν φωνήεντων προτιτῆ εἰς τὸ θέμα, μόνου τοῦ παθητικοῦ ἢ μέσου παρεκειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ ἐξαιρεσιμῶν, οἵτινες πάντοτε καὶ πνυτχοῦ οὐδὲν συνδετικὸν φωνῆεν εἶχον, ἀκόμη μέχρι σήμερον, ὡς γέγραμ-μαι, γέγραφα (γέγραψαι), εἶρη-ται, ἐλέλυ-το, δεδάκρυ-ντο κτλ. γραμ-μέρος, τιμη-μέρος, φουσκω-μέρος κτλ. ὁμοίως καὶ οἱ παθητικοὶ ἀόριστοι πάντων τῶν ῥημάτων, ὅσα δηλ. τοιοῦτους ἔχουσι, προσαρτῶσι τὰς προσωπ. καταλήξεις ἀμέσως τῷ χρονικῷ θεματι, ὡς ἐδάη-ν, ἐδάη-ς, ἐδάη-θι, ἐδάη-μεν κτλ. ἐπλάγη-ν, ἐπλάγη-ς, ἐπλάγη-τε κτλ. ἐγράφη-ν, ἐγράφη-ς, ἐγράφη-μεν, γράφθη-τε, γραφθῆ-τωσαν, γραφθῆ-ναι κτλ. Ἀλλ' ἡ καθομιλουμένη καὶ

τούτους μετεσχημάτισεν, ὡς εἶδαμεν, ἐκάη-κα, ἐκάη-κες. ἐγράφη-κα κτλ.

Τοσοῦτον δ' ἐπεκράτησε προϊόντος τοῦ χρόνου ἡ νέα αὕτη ἀρχὴ τῆς διὰ μέσου συνδετικῶν φωνήεντων προσαρτήσεως τῶν προσωπ. καταλήξ., ὡς σήμερον παντελῶς ἐξέλειψαν τὰ τοιοῦτότροπα ῥήματα, ἐκτὸς τῶν ἄρτι εἰρημένων παθητικῶν ἀορίστων καὶ τῶν μέσων παρεκειμένων, καὶ τούτων μόνον κατὰ μετοχὴν εὐχρήστων καὶ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος εἶμαι. Ὅτι δὲ καὶ αὕτη ἡ μεταβολή, ὡς πᾶσα ἄλλη εἴτ' ἐν τῇ γλώσσῃ, εἴτ' ἐν τῇ φύσει, ἡρέμα καὶ κατ' ὀλίγον ἔγεινε, δῆλον 1) ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν ἀρχαιοτέρων διαλέκτων, τῆς ἐπικῆς καὶ τῆς αἰολικῆς, πρὸς τὰς νεωτέρας, τὴν ἰωνικὴν, τὰς δωρικὰς καὶ τὴν ἀττικὴν, ἐν αἷς πλείστα ἐν ἐκείναις κατὰ τὴν πρώτην, τὴν εἰς μι συζυγίαν σχηματιζόμενα ῥήματα, κατὰ τὴν δευτέραν, τὴν εἰς ω, ἐσχηματισμένα ἀπαντῶσι. Παραλείποντες δὲ πάντα τὰ ἄλλα παραδείγματα καὶ ἐκ τῶν συνήθων γραμματικῶν ἤδη γνωστά, παραθέτομεν ἐνταῦθα τινὰς τῶν ἐν τῇ ἐπικῇ συνηθεστάτων ἀνευ συνδετικοῦ φωνήεντος ἐσχηματισμένων καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ τῶν γραμματικῶν, ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων, συγκεκομμένων ἀτόπως καλουμένων ἀορίστων

ἐνεργητικοί

	ἀρχαῖοι (ἐπικοί)	μεταγενέστεροι
ἐπλων	(ἰλ. Ζ, 194 ἐπιπλῶς) —	ἐπλωσα (ἰων.), ἐπλευσά
ἐκτᾶν	(κατακτὰς κ.τ.τ.) —	ἐκτεινα.
ἐξέτρω	ἐξεβλάθη, ἐξεκόπη Ἡσυχ. } ἐξέβαλε; (ἢ κύναις) }	ἐξέτρωσε. κ. ἄλλ.

Τοιοῦτοι καὶ τινες ἐνεργητικοὶ παρακείμε. καὶ ὑπερσυντελικοί :

ἀνώγ-μεν, ἀνώχ-θι	ἀντὶ	ἀνώγ-α-μεν, ἀνώγ-ε-θι
ἔοιγ-μεν, ἔικ-τον, -την	—	ἔοικ-α-μεν, ἔικ-α-τον
εἰλήλουθ-μεν	—	ἐληλύθ-α-μεν
κέκραγ-μεν, ἐκέκραγ-μεν	—	κεκράγ-α-μεν κτλ.
κέκραχ-θι	—	κέκραγ-ε(θι).
ἐπέπιθ-μεν	—	ἐπεποίθ-η-μεν κτλ.

Ἀδηλότερον δ' εἶνε, ἂν τοιοῦτοί τινες ἐνεστώτες εἶνε λείψανα τοῦ ἀρχαίου τούτου σχηματισμοῦ ἢ ὕστερον συνεκόπησαν, οἷοι οἱ ἔγ-μεν (ἐχ-έ-μεν) ἔχειν Ἡσυχ. φέρ-μεν (φερέμεν), ὁ ἐνεστωτικ. λαμβανόμενος παρακ. δέδοιγ-μεν (δεδοίκαμεν) παρ' Ἡρωδιανῶ π. μονήρ. λέξ. 23, 30 καὶ E. M. 253, 22. ἐδ-μεναι (ἐδ-έ-μεναι), προφύλαχ-θε (προφυλάκ-

ε-τε) Ἰμν. εἰς Ἀπολλ. 538 (360)· φέρτε (= φέρ-ε-τε). Ὅμοιοι τῷ τελευταίῳ εἶνε καὶ οἱ καθομιλούμενοι προστακτικοὶ φέρτε, πάρτε (πάρ-ε-τε), σπεῖρτε (σπεῖρ-ε-τε, σπεῖρατε), σύρτε (= σύρ-α-τε. ἢ σύρετε), στείλτε (= στείλατε) κ. οἱ ὅμοιοι, ἤδη ἀπὸ τοῦ Ἰ. αἰῶνος ἐν τῇ γραπτῇ δημῳδίᾳ ἀναφαινόμενοι, π. χ. ἐν τ. ἐπυλλ. τ. Ζαμπ. στ. 21. 23. 24. Δέστε καὶ Ἐαγκωνιάστε με. βάλτε, κομβῶστε. παρὰ Σ. Σ. ἀκοῦτε, ὅπερ καὶ ἀλλαχοῦ συγκεκομμένον φέρεται, ὡς ἀκοῦς, ἀκοῦμεν, ἀκου κτλ. ἀντὶ τῶν ἀκούεις, ἀκούομεν, ἀκουε κτλ. Οὕτω π. χ. ἐν τῇ ἀρπαγῇ τῆς Εἰρήνης (παρὰ Ζαμπελλίῳ σκέψεις περὶ ἑλλ. ποιήσεως σλ. 42) στ. Ἀκοῦς, ἀκοῦς τουρκόπουλε, τί λέει τὸ πουλάκι; κ.τ.λ. Πιθανώτερον δ' οἱ ἐνεστώτες οἶμαι (ῶμην), σεῦμαι καὶ στεῦμαι, προήλθαν κατὰ συναίρεσιν ἐκ τῶν οἶομαι (ῶόμην), σεύομαι (ἢ σέφομαι) καὶ στεύομαι (στέφομαι).

μέσοι ἀόριστοι

ἐπικοῖ (ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παθητικῶς ἐκλαμβανόμενοι)

ἐβλή-μην	ἐβλήθην
ἐκτά-μην	ἐκτάθην
ἄμπνῦτο (πέπνυμαι)	ἀνέπνευσε (ἀνεπεπνεύκει)
ἄλυτο (λέλυμαι)	ἐλύθη (ἐλέλυτο)
ἐφθί'-μην (φθί-μενος)	
ἐσού-μην	(ἐσώθην)
ἐχύ-μην	ἐχύθην κτλ.
ἔδεξο, ἔδεκτο, δέχθαι	ἔδεξάμην
ἔμικτο	ἐμίχθην, ἐμίγην
ἐλέγ-μην, λέ-ξο, λέκ-το, λέχθαι	ἐλεξάμην
πάλο	
ῶρμην, ῶρτο, ὄρθαι, ὄρσο (προστ.)	ῶρμησάμην.

Τοιοῦτοι καὶ οἱ ἔγεντο (ἐγένετο), εὔκτο (= κῦξκτο), ἄλυτο, ἐλέλυκτο (ἐλελίζω), ἕκμενος, ἄρμενος καὶ ὁ παρὰ τοῖς ἀττικαῖς συνήθης ἀσμενος (ἄδ μενος). Οἱ μέσοι οὔτοι ἀόριστοι συμπίπτουσιν, ὡς βλέπομεν ἐκ τῶν προκειμένων παραδειγμάτων, κατὰ τὸν σχηματισμὸν τοῖς ἰδίῳις παρακειμένοις καὶ ὑπερσυντελικῶς ἐκτὸς τῆς ἀναδιπλώσεως. τινὲς δὲ καὶ κατὰ τὴν σημασίαν, ὡς ἀνωτέρω εἶδαμεν. Ὁμοίως πολλοὶ εἴ. ἀόριστοι ἀρχαιότερον (ἐν τῇ ἀττίδι π. χ.) ἄνευ συνδετικῶ φωνῆεντος ἐσχηματισμένοι, ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ (κοινῇ) γλώσσῃ ἀποβαίνουσιν ἄχρηστοι, ὑπὸ ἐνστίγμων (ἀ.) ἀορίστων ἐξωσθέντες, ὡς

ἀφιῦναι—ἀφῆσαι (Θεοφαν. χρον. 514, 14. 45) μεθήσας Κολουθ. 145
βιῶναι—βιῶσαι (ἤδη παρ' Ἡροδότῳ Ἄ. 163. Ξενοφ. Οἶκον. Δ'. 18) (Πλατ. Φαιδ. 113. Ἀριστοτ. Ἠθικ. Νικ. Θ'. 8)
γνώναι—γνώσαι (ἀναγνώσαι ἤδη παρ' Ἡροδ. Ἄ. 68. Ἐ. 106. Ἡ. 100). (Θεοκρ. ΚΖ'. 20 δῶση ὑπὸ τῶν νεωτέρων εἰς
δοῦναι—δῶσαι (δῶσει μεταγεγραμ. Κ. Δ. Ἰωνν. ΙΖ'. Ζ. (Ἀποκαλ. Ἡ, 3. ΙΓ'. 46. ἐπιγρ. ἀδεσπ. 693, 266.).
δραῖναι—δραῖσαι (Ἀριστοτ. Ἱστορ. Ζῶ Ἰ. 9. Διον. Ἄλικ. Θ'. 9. (Ἰωσιπ. ἀρχ. Γ'. 2, 4. Λουκ. τοξαρ. 33 κ. ἄλλ.
θειῖναι—θῆσαι (μετὰ τῶν συνθέτων σχολ. Ἄρφ. Λυσιστρ. (445. Εὐμαθ. τ. καθ' Ἰσμιν. Γ'. 86. Κωνσταντ. (Πορφυρ. π. τ. ἰδ. ὁ. Ῥωμ. Γ'. 148. c. Ἀρμενοπουλ. (προχ. Β'. 4. 144. κ.λ.
φθῆναι—φθάσαι (ἤδη παρ' ἀττικαῖς Αἰσχ. Ἄγ. 989. Περσ. 753. (Εὐριπ. Ἰφιγ. τ. 669. Φοιν. 975. 1280. Ξενοφ. (Ἑλλην. Ζ'. 2, 14. Κ. Π. Ἄ. 5, 3. Ἰσοκρ. Ἡ. 420. (συνηθέστατος δὲ παρὰ τοῖς μεταγενεστ., ὡς (ψαλμ. ιγ'. 13. ιζ'. 18. Κ'. 3. ζζ'. 25. ριή. 147. (Κ. Δ. Ματθ. ΙΒ'. 28. π. Ῥωμ. Θ, 31. Κορ. Β'. 10, (14. Φιλιππ. Γ'. 16. Θεσσαλ. Ἄ. 2, 16 κ. ἄλλ.

2) Καὶ αὐτὰ τὰ πάλαι συνηθέστατα εἰς μι, ὅ ε. ἄνευ συνδετικῶ φωνῆεντος σχηματιζόμενα ῥήματα, οἷα τὰ: ἴστημι, τίθημι, ἴημι, δίδωμι, εἶμι, δείκνυμι καὶ τὰ ὅμοια ἤρχισαν κατ' ἐλίγον νὰ προσλαμβάνωσι συνδετικὸν φωνῆεν' καὶ ἀ.) καὶ ἀρχαιότατα ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ ἐν μέρει ἐπὶ τῆς εὐκτικῆς χάριν τῆς κατὰ τε τὴν ἔννοιαν καὶ τὸν τύπον διακρίσεως τῶν ἐγκλίσεων, ἐκεῖ μὲν τὰ φωνῆεντα ο, ε, ἢ ω καὶ η, ἐδῶ δὲ τὸ ο, ὡς στέ(ι)ω, στέης (στήης) καὶ στήης, στέητον (στήτον) καὶ στήητον. θείω καὶ θέω (θῶ), θείομεν, θείομεν καὶ θέωμεν (θῶμεν). στείετον, δαμείετε. δῶομεν καὶ δῶομεν (δῶμεν). τιθέωμαι (τιθῶμαι) κτλ. ἰσέωμαι (ιστῶμαι), κτλ. θείομαι. διαθέωται (Ἡροδ. Ἄ. 194, Ζ'. 191), δυνέωται (Ἡροδ. Ζ'. 163), δυνεώμεθα (Δ'. 97) ἀντὶ τῶν δυνάωται, δυνεώμεθα κτλ. ἄπερ συναίρεθέντα παρήξαν τὰ ἀττικά στῶ, στής κτλ. θῶ, θῆς, θῶμεν κλ. δῶ, δῆς, δῶ κτλ. τιθῶμαι, ιστῶμαι, θῶμαι κτλ. — προσθέ-ο-ι το (Ἡροδ. Ἄ. 53), ὑποθέοιτο (Ζ'. 237) ἀντὶ τῶν προσ(υπο)θε-ῖ-το κ.τ.π. Τοσοῦτον δ' ὑπερήσχυσεν ἐν τούτοις τὸ συνδετικὸν φωνῆεν, ὥστε πρὸ αὐτοῦ ἐξεβλήθη τὸ τῆς ῥίζης καὶ οὕτω προήλθαν οἱ τύποι τίθ-ω-μαι (ἀντὶ τιθέ-ω-μαι, —ωμαι), πρόσθηται (= προσθέ-ηται), πρό-η-ται (ἀντὶ προέ-η-ται,

—ηται). τίθ-ο-ι-ντο (ἀντι τιθέ-ι-ντο, τιθεῖντο), περίθουιντο, πρόθει-
σθε, δίδωται (ἀντι δίδω-ω-νται, δίδωνται), ἀπόδουιντο. δύνωμαι (ἀν-
τι δυνέ-ω-μαι, δυνώμαι), ἐπίστ-η-ται (ἀντι ἐπιστέ-η-ται, ἐπιστήται).
ἀφίοιτε (Ξενοφ. Κ. Π. Η. Ι, 2) καθ-ο-ί-μην (ἀντι καθη-ί-μην, καθή-
μην), κάθοιτο, κρέμ-ο-ι-σθε (Ἀριστοφ. Σφηκ. 298) ἀντι κρέμα-ι-σθε,
μαρν-ο-ί-μην, μεμν-ο-ί-μην ἀντι τῶν μαρν-αί-μην, μεμνήμην κτλ.
Τοιοιουτρόπως προήλθαν καὶ τὰ καθομιλούμενα δίδω, δίδεις, δίδει
κτλ. ἀντι τῶν δίδω-μι ἢ διδό-ω, διδῶ, διδούς, διδοῖς, διδοῖ κτλ. ἤδη
παρὰ Κωνσταντ. τ. Πορφυρογ. ἀπαντῶντα, ὡς σλ. 241, 4 μεταδίδει.
328, 18 ἐπιδίδει κ. ἀλλ. 6.) ὕστερον δὲ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσει-
σιν, ὡς ἐν τῇ ὀριστ. διδοῖς (κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἀντι δίδως Ἰλ. Ι,
164), διδοῖσθα (περισπῶμ. κατ' Ἀρίσταρχον) ἀντι τοῦ αἰολ. δίδοισθα
Ἰλ. Τ, 270. διδοῖ Ἰλ. Ι, 519. Ν, 732. Ὀδ. Γ, 237. Ρ, 350. Πινδ.
Πυθ. Δ'. 265 κ. ἀλ. Ἡρόδ. Δ'. 154. 163. 167. 172. 175. Ε'. 14. 67.
κ. ἀλ. τιθεῖ Ἰλ. Ν, 731. Ὀδ. Α, 192. Εὐριπ. Κόκλ. 524 (;) τιθεῖς
Πινδ. Πυθ. Η. 11 (;) Εὐριπ. Ἡρακλ. μαιν. 710. τῶν δὲ παρατατικῶν
συνηθέστεροι παρὰ τοῖς ἀττικαῖς ἦσαν ἀποβάντες οἱ συνηρημένοι ἐτί-
θουρ, ἐτίθεις, ἐτίθει. ἐδίδουρ, ἐδίδους, ἐδίδου. οἱ δ' ἴστωρ, ἴστας, ἴ-
στα παρ' Ἰωσι καὶ τοῖς μεταγενεστέροις. ποτίθει (προσακτ. = ποτίθεις)
Θεοφ. ΙΔ'. 45 ; — προτεῖς Ὀδ. Ω, 333. ἴει Ὀμ. καὶ Ἡρόδ. (π. χ. Δ'.
157), ξύγιον Ἰλ. Α, 273 (κατ' Ἀρίσταρχον ξυνίεν). πρῶλ. τ. προστ.
ξύνις Θεογν. 1240 (Bekker). ἐπειτα τὰ ἔοις, ἔοι (Ἰλ. Ι, 284 καὶ ἀλ-
λαχοῦ πολλάκις. Ἡρόδ. Ζ'. 6) ἀντι τῶν εἴης, εἴη. ἡ δὲ μετοχή ἐὼν
(ὦν) συνηθεστάτη παρὰ τε τοῖς ἐπικοῖς καὶ τοῖς Ἰωσι καὶ τοῖς ἀττικοῖς.
ἴωμεν (καὶ ἐπικ. ἴομεν), ἴητε, ἴωσι. ἴοι (Ἰλ. Ξ, 21) παρὰ τῷ ἰεῖη (Τ,
209). ἐπειτα τὰ ζεύγνον Ὀμ. Ἰλ. Τ, 393. δεικνύουσι (συνηθεστάτον
παρ' Ἡροδότῳ). ἐνδεικνύω Ἀνδοκιδ. π. τ. ἑαυτοῦ καθόδου 14. δμνύω
Ξενοφ. Ἀναβ. ς'. 1, 31. Ζ'. 6, 18 (καὶ αὐτόθι 19 συνεπέμνυμι). δει-
κνύουσι ς'. 2, 2 κ. ἀλλ. συμμιγνύωρ. Ἀπορν. Γ'. 14, 5. συμπαρμι-
γνύων Ἀρφ. Πλούτου 719 κτλ. Ἐν γένει τὰ εἰς νυ θέματα παρὰ τοῖς
Δωριεῦσιν ἐκλίνοντο μᾶλλον κατὰ τὴν εἰς ω συζυγίαν ἢ κατὰ τὴν εἰς
μι. Οὕτω φέρονται τὰ: δμνύω ἐν Κρητ. ἐπιγρ. 2555, 2556. ὦμνε
Ἐπιχαρμ. Ἀποσπ. 71 (Ahrens) δεικνε προστ. Ἐπιχ. 132 (ἀν εἶνε
γνήσιον). ἐπιζευγνύουσα Ἀρχιμηδ. ἐπιπεδ. ἰσορρ. σλ. 5 καὶ ἀλλαχοῦ
πολλάκις. ἐπιζευγνύετω αὐτ. σλ. 14. ἀποδεικνύειν Ψαμμίτη σλ. 320.
παρ' οἷς καὶ οἱ εἰς μι τύποι, οἰοί: παραδεικνύοντας ἐπιγρ. Ροδ. 2905.
ἀναδείκνυντι γ'. ἐνικ. Κρητ. 3050. ἀποδεικνύμεν Κρητ. 3047. ἐπι-
ζευγνύμενος Ἀρχιμ. Ἐπιπ. ἰσορρ. σλ. 15 κ. ἀλλαχοῦ. δεικνύται σλ.

46. δεικνύνται π. ἐλίκωρ σλ. 233. δεικνύσθαι Ψαμμ. 324. τοῖς Δω-
ριεῦσιν ἴδια ἦσαν καὶ τὰ στατύω ἀντι ἴσθημι, ὅθεν τὸ Κρητικὸν στα-
τυέσθωρ ἐπιγρ. 2556 καὶ σωγνύω (ὅθεν τὸ καθομιλ. σώγγω ἢ σώγω),
ὅπερ ἀντι τοῦ σώζω μετεχειρίσθη Δεινόλοχος ὁ Σικελιώτης κατὰ τὰ
Ἀνέκδοτα τοῦ Bekker σλ. 414, 5. Βαρυτόνως δ' ἐσχηματισμένον εἶνα
τὸ ὄμηρ. Α, 291 προθέουσι (= προτιθεῖσι ;).

Ὑστερον δ' (ἐπὶ τῶν Ἀλεξανδρινῶν καὶ Βυζαντινῶν χρόνων) δὲ συνη-
ρημένος καὶ ὁ βαρύτονος σχηματισμὸς τῶν τοιούτων ἐπεξετάθη περισ-
σότερον. Τεκμήρια δὲ τούτου, ἐκτὸς τῶν προκναφερθέντων ἀπο(καθ)-
ιστάνω καὶ στήκω ἀντι τοῦ ἴσθημι παρὰ Πολυβίω καὶ τοῖς συγχρόνοις
ἀπαντῶντων, ἔστωσαν τὰδε. Π. Δ. ἐμπιπλῶντα Ψαμμ. ρε'. 5. ρμζ'.
14. ἀποδιδοῖ Ἰδῶ λδ'. 11. συνιεῖς Ἰδῶ λς'. 4. ἀποκαθιστᾶ Δανιήλ
Β'. 21. Βασιλ. Β'. 18, 12. κτλ. Κ. Δ. Μρ. Θ'. 12. ἰστώμεν πρὸς Ῥωμ.
Γ'. 31 συνιστῶντες πρ. Κορινθ. Β'. 6, 4. 10, 18. ἐμπιπλῶν Πραξ.
ΙΑ'. 17. ἐτίθουρ. Μρ. ς'. 56. ἤφιε Μαρ. Α'. 34. ΙΑ'. 16. συνιοῦσι (ὄρ.
Μτθ. ιγ'. 14. συνιόντος Λουκ. Η'. 4 ἐδίδου Μτθ. ιγ'. 8. Μρ. Δ'. 8 κ.
ἀλλ. δίδου Μτθ. ε. 42. ἐστρώωνουρ Μτθ. ΚΑ'. 9. Μρ. ΙΑ'. 9 κτλ. ἐπι-
τίθει πρὸς Τιμοθ. Α. 5, 22. — ἰστᾶν Ἰωσ. Ἀρχ. ΙΗ. 169, 10. καθι-
στᾶν Πρίσκου Πανιτ. 202, 17. Ἀγαθίου 5, 18. παριστώσα. μεθιστᾶν
163, 18. καθιστῶντι 181, 22. διαριστᾶν 316, 2. ἀποπιμπλάνοιτο
325, 1 (πρῶλ. τὸ Ἰλ. Ι, 679 πιμπλάνεται μένος). Κωνσταντ. Πορφυ-
ρογ. 200, 2, ἀποτιθοῦσι Θεοφ. χρον. 234, 3. 244, 15. 545, 10 κ.
ἀλ. δίδει, δίδειν. 653, 3 τίθειν. Νικηφ. Φωκᾶ π... πολέμου (ed Hase)
122. Β. διῖστᾶν, ἐφιστᾶν 121, Β. ἐφιστῶν 146, Α. καθιστᾶν 123,
Δ. κτλ. Ἰωανν. Κιννάμου 121, 24 ἀφιστᾶν, ἐφιστᾶν 56, 5 ἐφιστᾶνειν
214, 16. 256, 1. συνιστᾶν Βρυσεν. 41, 16. ἀποκαθιστᾶν 14, 11.
Ἄνν. Κορν. 323, 5 καθιστῶ κτλ. κτλ.

Τοιοιουτρόπως τὰ εἰς μι βαρύτονα καὶ περισπώμενα ἀπέβησαν, πολ-
λῶν ἐξ αὐτῶν καὶ πικτελῶς ἐκλιπόντων. Καὶ ἀντι μὲν τοῦ ἴσθημι ἐπ-
ήλθαν τὰ ἰστώω—ῶ, σταινώ καὶ ἰστάνω (ὡς ἐν τῷ παριστάνω), ἀντι
δὲ τοῦ ἴσταμαι τὸ στήκω (στέκω) καὶ στήκομαι ἀντι δὲ τοῦ τίθημι
τὸ θέτω, ἤδη παρ' Ἀλεξίω τ. Κορν. ἀπαντῶν: τὸν νοῦν σου εἰς αὐτοὺς
θέττε (γρ. θέτε). ἀντι δὲ τοῦ δίδωμι τὰ δίδω (ἤδη παρὰ τῷ Ἐρμᾶ ὄ-
ραμ. Γ'. 2 ἐπιδίδουρ), δίνω ἐν τῷ παρὰ Ζαμπ. ἐπυλλίω στ. 45.
δίνει ἕνα κλότσον φοβερόν· καὶ δώνω ἀντι δὲ τοῦ ἀφίημι τὸ ἀφίνω.
ἀντι τῶν ζεύγνυμι, δεικνυμι, ζώννυμι, χώννυμι κ. τ. ὁμοίων τὰ
ζεύγω, δεικνῶ, ζώνω, χώνω κ. τ. ὁμοια, περὶ ὧν καὶ πρότερον ἐλέ-
χθη.

Τοσαῦτα καθ' ὅλου καὶ περὶ τῆς ἀνευ συνδεδεικτοῦ φωνήεντος (τῆς εἰς *μι*) συζυγίας ἐν τῇ ἐλληνικῇ καὶ τῆς κατ' ὀλίγον μεταβάσεώς της εἰς τὴν συνδεδεικτὴν ἦτοι τὴν μετὰ συνδεδεικτοῦ φωνήεντος. Ἡ δ' αὐτὴ μεταβολὴ συνέβη καὶ ἐν ἄλλαις ἀδελφαῖς γλώσσαις. π. χ. πολλὰ ῥήματα ἀσύνδετα ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν Οὐαιδῶν, τῷ ἀρχαιοτάτῳ μνημείῳ τοῦ ἀρίου στελέχους, ἐν τῇ μεταγενεστέρῃ γλώσσῃ, τῇ σανσκριτῇ, ἀπαντῶσι μετὰ συνδεδεικτοῦ φωνήεντος. Ἡ δὲ λατινικὴ πολὺ ὀλίγα λείψανα τῆς ἀσυνδέτου συζυγίας διετήρησε καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ὑπαρκτικὸν ῥήμα, ὅπερ ἐν τε τῇ σανσκριτῇ καὶ ἐν τῇ ἐλληνικῇ (μέχρι σήμερον) χωρὶς συνδεδεικτοῦ φωνήεντος διέμεινε, πολλαχοῦ τοιοῦτον φωνῆεν παρεμβάλοῦσα, ὡς σκρ. *as-mi, as-si, as-ti* κτλ. ἑλλ. *ἐσ-μί* (μεταγ. εἰ *μί*), *ἐσ-σί* (μεταγ. εἶς καὶ εἶ), *ἐσ-τί, ἐσ-μέν, ἐσ-τέ* κτλ. καθομιλ. *εἶ-μαι, εἶ-σαι, εἶ-μεθα* κτλ. λατ. *s-u-m* (ἀντὶ *es-u-m*), *es* (ὅπου τὸ ῥίζ. *s* καὶ τὸ τῆς προσωπ. καταλήξ. εἰς ἐν συνῆλθον), *es, s-u-mus, es-tis* (χωρὶς συνδεδεικτοῦ καθὼς καὶ τὸ *ε*. καὶ *γ*. ἐνικ.), *sunt* (= *s-u-nt* ἀντὶ *es-u-nt*).

ΤΑ ΣΥΝΔΕΤΙΚΑ ΦΩΝΗΗΝΤΑ.

Ὁ πρῶτος καὶ κυριώτατος σκοπὸς τοῦ συνδεδεικτοῦ φωνήεντος εἶνε ἡ διευκόλυνσις καὶ ἄνεσις τῆς προφορᾶς. Τὸ μεταχειρίζεται λοιπὸν ἡ γλῶσσα ἀνάκαθεν ὅπου ἡ προφορὰ διὰ τῆς συγκρούσεως πολλῶν συμφώνων θὰ ἐτραχύνετο, π. χ. *τύπτ-ω-μι, τύπτ-ε-σι, τύπτ-ε-τι* κτλ. *ἐπρασσ-ο-ν, ἐπρασσ-ε-ς, ἐπράσσ-ο-μεν* κτλ. ἀντὶ τῶν δυσπροφέρτων *τύπτ-μι, τύπτ-σι, τύπτ-τι, ἐπρασσ-ν, ἐπράσσ-μεν* κτλ. Ἡ φθογγικὴ αὐτὴ ἀνάγκη κατήντησεν ὕστερον ἕξις, καὶ ἐπεξετάθη ἡ χρῆσις τοῦ συνδεδεικτοῦ φωνήεντος καὶ ἀλλαχόσε, ὅπου δὲν συνεκρούοντο πλέον δυσπρόφερα σύμφωνα, ὡς ἐν τοῖς: *λέγ-ω-μι, λέγ-ε-σι, λέγ-ε-τι* κτλ. ἄτινα χωρὶς πολλῆς τραχύτητος ἐδύναντο καὶ *λέγ-μι, λέγ-σι* (λέξι), *λέγ-τι* (λέκτι) κτλ. νὰ ἐκφέρωνται, τελευταῖον δὲ καὶ ὅπου οὐδὲ δύο σύμφωνα συνεκρούοντο, ὡς π. χ. ἐν τοῖς *ἀκού-ο-μεν* (ἐν τῇ καθομιλουμ. καὶ ἀνευ συνδεδεικτοῦ φων. *ἀκοῦμε(ν)* λεγόμενον), *ἀκού-ε-τε* (ακθουμ. *ἀκοῦτε*), *ἀκού-α-ντι* (ἀκούουσι. καθομ. *ἀκούουν* καὶ *ἀκοῦν(ε)*) κτλ. Καὶ ἐν μὲν τοῖς τελευταίοις καὶ τοῖς ὁμοίοις χωρὶς τοῦ συνδεδεικτοῦ φωνήεντος οὐθ' ἡ προφορὰ ἐτραχύνετο, οὐθ' ἡ ῥίζα ἢ τὸ θέμα ὡς ἐκ τῆς ἐξομοιώσεως τοῦ χαρακτῆρος πρὸς τὸ ἐναρκτικὸν τῆς προσωπικῆς καταλήξεως σύμφωνα ἀσφαιστέρα ἀπέβαιεν, ἐν δὲ τοῖς προτέροις ἐκείνοις καὶ τοῖς ὁμοίοις τῶν τὸ ἕτερον τούτων ἢ καὶ ἀμφότερα

συνέβαιναν, π. χ. ὁ χαρακτῆρ τοῦ θέματος *γραφ* πρὸ τῶν καταλήξεων *μεν, τε, σι, ς* θὰ μετεβάλλετο εἰς *μ, π, ψ*, ὡς *γράμ-μεν, γράπ-τε, γράψι* καὶ *ἔγραψ* (ἀντὶ *ἔγραφ-ς-ς*). κ.τ.τ. ἐνταῦθα λοιπὸν πρὸς τῇ καθαρῶς φθογγικῇ χρεῖα καὶ τις νοσρώτερος, πνευματικώτερος λόγος, ὁ τῆς ἀκεραίας διατηρήσεως τοῦ θέματος καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἐνάργεια τοῦ σημανομένου, ἀπῆτει τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ συνδεδεικτοῦ φωνήεντος. Μεταχειρίζεται δ' αὐτὸ ἡ γλῶσσα δι' ὁμοίας αἰτίας ἐκτὸς τῶν ῥημάτων καὶ πολλαχοῦ ἀλλαχοῦ. π. χ. 1) μετὰ τῶν πτωτικῶν καταλήξεων καὶ τοῦ ὀνοματικοῦ θέματος: *πάντ-ε-σι, πόδ-ε-σι, μακάρ-ε-σι, κηρύκ-ε-σι, κορύθ-ε-σι, Αἰάντ-ε-σι, κύν-ε-σι, δαιτυμόν-ε-σι* (Ἡρόδ. ζ'. 57) κ.τ.τ. λατ. *dent-i-bus, homin-i-bus gener-i-bus* κτλ. *ped-e-m* σκρ. *pad-a-m*, ἑλλ. (κυρ.) *πόδ-α(ν), vehent-e-m, vahaant-a-m*, ἔχοντα(ν) κτλ. 2) μετὰ τῶν παραγωγικῶν ἐπιθεμάτων καὶ τοῦ θέματος, ὡς ἐν τοῖς: *γεν-έ-της*, σκρ. *ḡan-i-tá* λατ. *gen-i-tor* (ἀλλὰ μὲν-τωρ σκρ. *man-tá*). *ὕψιβρεμ-έ-της, νεφεληγεργ-έ-της, ἐκατηβελ-έ-της, ἐχ-έ-της* (ἀλλὰ *ἔκ-τωρ*). *φέρ-ε-τρον* ἀλλὰ καὶ *φέρτρον, τέρ-ε-τρον* καὶ *δέρ-τρον* κλ. ἐν δὲ τῇ σανσκριτῇ καὶ πρὸ τῆς καταλήξεως *tas* (τος), ὡς *tup-i-tas* ἢ *idp-i-tas* = τυπτός κτλ. 3) ἐν τοῖς συνθέτοις μετὰ τῶν στοιχείων, ὡς ἐν τοῖς: *μελαυ-ο-κόμης* (ἀλλὰ καὶ μελαγ χαίτης), *φυσιο-λόγος, ἐλακ-ε-χίτων, ἐχ-έ-μυθος, λαθ-ί-φθογγος, τερπ-ι-κέραυρος* κτλ. ἂν μὴ εἴπη τις, ὅτι ἐν τοῖς τελευταίοις λανθάνουσι προστακτικὰ ῥήματα, ὡς ἐξελάμβαναν ὁ τε **Grimm** καὶ ὁ **Bergk**. Ἄλλ' ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ ῥήματα.

Συνδεδεικτὰ φωνήηεντα τῶν ῥημάτων ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ γλώσσῃ ἦσαν, ὡς εἶκος, τὰ τρία πρωτογενῆ φωνήηεντα *α, ι, υ*, ὧν τὸ μὲν *α* μέχρι τέλους ἐπεκράτησεν ἐν τῇ σανσκριτῇ, π. χ. ἐνεστ. *bhár-a-mi* (φέρ-ω-μι), *bhár-a-si, bhár-a-ti*. δουκ. *bhár-a vas, bhár-a-thas, bhár-a-tas*. πληθ. *bhár-a-mas, bhár-a-tha, bhár-a-nti*. παρατ. *ábhár-a-m, ábhár-a-s, ábhár-a-t, ábhár-a-va, ábhár-a-tam, ábhár-a-tám, ábhár-a-ma, ábhár-a-ta, ábhár-a-n*. κτλ. τὰ τρία δ' ὁμοῦ ἐν τῇ λατινικῇ ἤττον μὲν τὰ δύο ἄκρα, περισσότερο δὲ τὸ *ι*. π. χ. τὸ *υ* (*υ*) ἐν τοῖς *s-u-m* (= *es-u-m*), *s-u-mus* (= *es-u-mus*), *vol u-mus* καὶ ἐν τῷ *γ*. πληθ. τοῦ ἐνεστ. τῆς *γ*. καὶ *δ*. συζυγίας: *dic-u-nt, faci-u-nt, audi u nt* κτλ. τὸ *α* ἐν τῷ *fu-a-m* καὶ τῷ συστοίχῳ *ham* (= *bhu-a-m*), ἐξ οὗ εἶνε συντεθειμένοι οἱ παρατατικοί, ὡς *amab-a-m, amab-a-s, amab-a-t, moneb-a-m, diceb-a-s, audieb-a-t* κτλ. καὶ ἐν τῷ παρατ. *er-a-m, er-a-s, er-a-t* κ.τ.λ. ἐκ τῶν *es-a-m, es-a-s, es-a-t* ἐκ τῆς ῥ. *es* τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος. τὸ δὲ *ι* ἐν τοῖς πλεί-

στοις ρηματικούς τύπους: *dic-i-s, dic-i-t, dic-i-mus, dic-i-tis. moneb-i-s, moneb-i-t, moneb-i-mus, audiv-i, audiv-i-sti, audiv-i-t* κτλ. Ἐν δὲ τῇ ἑλληνικῇ ἐκ τοῦ *a* ἀνεπτυχθήσαν τὸ *o* πρὸ τῶν ἑρρίνων *μ* καὶ *ν* ὡς *λέγ-ο-μεν, λέγ-ο-ντι* (δωρ.) καὶ τὸ *e* πρὸ τῶν λοιπῶν καταλήξεων, ὡς *λέγ-ε-ις, λέγ-ε-τε* κτλ. — Τὸ *o* ἐν τῷ *ά*. ἐνικῶ προσώπῳ τῆς ὀριστικῆς κατὰ τὸν ἔνεστ. καὶ μέλλοντα μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τῆς προσωπ. καταλ. *μι* ἐμηκύνθη εἰς *ω* *λέγω(μι), γράφω(μι)* κτλ. καθὼς καὶ ἐν τῇ λατιν. *dicō, audio, amo* (ἐκ τοῦ *ama-o*) κτλ. ἀμφοτέρω δὲ τὸ *te o* καὶ τὸ *e* ἐμηκύνθησαν ἐν τῇ ὑποτακτικῇ. ἐν δὲ τῇ εὐκτικῇ τῆς *β'*. (εἰς *ω*) συζυγίας ἐπεκράτησεν ἐπὶ πάντων τῶν προσώπων τὸ *o*.

Ἄλλ' ἱκανὰ ἴχνη καὶ τῶν ἀρχαίων *a* καὶ *v*, ὅχι δὲ καὶ τοῦ *i* διετηρήθησαν ἐν τῇ ἑλληνικῇ. καὶ πρῶτον τοῦ *v* 1) ἐν τοῖς: *ἀν-υ-μι* (πρβλ. τὸ *ἀν-ω* = *ἀνώ*), *αἴν-υ-μαι, ἄρν-υ-μαι, ἄχν-υ-μαι, δαίν-υ-μι, κί-ν-υ-μαι, γάν-υ-μαι, δείκν-υ-μι, ζεύγν-υ-μι, ῥήγν-υ-μι, στρωνν-υ-μι* καὶ *στορένν-υ-μι, χώνν-υ-μι* κ.τ.δμ. ἐν οἷς τὰ μὲν (ἑρρινοφθογι-σμένα) ρηματικὰ θέματα εἶνε κυρίως τὰ: *ἀν, αἴν, ἄρν, ἄχν* (πρβλ. τὸ καθομ. *ἀχν-ίζω, ἀχν-ισμένος*), *δαίν, κίν* (πρβλ. *κιν-έ-ω*), *γαν* (πρβλ. τὸ ὄν. *γάν-ο-ς*), *δεικν* (πρβλ. τὸ καθομ. *δείκν-ω*) κτλ., τὸ δὲ *v* κατ' ἀρχάς ἦτον ἀπλῶς συνδετικόν, ὕστερον δὲ λησμονηθείσης τῆς ἀρχῆς του ἐξεληφθη ὡς συστατικόν τοῦ θέματος, ὥστε κατόπιν, ὅτε τὰ ῥήματα ταῦτα ἤρχισαν ἐκ τῆς *ά*. (τῆς εἰς *μι*) συζυγίας εἰς τὴν *β'*. (τὴν εἰς *ω*) νὰ μεταβαίνουν προσέλαβαν νέα συνδετικὰ τὰ ἰδιάζοντα ταύτη *ω, ο, ε* καὶ *η*, ὡς *δεικνύ-ω, δεικνύ-ομεν, δεικνύ-ε-τε* κτλ. Τοῦτο καταφαίνεται μάλιστα ἐκ τῶν *παργιν-υ-μένως* καὶ *παργιν-ύ-ωνθη* (ἀντὶ τῶν κοινῶν παραγινομένων καὶ παραγινύονται ἢ μᾶλλον παραγίνονται) τῆς Αἰγυπτιακῆς ἐπιγραφῆς. 2) ἐν τοῖς *μαχεόμενον* Ὀδ. Α, 404. Ω, 113 ἀντὶ τοῦ κοινῶ *μαχεόμενον* καὶ *φρουόμενοι* Ἡρόδ. Ζ'. 140 στ. Θ δελφικοῦ χρησιμοῦ, ἐν οἷς τὸ *ou* φαίνεται ἐναργεστέρως παράσασις τοῦ ἀρχαίου μακροῦ *v* χάριν τοῦ ῥυθμοῦ. 3) ἐν ταῖς καθομιλουμέναις μετοχαῖς: *γελαζ-ού-μενος, δεχ-ού-μενος, πετ-ού-μενος, χαρούμενος* = τοῖς *γελαζ-ύ-μενος, δεχ-ύ-μενος* κτλ. 4) ἐν τῷ ἐπ' ἴσης καθομιλουμένῳ τύπῳ τοῦ *γ'*. πληθ. *οὐν* ἀντὶ *οῦσι* καὶ *οῦσι*, ὡς *λέγουν, γράφουν, φιλοῦν, ἀγαποῦν* ἀντὶ τῶν *λέγουσι καὶ λέγωσι, φιλοῦσι καὶ φιλοῦσι, ἀγαπῶσι* ἐκ τῶν ἀρχαιωτέρων δωρ. *λέγοντι, λέγωντι, φιλέοντι* ἢ *φιλοῦντι καὶ φιλῶντι* κτλ. (πρβλ. τὰ λατιν. *dicunt, legunt, scribunt* κτλ.) 4) ἐν τοῖς θεσσαλικωτέροις μὲν, ἐν μέρει δὲ κοινοῖς καὶ καθομιλουμένοις ἐνεργ. καὶ μέσοις τύποις τοῦ ἔνεστ. καὶ παρατατικοῦ, οἷοι: *γράφουμε(ν), λέγουμε(ν), ἔρχουμαι* (προφ. ἔρχουμε), *ἐρχοῦμασθε*,

ἔρχονται ἔρχομεν, εἰσφαινομεν. εἰσφαινούσασθε (= *εἰσφαίνεσθε*) *ἐδέρονταν* (= *ἐδέροντο*), (*εἰ*)*φαιρόντουσαν καὶ εἰσφαιρόντουσαν* (= *εἰσφαίνοντο*) κτλ. ἀρχαιότερα δὲ τοιαῦτα εἶνε, ἐκτὸς τῶν προεκτεθειμένων *γ'*. πληθ. προσώπων, ἐκ τοῦ Α. Κ. τὰ ὑποτακτικά: *πρίν σε κρᾶξουσιν. πρίν γνωριστοῦν. ἂν σε καθίσουν εἰς ἀρχήν, δώσουν σε ἐξουσίαν. νὰ σε φοβοῦνται. ἐκ τοῦ Β. Χ. σηκώνονται. νὰ στέκονται. ἐξέρχονται. ἐκ τ. Θ. Ρ. νὰ μὲ ὑπερβικήσουν. ἄς ταῖς φουμίσουν. τὰ δὲ μαλλία 'που κρέμονται. πλεξοδιάζονται. νὰ πορπατοῦν νὰ χαίρουνται μὲ ὀλίωμα καὶ κανάκι — νὰ πᾶν νὰ ξεφαντώρουνται πᾶσα ἰορτὴ καὶ σχολή. συμφάμιλοι νὰ τρέχουσι μὲ φαγοπότιζ ὄλοι. — καὶ νὰ νυκτοκοπιάζουσι, νὰ κάμνουσι νὰ δλώχουν, διὰ νὰ μὴ ξεπέσουσι ἀπὸ τὸν βῆδν ἐπώχουν' κτλ. Ἐκ τ. Σ. Σ. καὶ πάσχουν νὰ κερδίσουσι, πλούσιοι νὰ γενοῦσι. στοχάζονται, μάχονται κτλ.*

Πλειότερα δὲ καὶ ποικιλώτερα εἶνε τὰ τοῦ *a*, ἅπερ εἰς δύο γένη δύνανται νὰ ὑπαχθῶσι καὶ εἰς μὲν τὸ ἐν ἐκεῖνα, ἐν οἷς ἀντὶ τοῦ ἀλλαχοῦ συνήθους *o* ἀπαντᾷ τὸ *a*. εἶνε δὲ τοιαῦτα, ἐκτὸς τῶν *κρέμ-α-μαι, μάρν-α-μαι, ἔρ-α-μαι, πέτ-α-μαι, ἵπταμαι, πρί-α-μαι* καὶ εἰς τὸ ἄλλο, ἐν οἷς τὸ *a* κατ' ἀρχάς συνδετικὸν ὄν ὕστερον συστατικὸν τοῦ θέματος ἀπέβη 1) οἱ δημηρικοὶ καὶ ἰωνικοὶ ἐν μέρει δὲ καὶ δωρικοὶ τύποι τοῦ *ά*. καὶ *β'*. ἐνικῶ καὶ τοῦ *β'*. καὶ *γ'*. πληθ. τοῦ παρατ. τοῦ ἔστι, ὡς *ἔα* (= τῷ κοινοτέρῳ ἦν) Ἰλ. Δ, 321. Ε, 887. Ὀδ. Ξ, 352. Ἡρόδ. Β'. 19 ἐκ τοῦ πρώτου τύπου *ἔσ-α(ν)* πρβλ. τὸ λατιν. *er-a-m* (ἐνθα τὸ *s* μεταξὺ δύο φωνηέντων μετέβη εἰς *r*, ὡς ἐν τῇ γεν. πληθ. τῆς *ά*. καὶ *β'*. κλίσι. *musa-r-um* = *musa-s-um, viro-r-um* = *viro-s-um* κτλ.) καὶ μετὰ τῆς αὐξήσε. ἦα Ἰλ. Ε, 808. καὶ συχνότατα ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα. *ἔας* (= ἦς καὶ ἦσθα) Ἡρόδ. Α'. 187. ἐκ τοῦ *ἔσ-α-ε* λατ. *er-a-s*, *ἔατε* (= ἦτε) Ἡρόδ. Δ'. 119. Ε'. 92. πρωτοτύπως *ἔσ-α-τε* λατ. *er-a-tis*. *ἔσαν* καὶ *ἔσαν* (= ἦσαν μετ' αὐξήσεως) Ἰλ. Δ, 438. Ζ, 244. 248. καὶ παρὰ Πινδάρῳ, Ἡροδότῳ καὶ Θεοκρίτῳ. Ἐκ τῶν *ἔα(ν)*, *ἔας, ἔαμεν, ἔατε* κτλ. προῆλθαν κατὰ συναίρεσιν οἱ κοινοὶ τύποι ἦ καὶ ἦν, ἦς καὶ ἦσθα, ἦμεν, ἦτε κ. οἱ λ. 2) Τὸ *ά*. ἐν. πρόσωπον τοῦ παρατ. τοῦ ῥήμ. *εἶμι, ἦα* συχνὸν παρὰ τῷ Ὀμήρῳ καὶ τῷ Ἡροδότῳ καὶ ἦα παρὰ τοῖς ἀρχαιότεροις ἀττικοῖς παρὰ τῷ ἦττον συνήθει ἦτον Ὀδ. Κ, 146. 274. ὅθεν καὶ πληθοντ. *ἦομεν, ἦιον* Ὀδ. Κ, 251, 570. Α, 22. Ψ, 370. Ω, 501. 3) Τὸ *ά*. ἐν. τοῦ παρατ. τοῦ τίθημι, *ε-τίθεα* ἐκ τοῦ ἀρχαίου *ε-τίθε-α-(ν)*, οὗ τὸ *γ'*. ἐν. *ε-τίθεσ*, ἀμφοτέρω περ' Ἡροδότῳ Γ'. 155. Α. 206. Η. 49. — 4) οἱ ἰωνοαττικοὶ *β'*. ἀόριστοι μετὰ κατκλήξεων τοῦ *ά*. *εἶπα* (παρὰ τῷ εἶπον) καὶ *ἦνεγκα* (παρὰ

τῷ ἡνεγκον). ὁ εἶπα π. χ. παρ' Αἰσχύλῳ Περσ. 799. Ἀγαμεμν. 882. Σοφ. Φιλοκτ. 27. 246. 414. Ἀντιγ. 405. 4190. Ἡλ. 407. Εὐριπ. Ὀρ. 375. Ἀρφ. Ἐκκλησιαζ. 75. Πολυβ. Γ'. 33. 56. 414. Δ'. 60 κτλ. 5) οἱ κατὰ τούτους εἶτ' ἀνέλαθεν ἐν τῇ δημῳδῇ γλώσσῃ ὑπάρχοντες, εἴθ' ὕστερον πλασθέντες β'. (τ. ἔ. ἄσιγμοι) ἀόριστοι, οἵτινες συχνότεροι ἀναφαίνονται ἐν τῇ λογίᾳ γλώσσῃ κατὰ τοὺς ἀλεξανδρινούς χρόνους, οἵοι π. χ. ἔσχα (= ἔσχον). C. I. v. 1050. συχνοὶ δὲ παρὰ τοῖς Ο'. καὶ τοῖς συγγραφεῦσι τῆς Κ. Δ. καὶ τοῖς Βυζαντινοῖς: εἶδαμεν Βασιλ. Α'. (τὸ δὲ εἶδα Ὀρφ. Ἀργον. 416), εὔραν 17, 20. ἐφάγαμεν 19, 40, 44. εἶδαν, ἔφυγαν καὶ εἰσῆλθαν Βασιλ. Β'. 40, 44 42. ἐλθάτω Ἐσθ. ἔ. 4. ἔλθατε Παροιμ. Θ'. 5. Ἀμῶς ς'. 2. ἐξέβαλαν, εἰσῆλθαν καὶ εἶπαν Παραλειπ. Β'. 29, 46—48. ἐρέπεσαν Γενεσ. ΙΔ'. 40. ἀποπεσάτωσαν Ψαλμ. ἔ. 40. προσέλθατε ΛΓ'. 5. εἰσέλθατε ΚΘ'. 2. 4 κτλ. ἦλθατε Ματθ. ΚΕ. 36. παρελθάτω (ἐν τισι χειρογρ.) Ματθ. Κς'. 39. ἀνέπεσαν Ἰωανν. ς'. 40. ἐξέπεσατε πρὸς Γαλατ. ἔ. 4. ἔπεσαν Ἀποκαλ. Ζ'. 14 κατὰ τοὺς ἀρίστους κώδικας. καὶ ἐν ἄλλοις πλείστοις χωρίοις τῶν χειρογράφων διαφωνούντων. Ἐπειτα ἐκ τῶν Βυζαντινῶν: Θεοφαν. χρ. σλ. 283. ἔπεσαν. (Ἀχιλλ. Τατ. Γ'. 47 κατεπέσαμεν. 19 περιπέσαμεν). εἶλα καὶ εἰλάμην Θεοφ. σλ. 422. 190. 215 κ. ἄλλ. Κωνσταντ. Πορφυρογ. σλ. 329 ἀπέλθατε. Χρον. πασχαλ. 596 εἶχαν. 603 εἶδαν. 625 ἦλθαν. 724 ἔβαλαν. ἐν τ. βίῳ Αἰσώπου (ed Westerm.). σλ. 39 εὔρατε, 53 περιπέσαμεν. Μαλακά σλ. 465 ἦλθαν. 395 ἀνῆλθαν. 449 ἠύραμεν. Δούκα 24 ἀπέλθατε. ἐξέλθατε Λέοντ. Γραμμ. 343. κ.τ.λ. — Πρὸς δὲ τούτοις τὰ ἀρχαιότερα ἔδρακα (= ἔδρακον) Ὀρφ. Ἀργ. 132. ἀφέλαι ἐπιγρ. παρὰ Chisulh p. 438. Ι. 5. ἀγάγοις Ἡσυχ. κτλ. Μέσοι δὲ β'. ἀόριστοι μὲ καταλήξεις τοῦ α. ὠσφραντο (= τῷ κοινοτέρῳ ὠσφροντο) Ἡροδ. Α'. 80. γενάμενος (Καλλιμ. ὕμν. εἰς Δῆμ. 58 γείνατο = γένετο) παρ' Ἀρχιμήδει σλ. 48, 28. 35, 38. 127, 23 (διορθωθὲν ὑπὸ Lebeck). εὔράμην φερόμενον μὲν ἐν Ἀνδοκίδου π. μυστηρ. σλ. 8. Αἰσχιν. κ. Τιμοκρ. σλ. 88. Διον. Ἄλικ. Ι. 46. ς'. 10. Ἀρρ. Ἀλεξ. Γ'. 77. ἀλλ' ὑπὸ τῶν νεωτέρων εἰς εὔρόμην διορθωθὲν, ἀσφαλέςτερον δ' ἐν τοῖς Φίλωνος π. μυθ. 248. ε. π. Ἀποικίας 390. c. Πλουτ. π. τ. Ἀθην. δόξ. Β'. 85. Πaus. Ζ'. σλ. 274. Λουκιαν. Ἄστρολ. 27. Φιλοστρ. β. σοφιστῶν Α'. 25. Ἀριστείδ. Τομ. Α'. 218. Δίων Κασσ. Λς'. 406. ΛΘ'. 63 καὶ παρ' ἄλλοις μεταγενεστέροις. εἰλάμην ὑπὸ τοῦ Ἀντικτικιστοῦ τοῦ Bekker τῷ Ἡροδότῳ (ἐν Α'. ἐξαφείλατο) ἀποδιδόμενον· τὸ δὲ ἀνείλατο εἶνε χειρογρ. γραφὴ ἐν Ζ'. 594. Ἐκ δὲ τῶν ἀττικῶν π. χ. Ξενοφ. Ἀναβ. Α'. 9, 19. Δημοσθ. π. παραπρεσβείας

σλ. 514, 46. κ. Τιμοκρ. 736, 17. 740, 50. 1174, 23. ἀφῆρέθη. Τηρεῖται δ' ἐν τοῖς Διοδώρου ἔ. 57. ΙΑ. 3. ΚΓ'. 45 ὑπεξείλατο. Λς'. σλ. 460, 24 (Teubn.) εἰλατο. Πολυβ. Η. 14. Ἰωσηπ. ΙΒ'. 3. ΙΓ'. 40. Λιβαν. Προγυμν. σλ. 898. Ἰουλ. λογ. εἰς Κωνσταντ. 56. Δίων Κασσ. ΜΑ. 63 Μς'. 51. Ἀθην ΙΒ'. 22. 65. κτλ. κτλ 6) οἱ κατ' ἀναλογίαν τούτων περαιτέρω διαπλασθέντες ἢ μεταπλασθέντες, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς δισημίας καὶ ἀμφιβολίας τῆς ἐκ τῶν κλασικῶν τύπων ἔλεγον. ἔφυγον (ἀ. ἐν. καὶ γ'. πληθ.) χρησιμεύοντες παρατατικοὶ καὶ β'. (ἄσιγμοι) ἀόριστοι τῆς καθομιλουμένης π. χ. ἔγραφα (—ες, —ε), εἶδα (ες, ε), εἶδαμεν, εἶδαν κτλ. π. χ. παρὰ τῷ Πτωχοπρ. Α'. 220 τᾶπαιραν. εἶδαν. 221 τᾶχασιν (νὰ εἶχαν). 304 ἠθέλασιν κτλ. ἐκ τοῦ Θ. Ρ. ὅμως ἐκεῖνοι διάβησαν, ὅπου τὰ ἐμετέχαν. Καὶ χάσασι τὰ λπίζασιν, καὶ κείνα τὰ παρτέχαν. καὶ παρεχώρησεν ὁ θεός, καὶ πῆρασιν τὰ ἄλλοι. — Μῖαν εἶχασιν τὴν φορεσὴν φράγκισσας καὶ Ῥωμαίσσας. εἶδα καὶ μοῖραν ἀπ' αὐταῖς πῶ βάλλασιν καλίκα. τὰ κάμναν τὰ χεράκια των. Ἐκ τοῦ Σ. Σ. καὶ οὐδὲν εἶχαν τοὺς φίλους των, διὰ νὰ κερδίσῃον πρᾶγμα. — Ἐκεῖνοι οὐδὲν ἐτάσσασιν πράγματα διὰ φίλους. — Δι' αὐτὸ μ' ἐκρατήσασιν, ἔς τὴν φυλακὴν μ' ἐβάλλαν. τοὺς ἠῦρα νέους αὐθένταις. — Ἐγὼ τοὺς ἔφερα νὰ σὲ παρηγορήσῃον. — πῆγαινα. — ἔφαγα κτλ. — 7) αἱ μέσαι ἢ παθητ. μετοχαὶ πολλῶν ῥημάτων ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, ὡς ἐρχάμενος, γενάμενος, καταδεχάμενος, παγενάμενος (= ὑπαγινόμενος, ὑπαγόμενος) καὶ ἄλλαι ἀντὶ τῶν ἐρχόμενος, γενόμενος κτλ. 8) Ὁμοία εἶνε ἡ χρῆσις τοῦ α ἀντὶ τοῦ ο ἐν τῷ γ'. πληθ. τοῦ μέσου παρατατ. τῆς καθομιλουμένης, ὡς π. χ. ἔρχονταν καὶ ἐρχοῦνταν καὶ ἐρχοῦνταντε, ἐφαίνο(ν)ταν(ε) κτλ. ἀντὶ τῶν ἤρχοντο, ἐφαίνοντο κτλ. Ἀπαντῶσι δ' οἱ τύποι οὔτοι ἤδη παρὰ τοῖς ἀπὸ τοῦ ἰά. αἰῶνος δημοτικῶς ποιηταῖς, ὡς τινα παραδείγματα καὶ ἀνωτέρω ἐν τοῖς περὶ τοῦ γ'. πληθ. παρετέθησαν. 9) τοιοῦτοι καὶ οἱ ὑπὸ τῶν γραμματικῶν (ἐν κήποις Ἀδωνίδος σλ. 208) καταδικαζόμενοι τιθε-α-μεν, διδό-α-μεν, ζευγνύ-α-μεν. τιθέ-α-τε, διδό-α-τε, ζευ-γνύ-α-τε, πρβλ. καὶ Εὐσταθ. 210, 9. 1609, 17. — 10) καὶ τελευταῖον οἱ ἐνεργητικοὶ παρακείμενοι: λέλοιπα, —ας, —ε, λελοίπ-α-μεν, —ατε, —ασι, —ατον, —ατον. γέγραφα, γέγραφας, γεγράφαμεν κτλ. — Οὔτοι οἱ μετὰ τοῦ α τύποι τοῦ β'. ἀόριστου λέγονται παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ εἰς Ἠλ. Ξ, 212· ἴδιοι τῶν ἐν Κιλικίᾳ Ἑλλήνων. Πόσαν δ' ἄτοπος εἶνε ἢ ὡς ἀμαρτήματος (ὁ ἔ. βαρβαρισμοῦ) ἀποδοκιμασία τῶν τοιούτων ὑπὸ τοῦ παρ' Εὐσταθίῳ (αὐτόθι) Ἡρακλείδου καταφαίνεται ἐκ τῆς πρὸς τὰ περὶ αὐτῶν εἰρημμένα παραθέσεως τῶν λόγων του: « Ἡμάρ-

τηται δέ φησι (Ἡρακλείδης) τὸ εα εἰς ἄλλα περατούμενον καὶ ἄσιανῆς ἔχεται φωνῆς. Καὶ οἱ Ἕλληνες δὲ ἐν Κιλικίᾳ οὕτω προφέρονται τὰς γὰρ εἰς ων ληγούσας ὀξυτόνους μετοχάς, δέον ἐπὶ τῶν ῥημάτων εἰς ον περαιούσθαι, βραχυόμενον κατὰ πρῶτον πρόσωπον, οἷον λαβῶν ἔλαβον, φαγῶν ἔφαγον καὶ τὰ ὅμοια, αὐτοὶ ἀποβάλλοντες τὸ ν καὶ μετατιθέντες τὸ μικρὸν ο εἰς βραχὺ ἄλλα προφέρονται, ἀπὸ τοῦ λαβῶν καὶ φαγῶν ἔλαβα λέγοντες καὶ ἔφαγα. Καὶ τρίτα δὲ τούτων πληθυντικά εἰς αν λήγοντα λέγουσιν. ὁ οὖν ἀπὸ τῆς ἑώρ, φησί, μετοχῆς ἕα λέγων ἀντὶ τοῦ ἔον ἀμαρτάνει ὡς εἰ καὶ ἀπὸ τοῦ λαβῶν ἔλαβα φαίη. Λέγει δὲ ὡς καὶ ἀναλογώτερον τοῦ ἕα τὸ ἦα, γλώσσης μὲν ἐν ἄσιανῆς, κείμενον δὲ καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ. — — Λέγει δὲ καὶ χρῆσιν εἶναι τοῦ ἔον παρὰ Ἀλκαίῳ. — — ποιεῖ δὲ τὸ ἦσαν προσθέσει τοῦ σίγμα καὶ τοῦ ἄλφα· ὃ δὴ καὶ οἱ τῆ ἄσιανῆ χρώμενοι φωνῆ ποιούσι, τὸ ἔφυγον καὶ ἦλθον παρεθέσει τῆς αν (σα;) συλλαβῆς ἐφύγισαν λέγοντες καὶ ἦλθισαν. οὕτω δὲ καὶ τὰ ὅμοια. »

Ἰπὸ δὲ τὸ ἕτερον γένος ὑπάγονται πάντες οἱ τύποι, ὅσοι κατὰ πᾶσαν ἐκ τῆς συγκριτικῆς γραμματικῆς πιθανότατα εἶνε συντεθειμένοι ἐκ τοῦ ἔσα (ἔθεν τὰ προειρημένα ἕα καὶ ἦα) τοῦ παρωχημένου τοῦ ῥήματος εἰμί. 1) πάντες οἱ εἰς σα (ξα, ψα), σαμην (ξαμην, ψαμην) ἐνεργητικοὶ καὶ μέσοι ἄοριστοι, ὡς ἐποίησα, — σάμην, ἔλεξα, — ξάμην, ἔγραψα, — ψάμην κτλ. = ἐποίη-(ε)σα, ἔλεγ(ε)σα κτλ. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐσχηματίσθησαν καὶ οἱ εἰς α καὶ αμην ἄοριστοι τῶν ὑγρολήκτων, ὡς ἔστειλα, ἔσπειρα, ἔκριντα, ἔμεινα, ἔστειλάμην κτλ. ἐκ τῶν ἔστειλα, ἔσπερα, ἔκρινσα, ἔμεινα, ἔστειλάμην κτλ. ἀλλὰ διὰ τὴν κακοφωνίαν συγκοπέντος τοῦ σ τὸ ποσὸν τοῦ ῥιζικοῦ φωνήεντος ἀποκατεστάθη διὰ διφθογγίσεως ἢ διὰ μηκύνσεως, ἐν δὲ τῆ αἰολικῇ (τῶν ἐν Ἀσίᾳ Αἰολέων) τὸ σ τῷ προηγουμένῳ ἀμεταβόλῳ ἐξισωθὲν παρῆξε τοὺς τύπους ἔστειλλα, ἔσπερα, ἔκριντα κτλ. Παραδείγματα δὲ τούτων ἐκτὸς τῶν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς (Ἄνεκδ. Ὀξων I, 325, 27. Ἰωανν. Γραμμ. 244, α. β. Γρηγορ. Κορινθ. 587. Μεσσην. 660. Οὐατικ. 690), στελλάμεναι, ἐγέννατο, ἐνέμματο, κτένναι, ἀρράτω (ἐκ τοῦ εἶρω) καὶ σπελλάμεναι, στειλάμεναι (Ἡσυχ.) εἶνε τὰ τῆς Λαμψακηνῆς ἐπιγρ. 40. 48. ἀπέστελλαν, ἀποστέλλαντα καὶ τὰ τῷ Ἀλκαίῳ κριτικῶς ἀποκαθιστάμενα ἐγέννατο, καὶ κτέννας (Ἄποσπ. 24. 28 παρὰ Ahrens, οὐ πρβλ. καὶ Dial. ael. p. 50 squ.) — Ὅτι δὲ καὶ οἱ τῶν ὑγρολήκτων ἄ. ἄοριστοι καθὼς καὶ οἱ μέλλοντες τὸ πάλαι πάντες ἐνοιγμοὶ ἦσαν, δῆλον ἐκ τε τοῦ αἰολικοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ θεματ. χαρακτῆρος καὶ ἐκ τινῶν ἐτι ἐνοιγμῶν λειψάνων παρὰ τοῖς ἐπικοῖς, οἷα

τά: ἦρσα (ἄρ—, ἀραρίσκω) Ἰλ. Ε, 467. 339. ἄρσε Ὀδ. Φ, 15 ἀρσάμενος Ἡσιόδ. Ἀσπίδ. 320. ἔλασιν (εἴλω) Ἰλ. Α, 443. ἔλασι (ἀπαρ.) Ἰλ. Α, 409. Σ, 294. κ. ἄλλ. μετοχ. ἔλασας Ὀδ. Ε, 432. Η, 250. Πινδάρ. Ὀλ. ΙΑ. 43. ἔκερσα (μελλ. κέρσω Ἰλ. Ε, 466. κείρω) συνηθέστατον παρ' Ὀμήρῳ καὶ παρ' Αἰσχύλῳ Ἰκετ. 652 (χορ) ἔκελσα (μελλ. κέλσω Αἰσχ. Ἰκετ. 326. κέλλω) παρ' Ὀμήρῳ, τοῖς τραγικοῖς καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ τῶν μεταγενεστέρων, κένσαι (ἴσως ἐκ τοῦ κέντ-σαι ῥ. κεντ. τοῦ κεντέω) Ἰλ. Ψ, 337. ἔκυρσα (μελλ. κύρσω Σοφ. Οἶδ. Κολ. 225.) Ἰλ. Γ, 23. Ν, 145 κ. ἄλλ. ὄρσα (μελλ. ὄρσω Σοφ. Ἀντιγ. 4060 ὄρ—, ὄρνωμι) συχνότατον παρ' Ὀμήρῳ καὶ ἄλλοις ὄρσασκε Ἰλ. Ρ, 423. (φθέρσω μελλ. τοῦ φθεῖρω Ἰλ. Ν, 625) (φύρσω μελλ. τοῦ φύρω Ὀδ. Σ, 24 πεφύρσομαι Πινδ. Νεμ. Α. 68.) 2) οἱ ἐνεργητ. ὑπερσυντελικοί, ὧν ὁ πληρέστερος καὶ ἀρχαιώτερος τύπος ἐν τῇ ἰωνικῇ διετηρήθη, μάλιστα ἐν τῷ ἄ. καὶ β'. ἐν. καὶ β'. καὶ γ'. πληθ. π. χ. ἐτεθήπεα (ἐκ τοῦ ἐτεθήπ-εσα) Ὀδ. Ζ, 461. πεποιθεα (= πεποιθ-εσα) Ὀδ. Δ, 434. Θ, 181. ἦδεα Ἰλ. Ε, 71. ἠνώγεα I, 44. Κ, 263. Ρ, 55. κτλ. ὅθεν κατὰ συναίρεσιν προῆλθεν ὁ ἀρχαιώτερος ἀττικὸς τύπος η, ὡς ἦδη (= ἦδειν οὗτος δ' ἐκ τοῦ ἀρχ. ἦδεαν πρωτ. προσ.) β'. προσ. ἐτεθήπεας Ὀδ. Ω, 90. συνηδέατε Ἡροδ. Θ'. 58. τὸ δὲ γ'. πρόσωπον λήγει εἰς εσαν ἢ εισαν ἐν πιάσαις, ὡς γνωστόν, ταῖς διαλέκτοις. 3) Τὸ γ'. πληθ. τῶν παθ. ἀορίστων: ἐγράφησαν, ἐπλάκησαν, ἐποιήθησαν, ἐστάθησαν, ἐτέθησαν, ἐδόθησαν, ἐκάησαν κτλ. οὐ καὶ ὁ ἀρχαιώτερος τύπος διεσώθη ἐν τῇ ποιητικῇ γλώσσῃ ὡς ἠγερθεν (= ἠγέρθησαν) Ἰλ. Α, 57. ἄγερ (= ἐάγησαν) Δ, 214. ἀερθεν Θ, 74. ἄρθεν (= ἄρθησαν) Π, 214. ἄλεν (ἐάλησαν) Χ, 42. ἐρήτυθεν Β, 99. 214. μιάνθην (= μιάνθησαν) Δ, 146. ἀπέσυσθεν Ἡσιόδ. Θεογ. 183 κτλ. Ἡ καθομιλουμένη τὸν διὰ τῆς σα σχηματισμὸν ἐπεξέτεινε καὶ εἰς τὰ λοιπὰ πρόσωπα τούτων τῶν ἀορίστων, ὡς ἐγράφησα, ἐγράφησαι, ἐγράφησε. ἐδόθησα, ἐστάθησα κτλ. ἅτινα κατὰ τοὺς πρὸ ἡμῶν χρόνους ἦσαν ἐν χρήσει, τῶρα δ' ἐπεκράτησαν οἱ διὰ τῆς κα (ἀντὶ σα) μετεσχηματισμένοι, ὡς ἐγράφηκα, ἐστάθηκα, ἐπλέχθηκα, ἦδη ἐκ τοῦ Ἰ, αἰῶνος ἐν τῇ γραπτῇ δημῳδῇ ἀπαντῶντες. Εἰς τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ τὸ ἐπίθεμα κ ἐκτεθειμένα παραδείγματα τοῦ Ἰ. καὶ ΙΑ. αἰῶνος πρόσθετες καὶ τὰ μεταγενέστερα, τὰ ἐξῆς: παρὰ τῷ στιχουργῷ τοῦ Βελθ. κ. Χρ. πρὸς αὐτοὺς ἐστράφηκε. παρεξενώθηκεν. ἐσηκώθηκε. ἀπελογήθηκεν κτλ. παρὰ τῷ τοῦ Βελισσαρίου: ἐδαγκάθηκεν, ἐχάθηκεν. πλεῖστα δὲ παρὰ Δημ. Ζήνῳ Βατραχομ. 37 ἀποκρίθηκε, ἀποκρίθηκεν 219. ἀρματωθήκασιν 275. βάλθηκεν 180. ἐγνωριστήκεν 31. ἐδεήθηκα 324. ἐχορη-

ακτίστηκε 340. ἐλυπήθηκε 348. ἐμαζωχθῆκαν 234. — ἡκασιν 191. ἐπορφυρώθηκε 378. ἐσκιαχτήκαν 32. ἐστάθηκε 193. κτλ. κτλ. — 4) Τὸ γ'. πληθ. τοῦ παρατ. καὶ τοῦ β'. ἀορ. ἐνεργ. τῶν εἰς μι, ἥδη παρ' Ὀμήρῳ οὕτω μετεσχηματισμένον: ἴστα-σα-ν, ἔστη-ου-ν, περίστησαν Ἰλ. Ε, 346. Α, 448. Ν, 488. Δ, 432. τίθε-σα-ν, ἔθε-σα-ν, θέ-σα-ν Ὀδ. Χ, 456. Ἰλ. Ι, 637. δίδοσαν, δόσαν Ὀδ. Ρ, 367. 411. Ἰλ. Π, 450. ἦισαν, ἦσαν καὶ ἴσαν παρ' Ὀμήρῳ καὶ Ἡροδότῳ συχνότατα καὶ Σοφ. Τραχ. 544. Ἄρφ. Ἰππ. 605. Ἀποσπ. 216. ἴε-σα-ν πάντοτε παρ' Ἡροδότῳ ἔφα-σα-ν καὶ φάσαν συχνότατα κτλ. πρὸς τῷ ἀρχαιότερῳ ἀπλουστερῷ τύπῳ ν (ἀπλ.), ὡς π. χ. ἐν τοῖς ἔστιν καὶ σιάν Ἰλ. Ζ, 106. Ι, 193. Πινδ. Πυθ. Δ'. 135. Εὐριπ. Φοινισ. 1246. τίθε-ν Πινδ. Πυθ. Γ'. 65. ἴεν καὶ μέθειεν Ἰλ. Μ, 33. Ὀδ. Φ, 377. Πινδ. Ἰσθμ. Α. 25. δίδον, ἐδιδον Ἰν. εἰς Διμ. 328. 437. πίτναν Πινδ. Νερμ. Ε. 41 κ. ἄλλ. 5) ὁ κατὰ τὸν προειρημένον ὕστερον ἐπεσχηματισμένος τύπος τοῦ γ'. πληθ. τοῦ παρατ. καὶ β'. ἀορίστου ἐνεργ. τῶν τε βαρυτόνων καὶ τῶν περισπωμένων (*), οὗ τὸ ἀρχαιότατον γνωστὸν παράδ. παρ' Εὐριπίδῃ Ἐκαβ. 574 ἐπληροῦσαν = ἐπλήρου (κατὰ Χοιροβοσκὸν ἐν Bekker ἀνεκδ. p. 1293). συχνότερον ἀναφίνεται ἐν τῇ γραπτῇ γλώσσῃ ἀπὸ τῶν ἀλεξανδρινῶν χρόνων, π. χ. ἐσχάζοσαν (= ἐσχαζον) Λυκοφρ. στ. 24. εἴχοσαν (= εἴχον) Ποσειδιππ. ἐν Ἀντακτ. τοῦ Brunk. Τ. II. p. 47. n. VI. ἐσχοσαν (= ἐσχον) Σκύμνου στ. 695. ἀφιλεσαν καὶ ἐλαμβάνεσαν (= ἀφείλον καὶ ἐλάβανον). Description of the greek Papyri in the British Mus. I Lond. 1839 Papyr. XII, 15 καὶ XIV, 30. ἐκρίνοσαν Ἐξοδ. ΙΗ. 26. ἐλαμβάνοσαν Ἐξεκ. ΚΒ'. 12. ἐφαίροσαν Μακκ. Δ'. 50 ἤλθοσαν Ἐξοδ. ΙΕ. 27. καὶ ψαλυ, ΜΖ'. 4 κατελίποσαν Ἐξοδ. ις'. 24. ἐφάγοσαν ος'. 29. ἐπήλθοσαν Αἰσ. μύθ. 166. ἀρέλθοσαν β. Αἰσ. (West.) 9, 1. κατήλθοσαν Νικηφ. Βρυένν. σλ. 165. εἶδοσαν, ἐφεύροσαν Ἄννης Κομν. Ἀλεξ. ιε. 464 κ. τ.λ. κατενοῦσαν (= κατενόουν) Ἐξοδ. ΑΓ'. 8. ἐποιοῦσαν Ἰώβ Α. 4. ἐγεννώσαν (= ἐγέννων) Γενεσ. ς'. 4. ἐδολιοῦσαν Παυλ. πρὸς Ρωμ. Γ'. 13 κτλ. Ἡ καθομιλουμένη, καθ' ὅσον γνωρίζω, ἐν μὲν τοῖς βαρυτόνοις δὲν διατήρησε τὸν τύπον τοῦτον, ἐν δὲ τοῖς περισπωμένοις τὸν ἐπέξετεινε καὶ εἰς τὰ λοιπὰ πρόσωπα, ὡς: ἀδικούσαμεν ἥδη ἐν τῷ ἐπυλλίῳ (παρὰ Ζαμπελ.) στ. 17 ἐληθοῦσαν. ἐν τῷ Β. Χ. εἰς γῆν οὐκ ἐπατοῦ-

(*) Εἶνε γνωστὸν, ὅτι ὁ τύπος οὗτος ὑπὸ τῶν ἀρχ. γραμματικῶν αἰσλικός, βοιωτικός, χαλκιδικός, ἀλεξανδρινός, ἁσιανός καλεῖται.

σαν. ἀντιδοιοῦσαν. ἀδημοιοῦσαν. ἐχαμογελοῦσαν. Ἐκ τοῦ Σ. Σ. ἐζήτοῦσαν. ἐκτυποῦσα(ν). φελοῦσαν (= ὠφελ—), ἡγαποῦσαν. ἐμιλοῦσαν (= ὠμιλ—). φιλοῦσαν κτλ. παρὰ Πτωχοπρ. Α. 302. παραχωροῦσαν Β'. 138. ἀγαπούσαμε(ν) Δημητρ. Ζήν. Βατραχ. 210. ἀπορούσασι 236. ἐπερπατοῦσαν 452. θωροῦσαν (= ἐθεώρουν) 334. ἐτιμοῦσα (= ἐτίμων), ἡγαποῦσα (= ἡγάπων, ἡγαπῶσα) κτλ. — 6) οἱ εἰς τωσαν καὶ σθωσαν τύποι τοῦ γ'. πληθ. τῶν ἐνεργ. καὶ μεσ. προστακτικῶν: λεγέτωσαν (= λεγόντων), λαβέτωσαν (= λαβόντων). λεγέσθωσαν (= λεγέσθων), λαβέσθωσαν (= λαβέσθων) κτλ. περὶ ὧν ἥδη ἀνωτέρω ἱκανὰ ἐλέχθησαν. — 7) οἱ ἐπ' ἴσης ὑπὸ ποικίλης ὀνομασίας ὑπὸ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν ἀναφερόμενοι (πρὸβλ. Ahrens Dial. aol. p. 210. 237) τύποι τοῦ γ'. πληθ. τῆς εὐκτικῆς τοῦ ἐνεσ. καὶ τῶν ἐνεργ. ἀορίστων, εἰς οἰσαν καὶ αἰσαν ἀντὶ τῶν ἀρχαιότερων οἰεν καὶ αἰεν. ἀναφαίνονται δὲ καὶ οὗτοι οἱ τύποι ἐν τῇ γραπτῇ γλώσσῃ τὸ πρῶτον κατὰ τοὺς ἀλεξανδρινούς χρόνους, καὶ ἄπαξ μὲν, ἦ, κατὰ τὴν τοῦ Böckh (C. I. n. 1694) ἀναπλήρωσιν, δις ὁ παρέχοισαν ἀντὶ παρέχειεν ἐν δυσὶν δελφικαῖς ἐπιγρ. C. I. 1694. 1702. συχνάκις δὲ ἐν τῇ μεταφράσει τῆς Π. Δ. π. χ. εἴποισαν Ψαλυ. ΑΔ'. 25 ἐκλείποισαν ργ'. 25. Ἰώβ ΙΗ'. 9 ἔλθοισαν θηρεύσαισαν αὐτ. 7. περιπατήσαισαν κτλ. Κ'. 25. ποιήσαισαν Δευτερον. Α. 44. κτλ. — 7) καὶ τελευταῖον ἡ συλλαβὴ σα παρενετέθη εἰς τὸ β'. καὶ γ'. πληθ. τοῦ μέσου παρατατικοῦ (ἐνίοτε δὲ καταχρηστικώτερον καὶ τοῦ ἐνεστώτος) ἐν τῇ καθομιλουμένῃ κατὰ τινὰς διαλέκτους, ὡς ἐρχο(ύ)-σα-σθε (= ἤρχεσθε), ἐρχόντο(ν)σαν (= ἤρχοντο), ἐφαινο(ύ)-σα-σθε, ἐφαιρόντουσαν, ἀλλὰ καὶ ἐφαιρόντησαν, ἐρχόντησαν κτλ. ἐνθα καὶ ἀντὶ τῶν ἀρχαίων συνδετικῶν φωνηέντων ε καὶ ο ἀναφαίνεται τὸ ου. Ἦσαν δ' οἱ τύποι οὗτοι ἥδη πολὺ πρὸ ἡμῶν γνωστοί, ὡς εἶνε νὰ συμπεράνωμεν ἐκ τοῦ ἐπωλοῦντασιν (= ἐπωλοῦντο) τοῦ Πτωχοπροδρόμου Β'. 272, τοῦ ἐμαζευόντησαν τοῦ Σ. Σ. κ. ἄλλ.

Ἐκ τῶν εἰρημένων συμπεραίνομεν ἐκτὸς ἄλλων 1) ὅτι ἡ χρῆσις τῶν πρωτογόνων συνδετικῶν φωνηέντων α (συχνότερου) καὶ υ (= οὐ ἦττον συνήθους) μέχρι σήμερον ποικίλως διήρκεσε. — 2) ὅτι οἱ ἐκ τῆς συλλαβῆς σα (= ἔσα παρωχ. τοῦ ἐστί) συντεθειμένοι τύποι τὴν ἀρχὴν ἐκ τῶν παλαιάτων χρόνων ἔλκοντες καθ' ὕστερας τῆς γλώσσης ἡλικίας ποικιλώτεροι πάντοτε καὶ πολυπληθέστεροι ἀπέβησαν. — 3) ὅτι κατὰ πάντα ταῦτα οἱ καθομιλούμενοι τύποι ἔλεγα, ἔλεγαν, ἐλέγαμεν. ἐφυγα, ἐφυγαν, ἐφύγαμεν κ.λ. ἐρχοῦσασθε, ἐφαινο(ν)σασθε, ἐρχονταν, ἐφαινο(ν)ταν, ἐγραφοῦντουσαν κ. οἱ ὅμοιοι οὔτε εἶνε, οὔτε δύνανται

νὰ βνομασθῶσι βάρβαροι, οὐδ' ὡς τοιοῦτοι ν' ἀποδοκιμασθῶσιν, ὡς γίνεται ὑπὸ πολλῶν ὑπεραττικιστῶν· διότι εἶνε περαιτέρω ἀνάπτυξις τῆς πρώτης ἀρχῆς καὶ ἀναλογίας κατὰ νόμους ὅλως γλωσσικούς.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν συνδετικῶν φωνέντων καθ' ὅλου· περὶ δὲ τῆς ἐκτάσεως αὐτῶν ἢ (ἐπικῶς χάριν τοῦ μέτρου) ἀντ' αὐτῶν τοῦ ριζικοῦ φωνήεντος, ὡς *θέωμεν ἢ θείομεν, στέωμεν ἢ στήομεν, δῶομεν ἢ δῶομεν* κτλ. καὶ πρότερον ἤδη ἐλέχθη καὶ κατωτέρω πάλιν ἐν τοῖς περὶ τῆς ὑποτακτικῆς αὐτῆς θὰ γείνη λόγος· ὁμοίως καὶ περὶ τοῦ ἰδιαιτέρου ἐγκλιτικοῦ γνωρίσματος τῆς εὐκτικῆς *ι ἢ ιη (ιε)* κατωτέρω θὰ ρηθῆ. Τώρα δὲ μεταβαίνομεν εὐθὺς εἰς τὰ *παρεπόμενα*, ὡς λέγονται, τῶν ρημάτων.

ΤΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

Πᾶν ῥῆμα, ἥτοι πᾶς τέλειος ρηματικός τύπος, τελείαν ἀπόφανσιν ἐκφέρων παρίσταται ὑπὸ τινι γένει ἢ διαθέσει, σημάζει δηλ. ἐνεργεῖαν τινὰ ἀπὸ τοῦ ἐνεργοῦντος ὑποκειμένου εἰς τι ἀντικείμενον μεταβαίνουσαν ἢ ἐν αὐτῷ τῷ ὑποκειμένῳ ἢ περὶ αὐτὸ ἐμμένουσαν. παρίσταται δ' ὑπὸ τινι τῶν τριῶν προσώπων τοῦ λόγου, τούτῳ δ' ἢ ἀπλῶς ἐξ ἐνὸς ἀτόμου συγκειμένῳ ἢ ἐκ πλειοτέρων συνθέτῳ. ἢ δι' αὐτοῦ ἐκφερομένη ἐνεργεῖα ἔχει ποιάν τινὰ σχέσιν πρὸς ἐν τῶν τριῶν τμημάτων τοῦ χρόνου, ἢ δ' ἀπόφανσις ἐκφέρεται ὑπὸ πλειοτέρους τρόπους, ὃ ε. παρίσταται ἢ ὡς θετικῆ καὶ βεβαία ἐν θέσει ἢ ἄρσει, ἢ ὡς δυνατὴ ἄμα καὶ προσδοκητὴ ἐν τῷ προσσεχεστέρῳ ἢ ἀπωτέρῳ μέλλοντι, ἢ ἀπλῶς δυνατῆ καὶ νοητῆ ἄνευ προσδοκίας πρὸς ἐκτέλεσιν, ἢ τέλος ὡς τις προσταγῆ καὶ παρακέλευσις. Οἱ τέσσαρες οὗτοι τρόποι (modus) τῆς ἀποφάνσεως ἐγκλίσεις, ὡς γινώσκον, καλοῦνται ἐν τῇ ἑλληνικῇ γραμματικῇ. Παντὶ λοιπὸν ῥήματι ὡς οὐσιῶδες γνώρισμα ἀναγκάτως παρέπεται γένος ἢ διάθεσις, πρόσωπον καὶ ἀριθμὸς, χρόνος καὶ ἐγκλίσις. Τῶν παρεπομένων τούτων ἄλλο ἄλλο σημεῖον ἔχει ἐν τῷ ρηματικῷ τύπῳ καὶ τὰ μὲν γένη (αἱ διαθέσεις) κυρίως καὶ ἀρχικῶς, τὰ πρόσωπα καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐκφέρονται διὰ τῶν προσωπικῶν λεγομένων καταλήξεων, ὃ δὲ χρόνος ἥτοι ἢ πρὸς τὸν χρόνον καθ' ὅλου σχέσις τῆς ρηματικῆς ἐνεργείας μέρος μὲν διὰ τῶν προσωπικῶν καταλήξεων, μέρος δὲ διὰ τινων πρὸ τούτων ἢ πρὸ τοῦ ῥημ. θέματος ἐπιθεμάτων (χρονικοί χαρακτῆρες καὶ αὐξήσις καὶ ἀναδίπλωσις), αἱ δ' ἐγκλίσεις μέρος μὲν δι' ἀπλῆς τῆς συνάφσεως τῶν δύο στοιχείων τοῦ ὅλου ρηματικοῦ σώματος, τοῦ κορμοῦ ἢ θέματος καὶ τῶν προσωπ. καταλήξεων, μέρος δὲ δι' ἰδίων σημείων ἐν μέσῳ μεταξὺ ἐκείνων κειμένων (ἐγκλιτικὰ ση-

μεῖα, ἢ, ὡς συνήθως καλοῦνται, ἐγκλιτικὰ φωνήεντα, τὰ μακρὰ *η, ω* τῆς ὑποτακτ. καὶ τὰ *ι* καὶ *ιη ἢ ιε* τῆς εὐκτικῆς).

Τὰ γένη (αἱ διαθέσεις) τῶν ρημάτων.

Πᾶς μὲν ρηματικὸς τύπος ἐκφέρει ἀπόφανσιν, ἥς τὸ μὲν κατηγορημα διὰ τοῦ ῥημ. θέματος ἐρμηνεύεται, τὸ δ' ὑποκείμενον διὰ τῆς προσωπικῆς καταλήξεως, ὅχι δὲ καὶ τἀνάπαλιν πᾶσα ἀπόφανσις πάντως διὰ τελείου ρηματικοῦ τύπου ἐκφέρεται. Ἄλλ' ἐν ᾧ τὰ τίθη-μι π. χ. δίδω-μι, λέγω(μι) κτλ. ἐν συνθέσει ἐκφέρουσιν ὅτι ἐν ἀναλύσει τὰ τιθεὶς (εἰμί) ἐγώ, δίδους (εἰμί) ἐγώ, λέγων (εἰμί) ἐγώ κτλ. ἐνίοτε ἢ γλῶσσα ἢ ἀδυνατοῦσα τὴν σύνθεσιν ἢ καὶ ἐπίτηδες αὐτὴν ἀποφεύγουσα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀποφάνσεως ἀναλελυμένα ἐκφέρει, ὡς π. χ. 1) ἄνθρωπος (εἰμί) ἐγώ. καλός. κακός. ἔτοιμος (εἰμί) ἐγώ κτλ. — 2) ὄτω θανεῖν μὲν ἐστὶν οὐ πεπρωμένον (= οὐ πέπρωται) Αἰσχ. Προμ. 754. εἴ τις ἐστὶν ἐμπνέων (= ἐμπνέει) Ἄγαμ. 649. οὐ γὰρ κλύοντές ἐσμεν αἰσχίστους λόγους. Σοφ. Αἴ. 1299. οὐκέτ' εἴ βλέπουσα φῶς Εὐριπ. Ἔκ. 668 κτλ. Ἡ περὶ τὴν σύνθεσιν ἀδυναμία τῆς γλώσσης εἶνε ἢ ἀρχικῆ καὶ οὐσιῶδης γλώσσης τισὶν ἰδιάζουσα, ὡς π. χ. ταῖς ταρταρικαῖς, ἐν αἷς αἱ ἀποφάνσεις πᾶσαι ἀναλελυμέναι ἢ μᾶλλον ἀσύνθετοι φέρονται καὶ ρηματικοὶ τύποι, οἷοι οἱ τῶν ἀρίων γλωσσῶν, εἶνε ἄγνωστοι, ὡς π. χ. τὰ τουρκικὰ καταχρηστικῶς ῥήματα καλούμενα *رژ* (γιαζάρημ) γράφω, *رک* (γκελίριμ) ἔρχομαι *رؤ* (βακῆλιουριμ) βλέπω ἢ κυττάζω σύγκεινται κυρίως ἕκαστον ἐκ δύο διακεκριμένων μερῶν, τῶν μετοχῶν *رژ* (γιαζάρ) γράφων *رک* (γκελίρ) ἐρχόμενος καὶ *رؤ* (βακῆλιρ) βλέπων, κυττάζων καὶ τοῦ *ر* (κατὰ τοὺς φθογγικούς τῆς γλώσσης ταύτης κανόνας ποικίλως προφερόμενον *ιμ, ἦμ* [παχύτερον τοῦ *ιμ*], *οιμ* καὶ *υμ* γαλλ. *u*), προσωπ. ἀντων. τοῦ *α*. προσώπου ὥστε εἰ ρηματικοὶ οὗτοι τύποι κατὰ λέξιν μεταφέρονται διὰ τῶν ἑλληνικῶν γράφων ἐγώ, ἐρχόμενος ἐγώ, βλέπων ἐγώ κτλ. — Ἡ εἶνε προῖον τῆς ἐξασθενήσεως τῆς γλωσσικῆς συνειδήσεως καὶ ἀποτελεσμα τοῦ γήρατος τῆς γλώσσης, καθὼς μᾶς παρίσταται π. χ. ἐν τῇ τζακωνικῇ διαλέκτῳ, ἥτις τοὺς πλείστους ρηματικούς τύπους, μάλιστα τὸν ἐνεστώτα καὶ παρατακτικόν, ἐν ἀναλύσει διὰ τῆς μετοχῆς καὶ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ἢ συνδετικοῦ ἐνι = εἰμί, π. χ. γράφουρ-ἐνι, γράφουρ-ἐσι, γράφουντερ-ἐμι κτλ. = γράφων εἰμί, γράφων εἴ (εἶσαι), γράφοντές ἐσμεν κτλ. Ἄλλὰ περὶ τούτων ἀκριβέστερον κατωτέρω.

Ἡ ἀνχλυτικὴ ἐρμηνεία τῆς ἀποφάνσεως γίνεται, ὡς καὶ οἴκοθεν δεῖ-
λον καὶ τὸ ἐν ταῖς γλώσσαις συμβαῖνον δεικνύει, διὰ δύο ἢ τὸ πολὺ
τριῶν λεκτικῶν στοιχείων τοῦ κατηγορουμένου δι' ἐνὸς οὐσιαστικοῦ,
ἐπιθέτου ἢ μετοχῆς ἐκφερομένου, τοῦ ὑποκειμένου δι' ὀνόματος ἢ ἀν-
τωνυμίας, καὶ τινος συνδετικοῦ καλουμένου ῥήματος τὴν τε τῶν δύο
ἐκείνων μερῶν σύνδεσιν καὶ τὴν πρὸς τὸν χρόνον σχέσιν καὶ τὸν τρόπον
τῆς ἀποφάνσεως σημαίνοντος, ὡς: ἐγὼ εἰμι ἄνθρωπος. ἐκεῖνός ἐστι
καλός. ὁ Σωκράτης ἦν φιλόσοφος. εἶνε δὲ γνωστόν, ὅτι, ὅπου δὲν εἶνε
χρεία νὰ δηλωθῇ ἰδίως (ὡς ὑπονοούμενος) ὁ χρόνος ἢ ἡ ἔγκλισις, δύ-
ναται νὰ παραλειφθῇ τὸ συνδετικὸν ῥῆμα, ὅπου δὲ τοῦτο ῥητῶς ἐκφέ-
ρεται, νὰ παραλειφθῇ ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία (ὡς ἐν τῇ καταλήξει
αὐτοῦ ἐμφαινομένη), ἂν μὴ εἶνε χρεία ἐμφάσεως καὶ ἀντιδιαστολῆς, ὡς
ἐτοιμος ἐγὼ οὐκέτ' εἶ βλέπουσα κτλ.

Τὰ συνδετικὰ ῥήματα ἦσαν κατ' ἀρχὰς καὶ διατελοῦσιν ὄντα συγ-
κεκριμένα, ἄλλο ἄλλην ἰδίαν σημασίαν ἔχον, ὑπαρξιν, διαμορῆν, γέ-
νεσιν, φύσιν, εὐρεσιν, τεύξιν κ.τ.τ. ὕστερον δὲ κατ' ἀφαίρεσιν τῆς εἰ-
δικῆς των διαφορᾶς ἀπλᾶ συνδετικὰ ἀπέβησαν. ἔχει δ' ἡ ἑλληνικὴ ἢ
τ' ἀρχαία καὶ ἡ νεωτέρα κοινὰ μὲν συνδετικὰ ῥήματα τὰ: εἶναι, ὑπ-
άρχειν καὶ γί(γ)νεσθαι, ἴδια δ' ἡ μὲν ἀρχαιοτέρα τὰ: πέλειν, φῦναι
καὶ πεφυκέναι, τυγχάνειν καὶ κυρεῖν, ἢ δὲ μεταγενεστέρα ἐν μέρει μέ-
χρι τοῦ νῦν τὰ: σταθῆναι, εὐρίσκεισθαι καὶ χρηματίζειν. Καὶ περὶ μὲν
τῶν κοινῶν καὶ τῶν τῇ ἀρχαίᾳ ἰδιαζόντων, ὡς ἐκ τῆς συνήθους γραμ-
ματικῆς γνωστῶν, οὐδένα πλέον λόγον κάμνομεν ἐδῶ, περὶ δὲ τῶν τε-
λευταίων τριῶν, τῶν τῇ μεταγενεστέρα ἰδίῳ, ἵνα δευχθῇ ἡ ἀρχὴ ταύ-
της τῆς χρήσεως των λέγομεν τάδε. 1) Πρὸς ἐξήγησιν τῆς ὑπαρκτικῆς
καὶ συνδετικῆς χρήσεως τοῦ σταθῆναι ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, ὡς ἐν
τοῖς: πουθενὰ δὲν ἐστάθηκε τέτοιο παλληκάρι = ἐγένετο, ὑπῆρξεν·
ὁ Νικόλαος ἐστάθηκε φρόνιμος = ἐγένετο, ἦν κτλ. πρόχειρον δομητή-
ριον πρὸς τοὺς ξενίζοντας, τοὺς πᾶσαν τῇ ἐπιπολαίῳ μόνον παρατηρή-
σει φαινομένην διαφορὰν τῆς καθομιλουμένης ἀπὸ τῆς ἀρχαίας δι' ὀ-
θνείας καὶ ἀλλοφύλου ἐπιδράσεως ἐξηγουντας, πρόκειται τὸ ἰταλικὸν
sono stato ἢ τὸ γαλλ. je suis été (= status) = ἐστάθην, ἐγενόμην
κτλ. ὡς νὰ μὴ εἶχεν ἡ ἑλληνικὴ ἰδίαν ζωτικὴν δύναμιν τὸ ἵστασθαι νὰ
μεταφέρῃ προσφῶρος εἰς τὴν κινὴν ἢ μᾶλλον καιροφανῆ ταύτην
χρῆσιν, μηδ' ὄσσην ἢ infima latinitas ἢ τὴν μετοχὴν status τοιαύ-
την ταῖς ῥωμανικαῖς γλώσσαις παραδοῦσα. Ἄλλ' ἐὰν τὰ ἐξῆς ὀλίγα
ἐκ πολλῶν παραδείγματα ὑπ' ὄψιν λάβωμεν, ἔνθα τὸ ἵστασθαι οὐδὲν
ἄλλ' ἢ εἶναι, εὐρίσκεισθαι καὶ ὑπάρχειν σημαίνει, οὐκ ὀλίγον ἀρχαί-

αν θὰ εὐρωμεν τὴν προκειμένην δύναμιν αὐτοῦ. Ἰλ. Κ, 173 ἐπὶ ξυροῦ
ἵσταται ἀκμῆς = κεῖται, ἐστί. Ὀδ. Η, 89 ἀργύροισι σταθμοὶ ἐν χαλ-
κῷ ἕστασαν οὐδῶ = ἦσαν, ὑπῆρχον. Σοφ. Αἴ. 200 ἐμοὶ δ' ἄχος
ἕστακεν = ἐστὶν ἄχος, ἔχω λύπην 102, ποῦ τύχης ἕστηκεν = ἐν
ποίᾳ τύχῃ ἐστί. Φιλοκτ. πᾶν τὸ χρεῖας ἱστάμενον = πᾶσα ἢ παρούσα
χρεία. Τραχιν. 1145 ξυμοφορᾶς ἵν' ἕσταμεν. 1271 τὰ νῦν ἐστῶτ' οἰ-
κτρά ἡμῖν = τὰ νῦν ὄντα. Δημοσθ. Φιλιππ. δ'. 36 οὐ στήσεται τοῦτο,
ἄνευ μεγάλου τινὸς κακοῦ = οὐκ ἔσται, οὐ γενήσεται. κ. Μειδίου 120.
ἐνταῦθ' ἕστηκε τὸ πρᾶγμα. Πολυβ. Γ'. 16, 9 τῆς ἐλπίδος ἐπ' ἴσης
ἕστηκεν πᾶσιν. εἰς ταῦτ' οὐ φέρουσι καὶ πολλὰ τῆς Καιν. Διαθήκης.
π. χ. Ματθ. ΙΒ'. 47 ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἐστή-
κασιν = ἔξω εἰσί. Μαρκ. Γ'. 24 καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ,
οὐ δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη· καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερι-
σθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἢ οἰκία ἐκείνη. καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ'
ἑαυτὸν καὶ μεμέρισται, οὐ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει = δια-
μεῖναι, ὑπάρξαι κ.τ.λ. Διὰ τούτων καὶ τῶν τοιούτων μεταφερθὲν τὸ ἵ-
στασθαι κατήνησεν ἐν τῇ δημῳδαί, συνήθως κατὰ τὸν παθ. ἀόρ. ἐ-
στάθην ἰσοδύναμον τῷ εἶναι, γενέσθαι, γεγονέαι. ὡς ἐστάθη τυχη-
ρὸς = γέγονεν (ἐγένετο) εὐτυχής. Τοιοῦτον καὶ τὸ Δημ. Ζήνου Βατρα-
χομ. 104

ὅσοι εἰς λίμνην στέκεσταν καὶ μέσσα κατοικᾶτε = εἰσθε, ἐστέ.

2) Τὸ εὐρίσκεισθαι ἤρχισεν νὰ λαμβάνῃ τὴν σημασίαν τοῦ εἶναι ἀ-
πλῶς ἀπὸ τῶν ἀλεξάνδρινων χρόνων. Τοιοῦτον σχεδὸν εἶνε ἐν τῇ Γε-
νεσ. ε. 24 καὶ εὐρέσθησεν Ἐνώχ τῷ Θεῷ καὶ οὐχ εὐρίσκετο, ὅτι μετέ-
θηκεν αὐτὸν ὁ Θεὸς = οὐκ ἦν, οὐχ ὑπῆρχεν. Λουκ. εὐαγγ. ΙΖ'. 46 οὐχ
εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς αὐ-
τός; ἔνθα ἡ ὅλη πρότασις ἰσοδυναμεῖ κυρίως τῇ δημῳδαί: δὲν εὐρέθη
κάνενας ἄλλος νὰ γυρίσῃ πίσω νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεὸν παρὰ τοῦτος ὁ
ξένος; ἐν τέλει δὲ τὸ οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες = οὐχ ὑπέστρε-
ψαν. Ἀθανασ. ἐν τῇ Φαβρικού ἐλλ. βιβλ. τομ. VIII σλ. 51 περὶ τῶν
ἀρχιερέων τῶν εὐρισκομένων ὡς = ὄντων. Βασιλ. τ. μεγ. ἐπισ. Τομ.
Γ. 300. c. ὅτι οὐ δεῖ ἀφ' ἑτέρου ἐργαστηρίου εἰς ἕτερον εὐρίσκεισθαι.
Ἡλιοδ. π. χρυσοπ. στ. 97 (Φαβρ. Βιβλ. αὐτ.) ἐκ τῆς θαλάττης εἰς νέ-
φος εὐρίσκομαι. στ. 103 εὐρίσκομαι δ' ἐκλαμπρος, ἐκστίλθος λίαν. Ὁ-
ριβασ. σλ. 90 (ed. hai) ἵνα δύο μὲν φανῶσιν ἀγκύλαι, μεταξὺ δὲ τῶν
ἀγκυλῶν διπλοῦν εὐρεθῇ τὸ τῆς καιρίας χάλασμα. Βασιλικ. Θ'. 2, 3
παρὰ τῇ σῇ ἐνδοξότητι ἐνταῦθα, ὡς εἰκόσ, εὐρισκομένη. Ἰω. Μαλαλ.
σλ. 483, 19 ἐξητίσθησαν οἱ εὐρεθέντες ἐν τῷ φόβῳ τοῦ ἐπισκόπου

Κυζίκου. Κωνσταντ. Πορφυρ. σλ. 53. c. ἐν τούτῳ οὐχ εὐρίσκεται εἰς τὴν προέλευσιν ταύτην. Μαυρικι. στρατηγ. σλ. 158. εἰ δὲ στρατὸς εὐ- πρόθυμος εὐρεθῆ. Σχολ. Ἀριστοφ. Νεφέλ. 828. καὶ ποτε, φασίν, ἐν παν- δοκείῳ εὐρεθεῖς κτλ. Ἐν πλήρει δ' ἰσχυρῶς ἀναφαίνεται ἡ χρῆσις αὐτῆ παρὰ τοῖς ἀπὸ ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλ. δημοτικῶς γράψασιν, ὡς π. χ. ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦ Μωρέα σλ. 14 (ἐκδ. Ellissen)

Λοιπὸν καθὼς ἐπλάτυνεν καὶ ἀκούσθη τὸ μαντάτον εὐρέθηκεν εἰς τὴν Βλαχίαν αὐτὸς δὲ Μπονιφάτζιος ὁ ῥήγας Σαλονίκης τε μ' ὅσα φουσάτα εἶχεν ὁμοίως εὐρέθη μετ' αὐτῶν ὁ ἐπικινετὸς ἐκεῖνος τὸν ἔλεγαν μισερ Ν. τζεφρέ, Βιλαρδουῆν τὸ ἐπίκλην

— εὐρέθηκεν = παρεγένετο. εὐρέθη = ἦν, ἐγένετο. πρβλ. σλ. 16 στ. 4. σλ. 26.

αὐθέντη πρέπει νὰ σκοπῆς καὶ νάχης καταλάβει τὸ πῶς εὐρίσκεισαι μακρὰ ἀπὸ τὰ γονικά σου

= εἶσαι. πρβλ. σλ. 70. στ. 17. καὶ ἄλλ. Δημητρ. Ζην. Βατραχ. 13 ἕναν καιρὸν ὁ ποντικὸς ηὐρέθη ἰδρωμένος

στ. 61 ἐγὼ ἀπ' ὅσα βρῖσκονται 'ς τὰ σπίτια τῶν ἀνθρώπων ἀπ' ὅλα τρώγω θαρρετά, χωρὶς κανένα κόπον.

3) τὸ δὲ χρηματίζειν ἀπὸ τῆς κυριώτερης σημασίας πράττειν, δια- πράττεσθαι, πραγματεύεσθαι, πολιτεύεσθαι κ.τ.δμ., περὶ ἧς τὰ λεξι- κά, εἰς τὴν προκειμένην τοῦ ὑπάρχειν ἢ ἀπλῶς εἶναι μετέβη διὰ τινος μέσης βαθμίδος, τῆς τοῦ ἐνεργεῖν ἢ πράττειν ἢ προσφέρεσθαι ὡς τοι- οῦτον ἢ τοιοῦτον ἀληθῶς μὴ ὄντα, π.χ. τὸ παρὰ Πολυβίῳ ἐ. 57, 2 χρη- ματίζει βασιλεὺς = πράττει ἢ προσφέρεται ὡς βασιλεὺς, δημωδ. = κάμνει τὸν βασιλιά, πρβλ. αὐτ. Α. 2, 4 Διοδ. Σικελ. Κ'. 53. Τοιοῦτον καὶ τὸ Πλουτ. Ἄντων. 54, 6 Κλεοπάτρα καὶ τότε καὶ τὸν ἄλλον χρόνον εἰς πλῆθος ἐξιοῦσα στολὴν ἱερὰν Ἰσιδος ἐλάμβανε καὶ νέα Ἰσις ἐχρημά- τισεν. πρβλ. Διοδ. Α. 44. Τὸ δὲ Πλουτ. Ἡθ. σλ. 148 Δ. μὴ πατρόθεν, ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζειν = καλεῖσθαι, ὀνομάζεσθαι. Τοιοῦτον καὶ τὸ Πραξ. τ. Ἀποστ. ΙΑ'. 26 χρηματῖσαι τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς χριστιανούς. Ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς ἰσοδυναμεῖ ἀπλῶς τῷ εἶναι, γεγονέναι κ.τ.τ. Παυλ. πρὸς Ῥωμ. Ζ'. 3 ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλῆς χρηματῖσει, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρῳ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα, γενο- μένην ἀνδρὶ ἑτέρῳ. Πρόκλου ἐν β. Ἡσιόδου σλ. 6, 16 (ἐκδ. Gaisford) τὸν πρὶν μὲν οἰκτρόβιον καὶ ἀφανῆ νομέα ποιμνίων, νῦν δὲ ἡμίθεον χρηματῖσαντα δι' ἀρετῆς καὶ παιδεύσεως = γενόμενον. Φωτ. βιβλιοθ.

σλ. 170 ὁ ἐκ Δαμασκοῦ — Νικόλαος, ὁ ἐπὶ τῶν Αὐγούστου χρόνων ἀκμάσας καὶ φίλος αὐτῷ χρηματῖσας κτλ.

Τὰ συγκεκριμένα ἢ, ὡς συνήθως καλοῦνται, κατηγορηματικὰ ῥήμα- τα εἶνε ἢ ἐνεργητικά, τ. ἔ. σημαίνουσιν ἐνέργειαν εἴτε ἐν τῷ ἐνεργοῦντι ὑποκειμένῳ μένουσαν (ἀμετάβατα), εἴτε εἰς τι ἐκτὸς ἀντικείμενον με- ταβαίνουσαν (μεταβατικά), ἢ μέσα τ. ἔ. σημαίνουσιν ἐνέργειαν οὐθ' ἀ- πλῶς ἐν τῷ ἐνεργοῦντι ὑποκειμένῳ μένουσαν, οὐτ' εἰς ὅλως ἐξωτερικὸν ἀντικείμενον μεταβαίνουσαν, ἀλλὰ τι μέσον, εἰς τι ἀντικείμενον τῷ ὑ- ποκειμένῳ προσῆκον μεταβαίνουσαν καὶ καθ' ὅλου ἐν τῇ τούτου σφαίρᾳ περιστρεφομένην, ἢ τέλος οὐδέτερα, τ. ἔ. σημαίνουσι κατάστασις, ἐνέρ- γειαν δηλ. ἤδη εἰς ἡρεμίαν καταντήσασαν· διότι ἡ διὰ τῶν οὐδετέρων ῥημάτων σημασινομένη κατάστασις δὲν εἶνε ἄκρα ἡρεμία, ἀλλὰ τις μᾶλ- λον ἢ ἦττον ἡρεμοῦσα ἐνέργεια. πρβλ. τά: ὑπάρχω (= ὑπο—ἄρχω), ζῶ (= ζά-ω, πιθανῶς ἐκ τῆς ρ. ja κινεῖσθαι· τί δ' ἄλλο ἢ ζῶν ἢ ἀ- ἐνναος κινήσις;), γηράσκω (= ἄρχομαι τοῦ γήρωος, μεταβαίνω εἰς τὰ γῆρας) κτλ. Ἐντεῦθεν δῆλον, ὅτι κυριώτατα μὲν δύο εἶνε τὰ γένη ἢ αἰ- διαθέσεις τῶν ῥημάτων, ἡ ἐνεργητικὴ, συμπεριλαμβάνουσα τὴν τε με- ταβατικὴν καὶ τὴν ἀμετάβατον καὶ τὴν ἡρεμοῦσαν ἐνέργειαν καὶ ἐρμη- νευομένη διὰ τῶν ἐνεργητικῶν (εἰς ω καὶ μι) τύπων, καὶ ἡ μέση λεγο- μένη διὰ τῶν εἰς μι τύπων ἐκφερομένη. Ἡ δὲ λεγομένη παθητικὴ δι- ἀθεσις δὲν εἶνε καθ' αὐτὸ διάθεσις, οἷα αἰ λοιπαί, ἀλλ' ἴδιος τρόπος ἐκφράσεως ἢ ἐρμηνείας· διότι τὸ τύπτομαι π. χ. ὑπὸ τοῦ δεῖρος ἰσοδυ- ναμοῦν τῷ ὁ δεῖρά με τύπτει δύναται κάλλιστα καὶ οὕτω νὰ ἐρμηνευ- θῆ. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ γλῶσσα κατ' ἀρχὰς ἴδιον τύπον πρὸς ἐρμηνείαν τῆς παθητικότητος δὲν ἐπλασεν, ἀλλὰ τοὺς κυρίως διὰ τὴν μεσότητα, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶδαμεν, πεπλασμένους τύπους μετεχειρίσθη ὕστερον καὶ πρὸς ἐκφρασιν τοῦ ἰδιαίτερου τούτου τρόπου τῆς ἐνεργητικῆς δια- θέσεως, τῆς παθητικότητος, ὅψε δὲ μόνον ἡ ἑλληνικὴ ἐπλασε δύο νέους τύπους, τὸν ἰδίως παθητ. ἀόριστον (ἀ. καὶ ἑ.) καὶ τὸν μέλλοντα (ἀ. καὶ ἑ.) πρὸς ἰδιαίτεράν ἐρμηνείαν τῆς παθητικότητος, ὡς φαίνεται· ἀλλ' ὕστερον καὶ οὗτοι, ὡς καὶ οἱ κυρίως μέσοι τύποι, κοινοὶ ἀπέβησαν τῇ παθητικότητι καὶ τῇ μεσότητι. Καὶ περὶ μὲν τούτων ἰδίως κατωτέ- ρω θὰ γείνη λόγος. Τὰ δ' ἐνεργητικὰ ῥήματα ἦσαν κατ' ἀρχὰς πάντα ὅμοια, ἐσήμαιναν δηλ. ἐνέργειαν ἐν τῷ ὑποκειμένῳ περιοριζομένην, ὕστερον δ' οἷον ἀναπτυχθείσης ταύτης καὶ ἐκτὸς τῆς σφαίρας τῆς ἐπεκ- ταθείσης, καὶ μεταβατικὰ ἀπέβησαν. Καὶ τινὰ μὲν ὑπὸ τὴν τελευταίαν ταύτην φάσιν διέμειναν μέχρι τέλους ἐν τῇ γλώσσῃ, τὰ δὲ πλεῖστα ὑπ' ἄμφοτέρως. Τοῦτο καταφαίνεται μάλιστα ἐν τῇ καθομιλιζομένῃ, ἐν ἣ

πάντα σχεδόν τὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα εἶνε μεταβατικά τε ἄμα καὶ ἀμετάβητα, π. χ. ἀνοίγω τὴν θύραν καὶ ἀνοίγει ἡ θύρα. κλείσει τὸ παράθυρον καὶ ἐκλείσει ὁ γάμος. τὸν ἐπλάσαν κλέπτην καὶ ἐπλάσε τὸ δένδρον (= ῥίζας ἔβαλε). κτυπῶ τὸ βῶδι καὶ κτυπάει ἡ καρδιά. κλ. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ πολλὰ συνήθως μεταβατικά ἐκλαμβανόμενα πολλάκις καὶ ἀμετάβητα φέρονται. Πρὸς πίστωσιν τούτου ἄς παρατεθῶσιν ὀλίγα παραδείγματα ἐκ πολλῶν ἐν τοῖς καλοῖς λεξικοῖς καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀρχαίοις μνημείοις ζητητέων.

αὐξάνω, συνήθως μεταβατικόν, ἀμεταβάτως φέρεται παρὰ Πολυβ., εἰς. 21, 10. Διοδ. Δ'. 64. ΙΑ'. 81, 90. Π. Διαθ. Ἡσ. 61, 41. Κ. Διαθ. Πραξ. τ. Ἀποστ. ς'. 7. ΙΒ'. 24. Ζ, 18. Ἰωσηπ. Ἰουδ. ἀρχ. Β'. 7 καὶ ἄλλ. Τοιαῦτα καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ τὸ αὐξάινω καὶ τὸ αὐγατιάω ἢ αὐγατιίζω.

ἀποσοβέω συνήθως μεταβ. π. χ. Ξενοφ. Κ. Π. Β'. 4, 23. ἀμεταβάτως τίθεται ἐν Ἀριστοφάνους Ὄρν. 1032, 1258. Λουκιαν. Πλοιερ. 4.

βαίρω συνήθ. ἀμετάβητον, μεταβατ. ἐν Ὀδυσσ. Γ, 462. Πλατ. Φαιδρ. 250. Ε. Ἐπὶ δὲ τοῦ μέλλοντος βήσω καὶ τοῦ ἄ. ἄορ. ἔβησα καὶ αἰτιατικόν. π. χ. Ἰλ. Α, 310. 438. Ε, 164. Π, 840. Τοιοῦτον καὶ τὸ εἰσέβησε παρ' Εὐριπ. Βακχ. 446.

γηράσκω συνήθως οὐδέτ., μεταβατ. δὲ = τῷ γηράσκειν ποιεῖν ἢ γηροκομεῖν ἐν Αἰσχουλ. Ἰκέτ. 859.

ἐναυλιζέω ἀμετάβ. ἰσόμεσον (= τῷ ἐναυλιζέσθαι Ἡρόδ. Θ', 15) παρὰ Σοφοκλ. Φιλοκτ. 33. πρὸβλ. τὸ προηγούμενον αὐτόθι 30 καταυλιζέσθαι.

ἐκτετρύπηκεν = ἐξέδου τῆς τρύπας ἐν Ἀριστοφ. Ἐκκλ. 337 ἀναλόγως τῷ τῆς καθομιλουμ. ἔετρύπωσεν, ἐν ᾧ τὸ ἐκτρύπαι εἶνε συνήθως μεταβ.

ἐνθουσιάζω ἀμεταβ. ἐν Αἰσχύλου ἀποστ. 120 (Dind). Πλατ. Φαιδρ. 244 Ε. μεταβ. παρὰ Στοβαίω Ἐκλογ. φυσικ. σλ. 930. Ἡ καθομιλουμένη ὡς ἀμετάβητον μεταχειρίζεται τὸ μέσον ἐνθουσιάζομαι.

ἐξαπαλλάξαι συνήθως μεταβ. ἀμεταβάτως τίθεται ἐν Εὐριπ. Ἐκκλ. 1108.

ἐξορίζω συνήθ. μεταβ., ἀμεταβ. παρ' Εὐριπ. Ἡρακλειδ. 46. = τῷ ἐνδύεσθαι παρὰ Ἡρόδ. Γ'. 98. Δίωνι. τ. Κασσ. ΚΑ. 4 καὶ Αἰλιζινῶ Ποικ. Ἱστορ. Δ'. 22.

ἐπιστρέφω μεταβ. Ἰλ. Γ, 370. Θεογν. 4079. Πλουτ. Ἄντ. 42 κ. ἄλλ. πολλ. — ἀμεταβ. Σοφοκλ. Τραχιν. 566. Ἡρόδ. Β'. 103. Θουκ. Α'. 61. Ἀριστοφ. Σφηξ. 422. Ξενοφ. Κυνηγ. Γ'. 15. Πολυβ. Α'. 71, 2. Πλουτ. Ἄντ. 6. κτλ. ὁμοίως καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ.

ἀναστρέφω (ἀμ). Ξεν. Ἀναβ. Α'. 40,8. συνήθως οὐδέτερον παρὰ δὲ τοῖς Ο'. μεταφρασταῖς καὶ ἐνεργητ. αἰτιατικῶς = τῷ ζωοποιῶ, οἷον τὸ τοῦ ψαλμοῦδοῦ ζῆσον με Κύριε, ὅτι ἐκλέλοιπεν ὄσιος.

ἴζω καὶ ἰζάνω (καθ—, εν—, προς— κτλ.) μεταβ. Ἰλ. Ζ, 360. Ι, 488. Σοφοκλ. Οἶδ. Κολ. 24. Ἡρόδ. Β'. 124,5 Θουκ. Δ'. 90. ς'. 66. Ξενοφ. Κ. Π. Β'. 2,24 κ. ἄλλ. πολλ. ἀμεταβ. Ἰλ. Γ, 394. Ἡσιόδ. Θεογ. 434. Ἡρόδ. Ε. 25. Αἰσχ. Ἄγαμ. 946. Χοηφ. 789. Εὐμ. 30. Εὐριπ. Ἡρακλ. μαιν. 48. Ἀριστοφ. Νεφ. 253. Πλατ. Νομ. Β'. 659 Β. Ἀπολλοδ. τ. Καρυστ. Ἀποστ. 5. Κ. Δ. Πραξ. Β'. 3. Η. 31 κτλ. ὁμοίως καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ.

θαρσύνω συνήθως μεταβατικόν π. χ. Ἰλ. Δ, 233. Θουκ. Β'. 72 κ. ἄλλ. φέρεται καὶ ἀμεταβάτως = τῷ θαρσέω ἢ θαρρῶ παρὰ Σοφοκλ. Ἡλ. 916.

κατασβέννυμι συνηθέστερον μεταβατ. π. χ. Ἰλ. Φ, 381. Αἰσχ. Ἄγαμ. 958. Σοφοκλ. Αἴ. 1149. Εὐρ. Ὄρ. 696. Ἀριστοφ. Λυσιστρ. 375 κ. ἄλλ. ἀμεταβάτως δ' ἐν Αἰσχουλ. Ἄγαμ. 888. Ἡρόδ. Δ'. 5. Ὁμοίως καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ π. χ. ἔσθη(ν)σαν τὴν φωτιά(ν) καὶ ἔσθη(ν)σ' ἢ φωτιά. μεταφορικῶς δὲ θέλω νὰ σβή(ν)σω τὴν δίψαν μου καὶ ἔσθη(ν)σε ὅλη ἡ γενεά των κτλ.

κεύθω συνήθ. μεταβατ. π. χ. Ἰλ. Χ, 118. Ὀδ. Γ, 303. Ι. 349. Αἰσχ. Προμ. 570. Χοηφ. 687. Σοφ. Ἡλε. 1109. Ἄντ. 85. Τραχ. 939 κτλ. ἀμεταβάτως δ' ἐν Σοφ. Αἴ. 635. Ο. Τ. 968. Ἀντιγ. 911. Ἡλ. 868. Αἰσχ. Ἐπτ. 574 κλ.

κηραίνω μεταβ. Αἰσχ. Ἰκέτ. 999. Ἀριστοφ. παρὰ Πλουτ. Ἡθ. σλ. 886. ε. κ. ἄλλ. ἀμεταβ. Εὐριπ. Ἡρακλ. μαιν. 518. Ἴππολ. 223 κ. ἄλλ.

κινέω συνήθως μεταβατ. φερόμενον, ἀμεταβάτως δ' ἰσομέσως = κινεῖν ἑαυτὸν ἀπὸ τῶν ἀλεξανδρινῶν χρόνων. π. χ. Γενεσ. Κ'. 1. Πλουτ. Δίων. 27,3. κ. ἄλλ. τοιοῦτον καὶ τὸ ὑπαποκίνει παρ' Ἀριστοφ. Ὄρν. 1011. Οὕτω καὶ ἐν τῇ καθομ. π. χ. δὲν 'μπορεῖς νὰ τὸν κιν-

νήσης από τὸν τόπον του· καὶ τότε κινάει τὸ σπρά-
τευμα;

μίγνυμι

καὶ μίγγω συνηθέστατα μεταβατικῶς φερόμενον ἀπαν-
τᾶ καὶ ἀμεταβάτως πολλάκις μάλιστα ἐν συνθέσει με-
τὰ τῶν προθ. πρόσ, σύν, π. χ. Σοφ. Φιλ. 106. Εὐριπ.
Ἄποσπ. 102 (154) Dind. Πλατ. Νομ. Θ'. 878. Β.
Ἡροδ. Α. 127. Β'. 64. Ε. 64. Σ'. 112. Θουκ. Δ'. 33,
2. Ζ'. 39. 1. Α. 49, 1. Β'. 84, 3. Ξενοφ. Κ. Π. Ζ'.
4, 11. Ἑλλ. Α. 3, 7. Διοδώρ. Β'. 37 κ. ἄλλ. Τοιού-
τον καὶ τὸ Θουκ. Α. 2, 1 ἐπιμιγνύντες. Οὕτω καὶ
νῦν τὸ σμίγω μεταβ. ἔσμιξε κρασί καὶ νερό· καὶ
ἔσμιξαν οἱ δύο φίλοι κ.τ.δμ.

ναίω

ἀμεταβ. Ἰλ. Β, 412. Ὀδ. Ο, 523. Ἡσιοδ. Ἔργ. 18.
Σοφ. Αἴ. 597 κτλ. μεταβατ. Ἰλ. Γ, 74. 257. Ν, 172.
Ὀδ. Δ, 814. Σοφ. Φιλ. 153. Ο. Κολ. 64. Ἄντιγ.
1110. Εὐριπ. Ἥλεκτ. 106 κτλ. τοιούτον καὶ τό.

οικῶ

ἀμεταβ. Ἰλ. Ξ, 416. Ὀδ. Ι, 200. 400. Ἡροδ. Α. 56.
Πινδ. Νεμ. Γ. 109 κ. ἄλλ. μεταβατ. Ἰλ. Υ, 218. Πινδ.
Νεμ. Ζ'. 13. Αἴσχ. Ἰκετ. 961. Εὐριπ. Ἴφιγ. Αὐλ. 91.
Ἴφ. Τραυρ. 219. Θουκ. Α. 8. Δ'. 6 κτλ.

πελά(ζ)ω

ἀμεταβ. Ἡσιοδ. Ἔργ. 732. Αἴσχ. Προμηθ. κ. ἄλλ. με-
ταβατ. Ἰλ. Β, 744. Σοφ. Τραχ. 748 κ. ἄλλ. (*)

περάω

ἀμεταβ. Ἰλ. Δ, 502. Ὀδ. Ε, 174 κ. ἄλλ. μεταβ. Ἰμν.
εἰς Ἐρμ. 132. Οὕτω καὶ νῦν, π. χ. δὲν ἔμπορεῖ νὰ πε-
ράσῃ ἀπὸ ἰδῶ ὡς ἐκεῖ. θὰ περάσω τὸ ποτάμι· καὶ
πέρασ' ἀπὸ τὸν λαιμόν του ἕνα σχοινί.

προς-συν-ἀπτειν συνήθως μεταβατικά. ἀμεταβάτως δὲ παρὰ Σοφ. Ο.
Τ. 668. Ἄποσπ. 69 Dind. Αἴσχ. Περσ. 885. Ἡροδ.
Β'. 75. Πλατ. Νομ. Σ'. 658. Α. Ἀριστοτ. Ἱστορ. Ζώ.
Β'. 17. Πολυβ. Γ'. 67,9. Διοδ. Γ'. 38. Στραβ. Α. σ.

Σημ. (*). Ἔνεκα τῆς διττῆς ταύτης διαθέσεως τοῦ πελάων ἢ πελάζειν
δυνατὸν νομίζω καὶ τὸ σύσταιχον πιλάνα; ἐν τῷ εἰς Δήμητραν ὁμηρ. ὕμνῳ στ.
15.

τίποτε δὲ νόσφι πόλησι: ἀπέστιχες, οὐδὲ δόμοισιν.

πιλάνα; ἐνθα γυναῖκες ἀνὰ μέγαρον σκιοῦνται κτλ.

ἀμεταβάτως θεθειμένον καὶ τοῖς ἐρμηνευτικῶς πράγματα παραχρὸν τοῖς μὲν εἰς
πίλανασσε μεταγράφουσιν (ὡς ὁ Voss) τοῖς δ' εἰς πιλάνα (ὡς ὁ Hermann)
κατὰ χώραν ν' ἀφῆθῃ, οἷον ἐν τοῖς χειρογράφοις φέρεται.

βρίπτω

56. κ. ἄλλ. — Τοιούτον τὸ ἀνάπτειν ἐν τῇ καθομι-
λουμένη, π. χ. ἀνάπτω φῶς καὶ ἀναψ' ἢ φωτιά κ.τ.δμ.
συνήθως μεταβ., ἀμεταβ. δὲ παρὰ Θεόγνιδ. 175. Εὐ-
ριπ. Ἄλκ. 897. Ἑλλ. 1311. Ξενοφ. Κυνηγ. Θ'. 20 κ. ἄλλ.
συνήθως μεταβ., ἀμεταβάτως δὲ φέρεται π. χ. ἐν Ὀδ.
Μ, 434. Εὐριπ. Βακχ. 972. 1083. Ἴππολ. 1202.
Θουκ. Β'. 49. Ἴπποκρ. σλ. 1250. Δ. Πλουτ. Συλλ. 6 κ.
ἄλλ. — Τοιούτον καὶ τό:

στηρίζω

τείνω

τελέω

περὶ οὗ ἔπιθι τὰ λεξικά. Τοιούτον καὶ τό:
συνηθέστ. μεταβατικὸν ὄν ἀμεταβάτως τέθειται α.) =
ἐκ-τελεῖσθαι Αἴσχ. Ἐπτ. 640. Herm. Περσ. 224.
Χομφ. 1017. Σοφ. Ἡλ. 1419. Ἀνάλογον τὸ τῆς καθομ.
τελειώνω = 1) ἐκτελεῶ. 2) ἐκτελοῦμαι ἢ τελευτῶ. β.)
= τελέθω = εἶμαι παρὰ τ. μεταγενεστέρους π. χ.
Τζετζ. χιλ. Β'. στ. 83. 692. Γ'. 278. κ. ἄλλ.

ὑπάγω

μεταβ. Ἰλ. Π. 148. Ψ, 291. Ω, 279. Ὀδ. Ζ, 73. Ἡροδ.
ς'. 72. Θ'. 93. Θουκ. Γ'. 70. Ξενοφ. Ἑλλην. Β'. 3, 28.
Λουκ. Τίμ. 39 κ. ἄλλ. πολλ. ἀμεταβ. Ἀριστοφ. Νεφ.
1298. Ὄρν. 1017. Εὐπολ. Ἄποσπ. 68. Ἡροδ. Δ'. 120.
122. Θεογν. 921. Εὐρ. Κύκλ 52. Ξενοφ. Ἄν. Γ'. 4, 48.
Δ'. 2, 16. Ἀριστοτ. Ἱστορ. Ζω. Θ'. 44. συνηθέστατον
δ' ἐν τῇ Κ. Δ. π. χ. Ἰωανν. ΙΓ'. 36. ΙΔ'. 4. 5. 28 κτλ.
κτλ.

Πρὸς ἐρμηνείαν τῶν διαθέσεων ἄλλη γλῶσσα ἄλλους τύπους μετα-
χειρίζεται ἢ δ' ἑλληνικὴ ἔχει τρεῖς τοιούτους τύπους πεπλασμένους,
ὧν διὰ μὲν τοῦ ἐνεργητικοῦ λεγομένου τύπου ἢ φωνῆς ἐκφέρει τὰ
ἐνεργητικά καὶ τὰ οὐδέτερα, διὰ δὲ τοῦ ἰδίως παθητικοῦ τὰ παθητι-
κὰ ἐν γένει, διὰ δὲ τοῦ μέσου τὰ μέσα καὶ τὰ ἀρχῆθεν τοιαῦτα ὄντα ἀ-
ποθετικά. Ἀλλὰ τὰ ὅρια ταῦτα δὲν εἶνε οὕτως ἀκριβῶς διαγεγραμμένα,
ὥστε νὰ μὴ γίγηται μετάβασις ἐπ' ἄλληλα· διότι, ὡς γνωστόν, πολλὰ
μὲν οὐδέτερα καὶ ἐνεργητικά τὴν διάθεσιν ῥήματα ἐκφέρονται διὰ τοῦ
μέσου ἢ τοῦ παθητικοῦ τύπου, πολλὰ δὲ φύσει παθητικά ἢ καὶ μέσα
διὰ τοῦ ἐνεργητικοῦ. Ἀλλὰ τὴν ἐξακρίβωσιν πάντων τούτων, τὸν τε
σκοπὸν καὶ τὰ ὅρια τῆςδε τῆς πραγματικῆς ὑπερβαίνουσιν, ἀλλαχόσε
παραπέμποντες, ἐκθέτομεν ἐνταῦθα διὰ τινων παραδειγμάτων τὰς ἐξῆς
τρεῖς διαφορὰς τῆς νεωτέρας γλώσσης ἀπὸ τῆς ἀρχαιοτέρας.

α.) Πολλὰ ἀποθετικά ἦτοι μόνον μέσως σχηματιζόμενα ἐν τῇ ἀρχαι-
οτέρᾳ μόνον ἐνεργητικῶς ἢ καὶ ἀμφοτέρως κατὰ διάφορον διάθεσιν (ἐ-

- νεργ. κ. παθ.) φέρονται ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ. Τοιαῦτα εἶναι π. χ. τὰ:
- ἀγωνίζω** = τῷ ἐν μὲν τῇ ἀρχαίᾳ μόνῳ, ἐν δὲ τῇ νεωτέρᾳ μετὰ τοῦ ἐνεργητικοῦ συνήθει ἀγωνίζομαι.
- ἀδράχνω** (ἐκ τῆς ῥ. δραχ — (δράκω) — δράχνω, ὡς δείκω — δείχνω, καὶ μετὰ τοῦ α ἀδράχνω, ὡσπερ τὸ ἀλησιμονῶ ἐκ τοῦ λησιμονῶ, τὸ ἀπερνῶ ἐκ τοῦ περνῶ κ.τ.δμ. ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου δράσσο(ττ)ομαι (ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης δρακ). Ἡ χρῆσις τοῦ ἐνεργητικοῦ τύπου δράσσο(ττ)ω, ὃ ἐ. ἀδράχνω ἀναφαίνεται ἤδη παρὰ Πολυβίῳ Γ'. 155. πρβλ. καὶ E. M. σ. 285, 43.
- ἀποκτῶ** = τῷ ἀρχ. κτῶμαι. ὁ ἐνεργ. τύπος κτῶ ἀπαντᾷ ἤδη παρ' Ἰωσήφῳ Ἰουδ. Ἀρχ. Δ'. 8, 22 ἐν τέλει. φυλάττοντα μὲν ἃ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀγαθὰ, προσκτῆσαντα δὲ ὅσα δύναται χαρίζεσθαι.
- αἰτιάζω** (οὗ τὸ παθητικὸν αἰτιάζομαι παρὰ Ξενοφῶντι Ἑλλ. Α. 6, 5 καὶ 12) ἀντὶ τοῦ ἀρχ. ἀποθ. αἰτιάομαι π. χ. παρὰ Δημητρίῳ τ. Ζήνῳ Βατρᾶρχομουρ. στ. 252. Φυσίγνωθον αἰτιάσαν καὶ μέμφοτον καθένας.
- αὐθαδιάζω** = τῷ ἀρχ. ἀπ-αυθαδί(ά)ζομαι (Πλατ. Ἄπολ. 34. Δ. Πλουτ. Ἠθ. Τομ. Γ'. σλ. 279. Τομ. ΙΑ. σλ. 291. Μαρκ. Ἄντων. Βιβλ. Δ'. 32. 67. Θεμιστ. Λογ. ΚΘ'. Μενανδρ. παρὰ Φωτίῳ σλ. 113 Α. 118. Δ. Γρηγόρ. Νάζιανζ. λογ. Β'. 14. Β. Δ'. 103 c. Ζωσιμ. Ἱστορ. Ε. 24. Προκοπ. τ. Καισ. Τομ. Γ'. σλ. 88, 11. 241, 4. κ. ἄλλ.). Τὸ δ' ἐνεργητικὸν αὐθαδιάζειν φέρεται ἐν τοῖς χειρογρ. τοῦ Γρηγόρ. τ. Νάζιανζ. Λογ. ΜΓ'. σλ. 801 Δ.
- βιάζω** (= τῷ ἀρχ. βιάζεσθαι) ἤδη ἐν Ὀδυσσ. Μ, 297 Εὐρύλοχ' ἦ μάλα δὴ με βιάζετε μοῦνον ἐόντα. καὶ παρὰ τῷ Κωμ. Ἀλκαίῳ εἰρημένον κατὰ τὸν Ἀντιαττικιστὴν ἐν λ. (Anecd. Bekker p. 86) « Βιάσαι » ἀντὶ τοῦ βιάσασθαι. Ἀλκαίος. « ἐβιάσέ μου τὴν γυναῖκα » καὶ παρὰ Θεοφρ. Χαρακ. ΚΔ'. καὶ παρ' ἄλλοις μεταγενεστέροις π. χ. Θεοφραν. Χρον. συνεχ. σλ. 61, 12 κτλ.
- ἐγεῖνα** = τῷ ἐγενόμην. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ γλώσσῃ εὐχρηστοὶ ἐνεργητικοὶ χρόνοι τοῦ ῥήματος τούτου εἶνε ὁ παρὰ γέγονα καὶ ὁ ὑπερσυν. ἐγεγόνειν.
- ἐξηγῶ** = τῷ ἀρχ. ἐξηγοῦμαι.

- χαρίζω** (= τῷ ἀρχ. χαρίζομαι) ἤδη ἐν τῇ Αἰσώπου βιογρ. σλ. 10, 24. κτλ.
- Τοιαῦτα καὶ τὰ ποιητικώτερα δωρέω Ἡσιόδ. Ἔργ. 82. Πινδ. Ὀλ. ς'. 78. σέβω Αἰσχυλ. Ἰκετ. 995. Ἀγαμ. 892. Εὐμεν. 707. 884 κ. ἄλλ. Σοφ. Αἴ. 743. Οἰδ. Τ. 898. Ἀντιγ. 872. Εὐριπ. Βακχ. 1150. Ἀριστοφ. Νεφ. 600. Πλουτ. 497. Θουκ. Β'. 53 κ. ἄλλ. προστρέπω = ἰκετεύω Σοφ. Αἴ. 831. Ο. Κ. 50. καὶ Εὐριπ. Ἰκετ. 1195 ἀντὶ τῶν ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ καὶ ἄλλως εὐχρηστοτέρων δωροῦμαι, σέβομαι καὶ προστρέπομαι (Ὀμηρ. Ἐπιγρ. ΙΕ. 1. Αἰσχ. Εὐμεν. 204). Τοιαῦτα καὶ τὰ μεταγενέστερα ἀποδιοπομπῶ (Εὐσταθ. Opusc. σλ. 262, 40), λωβάω (Ψευδοφωκυλ. 33), λυμαίνω (Λίβαν. Τ. Δ'. 350, 19. Θεοφ. Σιμοκ. 43, 2) ἀντὶ τῶν ἀρχαιοτέρων ἀποδιοπομποῦμαι, λωβάομαι, λυμαίνομαι καὶ εἴτι ἄλλο.
- Ε'.) Τὸ ἀνάπαλιν πολλὰ ῥήματα ἐν τῇ ἀρχαιοτέρᾳ ἐνεργητικῶς συνήθως φερόμενα παθητικῶς ἢ μέσως ἐκφέρει ἢ νεωτέρα, τ. ἔ. ἀποθετικὰ ἀπέβησαν ἐν τῇ νεωτέρᾳ.
- ἐμπιστεύομαι** = τῷ ἀρχ. ἐμπιστεύω Διοδώρ. Α. 67. Πλουτ. Φωκ. 32, 3. Ζωσιμ. Ἱστορ. σλ. 477, 13 καὶ παρὰ τοῖς Ο'. μεταφρ.). Τὸ δ' ἐμπιστεύομαι εἶνε παθ. μόνον διαθέσεως παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, π. χ. Λουκιαν. Δημων. 54. Ζωσιμ. σλ. 36, 7 κ. ἄλλ.
- ἐρασιμερίζομαι** = τῷ ἀρχαιοτέρῳ ἐρασιμερίζω Πολυβ. Γ'. 97, 5 Δ'. 41, 5. Ε. 87, 3. ς'. 8, 3. Φίλων. Τ. Α. 36, 39. Β'. 259, 54. Πλουτ. Ἠθ. σλ. 101. Δ. κ. ἄλλ. Τὸ δὲ μέσον ἐρασιμερίζομαι πρῶτον ἐν Αἰσώπ. μύθ. 4 Κορ.
- δυσαρεστοῦμαι** = τῷ ἀρχ. δυσαρεστῶ (ἀμετ. ἴσομ.) Ἀριστ. Ἰστ. Ζώ. ς'. Ζ. Πολυβ. Δ'. 73. Διοδ. Σικ. ΙΗ. 62 κ. ἄλλ. Ἀλλὰ καὶ τὸ μέσον ἀπαντᾷ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, Ἰπποκρ. Πολυβ. Δ'. 37 καὶ Διον. τῷ Ἄλικ. π. συνθ. σλ. 56, 8 R. Ἐν δὲ τῇ νεωτέρᾳ τὸ ἐνεργ. δυσαρεστῶ μεταβατικῶς ἐκλαμβάνεται, ὡς δυσαρεστῶ τινα. Ὡσαύτως ἔχει καὶ τό:
- εὐαρεστοῦμαι** ἤδη παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις ἀπαντῶν (ὡς π. χ. Διοδ. Γ'. 55. ΙΖ'. 143. Κ'. 78. Διογ. τ. Λαερτ. Δ'. 42. Ι. 137) = τῷ ἐν. εὐαρεστῶ Διον. Ἄλ. Ἀρχ. Α. 60. Πλουτ.
- ἐπιβουλεύομαι** = τῷ ἀρχ. ἐπιβουλεύω Αἰσχ. Ἐπτ. 29. Ἡρόδ. Γ'. 122. ς'. 437. Θουκ. Ζ'. 51. Σοφ. Ο. Τ. 648. κτλ. Ἀλλ' ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀποθ. ἐπιβουλεύεσθαι κεῖται ἤδη ἐν

- τῷ Θουκ. Γ'. 82, 4 ἐπιβουλεύσασθαι = « τὸ ἐπὶ πολὺ βουλεύσασθαι » Σχολ. (πρὸς αὐτ. Krüger. καὶ Porro), ἔτι δὲ μᾶλλον ἀναφαίνεται ἐν τῷ Δίων. τ. Κασσίω ΝΘ'. 26. ἐπιβουλευθῆναι.
- ἐπιτηδεύομαι** = τῷ ἀρχ. ἐπιτηδεύω (οὗ τινος παραδείγματα ἴδε ἐν τοῖς λεξικοῖς.)
- ἐπιχειρίζομαι** = τῷ ἐπιχειρέω, ἐργχειρέω, ἐπιβάλλομαι· τὸ δ' ἐπιχειρίσθην παθ. εὐρηται παρὰ τῷ Ἰπποκράτει σλ. 1147 ε, ἀλλ' ἀμφισβητούμενον. Τοῦ δὲ συγγενοῦς καὶ μόνου τανῦν εὐχρήστου
- μεταχειρίζομαι** ὁ μὲν ἐνεργ. τύπος φέρεται παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις Εὐριπ. Ἀποσπ. ἀδήλ. 155 (103). Ἡρόδ. Γ'. 142. Θουκ. Α'. 13, 2. Δ'. 18, 2. ς'. 16, 6. Ζ'. 87, 1., ὁ δὲ μέσος παρὰ τοῖς ὕστερον Ξενοφ. Ἀπομν. Α'. 4, 17. Οἶκον. ΙΔ'. 2. Πλατ. Τιμ. 20. Α. Πολ. Γ'. 408. Δ., παρ' ᾧ ἤδη καὶ ὁ ἀντὶ τοῦ παρ' ἄλλοις συνήθους μέσ. ἀορ. μεταχειρίσασθαι παθητ. μεταχειρισθῆναι Φαιδρ. 277. c.
- ἐχθρεύομαι** = ὡς ἔγγιστα τῷ ἐχθαίρω. Τιμοκρ. παρὰ Πλουτ. Θεμιστ. 21. Ἀριστοφ. Βατρ. 1425. Σοφ. Ἠλ. 1023 κ. ἀλλ. τὸ δὲ μέσον ἐχθαίρομαι ἰσοδυν. τῷ ἐνεργ. φέρεται παρὰ Νικάνδρῳ Ἀλεξίφ. 539.
- θαυμάζομαι** (Ἠπειρωτ.) καὶ θαυμάζομαι = τοῖς ἀρχ. θαυμάω (Ὀδ. Θ, 108. Πινδ. Ὀλ. Γ'. 57 ( )) καὶ θαυμάζω. τὸ δὲ θαυμάζομαι παθ. διχθ. παρὰ Καλλικρατίδα ἐν Στοβ. Ἄνθολ. ΠΕ. 17.
- λιμπίζομαι** (λι, λιπ, λιχ, λιτ. ὅθεν τὰ λίπτω, γλίχομαι καὶ λίπτομαι) = λίπτω Ἀπολλ. Ἀργ. Δ'. 813. Λυκόφρ. 131. 353. Ἀλλὰ καὶ τὸ μέσον κατὰ παρακ. τοῦλάχιστον λελιμμένος φέρεται παρὰ τῷ Αἰσχύλῳ Ἐπτ. 337.
- παρουσιάζομαι** = τῷ προγενεστέρῳ παρουσιάζω (ὑπερ τῶρα μεταβητικῶς ἐκλαμβάνεται, ὡς παρουσιάζω τινά). Θεοφαν. συνεχ. 205, 21 καὶ παρὰ τοῖς παλαιότεροις ἐκκλησιαστ. συγγραφ.
- ἀπο-προσ(χ)λαίομαι** = τῷ ἀρχαιοτέρῳ προσ(ανα)χλαίω Συνεσ. ἐπισ. 73, 79. Αἰλιαν. Ποικ. Ἱστορ. Θ'. 39 = μέμφομαι, ἀποδύρομαι κτλ.
- περιποιῶμαι** = τῷ περιέπω, θεραπεύω κ.τ.θμ. Αὐτὸ δὲ τὸ πε-

- ριποιῶμαι ἐν τῇ ἀρχαίᾳ εἶνε μέσον τοῦ περιποιῶ (= περιουσίαν ποιεῖν, διασώζειν· περιάπτειν, προσπορίζειν κτλ.) καὶ σημαίνει πορίζεσθαι, κτᾶσθαι κ.τ.θμ.
- ὑπερασπίζομαι** ἤδη παρὰ τῷ Συγκέλλῳ σλ. 538, 20 ἀπαντῶν = τῷ ἀρχ. ὑπερασπίζω, Πολυβ. ς', 39, 6. Διοδώρ. ΙΖ'. 99. Κ'. 52. Διον. Ἀλικ. ἀρχ. Ζ'. 26. Πλουτ. Κοριοι. 3. Μαρκελλ. 2. Ἀρριαν. Ἀναβ. Ζ'. 5, 8 ς'. 28, 6 — Ο'. Μεταφρ. Δ'. Βασιλ. ΙΘ'. 34. Ἠσα. ΛΑ. 5 κ. ἀλλ.
- σι(κ)χαίρομαι** = τῷ σικχαίρω (ἐνίοτε δὲ καὶ σικχάζω Εὐσταθ. Ορusc. σλ. 158, 75), Καλλ. ἐπ. 1, 4. Πολυβ. Ἐκλογ. Οὐατικ. σλ. 456. Μαρκ. Αὐρηλ. Ε. 9. Ἀρριαν. Ἐπικτ. Γ'. 16, 7. Δ'. 8, 34. Ἀκύλ. εἰς τ. Γένεσ. ΚΖ'. 46. Ἀλλὰ καὶ τὸ μέσον μετὰ τοῦ ἀορ. εἰσικχάνθην φέρεται ἤδη παρὰ τῷ Ἀκύλᾳ εἰς τ. Ἐξοδ. Α'. 13 καὶ τῷ σχολ. τ. Ἀριστοφ. Βατρ. 442.
- συρο(ε)ρίζομαι** = τῷ ἐρίζω (ἀμιλλῶμαι). τὸ δὲ μέσον ἐρίζομαι φέρεται ἤδη ἐν τῇ ἀρχαιοτέρᾳ ποιήσει, Ὀμηρ. Ἰλ. Ε, 172. Ὀδ. Δ, 80. Ἠσιοδ. Θεογ. 534. Ἀποσπ. 53 Dind. καὶ Πινδ. Ἰσθμ. Γ'. (Δ') 47. Δ'. (Ε.) 4. Ὀλ. Α. 95 (;) — Ἐν δὲ τῷ 16 Αἰσωπ. μύθῳ φέρεται ἡ μετοχή *συρορισάμενος* = τῷ ἐπιδόμενος, στοιχηματίσας ἢ ἀπλῶς συμβαλλόμενος.
- ὑποπτεύομαι** = τῷ ὑποπτεύω Ἡρόδ. Γ'. 77. Ἠ. 100. Θουκ. Δ'. 54. Πλατ. Πολ. Ἠ. 567 Α. Ξενοφ. Κ. Π. Ε 2, 9. Ἰερ. Β'. 17 κ. ἀλλ. τὸ δὲ μέσ. ὑποπτεύομαι ἐπὶ παθητ. διαθ. φέρεται παρὰ τοῖς ἀρχ. π. χ. Ξενοφ. Ἐλλ. Ε. 4, 20 X. Π. Β'. 4, 16 Θουκ. ς'. 92. Πλατ. Νομ. ΙΒ'. 967 Δ. κ. ἀλλ. ὅλως ἀνάλογα τούτοις εἶνε τὰ ἀρχαῖα ὑποτοπέω καὶ ὑποτοπέομαι ἀμφοτέρω τὰυτόσημα ὄντα, τὸ μὲν ἐνεργ. Θουκυδ. Α. 20. 54. 56. Β'. 5. Γ'. 24. Ε. 34 κ. ἀλλ. τὸ δὲ μέσ. Ἡρόδ. ς'. 70. Θ'. 116. Ἀριστοφ. Βατρ. 958. Θεσμοφορ. 496. Λυσίου Λογ. Θ'. §. 4.
- ὑπερηφανεύομαι** = τῷ ἀρχαιοτέρῳ ὑπερηφανέω Ἰλ. Α. 694. Πολ. ς'. 10, 8. Ἰωσήφ. Ἰουδ. ἀρχ. Δ'. 8, 23. κ. ἀλλ. τὸ δὲ μέσον ὑπερηφανεύομαι ἐπὶ τῆς αὐτῆς καὶ σήμερον σημασίας φέρεται ἤδη παρὰ τ. σχολιάστῃ τ. Πινδ.

Νεμ. ΙΑ. 55. Γρηγορ. τ. Ναζιανζ. κ. ἄλλοις νεωτέροις.

χαίρομαι

= τῷ χαίρω, οὐτινος, ὡς γνωστὸν, καὶ ἐν τῇ ἀρχαιοτέρᾳ, μέσοι τινὲς χρόνοι συνηθέστατοι ἦσαν, οἷοι δὲ μέλλ' (κε) χαρήσομαι, ὁ β'. ἀόρ. ἐχάρην καὶ οἱ παρακ. κεχάρημαι καὶ κέχαρμαι. Ὅτι δὲ καὶ ὁ ἐνεστώσ χαίρομαι ἦτον ἤδη κατὰ τοὺς ἀττικοὺς χρόνους ἐν τῇ δημῳδαί κἀν γλώσση συνήθης, δῆλον ἐκ τῆς ἀποδοκιμασίας αὐτοῦ ὡς δατισμοῦ παρ' Ἀριστοφ. Εἴρην. 290. (Πρὸβλ. αὐτ. τὸν σχολιαστήν). Πρῶτῳ δὲ φέρεται παρὰ τοῖς ὑστερον, ὡς Ἀλεξ. Ἀφροδ. Προβλήμ. Α. 11 σλ. 253. 255. 257. Θεοφ. συνεχ. 821, 2. Κωνσταντ. Πορφυρογ. ἐν τ. β. Βασιλ. τ. Μκκεδ. 457, 17. 459, 3 κλ.

Τοιαῦτα καὶ τὰ ἀρχαιότατα, σχεδὸν συνωνύμως τοῖς ἐνεργητ. τύποις ἐκλαμβάνόμενα, μάλιστα ἐπικὰ καὶ ἰωνικά.

ἀἰῶσθαι

(= τῷ ἀἶν) Ἰλ. Γ, 94. 129. Ἀπολλ. Ἀργον. Α. 4333. Β'. 623.

ἀεικί(σ)ασθαι (= τῷ ἀεικί(σ)αι) Ἰλ. Η, 559.

ἀκουάζεσθαι

(= τῷ ἀκουάζειν Ἰμν. εἰς Ἑρμ. 423 = ἀκούειν Ἰλ. Δ, 343. Ὀδ. Ι, 7.

ἀριθμεῖσθαι

(ἐξ—, κατ—) Θεουκ. Γ'. 20,3. Πλατ. Φαίδρ. 270 Δ. Ἰσοκρ. λογ. Α. 11. κ. ἄλλ. Πολυβ. Α. 13,6. θ'. 2, 4 κτλ.

αὐδάξασθαι

(= αὐδῆσαι) Ἡρόδ. Β'. 55. 57. Ε. 54. Ὀππ. Ἄλυστ. Α'. 127. τὸ δ' αὐδάξει παρὰ Λυκόφρ. 892.

βιοῦσθαι

(= βιοῦν) Ἡρόδ. Β'. 177.

βώσασθαι

(= βοῆσαι) Θεοκρ. ΙΖ'. 60.

γηράσκεσθαι

(= γηράσκειν) Ἡσιόδ. Ἀποσπ. 163 (Göttl.)

γηρῦεσθαι

(= τῷ γηρῦειν π. χ. Πινδ. Ὀλ. Β'. 87. Ἀριστοφ. Εἴρ. 805) Ἡσιόδ. Ἑργ. 257. Πινδ. Ἰσθ. Α'. 34 Εὐριπ. Ἰππολ. 213. Παρὰ δὲ τῷ Αἰσχύλῳ Ἰκετ. 443 (Herm) καὶ ὁ παθ. ἀόρ. γηρυθῆναι = τῷ γηρῦσαι. (= ἐννοεῖν) Σοφ. Φιλ. 1440. Εὐρ. Μηδ. 900. 925. Ἰππ. 435. Ξεν. Ἄν. Γ'. 5,3. Πλατ. Νομ. 859. Δ. Τιμ. 61. Ε. — Αἴλιαν. Π. Ι. ΙΒ'. 1.

καμέσθαι

(= καμῆν) Ἰλ. Σ, 344. Ὀδ. Ι, 130.

κραυγάνεσθαι

(= κραυγάζειν) Ἡρόδ. Α'. 111.

κῦρεσθαι

(= κυρεῖν) Ἰλ. Ω, 530.

λέγεσθαι

(= λέγειν) Ἰλ. Β'. 435. Ν, 292. Διαλέξασθαι Ἰλ. Λ, 407 κ. ἄλλ. πολλὰ καὶ λέκτο (= διηρήθησε) Ὀδ. Δ, 451.

μετρεῖσθαι

(= τῷ μετρεῖν) Μόσχ. Β'. 153. καὶ μεταφορ. Σοφοκ. Αἴ. 5.

ροῆσασθαι

(= τῷ ροῆσαι) Ἰλ. Κ, 504. Θεοκρ. ΚΕ. 263. προῦροησάμην Εὐρ. Ἰππ. 398. 685. Ἀριστοφ. Ἰππ. 424.

ὄρασθαι

(= ὄρᾶν) Ἰλ. Α, 198. κ. ἄλλ. πολλ. ιδέσθαι (= ἰδεῖν). Αἰσχ. Προμ. 92. Ἰκετ. 102. κ. ἄλλ. ὁ δὲ ἀ. ἀόρ. ὄφασθαι μόνον παρὰ Πινδ. Ἀποσπασ. Ε. 1, 10. Σοφοκλ. Ο. Τ. 1271. καὶ Πλατ. Νομ. 947. Ε., οὐ λαμβανόμενων ὑπ' ὄψιν τῶν μεταγενεστέρων, μάλιστα τῶν Βυζαντ.

συγγιγνώσκεσθαι (= τῷ συγγιγνώσκειν ἢ μᾶλλον διὰ τὴν μεσότητα τῷ νεωτ. συναισθάνεσθαι) = ἐν ἑαυτῷ, καθ' ἑαυτὸν γιγνώσκειν κ.τ.δμ. μόνον παρ' Ἡροδότῳ Α. 45. Γ'. 53. Δ'. 126. Ε. 86. 94. ς'. 61. 92. 140 κτλ. Τοιοῦτον καὶ τὸ Σοφ. Αἴ. 716 ἐξ ἀέλπτων Αἴας μεταγεγνώσθη.

Ἡ ἐν πᾶσι τούτοις καὶ τοῖς ὁμοίοις, ἀρχαιότεροις τε καὶ νεωτέροις, χρήσις τοῦ μέσου τύπου ἀντὶ τοῦ πολλάκις συνηθεστέρου ἢ ἐπ' ἴσης συνήθους ἐνεργητικοῦ δὲν εἶνε αὐθαίρετος, ἀλλὰ πιθανώτατα συνέβη ἕνεκά τινος ἐν αὐτοῖς περιεχομένης μεσότητος, δυναμικῆς ἢ διαφορικῆς ἢ ἀλλείας, ὅταν δηλ. πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ῥηματικῆς πράξεως ἀπαιτῆται ἰδιάζουσα τις χρῆσις ἐσωτερικῆς δυνάμεως ἢ ἐξωτερικῶν μέσων παρὰ τοῦ ἐνεργοῦντος ὑποκειμένου, ἢ ἡ πρᾶξις γίγνηται ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ συμφέροντι ἢ καὶ τὸναντίον ἐπὶ βλάβῃ καὶ ζημίᾳ αὐτοῦ, ἢ διὰ τοῦ μέσου (ἀποθ.) ῥήματος ἐκφέρηται ἀλληλοπάθειά τις, ἢ αὐτοπάθεια ἢτοι ἢ ἐν αὐτῷ ἐκφραζομένη καταστατικὴ διάθεσις ἀποβαίνῃ παθητικώτερα ἢ παθηματικώτερα κ. οὐ. καθ. Οὕτω π. χ. ἢ Ἄτη εὐρίσκει τέρψιν τινὰ καὶ ἡδονὴν ἐν τῷ ἀἰῶσθαι τοὺς ἀνθρώπους διὰ τοῦ αἰκισμοῦ τοῦ πρώτου (ὡς λέγεται ἐκεῖ) τὸ τεῖχος τῶν εἰσπηδήσαντος Σαρπηδόνοσ οἱ Ἀχαιοὶ καὶ ἐξεδικοῦντο καὶ διευκόλυναν τὸν ὄλον ἀγῶνα. Τὰ αὐδάξασθαι καὶ βώσασθαι καὶ γηρῦεσθαι καὶ κραυγάνεσθαι καὶ τὰ ὁμοια ἀπαιτοῦσιν ἢ ὑποθέτουσιν ἰδίαν τινὰ ἰσχῦρισιν καὶ ἐπίτασιν τῶν φωνητικῶν ὀργάνων. Ὁμοίως οἱ μέλλοντες ἢ δυνάμενοι τὴν τῶν Κυκλώπων νῆσον εὐκτιμένην νὰ κάμουν ἤθελν

τὴν κάμει τοιαύτην διὰ τινος ἰδιαζούσης δαπάνης κόπων καὶ μόχθων. Τὸ νοήσασθαι καὶ ἀριθμῆσθαι (τὰς ἐπιβολὰς τῶν πλίνθων Θουκ. Γ'. 20, 3) σημαίνουσιν ἐνδιάθετον, ἐν τῇ διανοίᾳ καὶ καθ' ἑαυτὸν γινόμενῃ, ἐνέργειαν ἀντιθέτως πρὸς τὴν τῆς ἐξωτερικῆς νοήσεως ἦτοι αἰσθήσεως (π. χ. Ἰλ. Ω, 294. 312. Ὀδ. Ο, 422. Ἰμν. Ἀφροδ. 180. 186 κ. ἄλλ.) καὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἀριθμῆσεως. Τὸ ὁμηρ. λέγεσθαι σημαίνει τὸ μακροὺς καὶ ἀργοὺς λόγους πρὸς ἀλλήλους λέγοντας προῖσθαι τὸν καιρὸν τῆς μάχης κ. οὕ. καθ. Ὡσαύτως ὁ ἐνασμενιζόμενος τινι ἄσμενον ἑαυτὸν καθιστᾷ καὶ τέρπεται ἐκ τῆς περὶ αὐτὸ διατριβῆς· ὁ εὐαρεστούμενος ἢ ὁ δυσαρεστούμενος καὶ ὁ χαιρόμενος ἢ λυπούμενος παθαίνεται πως ὑπὸ τοῦ εὐχρέστου ἢ δυσαρέστου συναισθήματος, τῆς χαρᾶς ἢ τῆς λύπης καὶ τοῦ ἐμποιοῦντος αὐτὰ ἀντικειμένου. ὁ σπερασπιζόμενος τινα, οἷον τὴν ἑαυτοῦ ἀσπίδα ὑπὲρ αὐτοῦ προβάλλων ἐπιτείνει τὰς διανοητικὰς ἢ σωματικὰς του δυνάμεις. Οἱ δὲ (συν)ερισζόμενοι ἀμοιβαίως ἐνεργοῦσι καὶ πάσχουσι κτλ. κτλ. Ἀλλὰ ταῦτα ἐν τῇ μακρᾷ τριβῇ τοῦ χρόνου ἀμυδρούμενα καὶ ἐξασθενοῦντα ἐξίστανται τῆς ἀρχῆς αὐτῶν καὶ τῆς πρώτης σημασίας καὶ κατ' ὀλίγον, εἰς ἀχρηστίαν μεταπιπτόντων τῶν ἐνεργητικῶν τύπων, ἀπυθαίουσιν ἀληθῆ ἀποθετικά.

Ἐπειδὴ δ' ἡ πρόθεσις ἡμῶν ἐνταῦθα δὲν εἶνε νὰ γράψωμεν ἴδιαν πραγματείαν περὶ τῶν ἀποθετικῶν, πάντα τὰ γνωστὰ ἀρχαιότερά τε καὶ νεώτερα καταλέγοντες καὶ εἰς διαφόρους κατὰ τε τὴν ἐν αὐτοῖς λανθάνουσαν μεσότητα καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν κλάσεις διατάττοντες αὐτὰ, ἔργον τοῦ λεξικοῦ καὶ τοῦ συντακτικοῦ, ἀλλὰ μόνον νὰ ὑποδείξωμεν τὴν κατὰ ταῦτα ὁμοιότητα καὶ διαφορὰν τῆς νεωτέρας γλώσσης πρὸς τὴν ἀρχαιότεραν καὶ τῶν φαινομένων διαφορῶν τὴν ἀρχὴν ν' ἀνεύρωμεν, ὡς δυνατὸν, διὰ ταῦτα εἰς τὰ πρὸς τοῦτο προεκτεθειμένα παραδείγματα ἐπισυνάπτομεν ἄλλα τινὰ ὅπως ἴδια τῇ νεωτέρᾳ γλώσσῃ φαινόμενα, ἅτινα δεῖχνουσι μετ' ἐκείνων, πῶς ἡ γλώσσα διηνεκῶς ἐνεργὸς διαμένουσα νέους ἀεὶ τύπους καὶ ἐνταῦθα παρῆγεν' εἶνε δὲ τὰ προχειρότερα τάδε.

ἀνταρεύομαι (= τῷ ἀρχ. τυρβάζομαι). διακρίνομαι (= ἔχω διακρισιν), ἐκδικοῦμαι (= ἐκδικῶ ἑμαυτὸν. ἀμύνομαι, τιμωροῦμαι), ἐλεημορζοῦμαι (= ἐλεῶ. οἰκτεῖρω), ἐννοιάζομαι μετὰ τοῦ ἀπροσώπου ἐννοιάζει (ἀνίλογ. τοῖς ἀρχ. μέλομαι καὶ μέλει), ἐντηροῦμαι (= ὑποστέλλομαι, εὐλαβοῦμαι), ἐρωτεύομαι (= ἐρῶ, ἔραμαι), καμῶνομαι (= ὑποκρίνομαι), μυρίζομαι (= ὀσφραίνομαι· παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαίοις τὸ μυρίζομαι = 1) μυρίζω ἑμαυτὸν, μύροις χρίομαι, μυρώνομαι π.

χ. Ἡροδ. Α. 195 2) ἀποπνεῖν, ὄζειν Ἡλιοδ. Ι. 26), ξεκαρδίζομαι (κυρ. ἀπὸ τὰ γέλια = ἐκθνήσκω γέλωτι κ.τ.τ.), ξεμυστηρέομαι (= ἀνακοινοῦμαι ἀπόρρητον, μεταδίδωμι τῶν ἀπορρήτων ἴδε Σκαρλατ. Λεξ. τ. καθ' ἡμᾶς Ἑλλην. διαλ.), ὄνειρεύομαι (= ὄνειρώττω, ἐνυπνιάζομαι), παραξερεύομαι (= ξενίζομαι. ξενοπαθέω· τὸ δὲ ἀρχαιότερον παρὰ τῷ σχολιαστῇ τοῦ Ἡφαιστίωνος σλ. 157 Gaisf. φερόμενον παραξερεύομαι = ξενίζομαι, φιλοξενοῦμαι παρὰ τινι), παραπονοῦμαι (= μέμφομαι, ἀποδύρομαι κ.τ.τ.), σπλαχνίζομαι (σπλαγχνίζομαι = ἐλεῶ, οἰκτεῖρω κ.τ.τ. ἤδη ἀπὸ τῶν Ὁ. μεταφρ. σύνητες, π. χ. καὶ ἐν τῇ Κ. Δ. Ματθ. ΙΕ. 32. ΙΗ. 27. Μρ. ζ'. 34. Η. 2. Λουκ. Ζ'. 13 κτλ.) σπληνίζομαι (= σπληνιάω· ἤδη παρὰ Γρηγορ. τῷ Ναζιανζηνῷ), χασμουρζοῦμαι (= τῷ ἀρχ. χασμῶμαι), ψυχοποιοῦμαι κτλ.

Σημ. Περὶ τῶν ἀποθετικῶν δεόντως ἐφιλοσόφησε παρ' ἡμῶν ὁ Κοραῆς (ἐν τῷ Προδρόμῳ, ἐν τοῖς Ἀτάκτοις κ. ἄλλ.) καὶ μετ' αὐτὸν ὁ κύριος Ἀσώπιος (ἐν τῇ εἰσαγωγῇ εἰς τὴν ἑλλην. σύνταξιν καὶ ἐν τῇ Β'. περιόδῳ). Ἀλλὰ τῶν βαδεύομαι καὶ ἐγκολπῶνομαι, ἅπερ ἐν σλ. 284 τῆς Β'. περιόδου συγκαταλέγει τοῖς ἄλλοις, ὡς ἴδια ἀποθετικά τῆς σημερινῆς γλώσσης, τὸ μὲν πρότερον, ταῦτ' ὄν τῷ βατεύομαι (κατὰ διαλεκτικὴν τοῦ τ ὡς δ προφορὰν), εἶνε μέσον τοῦ βατεύω διάμεσον = ἀφίνει ἢ παρέχει ἑαυτὸν βατεύειν ἢ βατεῦσαι· καὶ ἅπαντα ἢ φράσις « ἀκουρεύεται καὶ ἀεὶ βαδεύεται » ἐπὶ τῶν κτηνῶν, μάλιστα τῶν προβάτων, κυριολεκτουμένη μετεφέρθη καὶ ἐπὶ τὰ λογικὰ ζῶα, τὸ δὲ ἐγκολπῶνομαι ἀπέβη μὲν ἀποθετικὸν ἐν τῇ νεωτέρᾳ γλώσσῃ, οὐδέποτε, ὅσον γνωρίζω, ἐγκολπῶνω λεγούσῃ, ἀλλ' ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἅπαντ' ὡς διττὸν μέσον 1) = ἐγκολπῶ ἑμαυτὸν ἦτοι κολποσιδῶς συγκάμπτομαι π. χ. παρ' Ἄρισ. περὶ κόσμου 3 (σλ. 393, 23 Bekk. ἔνθα καὶ τὸ ἐπ' ἴσης μέσον καὶ συνών. ἀποκολποῦσθαι φέρεται) 2) ἐντίθημί τινα ἢ τι εἰς τὸν ἑμαυτοῦ κόλπον π. χ. παρὰ Δίῳνι τῷ Κασσ. ΜΗ. 52. Θεοφυλ. Ιγ. σλ. 108. Β. Εὐσταθ. Ὀρυσ. p. 65, 74. Αὐτὸ τοῦτο σημαίνει κυρίως καὶ νῦν.

Σημ. β'. Ἡ ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς εἰς τὴν μέσην μετὰβάσις ἀνευ μεταβολῆς διαθέσεως συμβαίνει ἐν τῇ ἀρχαιότερᾳ γλώσσῃ καὶ ἐπὶ πολλῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων, ἅτινα σχηματίζουσιν ἢ μόνους ἢ καὶ μετὰ τῶν ἐνεργητ. μέσους μέλλοντας μετὰ τῆς αὐτῆς καὶ οἱ ἐνεστῶτες σημασίας, οἷα π. χ. ἀκούω — ἀκούσομαι, ἀμαρτάνω — ἀμαρτήσομαι, βαδίζω — βαδιοῦμαι· τὸ δὲ βαδίσω παρὰ [Λουκ.] Δημοσθ. ἐγκ. 1. Δίῳνι τῷ Κασσ. ΑΖ. 53. κ. ἄλλ. μεταγ. βοάω — βοήσομαι καὶ βοήσω (παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις ποιηταῖς), βαίνω — βήσομαι, βιβάζω — βιβιάσω (π. χ. Ξενοφ. Ἀναβ. Δ'. 8, 8. Ε. 2, 10) καὶ βιβιάσομαι (Ἄνδοκ.

Λογ. Α. 148), βλέπω — βλέψω καὶ βλέψομαι, γελάω — γελάσομαι (καὶ ἀμφισβ. γελάσω παρὰ Στοβ. Ἀνθ. ΚΓ'. 13), γηράσκω — γηράσομαι (καὶ γηράσω Πλατ. Πολιτ. 393 Ε καὶ Νομ. 949 Β), γιγνώσκω — γινώσομαι, διώκω — διώξομαι καὶ διώξω, εἶμι — ἔσομαι κτλ. (ἄπερ ἴδε ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἀνωμάλων λεγομένων ῥημάτων ἐν τῇ ἑλλην. γραμμ. τοῦ Krüger καὶ ἐν τῷ παραρτήματι τοῦ Χρυσοβέργη). Ἄλλ' ἂν προσέξωμεν, ὅτι ἐν τούτοις οἱ μέσοι μέλλοντες παρ' ἀρχαιοτέροις ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσιν ἀπαντῶσιν, οἱ δ' ἐνεργητικοὶ εἶνε μεταγενέστεροι, καὶ ἐνθυμηθῶμεν, ὕπερ κατωτέρω ἐκτενέστερον θὰ ἐκτεθῆ, ὅτι οἱ μέλλοντες τῶν ῥημάτων συνετέθησαν κατ' ἀρχὰς ἐκ τοῦ ῥημ. θέματος καὶ τοῦ ἔσομαι μελλ. τοῦ εἶναι, θὰ ὑποπτευθῶμεν μήπως οἱ προκειμένοι μέσοι μέλλοντες εἶνε λείψανα τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου σχηματισμοῦ, ἐκτὸς ἂν καὶ ἐν τούτοις ὑποκρύπτεται μεσότης τις.

γ.) Τὸ τρίτον τῶν ἐνταῦθα ῥητέων εἶνε, ὅτι ἡ νεωτέρα γλῶσσα καὶ διετήρησε πολλὰ τῶν ἀρχαίων μέσων ῥημάτων καὶ ἄλλα νέα διέπλασεν, ἐκφέρουσα αὐτά, ὥσπερ καὶ ἡ ἀρχαία, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μονολεκτικῶς δι' ἰδίου τύπου, τοῦ λεγομένου παθητικοῦ, κυριώτερον δὲ μέσου κλητέου (διότι ὁ τύπος οὗτος ἐπλάσθη κατ' ἀρχὰς, ὡς ἀπέδειξεν ἡ τῶν συγγενῶν γλωσσῶν σύγκρισις, πρὸς ἐρμηνείαν τῆς μεσότητος, καὶ ἐντεῦθεν ὕστερον μετεφέρθη καὶ εἰς τὸ πάθος), καὶ ὅχι, ὡς αἱ νεώτεροι γλῶσσαι καὶ τινες τῶν ἀρχαίων, αἶα π. χ. ἡ λατινικὴ κατὰ μέγα μέρος, περιφράζουσα διὰ τοῦ ἐνεργ. τύπου καὶ τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας (ἐμαυτόν, σεαυτόν, (ἐ)αὐτόν κτλ. me, te, se. etc. mich, dich, sich, uns, euch. —). Ἐκ δὲ τῶν τριῶν εἰδῶν τῶν ἀντανακλωμένων, ἀλληλοπαθῶν ἢ διαλλήλων καὶ διαμέσων καλουμένων, τοῦ μὲν πρώτου τὰ πλείοτερα εἶνε ἐκ τῶν ἐμπεριεχόντων τὴν αἰτιατικὴν τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας καὶ εἰς ταύτην ἀναλυομένων, ὀλίγα δ' εἶνε τὰ τὴν ἐτέραν τῶν ἄλλων πτώσεων περιέχοντα ἢ οἷον δῆποτε συνεπτυγμένην μεσότητα· τὰ δὲ τοῦ δευτέρου εἴδους, τὰ ἀλληλοπαθῆ, ὑπερβαίνουσι πολὺ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ, διότι ἡ νεωτέρα πάντα σχεδὸν τὰ τοιαύτης ἀλληλοπαθείας ἐπιδεικτικὰ ῥήματα δύναται νὰ ἐκφέρῃ κατὰ τὸν μέσον τύπον· τῶν δὲ τοῦ τρίτου εἴδους ἀρχαίων πολλὰ μὲν ἐξέλειψαν, ἀντ' αὐτῶν δὲ ἄλλα νέα προσετέθησαν ὡς ἐκ τῶν νέων σχέσεων. Πρὸς πίστωσιν τῶν εἰρημένων παραθέτω τινὰ παραδείγματα ἐξ ἑκάστου τῶν τριῶν εἰδῶν, παρασημειῶνων δι' ἀσερίσκου τὰ ἐκ τοῦ πρώτου εἴδους ἐτέραν παρὰ τὴν αἰτιατικὴν πτώσιν ἢ δυναμικὴν ἢ διαφορικὴν μεσότητα περιέχοντα.

1) ἀγριεύομαι, (ἐξ)ἀγρίωνομαι, (αἰ)ματώνομαι, *ἀκονίζομαι (= ἀ-

κονίζω τοὺς ἐμαυτοῦ ὀδόντας), ἀλείφομαι, ἀλευρώνομαι, ἀνακατώνομαι, ἀναπαύομαι, ἀναποδογυρίζομαι, (ἀνα)σπκώνομαι, (ἀνα)κουμβώνομαι (β=β), ἀναστή(αἰ)νομαι, *ἀναφέρομαι (= ἀναφέρω τὰς ἐμαυτοῦ ἀξιώσεις, αἰτήσεις ἢ παράπονα), *(ἐξ)ἀνοίγομαι (ἀνοίγω τὴν καρδίαν μου, τὴν διάνοιάν μου κ.τ.τ.) τοιοῦτον καὶ τὸ νεωτ. ἀναπτύσσομαι. ἀνταμώνομαι, (ἀντι)στέκομαι, ἀξιώνομαι, ἀπελπίζομαι, ἀπ-δι-κατ-ευσθύνομαι, (ἐξ)ἀπλώνομαι (= ἐξαπλώνω ἐμαυτόν, ἦτοι τὰ κῶλά μου ἢ τοὺς λόγους μου, ἐπὶ δὲ πτηνῶν τὰ πτερά), *ἀποβάλλεται καὶ ἀπορήχεται (= ἀποβάλλει καὶ ἀπορήχει τὸ ἑαυτῆς ἔμβρυον, ἐξαμβλίσκει, ἐκτιπρώσκει, ἐπὶ γυναικὸς ἢ θήλεος ζώου), ἀποκοιμῶμαι, ἀπολνοῦμαι (ἀπολύομαι, ἀπολύω ἐμαυτόν, ἐξορμῶμαι), (ἀπο)μικρύνομαι, ἀποξενώνομαι (ἀπαλλοτριούμαι), (ἀπο—ξε—)πλύνομαι, *ἀποσρέφομαι (ὥσπερ τὸ ἀρχαῖον), (ἀπο)τρελλαίνομαι, ἀπο[τυφλώνομαι, *ἀποφαίνομαι (= 1) ἀποφαίνω ἐμαυτόν, δείχνομαι· 2) ἀποφαίνω τὴν γνώμην μου), ἀραδιάζομαι (= παρατάττομαι), ἀργάζομαι (= 1) ἐργάζομαι, 2) ἀργάζω, ἐξασκῶ, ἐκπονῶ ἐμαυτόν), ἀρματώνομαι, ἀρταί(ύ)νομαι, ἀσπρίζομαι, ἀφνίζομαι (= γίνομαι ἄφαντος), ἀφιερώνομαι, ἀφίνομαι (= ἀφ-ἐξ-ἰ-σταμαι, ἀπέχομαι), *βάλλομαι (= διατείνω πάσας ἐμαυτοῦ τὰς δυνάμεις, ὡς ὅταν λέγωμεν· βάλθηκε νὰ τὸ κατορθώσῃ), *βαρυλοῦμαι (= ἀναδύομαι, ὀκνῶ κ.τ.τ.), βασανίζομαι, *βαστιοῦμαι (= 1) βαστῶ, κατέχω ἐμαυτόν, 2) ἔχομαι τινος), βάφομαι (= βάφω ἐμαυτόν. ἦτοι τὴν κόμην, τὸν μύστακα, τὰ γένεια), βεβαιώνομαι, βιάζομαι (= βιάζω ἐμαυτόν, ἐπείγομαι), βόσκομαι, βρέχομαι, γδύνομαι, γεύομαι, γκρεμνίζομαι, *γλυκαίνομαι (= τῷ ἀρχ. ἠδομαι, ἠδύνομαι, τίμων παρ' Ἀθηναίῳ Ζ'. σλ. 281. Ε. τοιοῦτον καὶ τὸ νεωτ. νοστιμεύομαι), ξερο[γλείφομαι (= περιλείχομαι καὶ ἐπὶ ζῶων λιχμάζω), *γνωρίζομαι (= γνωρίζω τινι ποιῶ ἐμαυτόν), γυμνάζομαι, γυμνώνομαι, δαγκάνομαι (= δαγκάνω τὰ χεῖλη μου), δείχνομαι, δένομαι (ὑπο-), δέρομαι (= δερνώ τὰ στήθη, τὰ γόνατα, τὴν κεφαλὴν μου, κόπτομαι ἀρχ.), *διαφέρομαι (= διάφορον ἐμαυτόν παρέχω πρὸς τινά, ἐρίζω κ.τ.τ.), δίδομαι (ὡς ὅταν λέγωμεν· ἐδόθηκα εἰς ταύτην τὴν δουλείαν), διορθώνομαι, διπλώνομαι, *δυσκολεύομαι (= τῷ ἀρχ. δυσκολαίνω, δυσχεραίνω, ὀκνῶ), ἐγκαρδιώνομαι, ἐγκρατεύομαι, ἐλευθερώνομαι, ἐμπλέκομαι, ἐνδύνομαι, ἐνώνομαι, *ἐξαγοράζομαι (ἦδη παρὰ Παύλῳ τῷ ἀποστ. ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν κτλ.), ἐξαλαφρώνομαι, *ἐξηγοῦμαι (= ἐξηγῶ τὰς ἐννοίας μου), *ἐξοδεύ(ιά)ζομαι (= τῷ ἀρχ. δαπανῶμαι· ἐξοδεύω τὰ ἐμαυτοῦ χρήματα), *ἐξομολογοῦμαι (= ὁμολογῶ, ἐξηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι τὰ ἐμαυτοῦ), ἐπαινιλοῦμαι (= τῷ ἀρχ. καυχῶμαι), ἐτοιμάζο-

μαι, *εὐκολύνομαι, εὐχαριστιοῦμαι (= ἡδομαι, τέρπομαι, ἀρέσκομαι, ἀρκοῦμαι, ἀγαπῶ), ζαλίζομαι, ζηματίζομαι, ζεύγομαι, ζεσταίνομαι, *ζώνομαι (= 1) ζώνω ἑμαυτόν· 2) καὶ ζώνομαι τὸ σπαθί (μου), (ἡ) λιάζομαι, ἡλικιώνομαι, (ἡ)μερώνομαι, θερμαίνομαι, θηλυκώνομαι, θρέφομαι, θρονιάζομαι, ἰατρεύομαι, ἰδεάζομαι (= φαντάζομαι· τὸ δ' ἐνεργητικ. ἰδεάζω = ἐνθυμίζω, γνωστοποιῶ), (ἰ)σιάζομαι (= 1) εὐτρεπίζομαι, καλλωπίζομαι· 2) διαλλάττομαι, συμβαίνω τινί, καθαρίζομαι, καλοθεμένος (ἡ)υτρεπισμένος), καλοκαρδίζομαι, κατα]κομματιάζομαι (= περισπῶμαι κ.τ.τ.), *κατα(ξε)σχίζομαι (= 1) διαρρήγνυμαι τὰ ἰμάτια· 2) μτφρ. διαρρήγνυμαι βοῶν, κράζων κ.τ.τ.), κατα]πιάνομαι (= ἐπιλαμβάνομαι, ἐπιβάλλομαι, ἔχομαι), κατευοδιώνομαι, κατουριέται, κινιοῦμαι καὶ κουνιοῦμαι. κλειδώνομαι καὶ κλειοῦμαι, κολνοῦμαι (= κολλῶμαι), κορδώνομαι (= τανύομαι. βρενθύομαι κ.τ.δμ.), *(ξε)κοριάζομαι (= ἐκτινάσσω, ἐκκαθαίρω ἑμαυτοῦ τοὺς κόρεις), κουβαριάζομαι καὶ κουλλουριάζομαι (= συσπειρῶμαι, συνειλοῦμαι, συστρέφομαι, ὡσπερ κολλύρα ἢ κουβάριον τ. ἔ. τολύπη), κουκουλώνομαι (= συγκαλύπτομαι), (ξε)κουράζομαι, κουρελιάζομαι (= βακόμαι κ.τ.τ.), κουρεύομαι, (ξε)κουφαίνομαι, κόφτομαι, κρέμά(ζο)μαι καὶ κρεμιοῦμαι, κριματίζομαι, *κρατιοῦμαι (ὅμοιον τῷ βασιλοῦμαι), κρύβομαι, κτενίζομαι, κτυπιοῦμαι, κυλλιοῦμαι, κυττάζομαι (κυρ. κ. μεταφ.), κωλο]σέρονται, *λαδώνομαι, λασπώνομαι (= βορβοροῦμαι), λερώνομαι (= ρυποῦμαι), λού(ζ)ομαι, λυγίζομαι, λύνομαι, *λυποῦμαι, (συμ)μαζεύ(ζών)ομαι, μανδρίζομαι, μεγαλοπλάνομαι (μεγάλων ἑμαυτὸν ἀξιῶ, σεμνοποιῶ ἑμαυτόν), μετατοπίζομαι, μουτζαλώνομαι καὶ μουτζουρώνομαι (παρὰ τὸ μυσάρως, μυσάρω, μουτζαρώνω, μουτζαλώνω, μουτζουρώνω), (ἐ)μπερδεύομαι, (ἀ)μπουλώνομαι (παρὰ τὸ ἀμβολώνομαι, ἀμβολή, ἀναβολή = εἶδος ἐνδύματος), μυρώνομαι, νίβ(γ)ομαι, *νοστιμεύομαι (ἴδε τὸ γλυκαίνομαι), ξενιτεύομαι (= ξενιτεύω ἑμαυτὸν ἥτοι ἀποδημῶ εἰς ξένην, ἀλλοδαπὴν· τὸ δὲ ξενιτεύω = πέμπω εἰς ἀλλοδαπὴν, ἀνάλογα τοῖς ἀρχαίοις στρατεύω καὶ στρατεύομαι), ξενοκοιμοῦμαι, ξεπαίρομαι (= ἐπαίρομαι, τυφοῦμαι κ.τ.δμ.), ξε]παστρεύομαι, ξερου]τανυοῦμαι, ξεσκεπάζομαι, ξε]σκονίζομαι, ξετραχηλίζομαι (ἐκκαλύπτομαι τὰ περὶ τὸν τράχηλον), ξε]σπίγγομαι, ξετζυπώνομαι (μεταφ. = ἀπερυθρίαῶ, ἀπαναισχυντέω, παρὰ τὴν τζύπαν = σῦφαρ (ἐπίδερμις, δέρμα πεπαλαιωμένον, ρικνόν), γῆρας (τοῦ ὄφραως)· μεταφ. τὸ κάλυμμα τῆς αἰδοῦς), ξε]πρήσκομαι καὶ ξε]φουσκώνομαι, ξε]χρεώνομαι (= ξεχρεώνω ἑμαυτόν, ἀπολύω τὰ χρεῖα μου), ξε]χωρίζομαι, *ξημερωνοθεραδουάζομαι, ξι(υ)π-

πάζομαι, ξυρίζομαι, οἰκονομιοῦμαι, ὀνομάζομαι, *ὄρκίζομαι, πικριτοῦμαι (= παραιτῶ ἑμαυτὸν ἀπὸ τινος πράγμ. ἢ καὶ προσώπου, ἀφίσταμαι, μεθίσταμαι, ἀποτίθεμαι κ.τ.τ.), παρ]στέκομαι, παρ]φέρνομαι, περιχύνομαι (= περιχύνω ἑμαυτὸν ὕδωρ), περιμαζώνομαι ἢ περιμαζεύομαι, *πιάνομαι, *πικραίνομαι, πιστεύομαι (= πιστεύω ἑμαυτὸν τινι, πέποιθα, θαρρῶ ἐπὶ τινι), πληγώνομαι, πλύνομαι, πνίγομαι, *πορίζομαι, *προμηθεύομαι, *προ]φυλάγομαι, πουλιέται (= πωλεῖ ἑαυτόν), πετιοῦμαι, ρήγχομαι. σειοῦμαι, *σκιάζομαι (= φοβοῦμαι κ.τ.δμ.), σκοτώνομαι, *σπιτώνομαι (= τῷ Αἰσχλ. Ἰκετ. 925 δωματοῦσθαι κατὰ παρακ. δεδωμάτωμαι), στενοχωριοῦμαι, στεφανώνομαι, στολίζομαι, στρει(υ)μώνομαι, στρέφομαι, στρώνομαι (= κατακλίνομαι), *συγκαίομαι καὶ *καίομαι (τὸν καίομαι), συγυρίζομαι, *συλλογοῦμαι καὶ συλλογίζομαι, *συλλυποῦμαι, συμβιβάζομαι, *συμβουλεύομαι, συσταίνομαι (= συνέρχομαι, ἀναφέρω, ἀναλαμβάνω), σφαλνιοῦμαι, σφουγγίζομαι, ταράζομαι, τεντώνομαι, τζιτώνομαι (ἴσως παρὰ τὸ τιτώνομαι, τιτόομαι, τιταίνομαι), *τινάζομαι, τραβιοῦμαι, τρελλαίνομαι, τρίβομαι, τυλίγομαι, ὑαλίζομαι, *ὑπανδρεύεται καὶ *νυμφεύεται, ὑπογράφομαι, ὑποτάσσομαι, ὑπο]χρεώνομαι, φακιολίζομαι, φανερώνομαι, *φαντάζομαι (τὸ δ' ἐνεργ. φαντάζω = διαλάμπω, διαπρέπω), φαρμακῶν(εύ)ομαι, φέρνομαι, φιλάνομαι καὶ φθειάνομαι, *φορτώνομαι (= 1) φορτώνω ἑμαυτῷ τι, αἶρομαι φορτίον τι, 2) φορτώνω ἑμαυτὸν τινι, γίνομαι φορτίον τινί), φ(υ)κλασιδώνεται, χαμηλώνομαι, χανδακώνομαι (ὡς ὅταν λέγωμεν, « πῆγα καὶ χανδακώθηκα μόνος μου »), χύνομαι (= ὄρω), χώνομαι, *χωρίζομαι (= 1) χωρίζω ἑμαυτὸν τινος· 2) χωρίζω ἑμαυτοῦ τινος, οἶον τὴν γυναῖκα), ψειρίζομαι, *ψεύδομαι, ψυλλίζομαι, ὠφελοῦμαι. κτλ.

2) Ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, ἀλληλοπαθῆ δύνανται νὰ γείνωσιν ἐκ πάντων τῶν ἀλληλοπάθειαν ἐπιδεικτικῶν ῥημάτων, ἀρκούμεθα εἰς ὀλίγα παραδείγματα καὶ ταῦτα ἐκθέτομεν κατὰ τὸ γ' πληθ. πρόσωπον, διότι ἡ ἀλληλοπάθεια συμβαίνει μεταξὺ πλειόνων προσώπων.

ἀγαπιοῦνται (ἀγαπῶσιν ἀλλήλους), ἀγκυλλάζονται, ἀνταμώνονται, ἀνταποκρίνονται, ἀπο]χαιρετιοῦνται, ἄχροῦνται (= ἄχροῦσι, τύπτουσιν ἀλλήλους), (συμ)βοηθοῦνται, γνέφονται, (ἀνα)γνωρίζονται, γρο(ν)θοκοπιοῦνται, δαγκάνονται, δέρνονται, διαφέρονται, ἐνώνονται, ἐξηγήθησαν, ἐρωτιοῦνται, ζευγαρώνονται, ζη(ου)λεύονται, ζηλο]φθονοῦνται, ζυγίζονται, θωροῦνται (μάτια 'ποῦ δὲν θωροῦνται, γλήγορα λησμονοῦνται), (ἰ)σιάζονται (= συμβιβάζονται), καλημερίζονται, καλησπερίζονται, κατα]ξεσχίζονται, κατὰ]πληγώνονται, κατηγοριοῦνται, κρατιοῦνται,

κουντλοῦνται, κρισολογοῦνται, κτυπλοῦνται, λαβώνονται, λογαριάζονται, λογοφέρνονται, μαδλοῦνται, μαχαιρώνονται, μετριοῦνται (μετροῦσιν ἀμοιβαίως τὰς ἰδίας δυνάμεις ἐν τινι ἀγῶνι), μοιράζονται (= μοιράζουσί τι ἀλλήλοις), ἔκκαθαρίζονται (ἐκκαθαίρουσι τοὺς πρὸς ἀλλήλους λογισμοὺς κ.τ.τ.) ξε]κολνοῦνται, (δ)μιλλοῦνται, παραπονοῦνται, πειράζονται, πελεκιοῦνται, πλάνονται (= εἰς χεῖρας [συν]έρχονται), σαπουνίζονται (μεταφ. = ἐξελέγχουσι, λοιδοροῦσιν ἀλλήλους), συγγενεύονται, τζουγκρίζονται (ἐκ τοῦ συγκρίνονται ἢ συγκρούονται), συγχύζονται, συγχωρνοῦνται, συμβουλευονται, συνορθεύονται, συσφίγγονται, τρώγονται (μεταφ.), τζυμπλοῦνται, (ὕ)θρίζονται, φιλεύονται, φιλοῦνται, φιλιώνονται, φοβερίζονται, ψυχραίνονται κτλ.

3) *Τὰ διάμεσα* διαιροῦνται καὶ ἐν τῇ νεωτέρᾳ, ὡσπερ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ, εἰς δύο τάξεις· α) εἰς τὰ περιέχοντα τὴν καθόλου ἔννοιαν «φροντίζω τῶν ἑμαυτοῦ ἢ τῶν πρὸς ἑμαυτὸν δι' ἐτέρου προσώπου», β) εἰς τὰ σημαίνοντα ἐν γένει «παρέχω ἑμαυτὸν, ἀνέχομαι παθεῖν τι.»

α.) ἀγιάζομαι (= ἀγιασμοῦ ῥαντίζω ἑμαυτὸν διὰ τοῦ ἱερέως), ἀρραβωνί(α)ζομαι, ἀσφαλίζομαι (= ἀσφαλίζω ἑμαυτὸν ἢ τὰ ἑμαυτοῦ παρὰ τῷ ἀσφαλιστῇ), βαπτίζομαι (ἐπὶ ἐνήλικος λεγόμενον), βεβαιώνομαι (= βεβαιώνω ἑμαυτὸν παρὰ τοῦ εἰδότης πληροφορίας λαμβάνων), δανείζομαι, δουλεύομαι, εὐλογοῦμαι (ὑπὸ τῶν νεονύμφων λεγόμενον), ἐξομολογοῦμαι, ζυγί(α)ζομαι (= ζυγίζω ἑμαυτὸν διὰ τοῦ ζυγιστοῦ), (ἐ)μβολιάζομαι (ὑπὸ ἐνήλικος λεγόμεν.), κουρεύομαι, κρισολογοῦμαι καὶ κρίνομαι καὶ δικάζομαι (διὰ τοῦ δικαστοῦ καὶ κριτοῦ), λού(ζ)ομαι, μετροῦμαι, μυρώνομαι (διὰ τοῦ ἱερέως), λειτουργοῦμαι, ξυρίζομαι, πληρώνομαι (= μισθὸν φέρω, μισθοφορῶ, μισθαρνῶ), προμηθεύομαι (διὰ δευτέρου προσώπου), προξενεύεται καὶ προξενολογεῖται (ἢ ὠρχία γάμου κόρη), στεφανώνομαι (ἐπὶ νεονύμφων), ξύομαι, τρίβομαι, ἐνδύομαι, κτενίζομαι καὶ πάντα τὰ περὶ τὴν τοῦ σώματος θεραπείαν, λεγόμενα ὑπὸ τῶν μὴ δυναμένων αὐτοὶ νὰ τὰς ἐκτελῶσι παραλύτων καὶ τῶν μὴ θελόντων αὐτοὶ νὰ τὰς ἐκτελῶσι καὶ κατὰ τοῦτο τοῖς παραλύτοις συμπερομένων φιληθόνων. Τοιοῦτον καὶ τὸ αὐτὸ τὸ γένος τῶν ὑπηρεσιῶν σημαῖνον ὑπηρετεύομαι κτλ.

β.) ἀδικλοῦμαι, ἀπατώμαι, ἀτιμάζομαι, ἀγοράζομαι (= ἀνέχομαι ἀδικεῖσθαι, ἀπατᾶσθαι, ἀτιμάζεσθαι, ἀγοράζεσθαι), γελλοῦμαι, δολώνομαι, εὐρίσκομαι (= παρέχω ἑμαυτὸν εὐρεῖν)· δὲν ἀκούεται, δὲν λαλιέται, δὲν ὀμιλιέται, δὲν πλησιάζεται, δὲν φχίνεται κ.τ.δμ. = δὲν ἀφίνεται νὰ τὸν ἀκούσῃ τις, δὲν ὑποφέρει νὰ τὸν ὀμιλήσῃ τις κτλ. Ἀνάλογα τούτοις καὶ τὰ δὲν τρώγεται, δὲν πίνεται, κυριολεκτικῶς τε

καὶ τροπικῶς. Ὁμοίως δὲν ζυμώνεται, δὲν κλώθεται, δὲν γυρίζεται, δὲν πιάνεται, δὲν σιάνεται, δὲν τραβιέται κτλ. καταπέιθομαι, παρακινούμαι, παραλογιάζομαι κτλ.

Καθ' ὅλου δ' ἐπισημειωτέον, ὅτι καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ καὶ ἐν τῇ νεωτέρᾳ τὰ διάμεσα εἶνε τὸ ὀλιγαριθμότερον εἶδος τῶν μέσων ῥημάτων, τῆς δι' αὐτῶν ἐκφερομένης ἔννοιᾳς ἐν πολλοῖς διὰ τῶν ἀπλῶν ἐνεργητικῶν ἐκφραζομένης καὶ ἐν ταύτῃ καὶ ἐν ἐκείνῃ. Οἷα π. χ. τὰ Ἰλ. Α, 308 νῆα Ἰοὴν ἀλαδὲ προέρυσσεν (δ Ἀγαμέμνων, κλεύσας δηλ.). Ἡρόδ. Β'. 124 ἀντίους δὲ τῶν προφυλαίων ἔστησεν ἀνδριάντας (δ Φαμφίνιτος, ὅχι αὐτός, ἀλλὰ διὰ τῶν τεχνιτῶν). Θουκ. Α. 132 τὸ ἐλεγείον ἐξεκόλαψαν . . . . καὶ ἐπέγραψαν τὰς πόλεις (οἱ Λακεδαιμόνιοι, ὅχι αὐτοὶ, ἀλλὰ διὰ τοῦ λιθοξόου). Ξεν. Ἑλλην. Β'. 1, 7 καὶ ταύτας τε τὰς νῆας ἐπεσκεύαζε καὶ ἄλλας ἐναυπηγεῖτο (δ Λύσανδρος διὰ ναυπηγῶν). Ἀναβ. Α. 4, 10 Κύρος τὸν παράδεισον ἐξέκοιφεν κτλ. Οὕτω καὶ ἡ νεωτέρα λέγει: κόφτω φόρεμα. κτίζω ἕνα ὄσπιτι. κάμνω ἢ φθελάνω ὑποδήματα. σκάφτω τ' ἀμπέλι μου. κεντρώνω ταῖς ἐλπίαις μου. κράζω τὸν ἰατρὸν κτλ. ἐπὶ περιπτώσεων, ὅτε ἄλλοι ἐκτελοῦσι τὰ ἔργα ταῦτα δι' ἐπιμελείας καὶ φροντίδος καὶ παραγγελίας τοῦ κυρίου. πρὸβλ. περὶ τούτων καὶ Ἀσωπ. Β'. περίοδον κεφ. ΙΓ'.

Τὰ πρόσωπα καὶ οἱ ἀριθμοί.

Τὰ πρόσωπα καὶ τὸν ἐκάστοτε ἀριθμὸν τῶν ἐρμηνεύουσιν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, καθὼς καὶ ἐν ταῖς ἀρχαιοτέραις ἀδελφαῖς, αὐταὶ αἱ προσωπικαὶ καταλήξεις· καὶ ποτὲ δὲν κατήντησεν ἡ ἑλληνικὴ εἰς τὴν ἀνάγκην, εἰς ἣν αἱ νεορωμανικαὶ γλώσσαι καὶ αὐτὴ ἡ γερμανικὴ, τὴν ἐκ τῆς ἀποτριβῆς τῶν προσωπικῶν καταλήξεων προελθοῦσαν ἀσάφειαν καὶ σύγχυσιν νὰ θεραπεύῃ δι' ἀπολελυμένων προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν εἰς αὐτὰ τὰ ῥήματα προτασσομένων ἢ ἐπιτασσομένων. πρὸβλ. τὰ προεκτεθέντα παραδείγματα.

Οὕτω λοιπὸν περὶ μὲν τὰς προσωπικὰς καταλήξεις δὲν συνέβη τις οὐσιώδης μεταβολή, οἷα ἐν ταῖς ῥωμανικαῖς καὶ τῇ νεωτέρᾳ γερμανικῇ· σπουδαιοτέρα δ' εἶνε ἡ περὶ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν τ' ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων συμβᾶσα, ἢ κατάρρησις τοῦ δυϊκοῦ ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἑλληνικῇ. Περὶ τῆς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ χρήσεως τοῦ δυϊκοῦ ἠθέλησάν τινες τῶν παλαιῶν γραμματικῶν νὰ φιλοσοφήσουν. Καὶ ὁ μὲν Ἡρωδιανὸς (ἐν Κήποις Ἀδωνίδος Α. ed. σλ. 582) λέγει τάδε: « Διὰ τί τὰ δυϊκὰ ἐκ τῶν πλη-

Θυντικῶν κανονίζονται ὕστερα (*) ὄντα; ἐπειδὴ τὰ δυϊκὰ ὕστερογενῆ ἐγένοντο, καὶ οὔτε παρὰ πάσαις ταῖς διαλέκτοις εὐρίσκονται· παρὰ γὰρ τοῖς Αἰολεῦσιν οὐχ εὐρίσκονται, οὔτε ἡ κοινὴ διάλεκτος κέχρηται αὐτοῖς καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ πληθυντικῶν κανονίζονται τὰ δυϊκὰ. » ὁ δὲ Χοιροβοσκὸς (ἐν τοῖς Βεγκέρου Ἀνεκδότ. σλ. 1184) « ὅτι ὕστερογενῆ εἰσι τὰ δυϊκὰ, δῆλον ἀφ' ὧν οὐ πᾶσαι αἱ διαλέκτοι ἔχουσι δυϊκὰ· ὅθεν οὐδὲ οἱ Ῥωμαῖοι ἄποικοι ὄντες τῶν Αἰολέων κέχρηται τῷ δυϊκῷ ἀριθμῷ. » Ἄλλ' ὅτι ὁ δυϊκὸς δὲν εἶνε ὕστερογενῆς τοῦ πληθυντικοῦ, ὡς ἐνόμιζαν οἱ παλαιοὶ γραμματικοὶ καὶ μετ' αὐτοὺς πολλοὶ τῶν νεωτέρων, ἀφορμὴν λαβόντες πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐκ τῶν καταλήξεων ἑκατέρου, τῶν τοῦ δυϊκοῦ φαινομένων ὅτι διὰ τινος ἀκρωτηριασμοῦ προήλθαν ἐκ τῶν τοῦ πληθυντικοῦ (ἄνδρες — ἄνδρε, πατέρες — πατέρε. πόδες — πόδε. μούσαι — μούσα. λόγοι — λόγω. κτλ.), ἀλλὰ μᾶλλον σύγγονος αὐτῷ, ἥτε φύσις αὐτὴ μᾶς δείχνει, εἰς δύο σχεδὸν ἴσα μέρη διαίρεσασα τὸ σῶμά μας καὶ τὰ πλεῖστα μέλη ζυγωτὰ πλάσασα, οἷον δύο ὀφθαλμούς, δύο ὦτα, δύο ῥόθωνας, δύο σιαγόνας, δύο χεῖρας, δύο πόδας κτλ. ἅτινα πάντα ἀνὰ δύο ἰσχυρῶς προσβάλλοντα τὰς αἰσθήσεις τῶν πρώτων ἀνθρώπων ἔπρεπε νὰ παράξωσιν ἀναλόγους τύπους ἐν τῇ γλώσσῃ, ὡς ὄσσε, ὦτοι, γνάθου, τῷ χεῖρε, τῷ πόδε κτλ. Καὶ τῷ ὄντι αἱ ἀρχαιότεραι τῶν ἀρίων γλωσσῶν, ἵνα παραλείψωμεν τὰς ἄλλας, οἶαι ἡ σακχαρῖτη, ἡ ζένδη (μᾶλλον κατὰ τὰ ὀνόματα), ἡ λιττανῖκη καὶ ἡ γοθθικὴ (κυρίως κατὰ τὰ ῥήματα), εἶχαν ἰδίους τύπους τοῦ δυϊκοῦ, αἱ δὲ μᾶλλον ἢ ἦττον νεώτεροι ἢ ὀλίγοι μόνον τύποι τοῦ διεφύλαξεν, καθὼς ἡ λατινικὴ καὶ ἡ παλιὰ μόνον ἐν λέξεσι δύο καὶ ἄμφω (duo, ambo) σημαίνουσαι, ἢ οὐδόλω, τὸν μεταχειρίζονται ὡς αἱ νεώτεροι γερμανικαὶ καὶ ἡ πρακρίτη καὶ ἄλλαι. τῶν δὲ σημιτικῶν ἐν τῇ ἀραβικῇ (τῇ τε λογίᾳ καὶ τῇ καθομιλουμένῃ) πληρεςάτη εἶνε ἡ χρῆσις του. Ἄλλος δ' ὁ λόγος ἀν' αἱ τοῦ δυϊκοῦ καταλήξεις πολλαχοῦ ὁμοιάζουσι μὲ τὰς τοῦ πληθυντικοῦ, εἴτ' ἐξ ἀρχῆς τοιαῦται πλασθεῖσαι, εἴθ' ὕστερον διὰ ποικίλων μεταβολῶν συνεξομοιωθεῖσαι. Καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ λοιπὸν ἀνέκαθεν δι' ἰδίων τύπων ὁ δυϊκὸς διακρινόμενος τῶν λοιπῶν ἀριθμῶν ὕστερον ἔθεν μὲν προβαϊνούσης τῆς ἐκπνευματώσεως τῆς γλώσσης, ἔθεν δ' ἀποτριβομένων τῶν τύπων, ἤρχισε νὰ καταργῆται κατ' ὀλίγον. ἤρχισε δ' ἡ μεταβολὴ αὕτη, ὡς φαίνεται, περὶ αὐτὸν ἔτι τὸν χωρισμὸν τῆς λατινικῆς ἀπὸ τὴν ἑλληνικῆν· καὶ ταχύτερον μὲν ἐξενίκησεν ἐν ἐκείνῃ, βραδύτερον δ' ἐν ταύτῃ, ἕως οὗ ἐν τῇ νεωτέρᾳ οὐδὲν ἔχνος ἐσώθη,

(*) Π ρ ὁ τ ε ρ α γραπιέον νομίζω, δηλ. τῷ ποσῷ ἢ τῇ πληθῶι.

ἐκτὸς τῶν ῥηματικῶν ἐκείνων τύπων, οἵτινες μᾶλλον μὲ τοὺς δυϊκοὺς τῆς ἀρχαίας ὁμοιάζοντες, ὁμῶς πληθυντικῶς ἐκλαμβάνονται (ἴδε ἀνωτ.). Φαίνεται δ' ὅτι ἡ τοῦ δυϊκοῦ κατάργησις ἤρχισεν ἐκ τῆς αἰολικῆς διαλέκτου, ἧς τὰ σωζόμενα μνημεῖα οὐδὲν ἔχνος αὐτοῦ δείκνουςιν, εἰ μὴ ὅτι τὸ ὁμηρικ. (ἰλ. I, 5) ἄητον πρὸς τὸ ποιήτον παραβαλλόμενον οὐκ ὀρθῶς βεβαίως αἰολικὸν ἀποκαλεῖται ἐν τῷ M. Ἐτ. 23, 12 (πρβλ. Ahr. dial. aol. p. 109). Οὐδ' ἐν τῇ δωρικῇ πολὺ εὐρεῖα ἦτον ἡ χρῆσις του, ὅσον ἐκ τῶν ἀσφαλῶν μαρτυρίων συμπεραῖναι. Τοιαῦτα δ' εἶνε ὁ συνήθης τοῖς Λάκωσιν ὄρκος: καὶ τῷ σιῶ (Ἀριστοφ. Λυσιστρ. 81, 174. Ξενοφ. ἑλλ. Δ'. 4, 10), ποδοῖν (Λυσιστρ. 1310. 1318). τὰ ἄμφω καὶ ἄμφοῖν οὐδὲν ἦττον καὶ πληθυντικῶ συντασσόμενα π. χ. Θουκ. Ἐ. 79 ἄμφοῖν ταῖς πόλειςσιν, πρὸς ὃ παράθεσ καὶ τὸ τῆς κρητικῆς ἐπιγρ. (C. I. 2556) ἄμφοτέραις ταῖς πόλεσι. Τὸ δὲ δύο πληθυντικῶς καὶ κλίνεται καὶ συντάσσεται, ὡς ἐν τοῖς: δύο ἀπέχοντας (Ἡρακλεωτ. πιν. Α'. 29. 34. 34), πόδες δύο (αὐτ. Β'. 55. 56), δυῶν τριγύων (Β'. 24), δυῶν χοιρίκων (Β'. 36) κτλ. στεφάνοις δυοῖ (ἐν Ῥόδ. ἐπιγρ. C. I. 2525. b), σκόροδα δύο καὶ γαθυλλίδες δύο (Ἐπιχαρμ. Ἀποσπ. 89), ἡμίρας δύο (αὐτ. 91. b). Ὡσαύτως καὶ παρ' Ἀρχιμήδει ἐν τῷ Ψαμμίτη σλ. 324. πρβλ. Ἡσυχ. δύων, δύο. Δωριεῖς. ἀλλὰ καὶ ἀκλίτως φέρεται, ὡσπερ καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, π. χ. ἐν τῇ Κερκυραϊκῇ ἐπιγρ. (C. I. 1845) δύο δραχμῶν. Παρὰ τῷ Ἀρχιμήδει πολλάκις ἀφορμὴν ἔχοντι νὰ μεταχειρίζηται τὸν δυϊκὸν φέρεται μόνον τὸ ἐπιπέδοι (περὶ ἀμβλυγῶν. κωνοειδέων σλ. 290) καὶ αὐτὸ ἐκ πέντε χειρογράφων καὶ τῆς ἐν Βασιλείᾳ ἐκδόσεως εἰς ἐπιπέδοις διορθούμενον. ὁ Ἀριστοφάνης, ὃς συνήθως τὸν δυϊκὸν τῷ σκέλει μεταχειρίζεται, Ἀθηναῖον περὶ τῶν μακρῶν τειχῶν τῶν Μεγαρέων λαλοῦντα εἰσάγων (Λυσιστρ. 1170) λέγει τὰ Μεγαρικά σκέλη (πρὸς ὃ παρβλ. τὴν Λυσιστράτης αὐτῆς ῥῆσιν: εἴατε. μηδὲν διαφέρου περὶ σκελοῖν) καὶ αὐτόθι (1259) ἐν δωρικῷ ἄσματι ὁμοίως τὸ πληθυντικ. καττῶν σκελῶν μεταχειρίζεται. οὐδὲ ῥημάτων δωρικῶν κατὰ δυϊκὸν πλείοτερα παραδείγματα ἔχομεν, βέβαιον μὲν τὸ δελφικόν (C. I. 25) ἐποησάταν, τὸ δ' ἐν Ἀχαρν. Ἀριστοφάνους ε. 733 ἀκούετον διὰ τε τὸ μέτρον καὶ διότι ὁ ἐκεῖ Μεγαρεὺς πάντοτε πληθυντικῶς ὁμιλεῖ πρὸς τὰς δύο θυγατέρας του, π. χ. ὦ πονηρὰ κώρι' ἀθλίου πατρός, ἄμβατε ποττᾶν μάδδαν, αἱ χ' εὔρητέ πα (πρβλ. 733—4 καὶ 739—49) εἰς ἀκούετε διωρθῶντο ὑπὸ Hermann. Ὁμοίως καὶ τὰ παρ' Ἀρχιμήδει (περὶ ἐλίκων σλ. 232) ποτιπιπέτων καὶ ἐκπιπέτων, διότι καὶ ἐν πολλαῖς ἄλλαις ὁμοίαις εὐκαιρίαις μεταχειρίζεται τὸν πληθυντικόν. (πρβλ. Ahr. dial.

Dor. p. 223. 298). Οὐδ' ἐν ἄλλαις δωρικαῖς πηγαῖς τοῦ *δυϊκοῦ* παραδείγματα εὐρίσκομεν· οὕτω π. χ. ὁ *Ἐπίχαρμος* (Ἀποσπ. 114. Ahr) μεταχειρίζεται τὸν πληθυντικὸν ὅπου ἤρμοζε μᾶλλον ὁ *δυϊκὸς* « τὰ πρὸ τοῦ *δύ' ἄνδρες ἔλεγον*, εἰς ἐγὼν ἀποχρέω. » πρβλ. 94. καὶ *Σώφρονος* Ἀποσπ. 26. Ἄλλ' οὐδ' ἐν τῇ *νεωτέρᾳ ἰωνικῇ* ἦτο συχνὴ ἢ τοῦ *δυϊκοῦ* χρήσις· διότι ἐν ὄλῳ τῷ συγγράμματι τοῦ *Ἡροδότου* π. χ. μόνον ἐν παραδείγμα αὐτοῦ φέρεται, τὸ *Α. 11, 3 δυοῖν ὁδοῖν παρεουσέων*, ὅπερ διὰ ταύτην τὴν σπάνιν ὑπὸ *Ahrens* (ἐν *φιλολόγῳ* τοῦ *Schneidewin* VI, σλ. 19) εἰς πληθ. *δυῶν ὁδῶν* διωρθώοντο. Ὑπολείπονται ἄρα ὁ *Ὀμηρος* μετὰ τῶν *μιμητῶν* καὶ οἱ *ἀττικοί*, παρ' οἷς πυκνοτέρη ἢ τοῦ *δυϊκοῦ* χρῆσις· ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτοῖς δὲν εἶνε πολὺ διωρισμένη καὶ ἀκριβής, διότι ποτὲ μὲν τὰ αὐτὰ ἐναλλάξ *δυϊκῶς* καὶ πληθ. φέρονται· π. χ. *Ἰλ. Α, 321 τῶ (Ταλθυβ. καὶ Εὐρυβ.) οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηνῶ θεράποντε. 322 ἔρχεσθον. 327 τῶ δ' ἀέκορτε βάτην. 334—2. Τῶ μὲν ταρβήσαντε — — στήτην, οὐδέ τι μιν προσεφώνεον οὐδ' ἐρέοντο. 334—5. χαίρετε κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν, ἄσσον ἔ' οὔτι μοι ὕμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' ἄγαμέμνων. 338 καὶ σφωῖν δὸς ἄγειν, τῶ δ' αὐτῶ μάρτυροι ἔστων κτλ. 2, 436 καὶ Σ, 163 ἀμφ' Αἴαντε δύω καὶ οὐκ ἐδύνατο δύο Αἴαντε κορυστά.* Τούτοις ὁμοιότατα καὶ τὰ *Ἡσιόδεια* Ἀσπ. 326 καὶ σφεας (*Ἡρακλ. καὶ Ἰόλ.*) *θαρσύνουσ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. πρβλ. 328 ὕμμι αὐτ. 350—1 τί νυ νῶϊν (Ἡρακλ. καὶ Κύνῳ) ἐπίσχετον. — — ἀνδράσιν, οἷτε πόνου καὶ διζύου ἰδρυές εἶμεν. πρβλ. αὐτ. 412. 435. 390 ὄσσε, 425. 430 ὄσσοις. Ξενοφ. Κ. Η. Δ'. 3, 21 ὁ μὲν γὰρ (ἵπποκένταυρος) δυοῖν ὀφθαλμοῖν προσωρᾶτο καὶ δυοῖν ὠτοῖν ἤκουεν· καὶ αὐτόθι « πολλὰ γὰρ φασὶ καὶ ἵππον ἀνθρώποις τοῖς ὀφθαλμοῖς προορῶντα δηλοῦν, πολλὰ δὲ τοῖς ὠσὶ προακούοντα σημαίνειν. » ἄλλοτε δὲ αὐτὸς ὁ *δυϊκὸς* προφανῶς ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ τίθεται, μάλιστα ἐπὶ μετοχῶν π. χ. ἐν τοῖς πολλὰ πράγματα τοῖς ἐρμηνευταῖς παρασχοῦσιν ὁμηρικοῖς χωρίοις: *Ἰλ. Α, 567 ἄσσον ἰόνθ' (οἱ θεοὶ δηλ.), Δ, 453 χεῖμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες — — συμβάλλετον κτλ. Ε, 487 ἀψῖσι λίνου ἀλόρτε (Ἐκτωρ καὶ Τρώες). Θ, 74 (ὑποβολιμαῖον):**

αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
ἐξέσθην, Τρώων δὲ πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄεθθεν.

Πρβλ. τὰ *Ο, 105 ἄσσον ἰόντες (οἱ θεοὶ πάλιν). Ὀδ. Θ, 48. Ἐπειτα παρὰ τοῖς ὑστερον, ὡς Ὀμηρ. Ἰμν. εἰς Ἀπόλλωνα 456 (278):*

τίφθ' οὕτως ἦσθον τετιηότες, οὐδ' ἐπὶ γαίαν

ἐκβῆτ' οὐδὲ καθ' ὄπλα μελαίνης νηὸς ἔθεσθε;
αὐτ. 486—7 (308):

ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πείθεσθε τάχιστα·
ἰστία μὲν ποῶτον κάθετον λύσαντε βοείας.

Ἄρατου *Φαινομ.* 968. 1023 *κόρακες κρώξαντε· βοῶντε κολοιοί.* Ὀπιαν. *Κυνηγ. Α'. 72 θηρητῆρε λύκουσ ὄλεσαν.* αὐτ. 850 *μησάσθην πυκνοῖσι νοήμασιν ἐξευτῆρες κ. ἀλλ. Τοιαῦτα φαίνονται καὶ τὰ Πινδ. Ὀλυμπ. Β'. 86 μαθόντες δὲ λάβροι παγγλωσσίᾳ — ἀκραντα γαρύετον, καὶ τὸ Αἰσχ. Εὐμεν. 253 ὄρα, ὄρα μάλ' αὖ, λεύσσετον πάντα (ἐνθα ὁ χορὸς τῶν Εὐμενίδων πρὸς ἑαυτὸν λαλεῖ), ὅπερ ἀμφιβάλλω ἂν δικαίως ὁ *Hermann* εἰς λεῦσσε τε διώρθωσεν. Τελευταῖον παράδειγμα ἔστω τὸ *Πλάτωνος Θεαιτ* σλ. 152. ε καὶ περὶ τούτου πάντες ἐξῆς οἱ σοφοὶ πλὴν *Παρμενίδου* *ξυμφέρεσθον*, *Πρωταγόρας* τε καὶ *Ἡράκλειτος* καὶ *Ἐμπεδοκλῆς* καὶ τῶν ποιητῶν οἱ ἄκροι τῆς ποιήσεως ἑκατέρας κτλ. ἐνθα ὁ *Bekker* τὸ *ξυμφέρεσθον* (ὄριστ.) εἰς τὸ προστακτ. *ξυμφερέσθων* διώρθωσεν. Ἐκτὸς ταύτης τῆς ἐναλλαγῆς τοῦ *δυϊκοῦ* καὶ πληθυντικοῦ φαίνεται πιθανόν, ὅτι ἐν τῇ ἀττικῇ διαλέκτῳ ἦτον ἐν χρήσει ὁ *δυϊκὸς* κυρίως μόνον ὅπου ἦτο χρῆσις ἀκριβοῦς διακρίσεως καὶ ἀντιδιαστολῆς τῶν δύο ἐκ τῶν πολλῶν. Τοιοῦτον παράδειγμα πρὸς ἄλλοις πολλοῖς εἶνε τὸ *Πλάτωνος Ἐπιστολ. Ζ'. 333 d. 334 e.* « ὕστερον δὲ δὴ κατιῶν οἴκαδε Δίῳν ἀδελφῶ δύο προσλαμβάνει Ἀθήνηθεν, οὐκ ἐκ φιλοσοφίας γεγονότε φίλῳ, ἀλλ' ἐκ τῆς περιτροχούσης ἐταιρείας ταύτης τῆς τῶν πλείστων φίλων, ἣν ἐκ τοῦ ξενίζειν τε καὶ μουσῖν καὶ ἐποπτεύειν πραγματεύονται, καὶ δὴ καὶ τούτῳ τῷ ξυγκαταγαγόντε αὐτὸν φίλῳ ἐκ τούτων τε καὶ ἐκ τῆς περὶ τὴν κάθοδον ὑπηρεσίας ἐγενέσθην ἐταίρω· ἐλθόντες δὲ εἰς Σικελίαν, ἐπειδὴ Δίῳνα ἦσθοντο διαθεβλημένον εἰς τοὺς ἐλευθερωθέντας ὑπ' αὐτοῦ Σικελιώτας ὡς ἐπιβουλεύοντα γενέσθαι τύραννον, οὐ μόνον τὸν ἐταῖρον καὶ ξένον προὔδωσαν, ἀλλ' οἷον τοῦ φόνου αὐτόχειρες ἐγένοντο, ὅπλα ἔχοντες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῖ τοῖς φονεῦσι παρεστῶτες ἐπίκουροι. » κτλ. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἢ μὲν *αιολικῇ* πρωτίμως εἶχεν ἐγκαταλείψασα, ἢ δὲ *δωρικῇ* καὶ ἢ *νεωτέρᾳ ἰωνικῇ* σπανίως μετεχειρίζοντο τὸν *δυϊκόν*, ἐν δὲ τῇ ἀρχαιοτέρᾳ *ἰαδί* καὶ τῇ *ἀτθίδι* δὲν ἦτο *διηνεκῆς* καὶ *ἀκριβῆς* ἢ *χρησὶς* του, εὐκόλως ἐννοεῖται, ὅτι ἢ ἐξ ἀπασῶν ὕστερον ἐπὶ τῶν *Μακεδονικῶν* χρόνων (δ'. αἰῶνος π. Χ. λήγοντος) *συγκραθεῖσιν κοινῇ διάλεκτος* ἢ μᾶλλον *γλῶσσα* πάντων τῶν ἐλλήνων καὶ τῶν ἐλληνιζόντων, μάλιστα ἢ *δημιώδης*, δὲν ἐδύνατο νὰ τὸν μεταχειρίζεται. Δι' ὃ οὗτ' ἐν τῇ μεταφράσει τῶν *Ο'. (γ'. π. Χρ. αἰῶνι κ. ἐξ.)* οὗτ' ἐν τῇ *Κ. Διαθ.* εὐρίσκομεν ἴχνη του. Ἐκ*

των ἀπειρών ἐν τῇ Κ. Διαθ. παραδειγμάτων, ἔνθα κυρίως μὲν ὁ δυϊκὸς ἀπητεῖτο, ἐτέθη δ' ὁ πληθυντικὸς, ἔστωσαν τάδε, ἅπερ δύνανται εἰς τέσσαρας κατηγορίας νὰ ὑπαχθῶσι 1) τὸ φύσει δυϊκὸν ὄνομα δύο συντάσσεται πληθ. ὀνόμασι καὶ ῥήμασι π. χ. Ματθ. Δ'. 48 εἶδε δύο ἀδελφούς — — βάλлонτας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς καὶ λέγει αὐτοῖς: Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ· Πρβλ. αὐτόθι 24. ΙΗ'. 9 δύο ὀφθαλμούς· αὐτ. 8 δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας κς'. 37 δύο υἱούς· 61 προσελθόντες δύο ψευδομαρτυρεε εἶπον· Ἰωανν. Δ'. 40. 43. δύο ἡμέρας. Πραξ. τ. Ἀποστ. ΙΒ'. 6. 8. κτλ. 2) τὸ αὐτὸ δύο κλίνεται πληθυντικῶς π. χ. Πραξ. ΙΒ'. 6 δεδεμένος ἀλύσει δυοί. 3) ὀνόματα, δύο φύσει συνεζευγμένα ἀντικείμενα δηλοῦντα, πληθυντικῶς ἐκφέρονται, π. χ. Ἰωανν. ΙΘ'. 34. ἵνα καταγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη κτλ 4) δύο ἐνικὰ ὑποκείμενα ἢ ἐν ἐκ δύο συγκείμενον πληθυντικῶς φέρονται ἢ συντάσσονται. Πρβλ. ἐκτὸς τῶν προεκτεθειμένων Πραξ. Γ'. 1. Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον. Δ'. 49. ΙΒ'. 25. ΙΓ'. 46 κτλ. — Ἄν δὲ παρὰ τοῖς μετ' Ἀλέξανδρον κοινοῖς λεγομένοις συγγραφεῦσιν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀπαντᾷ κἀνὲν παράδειγμα τοῦ δυϊκοῦ, τοῦτο δὲν ἀποδείχνει ὅτι καὶ ἡ δημῶδης γλῶσσα τὸν μετεχειρίζετο· διότι αὕτη μὲν, ὡς τὰ τε προεκτεθειμένα τεκμήρια διαπιστώνουσι καὶ ὁ Ἡρωδιανὸς (γραμματικὸς τοῦ 6. μ. Χ. αἰῶνος) ἐν τῷ προειρημένῳ χωρίῳ ῥητῶς μαρτυρεῖ, δὲν τον μετεχειρίζετο, οἱ δὲ συγγραφεῖς ἐκεῖνοι μέχρι ἐσχάτων καὶ περ ὡς ἐπὶ κοινοῦ ἐδάφους τῆς τότε καθομιλουμένης βαίνοντες καὶ πολλάκις καὶ ἄκοντες ὑπὸ τοῦ ροῦ αὐτῆς παρασυρόμενοι, ὅμως παντοιοτρόπως ἐσπούδαζον ν' ἀνατρέχωσιν εἰς ἀρχαιοτέρους χρόνους καὶ τὴν τότε γλῶσσαν, μάλιστα τὴν ἀττικὴν νὰ μιμῶνται, ἕκαστος κατὰ τὴν ἰδίαν παιδείαν καὶ τὴν πρὸς μίμησιν ἐπιτηδειότητα κατορθῶνων τοῦτο. Τόσῳ δὲ μᾶλλον ἀνεπτύσσετο ὁ ἀττικισμὸς οὗτος, ὅσῳ περισσότερον ἠῦξανεν ὁ ζῆλος τῶν ἀττικιστῶν γραμματικῶν καὶ κριτικῶν τῶν τριῶν ἢ καὶ τεσσάρων μ. Χρ. αἰῶνων καὶ ἀδυσωπῆτως ἔδακνε τοὺς τάναντία πράττοντας καὶ κατὰ τὴν κοινὴν ἢ χυδαίαν ἢ καὶ βάρβαρον κατ' αὐτοὺς γράφοντας. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων οἱ τῶν δεσμῶν τοῦ ἀττικισμοῦ ἀπηλλαγμένοι καὶ φυσικώτερον γράφοντες πόσον ἐγγύτερον τῆς κοινῆς ἢ καθομιλουμένης ἔβαιναν, καίπερ οὐδ' αὐτοὶ τῆς τῶν ἀρχαίων μιμήσεως πάντῃ ν' ἀπέχῃσι δυνάμενοι, δεικνύει μεταξὺ ἄλλων ὁ πιθανώτατα περὶ τὰ μέσα τοῦ 6. μ. Χρ. αἰῶνος ζήσας Μουσαῖος, ὁ ποιητὴς τοῦ καθ' Ἡρώ καὶ Λέανδρον ἐπυλλίου, ὅστις ἐν ὄλῳ τούτῳ τῷ ἐκ 341 στίχων συγκειμένῳ ποιήματι πανταχοῦ περὶ τῶν δύο προσώ-

πων ἢ τῶν δύο πόλεων τοῦ δράματος λαλῶν, οὐδαμοῦ μεταχειρίζεται τὸν δυϊκὸν ἐκτὸς τοῦ στερεοτύπου ἀποβάντος ἀμφῶ (στιχ. 22), π. χ. 48 ἀμφοτέρης πολίεσσιν· 49 οὐνομα δ' αὐτῶν ἡμεροῖς τε Λέανδρος ἔην καὶ παρθένος Ἡρώ. 23 ἱκελοι ἀλλήλοισιν. 287—292: — — — ἀμφοτέροι δὲ

πολλάκι ἠρήσαντο κατελθέμεν εἰς δύσιν Ἡῶ·
ὡς οἱ μὲν φιλότητος ὑποκλέπτοντες ἀνάγκην
κρυπταδίῃ τέρποντο μετ' ἀλλήλων Κυθηρείῃ.
ἀλλ' ὀλίγον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, οὐδ' ἐπὶ δηρὸν
ἀλλήλων ἀπόνατο πολυπλάγκτων ὑμεναίων.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, περιττὴν νομίζω πᾶσαν περαιτέρω ἔρсуαν, πότε ἐξέλιπεν ὁ δυϊκὸς· διότι ἡ μὲν ἐκ τῆς καθομιλουμένης γλώσσης ἐκλειψίς του διὰ τῶν εἰρημένων ἀπεδείχθη πολὺ ἀρχαία, ἐν δὲ τῇ ἐπιτηδευμένη τῶν λογίων λέξει ἐμπορεῖ νὰ ὑπάρχη καὶ σήμερον. Ἀλλὰ τίς ἐρωτᾷ περὶ τούτου; Ἐν δὲ μόνον ἔτι ἐπισημειωτέον διὰ τοὺς πᾶσαν μεταβολὴν ἐν τῇ ἐλληνικῇ ἔξωθεν προσδεχομένους, ὅτι καὶ ἡ τοῦ δυϊκοῦ ἐκλειψίς προῆλθεν ἐξ αὐτῆς τῆς φυσικῆς πορείας τῆς γλώσσης καὶ ὄχι ἐξ ἀλλοτρίας ἐπιρροῆς.

Σημ. Ἡ μὲν τῶν Τζακωνικῶν τύπων π. χ. αἱ γυναῖξε = αἱ γυναῖκες, οἱ ποῦε = οἱ πόδες κ. τ. ὅμ. οἵτινες προσφέρουσιν εἰς τοὺς ἀρχαίους δυϊκοὺς, ἔρευνα ἀνήκει εἰς τὸ περὶ διαλέκτων τῆς σημερινῆς γλώσσης· περὶ δὲ τινων καθομιλουμένων ῥηματ. τύπων, οἵτινες τοῖς ἀρχαίοις δυϊκοῖς παρεμφερεῖς ὄντες πληθυντικῶς ἐκλαμβάνονται ἤδη ἀνωτέρω ἔγεινε λόγος.

ΧΡΟΝΟΙ.

Τὰς σχέσεις τῆς ῥηματικῆς ἐνεργείας πρὸς τὸν καθ' ὅλου χρόνον ἐκφράζει ἡ γλῶσσα διὰ ποικίλων ῥηματικῶν τύπων, οἵπερ χρόνοι ἀπλῶς ἢ ἀκριβέστερον χρόνοι γραμματικοὶ καλοῦνται. Ἄν ἡ γλῶσσα ἠκολούθει ταῖς κατηγορίας τῆς αὐστηρᾶς (φιλοσοφικῆς) λογικῆς, ἔπρεπε πάντοτε καὶ πανταχοῦ τριτοῦς τινος χρόνου νὰ ἔχη κατὰ τὰ τρία ὑπ' αὐτῆς διοριζόμενα τμήματα τοῦ καθ' ὅλου χρόνου. Ἀλλὰ πᾶσα γλῶσσα εἶνε, οὕτως εἶπεῖν, ἡ δημῶδης λογικὴ τοῦ λαλοῦντος αὐτὴν ἔθνους· καὶ ἐπειδὴ οὔτε πάντα τὰ ἔθνη ὁμοίως ἀντιλαμβάνονται οὐδὲ διανοοῦνται, οὐθ' ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος ἐν πῖσαις ταῖς ἡλικίαις τοῦ βίου του ἐπὶ τῆς αὐτῆς βαθμίδος τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως ἴσταται, διὰ ταῦτα οὔτε πᾶσαι αἱ (τελείας γραμματικῆς διαπλάσεως ἐπιδησιακῆ)

γλώσσαι τοὺς αὐτοὺς χρόνους (ὡς οὐδὲ τὰς αὐτὰς ἐγκλίσεις ἢ πτώσεις ἢ ἄλλους τύπους) ἔχουσιν, οὔτε ἡ αὐτὴ γλῶσσα πάντοτε τοὺς αὐτοὺς ἢ ἴσους, ἀλλὰ μεταβαλλομένης καὶ ἐπὶ τὸ χεῖρον ἢ βέλτιον μεταπιπτούσης τῆς διανοήσεως, συμμεταβάλλεται καὶ συνειδοποιεῖται καὶ ἡ γλῶσσα ἐπὶ θάτερον. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα κατ' ἀρχὰς διαπλάττουσα τοὺς χρόνους τῆς δύο τινά, ὡς φαίνεται, ἐσκόπει· πρῶτον νὰ διακρίνη τὴν παρελθοῦσαν ἐνέργειαν ἢ πράξιν ἀπὸ τῆς ἐνεστώσης, ὡς γράφω — ἔγραφον, ἔπειτα τὴν ἑκατέρας παράτασιν ἢ διάρκειαν καὶ ἄνυσιν ἢ συντέλειαν, ὡς ἐλάβανον — ἔλαβον, λαμβάνω — λάβω κ.τ.τ. Καὶ πρὸς μὲν τὴν διάκρισιν τοῦ παρελθόντος ἀπὸ τοῦ παρόντος μετεχειρίσθη τὴν αὐξήσιν (συλλαβικὴν τε καὶ χρονικὴν), ἔ-γραφον, ἤκουον κτλ., ἥτις συνεπέφερε τὴν μείωσιν τῆς καταλήξεως· διότι αἱ καταλήξεις τῶν ἱστορικῶν λεγομένων χρόνων εἶνε, ὡς γνωστόν, αἱ τῶν πρωτεύοντων ἢ ἐνεστωτικῶν ἀπημβλυμμένα· πρὸς δὲ τὴν τῆς παρατάσεως καὶ τῆς ἀνύσεως διάφορα ἄλλα φθογγικὰ μέσα· καὶ ἵνα μὲν παραστήσῃ τὸ ἀκαριαῖον τῆς ἐνεργείας ἐπλασε χρόνους ἐκ τῆς ἀπλουστερίας ῥημ. ρίζης, ὡς ἔ-λαβ-ον, λάβ-ω, λάβ-οιμοι, λάβ-ε κ. τ. ὅμ. ἵνα δὲ παραστήσῃ τὴν παράτασιν τῆς ἐνεργείας ποικίλως ἐπεξέτεινε τὸ ῥηματικὸν θέμα, ὡς λαμβάν-ω, λαμβάν-ω, στέλλ-ω, σπεῖρ-ω, βιβρώσκ-ω, διδάσκ-ω κ. τ. τ. ἐκ τῶν ἀπλουστερίων ριζῶν λαβ, λαθ, στελ, σπερ, θρο, δαχ. κ. τ. λ. καὶ αὕτη εἶνε ἡ διάκρισις ἢ μέχρι τέλους διατηρηθεῖσα ἐν μὲν τῇ ὀριστικῇ μεταξὺ τοῦ παρατατικού καὶ κατ' ἀρχὰς τοῦ β'. λεγομένου ἀορίστου, ἐλάνθανον, ἔλαθον· ἔφευγον, ἔφυγον· ἔλειπον, ἔλιπον, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσι μεταξὺ τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ ἀορίστου, ὡς λαμβάνω, λάθω· φεύγω, φύγω· λείποιμι, λίποιμι· λαμβάνειν, λαβεῖν κτλ. Ἡ δὲ νεωτέρη γλῶσσα τὴν ἐπεξέτεινε καὶ εἰς τοὺς μέλλοντας, οἷον θὰ λαμβάνω, θὰ λάβω· θὰ γράφω, θὰ γράψω· θὰ σηκώνωμαι, θὰ σηκωθῶ κτλ. Ὅπου δ' ἡ διὰ τῆς ἐπέκτασεως τῆς ρίζης διάκρισις δὲν ἦτον εὐκρινής, ὡς μεταξὺ τῶν παρατατικῶν ἐπνῆγον, ἔκρῆνον, ἐπ.ῶνον κ.τ.ὅμ. καὶ τῶν δι' αὐτὸ τοῦτο ἀχρήστων β'. ἀορ. ἐπνῆγον, ἔκρῆνον, ἐπ.ῶνον. κτλ., ἢ ὅπου ἡ ἐπέκτασις τῆς ρίζης διὰ λόγους εὐφωνικούς ἦτον ἀδύνατος, ὡς ἐν πᾶσι τοῖς ξήμασι τῆς ἀ. λεγομένης τάξεως, τοῖς ἐξ ἀπλῶν θεμάτων, οἷα τὰ : γράφω, λέγω, νέμω κτλ. καὶ ἐν τοῖς καθαρολήκτοις λεγομένοις, μάλιστα τοῖς εἰς ἄω, ἐώ, ὄω παραγώγοις καὶ ἄλλοις εἰς αζω, ιζω, ειζω, υζω, ωζω κ.τ.ὅμ., ἐνταῦθα ἀντὶ τῶν β'. συνέθεσε τοὺς ἀ. ἀορίστους, οἷοι ἔγραφα, ἔλεξα, ἔνειμα, ἔκρῆνα, ἔστειλα, ἐπ.ῶνα, ἐτίμησα, ἐποίησα, ἐδήλωσα, ἤρπασα (ἀρπάζω), ἐνόμισα, ἐδάνεισα κτλ. Λέγω δὲ συνέθεσε, διότι, ὡς κα-

τωτέρω θὰ ἴδωμεν, οἱ ἐνεργητικοὶ ἀ. ἀορίστοι καὶ οἱ (ἐκ τούτων γενόμενοι) μέσοι εἶνε σύνθετοι. ἵνα δὲ τελευταῖον παραστήσῃ τὴν ἤδη συντετελεσμένην καὶ ἐν τῷ ἀποτελέσματι παρακειμένην πράξιν, μετεχειρίσθη τὸν ἀναδιπλασιασμόν, ἦτοι μόνον, ἵνα ἐκφράσῃ τὴν σχέσιν ταύτην ὡς πρὸς τὸ παρόν, καὶ τοιοῦτοι χρόνοι εἶνε οἱ παρακειμένοι, ὡς γέ-γραφα, λέ-λοιπα, δέ-δωκα, γέ-θειμαι κτλ. ἢ μετὰ τῆς αὐξήσεως, ἵνα ἐρμηνεύσῃ τὴν αὐτὴν σχέσιν ὡς πρὸς τὸ παρελθόν, καὶ τοιοῦτοι χρόνοι οἱ ὑπερσυντελικοί, ὡς ἐ-γε-γράφειν, ἐ-λε-λοιπεῖν, ἐ-δε-δώκειν, ἐ-τε-θείμην κτλ. Τὰς αὐτὰς σχέσεις ἐφήρμοσεν ὕστερον καὶ εἰς τοὺς μέλλοντας, ἀφ' οὗ οὔτοι διεκρίθησαν καὶ ἰδίαν τάξιν κατέλαβαν, ὡς γράψω, γεγραφῶς ἔσομαι· γράψομαι, γεγράφομαι κ.τ. ὅμ. Ὅτι δ' οἱ μέλλοντες εἶνε ὕστεροι τῶν λοιπῶν χρόνων, τὸ μαρτυρεῖ καὶ ἡ ἐτυμολογικὴ σύστασις των συνθέτων ὄντων καὶ ἡ ἀντ' αὐτῶν χρήσις ἐτέρων τύπων μάλιστα κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους (δημηρικούς) χρόνους. Ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς χρήσεως ταύτης κατωτέρω θὰ γείνη λόγος· περὶ δὲ τῆς αὐξήσεως καὶ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ καὶ τῶν διαφορῶν τρόπων τῆς θεματικῆς ἐπέκτασεως τῶν ῥημάτων ἤδη ἀνωτέρω ἔγεινε. Τώρα δὲ λέγομεν, ὅτι ἡ ἑλλην. γλῶσσα ἐπὶ τῆς τελείας αὐτῆς ἀναπτύξεως τὰς τρεῖς εἰρημένας σχέσεις τῆς παρατάσεως, τοῦ ἀκαριαίου καὶ τῆς συντελείας εἰς τὰ τρία χρονικὰ τμήματα ἐφαρμόσασα διέπλασε τοὺς ἐξῆς χρόνους.

A) Ἐνεστώσ χρόνος

1)	καὶ	} ἐνέργεια παρατεινομένη	ὁ κυρίως	γράφω, λέγω, ἀκούω, αἰσθάνομαι
2)				
3)	— πράξις συντετελεσμένη — παρακειμένος· γέγραφα, ἀκήκοα. ἦσθημαι. λέλουμαι.			

B) Μέλλον χρόνος

1)	καὶ	} πράξις παρατεινομένη	ὁ κυρίως	γράψω, λέξω, ἀκούμι, αἰσθήσομαι
2)				
3)	— πράξις συντετελεσμένη — μετ' ὀλίγον μέλλον — γεγραφῶς ἔσομαι, γεγράφομαι.			

Γ) Παρωχημένος ἢ παρεληλυθώς

1) πρᾶξις παρατεινομένη — παρατατικός — ἔγραφον. ἠσθάνο-
μην. ἐλουόμην.

2) πρᾶξις ἀκαρ. ἢ πρόσκαιρος — ἀόριστος (ἀ. β΄.) — ἔγραψα. ἠ-
σθόμην. ἐλουσάμην.

3) πρᾶξις συντελής — ὑπερσυντελικός — ἐγεγράφειν — ἐλελού-
μην κτλ.

Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ ἐν μέρει μὲν ἀμυδρωθείσης διὰ τὴν μα-
κρὰν συνήθειαν τῆς δυνάμεως τῶν προεκτεθειμένων τύπων, ἐν μέρει δ΄
ἀπαμβλυνθείσης τῆς ἰκανότητος τῆς γλώσσης εἰς τὸ πλάσαι νέους μο-
νελεκτικούς τύπους, ἤρχισε νὰ μεταχειρίζηται περιφράσεις· κατ΄ ἀρχὰς
μὲν ἐναργέστερον καὶ ἐμφαντικώτερον, ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸ τοῦθ΄ ὅπερ
καὶ οἱ ἀπλούστεροι τύποι παριστώσας. π. χ. εἰμί γράφων (ἐνεστώς
παρατατικός), ἦν γράφων (παρατατικός ἐντονώτερος), ἔσομαι γράφων
(μέλλων παρατατικός). ἔχω γράψας ἢ γεγραφώς (παρακείμενος ἐναρ-
γέστερος), εἶχον γράψας ἢ γεγραφώς (ὑπερσυντ. ἐναργέστερος). Ἰσσε-
ρον δὲ καὶ ἄλλαι τινὲς διὰ τοῦ μέλλω — ἐμελλον, θέλω — ἠθελον
περιφράσεις διὰ τὸ συνώνυμον πρὸς τοὺς ἀπλουστέρους μέλλοντας ἔλα-
βαν καὶ τὴν δύναμιν ἐπ΄ ἐσχάτων δὲ καὶ τὸν τύπον τούτων ἐξ ὀλοκλή-
ρου, π. χ. μέλλω γράφειν ἢ γράψειν (= γράψω, ἐναρκτικός μέλλων,
εἰ δυνατόν εἰπεῖν), ἐμελλον γράφειν ἢ γράψειν (παρωχημένος μέλ-
λων). θέλω γράφειν (παρατατικός μέλλων τῆς νεωτέρας γλώσσης),
θέλω γράψην (= γράψαι· συντελικός μέλλων), θέλω ἔχει(ν) γραμ-
μένον (τετελεσμένος μέλλων = γεγραφώς ἔσομαι) κτλ. κτλ.

Καὶ οὕτω μὲν ἔχουσιν οἱ ὀριστικοὶ χρόνοι, οἱ δὲ τῶν ἄλλων ἐγκλί-
σεων δὲν παριστάνουσι τόσον τὰς χρονικὰς διαφορὰς, ὡς γράφοιμι —
γράψοιμι, ὅσον τὰς τρεῖς ἐκεῖνας σχέσεις τῆς ῥηματικῆς ἐνεργείας, οἷ-
ον γράφω, γράφοιμι, γράψε ἐπὶ παρατάσεως· γράψω, γράψαιμι, γρά-
ψον ἐπὶ τοῦ ἀκαριαίου· γεγράψω, γεγράφοιμι, γέγραψε (σπανιώτερον
εἰρημένον) ἐπὶ τῆς συντελείας.

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἤδη δῆλον, ὅτι οἱ ποικίλοι οὗτοι κατὰ διαφόρους
χρόνους διαπλασθέντες καὶ καθιερωθέντες χρόνοι τῆς ἑλληνικῆς εἶνε
τριττοὶ τινες κατὰ τὴν ἐτυμολογικὴν σύστασίν των. Α) ἀπ.λοῖ ἦτοι
συγκείμενοι μὲν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τοῦ ἐκάστοτε φθογγικῶς ποικίλως εἰδο-
ποιημένου ῥηματικοῦ θέματος καὶ τῶν προσωπικῶν καταλήξεων, ἀντω-
νυμικῶν, ὡς εἴρηται ( ) ριζῶν οὐσῶν, ἀλλ΄ ἐκ τῶν δύο τούτων
στοιχείων τελείαν ἐνότητα ἀποτελοῦντες. Β) σύνθετοι, συγκείμενοι ἐκ

τοῦ ἐκάστοτε κυρίου ῥηματικοῦ θέματος καὶ τινος ἐτέρου, ὅπερ διὰ
τοῦτο βοηθητικὸν ἢ συμπληρωματικὸν δύναται νὰ κληθῆ καὶ εἰς ὃ
προσαρτῶνται αἱ προσωπικαὶ καταλήξεις. Εἶνε δὲ τοιοῦτον βοηθητικὸν
ἐν τῇ ἑλληνικῇ βεβαιότατα μὲν τὸ εἶναι, κατὰ τινὰς δὲ καὶ τὸ θε, ἢ
ρίζα τοῦ ῥήματος τίθημι, καθὼς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω ἀκριβέστερον. Γ)
περιφραστικοί, ἐν οἷς τὰ στοιχεῖα ὡς τέλειαι καὶ ἀπ΄ ἀλλήλων κεχω-
ρισμέναι λέξεις παρίστανται, ὡς π. χ. τὸ γ΄. πληθ. πρόσωπ. τοῦ παθ.
παρακ. κ. ὑπερσυν. γεγραμμένοι εἰσί, γεγραμμένοι ἦσαν, ὃ ἐνεργ.
μετ΄ ὀλίγον μέλλων γεγραφώς ἔσομαι κ. ἄλλοι, ἐν ᾧ ἢ τῶν τοῦ Β΄.)
εἰδους σύνθεσις εἶνε τοσοῦτον ἀφανής, ὥστε δι΄ ὄξυδερκοῦς μόνον ἐξε-
τάσεως ὑπὸ τῆς τῶν συγγενῶν γλωσσῶν ἐρεύνης βοηθουμένης κατορ-
θοῦται ἢ ἀνάλυσις αὐτῶν· οὕτω π. χ. ὁ ἀ. λεγόμενος ἀόριστος ἔγραψα
σύγκειται ἐκ τοῦ ῥημ. θέματος ἐ-γραφ καὶ τοῦ (ἐ)σα τοῦ παρωχημέ-
νου τοῦ ῥημ. εἰμί κ. οὔ. καθ. — Τὰ πρὸς τὸν σχηματισμὸν τῶν περι-
φραστικῶν χρόνων βοηθητικὰ εἶνε πολλὰ καὶ ποικίλα ἐν τῇ ἑλληνικῇ·
καὶ πρῶτον μὲν καὶ γενικώτατον τὸ εἶναι, δεύτερον δὲ τὰ κατὰ τοῦτο
ὀπωσοῦν συνώνυμα αὐτῶ τυχράνειν, κυρεῖν (ποιητικώτερον), ὑπάρ-
χειν, γίγνεσθαι καὶ εἴτι ἄλλο ὅμοιον, τρίτον τὸ ἔχειν καὶ τέταρτον
τὸ μέλλειν καὶ τὸ θέλειν, τοῦτο μάλιστα ἐν τῇ νῦν καθομιλουμένῃ. —
Ἐν τῷ ἐπομένῳ διαγράμματι ὡς ἐν τύπῳ ἐκτίθενται καὶ τὰ τρία εἶδη:

Α) Ἀπλοῖ χρόνοι.

- 1) ὁ ἐνεργ. καὶ ὁ παθ. ἐνεστώς· γράφω, γράφομαι.
- 2) ὁ ἐνεργ. καὶ ὁ παθ. παρατατικός· ἔγραφον, ἐγραφόμην.
- 3) ὁ ἐνεργ. καὶ ὁ μέσος β΄. ἀόριστος· ἔλιπον, ἐλιπόμην.
- 4) οἱ δύο ἐνεργ. παρακείμενοι· γέγραφα, λέλοιπα.
- 5) ὁ παθητ. παρακείμενος· γέγραμμαι, πέπλεγμαι.
- 6) ὁ παθητ. ὑπερσυντελικός· ἐγεγράμμην, ἐπεπλέγμην.
- 7) ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν ἐγκλίσεων οἱ αὐτοὶ οὔτοι χρόνοι ἐκτὸς τῆς ὑ-
ποτακτικῆς καὶ τῆς εὐκτικῆς τοῦ παθ. παρακ. καὶ ὑπερσυντ., αἵτινες
συνήθως περιφράζονται· γεγραμμένος ὦ, γεγραμμένος εἶην κτλ.

Β) Σύνθετοι χρόνοι.

- 1) ὁ ἐνεργ. καὶ ὁ μέσος μέλλων· γράψω, γράψομαι.
- 2) ὁ ἐνεργ. καὶ ὁ μέσος ἀ. ἀόριστος· ἔγραψα, ἐγραψάμην.
- 3) ὁ ἐνεργ. ὑπερσυντελικός· ἤδεα (ἰλ. Ζ, 71), πεποίθεα (Ὀδ. Δ,

434. Ο, 186), *ετέθηπεα* (Ὁδ. Ζ, 166) κτλ. ἐκ τοῦ θέματος τοῦ παρ-
κειμένου ἤδ— πεποιθ— τεθηπ— καὶ τοῦ *εα* (Ἰλ. Δ, 321. Ε, 887.
Ὁδ. Ξ, 352. Ἡροδ. Β'. 19 κ. ἀλλ.) = τῷ *εσα* (Ἰλ. Δ, 438. Ζ, 244.
248. γ'. πληθ. *εσαν*), παρατατικοῦ τοῦ *εἰμί*.

4) Οἱ δύο παθητικοὶ ἀορίστοι: *ἐγράφθην*, *ἐγράφην*, ὑπ' ἄλλων ἐξ
ἄλλων στοιχείων σύνθετοι θεωρούμενοι.

5) Οἱ ἐκ τῶν ἀορίστων τούτων κατ' ἀναλογίαν τοῦ μέσου μέλλον-
τος παρηγμένοι παθητικοὶ μέλλοντες: *γραφθήσομαι*, *γραφήσομαι*.

6) Ἐκτὸς τῶν ὀλοκλήρως συνθέτων τούτων χρόνων ἐκ τοῦ εἰρημένου
βοηθητικοῦ (*ε*)σα σύνθετα εἶνε τὰ γ'. πληθ. πρόσωπα πολλῶν ἄλλων
χρόνων. Ἀλλὰ περὶ πάντων τούτων καθ' ἕκαστον θὰ λεχθῆ κατωτέρω
καὶ ἐν μέρει ἤδη ἀνωτέρω ἐλέχθη.

Γ) Περιφραστικοί.

1) Τὸ γ'. πληθ. πρόσωπον τοῦ παθητ. παρακ. καὶ ὑπερσυντ. γε-
γραμμένοι εἰσί, γεγραμμένοι ἦσαν καὶ ἡ ὑποτακτικὴ καὶ ἡ εὐκτικὴ
αὐτῶν γεγραμμένος ὦ, γεγραμμένος εἶην, ὁσάκις οἱ εὐφωνικοὶ κανό-
νες δὲν συγχωροῦσι τὴν μονολεξίαν.

2) Ὁ ἐνεργ. μετ' ὀλίγον μέλλων συνηθέστατα: γεγραφῶς ἔσομαι
καὶ ὁ παθ. ἢ μέσος, ὁσάκις οἱ ἐκ τῆς συνήθους γραμματικῆς γνωστοὶ
κανόνες δὲν συγχωροῦσι τὴν μονολεξίαν, *ἐφθαρμένος ἔσται*, *ἠγαπημέ-
ρος ἔσει*.

3) Οἱ διὰ τοῦ μέλλω καὶ τοῦ ἔμελλον (ἐνίοτε δὲ καὶ τοῦ ἀορίστου
ἐμέλλησα) καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος ἢ ἀορί-
στου τοῦ ἐκάστοτε προκειμένου ῥήματος περιφραζόμενοι δύο μελλοντι-
κοὶ χρόνοι, ὧν ὁ μὲν διακρίσεως χάριν ἐναρκτικὸς μέλλων καλεῖσθω
μέλλω γράφειν (ἢ γράψειν ἢ γράψαι), ὁ δὲ παρῳχημένος μέλλων ἔ-
μελλον γράφειν (ἢ γράψειν ἢ γράψαι).

4) Ἡ ἐν τῇ ἀρχαιοτέρᾳ γλώσσῃ, τῇ ἐν τοῖς σωζομένοις μνημείοις,
ὀλιγώτερον μὲν τῶν ἤδη ὑπὸ τὸ 3) εἰρημένων συνήθης, οὐχὶ δὲ λίαν
σπανία περίφρασις διὰ τοῦ ἐνεστώτος ἢ τοῦ μέλλοντος τοῦ ῥήματος
θέλειν (ἐνίοτε δὲ καὶ τοῦ βούλεσθαι) καὶ τοῦ ἀπαρεμφ. ἐνεστώτος ἢ
ἀορίστου τοῦ ἐκάστοτε προκειμένου ῥήματος, π. χ. θέλω (βούλομαι)
γράφειν ἢ γράψαι, θελήσω (βουλήσομαι) γράφειν ἢ γράψαι. Τούτων
τῶν τύπων ὁ μὲν διὰ τοῦ ἐνεστώτος θέλω (βούλομαι) ὀλίγον ἢ σχεδὸν
οὐδὲν διαφέρει τοῦ ἀπλοῦ μέλλοντος καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῇ νῦν δημοτι-
κῇ γλώσσῃ κατ' ὀλίγον παντελῶς τὸν τόπον του κατέλαβεν, ὁ δὲ διὰ

τοῦ μέλλοντος θελήσω (βουλήσομαι) μεταθέτει τρόπον τινὰ εἰς αὐτὸν
τὸν μέλλοντα χρόνον τὴν ἐναρκτὴν τῆς μελλοντικῆς πράξεως ἔτοι τὴν
δομὴν πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς καὶ διὰ τοῦτο δύναται μελλοντικὸς
μέλλων νὰ κληθῆ.

5) Οἱ ἐν τῇ νεωτέρᾳ γλώσσῃ διὰ τοῦ παρατατικοῦ ἤθελον (—α)
καὶ τοῦ ἀπαρεμφ. ἐνεστώτος ἢ ἀορίστου τοῦ ἐκάστοτε ῥήματος περι-
φραζόμενοι δυνατικοὶ λεγόμενοι χρόνοι: ἤθελα γράφει(ν) = ἔγραφον
ἂν, ἤθελα γράψῃ (= γράψαι) = ἔγραψα ἂν, ἤθελα ἔχει(ν) γραμμέ-
νον = ἔγεγράφειν ἂν ἢ ἔγραψ' ἂν.

6) Ἄπαντες σχεδὸν οἱ χρόνοι, οἱ τε ἀπλοῖ καὶ οἱ σύνθετοι, περιφρά-
ζονται διὰ τῆς μετοχῆς τοῦ ἐκάστοτε ῥήματος καὶ διὰ τοῦ ἀναλόγου
χρόνου ἐνὸς τῶν προμνησθέντων βοηθητικῶν, μάλιστα τοῦ εἶναι, τυγ-
χάνειν, γίγνεσθαι καὶ ἔχειν, π. χ. εἰμί γράφων, ἦν γράφων, ἐτύγ-
χανε γεγραφῶς, ἔχω γράψας, εἶχον γράψας, γεγραμμένος γενήσο-
μαι κτλ.

Εἰς τὰς περιφράσεις ταύτας κατήντησεν ἡ γλώσσα, ὡς ἤδη καὶ ἐμ-
προσθεν ἐρρέθη, ἐξ ἀνάγκης, ποῦ μὲν οὐ δυναμένη διὰ φθογγικὰ ἐμπό-
δια ἢ δι' ἐξασθένησιν τῆς πλαστικότητος αὐτῆς νὰ μορφώσῃ νέους με-
νολεκτικούς τύπους, ὡς π. χ. ἐπὶ τοῦ γ'. πληθ. τοῦ παθ. παρακ. καὶ ὑ-
περσ. καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνεργ. μετ' ὀλίγον μέλλοντος συνήθως, πολλάκις δὲ
καὶ ἐπὶ τοῦ μέσου, ποῦ δὲ τὴν ἐκ τῆς μακρᾶς χρήσεως ἀποτριβεῖσαν
καὶ ἀτονωτέραν ἀποβῆσαν δύναμιν τῶν μονολεκτικῶν χρόνων ἐμφαντι-
κώτερον καὶ ἐντονώτερον θέλουσα νὰ ἐκφράσῃ, ὡς ἐπὶ τῶν 3—6 τά-
ξεων. Ἄλλ' ὕστερον καὶ οἱ περιφραστικοὶ οὗτοι τύποι ἐν τῇ μακρᾷ
συνηθείᾳ τὴν ἰδιαιτέραν δύναμιν των ἀποβαλόντες καὶ διὰ τὸν εὐκο-
λώτερον σχηματισμὸν των ὑπὸ τῆς καθομιλουμένης προτιμώμενοι ἀπ-
έβησαν κατ' ὀλίγον ὅλως ἰσοδύναμοι τοῖς μονολεκτικοῖς καὶ ἐν μέρει
τοὺς ἐξώρισαν ἐκ τῆς γλώσσης. Οὕτω π. χ. αἱ περιφράσεις ἔχω γρά-
ψας, εἶχον γράψας, κατ' ἀρχὰς θεβαίως ἐναργέστερον τῶν γέγραφα,
ἔγεγράφειν πριστάνουσαι τὴν παρακειμενικὴν καὶ ὑπερσυντελικὴν
ἐννοιαν, κατ' ὀλίγον τελείως ἰσοδύναμοι τοῖς ἀπλοῖς τύποις ἀπέβη-
σαν καὶ ἐν τῇ νεωτέρᾳ γλώσσῃ τὸν τόπον αὐτῶν κατέλαβαν ὑπὸ τὴν
ὀλίγον παρηλλαγμένην μορφήν ἔχω γράψῃ, εἶχα γράψῃ κτλ.

Τοσαῦτα μὲν γενικώτατα περὶ τῶν χρόνων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης
καθ' ὅλον τὸν βίον τῆς. Ἐπειδὴ δ' ὁ σκοπὸς ἡμῶν ἐδῶ εἶνε οὔτε πε-
ρὶ τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν κατὰ πρόσωπα καὶ ἀριθμοὺς νὰ λαλήσωμεν,
οὔτε περὶ τῆς χρήσεως ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν, πραγμάτων γνωστῶν ἐκ
τῆς ἐγκυκλίου γραμματικῆς, ἀλλὰ τινῶν σπανιωτέρων καὶ παραδοξο-

τέρων φαινομένων τὴν ἀρχὴν ν' ἀνεύρωμεν ἢ ἤδη ἀνευρημένην καὶ γνωστὴν ν' ἀναγνωρίσωμεν, καθ' ὅσον τοῦτο συντελεῖ μάλιστα εἰς τὴν ἐξήγησιν τῶν νεωτέρων τύπων, διὰ ταῦτα μεταβίνομεν εὐθὺς ἐπὶ τὴν τῶν συνθέτων καὶ τῶν περιφραστικῶν ἔρευναν.

α.) Ὁ σύνθετος μέλλον καὶ οἱ περιφραστικοὶ τῆς τε ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας.

Οἱ ἀρχαιότατοι Ἕλληνες, ὁμοιάζοντες πρὸς τοὺς ἀπογόνους τῶν Ἀθηναίους τοὺς παρὰ τῷ Θουκυδίδῃ ὑπὸ τοῦ Κορινθίου χαρακτηριζομένους (Α. 70, 4: μόνοι γὰρ ἔχουσι τε ὁμοίως καὶ ἐλπίζουσιν ἂν ἐπινοήσωσι διὰ τὸ ταχεῖαν ποιεῖσθαι τὴν ἐπιχείρησιν ὧν ἂν γνῶσιν) καὶ τὰ μέλλοντα ὡς ἤδη γιγνόμενα παρίσταναν εἰς τὴν ζωηρὰν φαντασίαν τῶν καὶ διὰ τοῦτο τὴν μελλοντικὴν ἔννοιαν ἐξέφερναν διὰ ῥηματικῶν τύπων σημαίνοντων ἢ αὐτὴν τὴν πράξιν ἢ τὴν ὁρμὴν καὶ ὄρεξιν πρὸς τὴν ἐκτέλεσίν της ὡς ἤδη ἐνισταμένην καὶ κινουμένην. Τοιοῦτοι τύποι εἶνε 1) ὁ ἐνεστώς, οὔτινος ὡς μέλλοντος ἐκλαμβανόμενου παραδείγματα οὐκ εὐάριθμα καθ' ὅλον τὸν βίον τῆς ἑλλην. γλώσσης ἀπαντῶσι π. χ.

εἶμι (μετὰ τινῶν συνθέτων του) Ἰλ. Κ, 420. 426. Ν, 752. Σ, 280. Υ, 362. 371. Ω, 92. 224. Ὀδ. Γ, 361. 367. Δ, 255. Αἴσχ. Προμ. 325. Θουκ. Α. 82. — Ξενοφ. Κ. Π. Δ'. 1, 16. 18. Πλατ. Φαιδρ. 228. Δ. 242. Α. 271. Β. Φαιδρ. 68. Β.

βέομαι Ἰλ. Ο, 194. Π, 852. Χ, 431. Ω, 131.

νέομαι Ἰλ. Σ, 401. 436. Ψ, 150. Ὀδ. Δ, 114. Μ, 141. Ξ, 152. Σ. 260 κ. ἄλλ.

δήω Ἰλ. Ι, 418. 685. Ν, 260. Ὀδ. Δ, 544. Ζ, 291. Α, 415. Ν, 408. Π, 44.

κείω ὡς μέλλον ἢ ἐφετικὸν τοῦ κείμαι Ἰλ. Α, 606. Ψ, 58. Ὀδ. Α, 424. Η, 229. Θ, 315. Ξ, 532. Σ, 428. Τ, 48 κ. ἄλλ.

ἀντιῶ Ἰλ. Ν, 752. — ἐξαρύω Ἰλ. Α, 365. — ἐρύουσι Ἰλ. Α, 454. — κλείω Ὀδ. Ρ, 418. ἐρημοῦτε Θουκ. Γ'. 58. περᾶ Αἴσχ. Περσ. 799. — Εὐριπ. Ὀρ. 1127 δηλοῖ — ἐπιχεῖς Ἀριστοφ. Εἰρην. 169 καὶ οἱ πάντοτε ὡς μέλλοντες ἐκλαμβανόμενοι

ἔδομαι Ἰλ. Δ, 237. Π, 836. Σ, 283. Χ, 509. Ω, 129 καὶ παρὰ τοῖς ὕστερον

γράφομαι παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις, Γενεσ. ΚΖ'. 25. Ἐξοδ. ΙΒ'. 8. Εὐαγγ. Λουκ. ΙΖ'. 8. Ἰακωβ. ἐπιστ. Ε' 3. Ἀποκάλ. ΙΖ'. 16 κ. ἄλλ.

πιόμαι Ἰλ. Ν, 493. Ὀδ. Κ, 160. Θεογν. 962. Πινδ. Ὀλ. ζ'. 116. Αἴσχ. Χοηφ. 578. Ἀριστοφ. Ἰππ. 4289. 4401 κ. ἄλλ. Πρὸς τούτοις καὶ ἄλλοι ἐνεστώτες σποράδην ὡς μέλλοντες κεχρημένοι. Εἶνε δὲ γνωστὸν, ὅτι ὑπὸ τινῶν πολλοὶ τῶν προεκτεθειμένων καθ' ἡμᾶς ἐνεστώτων καθ' αὐτὸ μέλλοντες θεωροῦνται ἀποβαλόντες τὸ σ κατὰ τὴν γνωστὴν συνήθειαν τῆς ἑλληνικῆς τὸ ἐν ταῖς καταλήξεσι μεταξὺ δύο φωνηέντων σ πολλάκις ἐκθλίβειν ὥστε νέομαι = νέφομαι. δῆω = δῆσω. ἐρύουσι = ἐρύσουσι. περᾶ = περάσει, περάει. κτλ.

2) Οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς, σημαίνουσιν καθόλου τὴν ὁρμὴν καὶ τάσιν πρὸς τὴν πραγματικότητα, πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν πράξεώς τινος, μάλιστα ὁ ἀόριστος αὐτῆς, ἀνευ τοῦ μορίου ἀν (κέν) ἢ μετ' αὐτοῦ.

α) Ἰλ. Α, 262 οὐ γὰρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι = ὄψομαι. Ἰλ. Ζ, 459 καὶ ποτέ τις εἶπησιν = ἐρεῖ πρὸ βλ. αὐτ. 479. Π, 87. Ὀδ. Η, 275. Ἰλ. Η, 197 οὐ γὰρ τις με βίη γε ἐκὼν ἀέκοντα δίηται.

Ἰλ. Ο, 349

οὐ δέ νυ τόνγε

γνωτοί τε γνωταί πυρὸς λελάχωσι θανόντα,
ἀλλὰ κύνες ἐρύουσι πρὸ ἄστεος ἡμετέροιο.

Ὀδ. Ζ, 201 οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερός βροτός, οὐδὲ γένηται
ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται
δηϊότητα φέρων.

Πρὸ βλ. Ὀδ. Π, 437. Μ, 382 κτλ.

Ἰμν. Ἀπολ. 1. Μνήσομαι οὐδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἐκάτοιο.

β) Ἰλ. Α, 137 (πρὸ βλ. 324)

εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι.

αὐτ. 183 τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηϊ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἐτάροισιν
πέμψω, ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρχον.

αὐτ. 204 ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι δέω
ἧς ὑπεροπλίησι τάχ' ἂν ποτε θυμὸν ὀλέσση.

Β, 488 πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μνθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω.

Πρὸ βλ. Ἰλ. Γ, 417. Α, 433. Ξ, 235. Π, 129. Σ, 553. Ὀδ. Α, 396. Δ, 389. Κ, 507. Ρ, 418. — Ἰλ. Γ, 54. Α, 387. Ὀδ. Δ, 240. Α, 328. 517 κ. ἄλλ.

Παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, μάλιστα τοῖς ἀττικῶς, μελλοντικῶς ἐκλαμβάνεται συνηθέστατα μὲν ὁ β'. ἀόριστος τῆς ὑποτακτικῆς, πολλάκις δὲ καὶ ὁ α'. καὶ ὁ ἐνεστώς, μετὰ τῶν μορίων οὐ μὴ Ἡροδ. Ζ'. 53: τῶν ἢν

πρατήσωμεν, οὐ μὴ τις ἡμῖν ἄλλος στρατὸς ἀντιστῆ ποτε ἀνθρώπων = οὐκ ἀντιστήσεται. Σοφ. Φιλο. 103 οὐ μὴ πίθηται. Θουκ. Α'. 95 οὐ μὴ ποτε ὑμῖν Πελοποννήσιοι ἐς τὴν χώραν ἐσβάλωσιν. Ξεν. Ἀναβ. Ε'. 10, 4 οὐ μὴ γένηται. Πλατ. Ἴππ. Μείζ. 300. Δ. οὐ γὰρ μὴ ποτε εὖρησ. αὐτ. 287. Ε. οὐ μὴ ποτε ἐλεγχθῶ. Πολιτ. Ι'. 609. Β. οὐ γὰρ τό γε ἀγαθὸν μὴ ποτέ τι ἀπολέσῃ. Εὐριπ. Ἡρακλειδ. 384 οὐ γὰρ τι μὴ ψεύσῃ γε κήρυκος λόγος. Ξεν. Κ. Π. Γ'. 2, 8 οὐ μὴ δέξονται. Πλατ. Ἀπολ. 29. Δ. οὐ μὴ παύσωμαι φιλοσοφῶν. Σοφ. Ο. Κ. 4023 οὐ μὴ ποτε ἐπεύχονται θεοῖς. Ξεν. Ἀν. Β'. 2, 12. Ἰερ. ΙΑ'. 15. οὐ μὴ δύνηται. οὐ μὴ δύνονται. Πολυβ. Β'. 49 οὐκ εὐδοκήσουσιν οὐδὲ μὴ μείνωσιν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων. Ο'. Μεταφρ. Γεν. Γ'. 4 οὐ μὴ φάγητε. ζ'. 3 οὐ μὴ καταμείρη. ἸΗ'. 28 — 32 οὐ μὴ ἀπολέσω. Ψαλμ. Θ'. 15 ζήτηθήσεται ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ εὐρεθῆ. ΙΕ'. 4 οὐ μὴ συναγάγω — οὐδὲ μὴ μνησθῶ. πρβλ. Ἰώβ Η. 15. Θ'. 3. 35. ΙΔ'. 2. 5. 7. 12. 16. ις'. 29. Ψαλμ. ΚΕ'. 4. 4. 5. ΚΘ'. 6. ΛΓ'. 5. Ἡσαϊ. ΚΓ'. 42. ΚΔ'. 20. ΚΕ'. 2. ΛΖ'. 33 κτλ. Ἐπι δὲ μεταγενέστερον ἀνενεώθη ἡ ὀμηρικὴ χρῆσις μετὰ τε μόνου (ἄνευ τοῦ μὴ) τοῦ μορίου οὐ καὶ ἄνευ αὐτοῦ, π. χ. Βαθρίου μυθ. 24, 7 τί μὴ πάθωμεν; = τί οὐ πεισόμεθα; Λουκ. Διζλ. Θ. ἐναλ. ζ'. 3 οὐδὲν πάθης. Κυνοσοφ. Α'. 44. οὐδέποτε ἀποφύγη = ἀποφεύζεται. Ἱστορ. ὠφελ. (Mullach. σλ. 38) ἐγὼ οὐκ ἀφῶ αὐτὴν μονάσαι, ἀλλὰ ζευγνύω ἀνδρὶ. Θεοδοσ. ἀκροάσ. π. ἀλ. Κρητ. Β'. 120.

εἰ γὰρ θάνη τις, σώζεται παραυτίκα

καὶ ζῶν πορευθῆ καὶ λάβη κατοικίας = πορεύσεται κτλ.

αὐτ. 163 ποῦ γὰρ φυγοῦσιν εὐρεθῆ σωτηρία

μένουσιν ἐντὸς Κρητικῶν ὀρισμάτων; = εὐρεθήσεται

πρβλ. Γ'. 192. Αἰσώπου βίω σλ. 8, 1 (Westerm.) οὐ μαστιχθῶμεν = οὐ μαστιγησόμεθα. 14, 13. τύχης τοῦ ζητήματος = τεύξι. 25, 14 οὐ μείνω μετ' αὐτοῦ. πρβλ. αὐτ. 26, 1. 35, 6. Ἄννης Κομν. Ἀλεξ. Τομ. Α'. 189, 21 εἰ τὸν Μιχαὴλ θεασάμενοι γνωρίσωμεν, προσκυνήσομέν τε αὐτῆς αὐτὸν καὶ τὴν πόλιν παραδῶμεν. Γεωργ. Κεδρ. Τομ. Α'. 310, 4. ἐπειδὴν δὲ ἀνκληθῶ, ἀποστείλω σοι ἕνα τῶν μαθητῶν μου, ὀνόματι Θεοδῶτον, ὅστις καὶ τὸ πάθος σοι θεραπεύσει. (— ση;) καὶ ζῶν αἰώνιον καὶ εἰρήνην σοι παράσχῃ. Β'. 481, 16 ὡς προφῶν ἐξείλη ὁ λόγος = ἐξερεῖ. Ἀνδρεοπούλου Συντίπα σελ. 73 (Boissonade) καὶ ὁ λέων ἴστατο ἐλέπων τί ἄρα γένηται 81 ἐγίνωσκε γὰρ ἀκριβῶς ἡ παμπόνηρος, ὅτι, ὁπότε ὁ παῖς λαλήσῃ τῷ πατρὶ, οὐ μόνον ἐντροπὴν λάβη, ἀλλὰ καὶ θανάτῳ παραδοθήσεται κτλ. Τὴν κατὰ τοὺς μέσους χρόνους ἐν τῇ δημόδι μάλιστα γλώσσῃ

σῃ ἐπικράτησιν τῆς χρήσεως ταύτης μαρτυροῦσιν ἐκτὸς τῶν εἰρημῶν καὶ οἱ λεξικογράφοι, τοὺς ἀρχαίους μέλλοντας συνήθως δι' ὑποτακτικῆς ἐρμηνεύοντες, π. χ. ὁ Φώτιος συντεύξομαι, συντύχω περιτεύξεται, συντύχη. Σχήσουσι, σχῶσι. Πείσονται πάθωσι — ὁ Ἡσύχιος παροίσομεν, παρενέγκωμεν οὐχ ὑπόισω, οὐχ ὑπενέγκω. Σχολ. Ἰλ. Β, 141 αἰρήσομεν, λάβωμεν κτλ., ἢ καὶ τὰνάπαλιν ὑποτακτικούς πολλάκις διὰ μελλόντων ὁ Φώτιος τίσσει, τιμωρήσονται πρόωμαι, παραχωρήσω. ὁ Ἡσύχιος πόρωσι, χαρίσονται, δώσουσι. Εὐστρατ. εἰς τὸ ζ. τῶν Νικομαχείων σλ. 80, 6 διέλωμεν ἀντὶ τοῦ διαιρήσομεν κτλ. — Εἰς ταῦτο φέρει καὶ ἡ ἀξιοσημείωτος μαρτυρία τοῦ Αεσθῶνακτος (περὶ σχημάτων ἐν τῷ Ἀμμωνίου π. ὁμοίων κ. διαφ. λέξ. ἐκδ. Valckenaer σλ. 186) « τῶν δὲ Ἀττικῶν τὸ συντάσσειν τὸ μὴ μετὰ μέλλοντος χρόνου μὴ πείσωμαι. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα τῶν περὶ Ἀντιφῶντα, σπανίως δὲ καὶ ὁ Ὀμηρος κέχρηται. Ἡμεῖς δὲ τὰς ἐξ ἀμφοτέρων φωνάς, τὴν τε μὴ ἀπαγάρουσιν καὶ τὴν οὐ ἄρνησιν ὑποτακτικοῖς ῥήμασι συντάσσομεν οἷον οὐ μὴ διαλεχθῶ σήμερον οὐ μὴ εἶπω. Ἀνακύπτει δ' ἐκ τούτου τοῦ σχήματος καὶ ἕτερον Δώριον, ὃ γίνεται τῆς αὐτῆς συντάξεως χρεωκοπομένης οἷον οὐκ εἶπω σοι ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐρῶ σοι, καὶ σήμερον οὐκ ἴδης, ἀντὶ τοῦ (οὐ) μὴ ἴδης καὶ τὸ οὐ γὰρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι. »

Ἄν δ' ὁ συνδυασμὸς τῶν μορίων οὐ μὴ ἐπὶ ταύτης τῆς χρήσεως ἐκ παραλείψεως προτάσεώς τινος, οἶαι αἰ' οὐδὲν δεινὸν (ἔστι) μὴ, ὡς παρ' Ἡροδότῳ Α'. 84. Πλατ. Φαίδ. 84. Β. Γοργ. 520. Δ. κ. ἀλλ. οὐδέος ἢ οὐ φόβος (ἔστι) μὴ, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει Ἐκκλησ. 650. Ξενοφ. Ἀπομν. Β'. 4, 25 κ. ἀλλ. προῆλθεν ἢ μὴ, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀδιάφορον ἡμῖν.

Σημ. Ἐκ τούτων ἀφορμὴν λαβὼν καὶ ὁ σοφὸς ἔφορος τῆς βιβλιοθήκης τῶν Παρισίων Hase τοιαύδε ἐσημείωσεν ἐν τῷ πίνακι Δέοντος τοῦ Διακόνου « Conjunctivus aoristi a scriptoribus praecipitatae graecitatis pro futuro adhibitus. Ita, ut hoc utar, ad Aristoph. Plut. vers. 548. ἔξει] exponitur λάβης et 533 ἔξει] λάβη. vide quoque virum immortalem Coraïum Μύθων αἰσωπειῶν συναγωγῆ 451 A. 234 B. 92 A. 236 C. 333 B. ubi pro γενήσῃ, ἐρῶ, λήψῃ etc. habes γένη, εἶπω, λάβη etc., in quibus subjunctivis aoristi praefixa particula θὰ graecos hodiernos futura sua formasse θὰ εἶπω, θὰ ἔλω credendum est. » Ἄλλ' ὅτι τὸ τελευταῖον μέρος τῆς τοῦ σοφοῦ ἐκδότου ἀποφάνσεως δὲν εἶνε ὅλως ἀληθές, δείχνει ἡ ἀκόμη ἐν τῇ γλώσσῃ ἐμφανὴς ἀρχὴ τοῦ θὰ, προελθόντος

κατὰ συναίρεσιν ἐκ τῶν θε νά (ἢ θελά), τούτων δ' ἐκ τῶν θέλω νά, θέλω ἵνα (εἶπω, δώσω κ.τ.τ.), τοῦ δὲ νά ἢ ἵνα μετὰ τῆς ὑποτακτικῆς ὄντος ἀναλύσεως τοῦ μετὰ τοῦ θέλω ἀπαρεμφάτου, ὡς κατωτέρω ἀκριβέστερον θὰ ἴδωμεν.

3) Μελλοντικὴν ἔννοιαν ἐκφέρει μετριώτερον καὶ ὡς ἐξ ὑποκειμένου γνώμην, ὅχι δ' ὡς ἐξ ἀντικειμένου βεβαιώτητα, καὶ ἡ εὐκτική συνήθως μὲν μετὰ τοῦ μορίου ἄν (κέν), ἐνίοτε δὲ καὶ ἄνευ τούτου· διὰ δὲ τὴν συνωνυμίαν ταύτην ἐν συνεχείᾳ τῆς αὐτῆς ἐννοίας μεταβαίνει ὁ λόγος πολλάκις ἐκ τῆς εὐκτικῆς εἰς τὸν μέλλοντα τὸν ὀριστικὸν καὶ τἀνάπαλιν καὶ ἐξ ἑκατέρου εἰς ἄλλους συνωνύμους ὄρους, οἷοι οἱ συνδυασμοὶ τῶν ῥημ. (ἐ)θέλω καὶ μέλλω μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ τὸ γ'. πρόσωπον τῆς προστακτικῆς. Τοιαῦτα παραδείγματα εἶνε μὲν καὶ ἄλλα πολλὰ παρ' Ὀμήρῳ τε καὶ τοῖς μετ' αὐτόν, ὡς Ἴλ. X, 384 — 384.

Ὡς οὐκ ἔσθ' ὅς σῆς γε κύνας κεφαλῆς ἀπαλάλκοι
οὐδ' εἴ κεν δεκάκις τε καὶ εἰκοσινήριτ' ἄποινα
στήσωσ' ἐνθάδ' ἄγοντες, ὑπόσχωνται δὲ καὶ ἄλλα.
οὐδ' εἴ κεν σ' αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι
Δαρδανίδης Πριάμος· οὐδ' ὧς σέ γε πότνια μήτηρ,
ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ὃν τέκεν αὐτῆ,
ἀλλὰ κύνες τε καὶ οἶωνοὶ κατὰ πάντα δάσσονται.

Ἴλ. K, 378.

ζωγρεῖτ', αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔστι γὰρ ἔνδον
χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος,
τῶν κ' ὑμῖν χαρίσαιο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
εἴ κεν ἐμὲ ζῶν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.

Ὀδ. Θ, 253 — 6

« πῶς ἂν ἐγὼ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
εἴ κεν Ἄρης οἴχοιτο χρέος καὶ δεσμὸν ὑπαλύξας; »
τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων.

« Ἥφαιστ', εἴπερ γὰρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας
οἴχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τάδε τίσω. »

Ἐνθα πρὸς τὰ μετὰ τινος δισταγμοῦ ἐκφερόμενα ἄν — δέοιμι, εἴ κεν — οἴχοιτο ἀντιστοιχοῦσι τὰ βεβαιότερα εἴπερ-κεν οἴχηται καὶ τίσω.

Ὀδ. Η, 314 —

οἶκον δέ τ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,

εἴ κ' ἐθέλων γε μένοις· ἀέκοντα δέ σ' οὔτις ἐρύξει κτλ.

Ἀριστοφ. Ἀχαρν. 403. Οὐκ ἂν ἀπέλθοιμι, ἀλλὰ κόψω τὴν θύραν.
ποικιλώτατα δ' εἶνε τὰ ἐξῆς. Ἐν Ἰλιάδος I, 115 — 160 ὁ Ἀγαμέμνων

πρὸς τοὺς γέροντας τῶν Ἀχαιῶν λέγει, ὅτι θέλει νὰ συμβιβασθῆ πρὸς τὸν μνηϊόντα Ἀχιλλέα καί, ἵνα τὸν εὐχαριστήσῃ, θέλει νὰ τῷ δώσῃ πολλά δῶρα. Ἡ θέλησις λοιπὸν αὕτη πρὸς μέλλουσαν πράξιν ἐκφράζεται ποικιλώτατα διὰ πάντων τῶν δυνατῶν μέσων τῆς ἐλληνικῆς, καὶ εὐθὺς ἐν τῷ 120 στιχ. τίθεται τὸ ἐθέλω μετ' ἀπαρεμφάτου.

ἀλλ' ἐπεὶ ἀσάμην φρεσὶ λευγαλέησι πιθήσας,
ἄψ' ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·

ἔπειτα ἐν τῷ 125 στ. ἡ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ κεν καὶ ἄνευ τούτου.

οὐ κεν ἀλήϊος εἶη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο.

ἔπειτα ἐν τοῖς στ. 128. 131 — 5 ἐπιφέρεται ὁ συνήθης μέλλων.

δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀρύμονα ἔργα ἰδυίας, —

Τὰς μὲν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσειται ἦν τότ' ἀπηύρων,
κούρη Βρισηῆς· ἐπὶ δὲ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι κτλ.

Μετὰ ταῦτα ἔπεται ἐν τοῖς στ. 137 — 9 τὸ γ'. πρόσ. τῆς προστακτικῆς ὅπερ οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ βούλομαι, ἐθέλω αὐτὸν ποιεῖν ἢ ποιησάσθαι.

εἰ δέ κεν αὐτε

ἄστου μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώσωσ' ἀλαπάξαι,
νῆα ἄλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω —

— Τρωιάδας δὲ γυναῖκας εἰκοσιν αὐτὸς ἐλέσθω κτλ

ἔπειτα πάλιν εὐκτικὴ καὶ μέλλ. ὀριστ. στ. 141 — 2.

εἰ δέ κεν Ἄργος ἰκοίμεθ' Ἀχαιϊκόν, οὐθαρ ἀρούρης,
γαμβρὸς κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἴσον Ὀρέστη κτλ.

ἔπειτ' εὐθὺς πάλιν προστακτικὴ καὶ μέλλων στ. 146 — 7

τάων ἦν κ' ἐθέλῃσι, φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω
πρὸς οἶκον Πηληῆος. Ἐγὼ δ' ἐπὶ μείλια δώσω κτλ.

ἔπειτα πάλιν μέλλων καὶ εὐκτικὴ στ. 155 — 7.

οἳ κέ ἐ δωτήνησι θεὸν ὡς τιμήσουσιν
καὶ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.

Ταῦτά κέ οἱ τελέομαι μεταλλήξαντι χόλοιο.

Ὁμοιον εἶνε τὸ Ἀριστοφάνειον Πλουτ. 507 κεξ., ἐνθα ἡ Πενία διδάσκει τοὺς περὶ τὸν Χρεμύλον, ποῖα ἀδράνεια θὰ διαδεχθῆ τὴν νῦν ἐν τῷ βίῳ δραστηριότητα, ἂν τυχὸν ἀναβλέψῃ ὁ Πλοῦτος καὶ ἐξ ἴσου πᾶσι διανείμῃ τὰ δῶρά του. Ἡ ἐξ ὑποθέσεως ἐξαρτωμένη αὕτη μελλοντικὴ πράξις διὰ ποικίλων τύπων ἐκφέρεται ὡς ἐξῆς.

Πεν. εἴ γὰρ ὁ Πλοῦτος βλέψει πάλιν διανείμειέ τ' ἴσον αὐτόν,
οὔτε τέχνην ἂν τῶν ἀνθρώπων οὔτ' ἂν σοφίαν μελετῆ
οὐδέις· ἀμφοῖν δ' ἡμῖν τούτοις ἀφανισθέντοις, ἐβελήσει
τις χαλκεύειν ἢ ναυπηγεῖν ἢ ῥάπτειν ἢ τροχοποιεῖν; κτλ.

Χρημ. Λήρον ληρείς· ταῦτα γὰρ ἡμῖν πάνθ', ὅσα νῦν δὴ κατέλεξας, οἱ θεράποντες μοχθήσουσιν. Πεν. πόθεν οὖν ἔξεις θεράποντας;

4) Ἄλλ' ἐν ᾧ ἡ γλῶσσα τοὺς ποικίλους τούτους τύπους ἐπὶ πλήρους ἢ σχεδὸν μελλοντικῆς ἐννοίας μετεχειρίζετο, εἶχεν ἤδη καὶ τοὺς ἰδίους μέλλοντας πλάσσα, πρῶτον μὲν τοὺς ἐνεργητικούς καὶ μέσους εἰς (σ)σω καὶ (σ)σομαι, ἔπειτα δὲ καὶ τοὺς παθητικούς εἰς ἡ-σομαι καὶ θή-σομαι. Εἶνε δ' ἅπαντες οὗτοι συνθετιμένοι ἐκ τοῦ ἐκάστοτε ῥηματ. θέματος καὶ τῶν (ἔσ)-σω καὶ (ἔσ)σομαι, μελλόντων τοῦ εἶμι, τοῦ προτέρου ἀχρήστου ἀποβάντος ἐν ἀναλύσει. Οὗτοι δ' οἱ ἔσσω καὶ ἔσσομαι (ἐπικ. ἀντὶ τοῦ ἔσομαι) εἶνε ἐπ' ἴσως σύνθετοι ἐκ τῆς ῥίζης ἔς τοῦ εἶμι (δωρ. ἔσ-μι) καὶ τῆς *jâ* ῥίζης τοῦ *ιέναι* (ἴσθαι, ἐφίεσθαι = ἐπιθυμεῖν) ἢ κατ' ἄλλους τοῦ *ιέναι* (= πορεύεσθαι, ἔρχεσθαι)· ὅθεν οἱ μὲν ἀρχέγονοι τύποι πρέπει νὰ ἦσαν ἔσ-ιω-μι (= σκρ. *as-jâ-mi*) καὶ ἔσ-ιο-μαι, ἔπειτα κατ' ἐξομοίωσιν τοῦ *ι* πρὸς τὸ ἡγούμενον *σ* καὶ ἀποκοπὴν τῆς ἐνεργ. προσωπ. καταλήξ. *μι* ἔσσω καὶ ἔσσομαι· ἡ δὲ σημασία των κατὰ στοιχείον: ἐπιθυμῶ εἶναι, θέλω εἶναι ἢ κατὰ τὴν ἐτέραν γνώμην, εἶμι ἐσόμενος τ. ἔ. ὑπάγω νὰ ἦμαι, ἀπαραλλάκτως καθὼς πολλὰ νεώτεραι γλῶσσαι διὰ τῶν αὐτῶν στοιχείων ἀναλελυμένων σχηματίζουσι τοὺς μέλλοντας, π. χ. ἡ μὲν νεωτέρα ἑλληνικὴ καὶ ἡ γερμανικὴ κατὰ μέρος διὰ τοῦ *θέλω* καὶ *will*, ὡς *ich will schreiben* θέλω γράφειν ἢ γράψῃ (= αἰ) κτλ., ἡ δὲ γαλλικὴ ἐν μέρει διὰ τοῦ *ιέναι* (*aller*) ὡς *je vais être* κτλ. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ *jâ* συνετέθη, καθὼς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, καὶ ἡ εὐκτική. Ὡστε καὶ ἐτυμολογικῶς ἐπιβεβαιώνεται ἡ προεκτεθεῖσα κατ' ἐννοίαν καὶ χρῆσιν ἐγγύτης τῶν δύο τούτων τύπων, τῆς εὐκτικῆς καὶ τοῦ μέλλοντος. Ἔτι δὲ περισσότερο διαβεβαιώνεται ἡ συγγένεια αὕτη καὶ δι' ἀναλόγων φαινομένων ἐν ταῖς συγγενέσι γλώσσαις. Διότι ἐν μὲν τῇ λατινικῇ οἱ μέλλοντες *dicam, dices, —et* κτλ. *audiam, —es, —et* κτλ. προῆλθαν ὁμολογουμένως ἐκ τῶν εὐκτικῶν ἢ ὑποτακτικῶν, ὡς συνήθως καλοῦνται, *dicam, dicas, —at, audiam, —as, —at* κτλ. Ἐν δὲ τῇ *σανσκριτῇ* ἐκ τοῦ αὐτοῦ τύπου *sjâmi* (μετὰ πρωτευούσης καταλήξ.) καὶ *sjâm* (μετὰ δευτερευούσης), ὅστις σύγκειται ἐκ τοῦ (α) *s* ῥίζης τοῦ ῥημ. *as-mi* (εἶμι) καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐκείνου *jâ* *ιέναι* ἢ *ιέναι* εἶνε συνθετιμένοι ὅ τε δυνητικὸς (εἶδος εὐκτικοῦ) καὶ ὁ βοηθητικὸς καλούμενος μέλλον (auxiliar futurum).

Οἱ ἀρχέγονοι λοιπὸν ἐκεῖνοι μελλοντικοὶ τύποι τοῦ *εἶμι*, οἱ *ἔσιω* καὶ *ἔσσω*, *ἔσιόμαι* καὶ *ἔσσομαι* μετ' ἀφαίρεσιν τοῦ *ε* τοῖς ῥηματικαῖς θέμασι προσαρτηθέντες παρήξαν τοὺς ποικίλους μέλλοντας ἐν τῇ ἑλληνικῇ.

ἀ.) Τοὺς εἰς *σιω* καὶ *σιόμαι* δωρικούς· *προλειψίω, πραξίλομεν, φυλαξίλομεν, βοηθησίω, χαριζιόμεθα*. Πρβλ. Ahrens de dial. dor. p. 210.

β.) Τοὺς εἰς *σσω* καὶ *σσομαι* ἐπικούς· *ἀρέσσω, ὀλέσσω, ἀγάσσομαι, αἰδέσσομαι* κτλ.

γ.) Τοὺς εἰς *σῶ* καὶ *σοῦμαι* (ἐκ τῶν ἀρχ. *σιω, σιομαι, σεω, σέομαι*· πρβλ. χρύσιος — χρύσεος· φλόγιος — φλόγεος κ.τ.τ.) ἐπ' ἴσης δωρικούς· *δοξῶ, ρικασῶ, πειρασσοῦμαι, ἐργαξέεται* καὶ ἄλλους (Ahr. p. 203), οἱς συγκαταλέγονται καὶ οἱ παρ' Ἀττικοῖς συνήθεις *κλαυσοῦμαι, πλευσοῦμαι* κ. οἱ ὅμ.

δ.) Τοὺς κοινούς εἰς *σω* καὶ *σομαι* (κατὰ συγκοπὴν τοῦ ἑτέρου τῶν *σσ*. Πρβλ. μέσος — μέσος· αἰδεσσάμην — ἠδεσσάμην) *γράφω, δόξω, ποιήσω, τιμήσομαι* κτλ.

ε.) Τοὺς εἰς *ιω* (δωρ.), *εω* (ἰων.) καὶ *ῶ, ἰομαι, εομαι, οῦμαι* τῶν ὑγρολήκτων καὶ ἄλλων τινῶν· *μερίω, μερέω, μερῶ. τελίω, τελέω, τελῶ. ἀγγελιοῦμαι, ἀποκαθαριοῦμαι, ὀμιῶμεθα* (Ahr. p. 244), *μαχοῦμαι, καθοδοῦμαι, πεσοῦμαι, βαδιοῦμαι* κτλ. Οἱ δωρικοὶ *μερίω, ἀγγελίω* κ. οἱ ὅμ. προῆλθαν ἐκ τῶν *μερ-σίω, ἀγγελ-σίω* συγκοπῆ τοῦ *σ* μετὰ τὰ ὑγρά *λ, μ, ν, ρ*· οἱ δὲ ἰωνικοὶ *μερέω, ἀγγελέω, σπερέω* κλ. ἐκ τῶν εἰς *ιω* μεταβάσει τοῦ *ι* εἰς *ε*· οἱ δὲ *τελέω—ῶ, ἐλάω—ῶ, νομιέω—ῶ, βαδιέομαι—οῦμαι* κ. οἱ τ. ἐκ τῶν *τελέ-σω, ἐλά-σω, νομιέ-σω* (ἀρχ. *νομι-σίω*) ἢ *νομι-έσω, βαδι-σέομαι* (ἀρχ. *βαδι-σίομαι*) ἢ *βαδι-έσομαι* κατὰ συγκοπὴν τοῦ *σ* μετὰξὺ δύο φωνηέντων, πάθος συνηθέστατον τῇ ἑλληνικῇ, ὡς *γένε(σ)ος* λατ. *gene-r-is. τύπτεισαι, τύπτειται, τύπτῃ* (εἰ) κττ.

ς.) Οἱ δὲ ἰδίως παθητικοὶ εἰς (θ) ἡ-σομαι ἐσχηματίσθησαν προσαρτηθέντος τοῦ ἐπιθέματος *σο-μαι* εἰς τὸ θέμα τῶν παθητικῶν ἀρίστων, ὡς ἐγράφθη-ν, γραφθή-σομαι. ἐ-κάη-ν, καή-σομαι. Πῶς δ' ἐπλάσθησαν οἱ παθητικοὶ ἀρ. θὰ ἴδωμεν κατωτέρω.

Οὕτω λοιπὸν συνθετιμένοι οἱ μέλλοντες, κατὰ γράμμα ἐρμηνευόμενοι, σημαίνουσιν: ἐπιθυμῶ, θέλω ἢ (κατὰ τὴν ἐτέραν τοῦ *jâ* ἐξήγησιν) ὑπάγω νὰ ἦμαι ἐν τῇ διὰ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος ἐκφερομένη ἐνεργείᾳ ἢ καταστάσει ἢ πάθει, π. χ. γράψω = θέλω (ὑπάγω) νὰ γράψω ἢ νὰ γράψω. γράψομαι = θέλω γράφεσθαι ἢ γράψασθαι. γραφθήσομαι = θέλω (ὑπάγω) νὰ γραφῶμαι ἢ γραφῶμαι κτλ. Παράδοξος ἀλλὰ καὶ σπουδαία σύνθεσις! ἥς τὰ ἐπι-ἀμορφα στοιχεῖα πρὸς μεγαλειτέραν ἐνάργειαν ὑστερον ἢ γλῶσσα διὰ μεμορφωμένων καὶ ἀπειργασμένων ἤδη λέξεων ἀνκλύσασα ἐπλάσε τοὺς περιφραστικούς μέλ-

λοντας: μέλλω ἢ θέλω γράφειν (γράφειν), γράψαι, γράφεσθαι (γράφεσθαι, γραφθήσεσθαι), γράψασθαι, γραφθῆναι κτλ. καὶ τὰς μελλοντικὰς φράσεις ἔρχομαι (εἶμι) γράψων, γραψόμενος κτλ. καθομ. ὑπάγω τὰ γράψω, γὰ γραφθῶ κτλ. οἷς ἀνάλογα μᾶς παρέχουσι καὶ αἱ νεώτεροι τῶν συγγενῶν γλωσσῶν, ὡς ἤδη καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη· π. χ. γερμ. ich will schreiben, ich werde schreiben. γαλλ. je vais écrire, je vais être écrit κτλ.

Καὶ περὶ μὲν τῆς διὰ τοῦ μέλλω (= θέλω, σκοπεύω, προτίθεμαι, μελετῶ νὰ πράξω τι) κατ' ἐνεστῶτα ἢ παρατατικόν, σπανίως δὲ κατ' ἀόριστον, καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ ἐνεστῶτος ἢ τοῦ μέλλοντος, ἐνίοτε δὲ καὶ τοῦ ἀορίστου περιφράσεως τῆς μελλοντικῆς ἐννοίας, ὡς γνωστοτέρας ἐκ τῆς ἐγκυκλίου γραμματικῆς, ἀρκούμεθα εἰς ὀλίγα παραδείγματα. Ἰλ. Ζ, 52 καὶ δὴ μιν τάχ' ἐμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν δάσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν. πρβλ. αὐτ. 516. 393 τῇ γὰρ ἐμελλε διεξιμεναι πεδίονδε. Κ, 365. Ψ, 544. μέλλεις γὰρ ἀφαιρήσεσθαι ἄεθλον. Ὀδ. Ζ, 440. Ψ, 94. Ἰλ. Ψ, 773 ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἐμελλον ἐπατξασθαι ἄεθλον. κτλ. Αἰσχ. Ἰκετ. 4029 τί δὲ μέλλω φρένα Δίαν καθορᾶν, ὄψιν ἄβυσσον; = τί θέλω νὰ βλέπω; πῶς θὰ βλέπω τὸν νοῦν τοῦ Διός; πρβλ. Ἀγ. 941. Προμ. 836 ἡ Διὸς κλεινὴ δάμαρ μέλλουσι ξεσεσθαι. Χοηφορ. 845. 853. Προμ. 626 μὴ τοι με κρύψης τοῦθ' ὃ μέλλω παθεῖν. Σοφ. Τραχιν. 753 μέλλοντι δ' αὐτῷ — — τεύχειν σφαγὰς κῆρυξ Ἰκετο. πρβλ. Οἰδ. Τ. 678. Ἡλεκτρ. 297. 371 μέλλουσι γὰρ σε — — ἐνταῦθα πέμψειν, ἔνθα μὴ ποθ' ἡλίου φέγγος προσόψει. πρβλ. Οἰδ. Κολ. 1771. Θουκ. Α. 107, 2 Ἀθηναῖοι ναυσὶ περιπλεύσαντες ἐμελλον κωλύσειν. πρβλ. Γ'. 20, 3. Δ'. 66, 3. ε'. 66, 4. Ε. 98. — Πλατ. Κρατυλ. 432. Β. εἰ μέλλει εἰκῶν εἶναι. Πρωταγ. 312. Β. Πολιτ. Β'. 383. C. Θεαιτ. 178. ε. κατὰ τὴν ποτέρου δόξαν φῶμεν τὸ μέλλον ἀποθήσεσθαι; Ἄπολ. 21 Β. 30. c. 38. Β. 40. Β. Συμπ. 198. Β. Πολιτ. 376. c. Γοργ. 525. Α. οἱ μέλλει ἐλθοῦσα ἀναστῆναι τὰ προσήκοντα πάθη. Πολιτ. ε'. 494. Α. κτλ. Δημοσθ. 3. 12 τούτου μόνου περιγίγνεσθαι μέλλοντος. πρβλ. 4, 49. 6, 44—45. 8, 2. 9, 5 κτλ. 3, 36 ὃ τι καὶ τῇ πόλει καὶ ἅπασιν συνοίσειν ὑμῖν μέλλει. πρβλ. 4, 51 — 6, 27. 9, 4 κτλ. — Ἰσοκρ. Πανηγυρ. 86 ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίαις ψυχαῖς μέλλοντες κινδυνεύειν (πρβλ. 93, 5, 16'. 83. οἵτινες ὑπὲρ τῆς δόξης, ἧς ἐμελλον τελευτήσαντες ἔξειν, οὕτως ἐτοιμῶς ἠθέλον ἀποθνήσκειν. 97 πρὸς χιλίας καὶ διακοσίας τριήρεις μόνου διαναυμαχεῖν ἐμέλλησαν κτλ. κτλ.

Τῆς δὲ διὰ τοῦ (ἐ)θέλω ἐνίοτε δὲ καὶ βούλομαι καὶ ἄλλων βουλη-

τικῶν ῥημάτων καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου περιφράσεως τῆς μελλοντικῆς ἐννοίας τεκμηρία ἔχομεν ἤδη ἐν τοῖς ὄμηρ. ἔπαισι, ἔπειτα δὲ καθ' ἅπασαν τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἄς προστεθῶσι δ' εἰς τὰ προεκτεθειμένα τὰ ἐξῆς, ἔνθα πολλάκις ἡ περιφρασις παραλλήλως καὶ συνωνύμως τῷ συντεθειμένῳ τύπῳ φέρεται.

Ἰλ. Γ, 399 κεξ.

Δαιμονίη τί με ταῦτα λιλαίεται ἠπεροπεύειν;

ἢ πῆ με προτέρω πολίων εὐναιομένων

ἄξεις ἢ Φρυγίης ἢ Μηονίης ἔρατεινῆς

εἴ τις τοι καὶ κείθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;

οὔνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος

νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι,

τοῦνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης;

H, 362 κξ. Ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω,

κτῆματα δ' ὅσσ' ἀγόμεν ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ,
πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.

T, 187-8 Ταῦτα δ' ἐγὼν ἐθέλω ὁμόσαι, κέλεται δὲ με θυμὸς

οὐδ' ἐπιορκήσω πρὸς δαίμονος.

Ὀδ. Β, 325. Ἡ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει.

ἢ τινὰς ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντρας ἡμαθόντος.

ἢ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει, πείσαν ἄρουραν

ἐλθεῖν, ὄφρ' ἐνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνεῖκη.

A, 612 κξ. Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μεταστήσω δύναμαι γάρ.

δώρων δ' ὅσσ' ἐν ἐμῷ κειμήλια κεῖται,

δώσω δ' κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστιν.

δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον ἄργύρεος δέ,

ἔργον δ' Ἡφίστοιο. πόρεν δὲ ἔ Φαίδιμος ἥρωσ, —

— — — τέν δ' ἐθέλω τὰδ' ὀπάσσαι. πρβλ. Ὀδ.

O, 414 κεξ.

Ἐν τῷ παρ' Ἀθηναίῳ ΙΑ'. 622. Δ. (πρβλ. Bergk Poëtae lyrici graeci p. 4020. ed. 2) ἰθυφαλλικῷ ἄσματι.

Ἄνάγετ', εὐρυχωρίαν

τῷ θεῷ ποιεῖτε

ἐθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὀρθὸς ἐσφυρωμένος

διὰ μέσου βαδίζειν

τὸ ἐθέλει μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου κυρίως μελλοντικὴν ἐννοίαν ἐκφέρει. Ὁμοίως καὶ ἐν τῷ Πινδαρ. Ὀλ. Ι'. (ΙΑ'), 7 κεξ.

ἀφθόνητος δ' αἶνος ὀλυμπιονίκαις
οὗτος ἄγκειται· τὰ μὲν ἀμετέρα
γλῶσσα ποιμένειν ἐθέλει κτλ.

Αἰσχ. Περσ. 516.

Ὄμως δ' ἐπειδὴ τῆδ' ἐκύρωσεν φάτις
ὕμων, θεοῖς μὲν πρῶτον εὐξασθαι θέλω,
ἔπειτα γῆ τε καὶ φθιτοῖς δωρήματα
ἤξω λαβοῦσα πέλανον ἐξ οἴκων ἐμῶν.

Εὐμέν. 422. Ἀθ.

κλύειν δικαίως μᾶλλον ἢ πρᾶξαι θέλεις

428. Ἀθ.

τί πρὸς τὰδ' εἰπεῖν, ὦ ξέν', ἐν μέρει θέλεις ;

Ὁ δ' Ὀρέστης πρὸς ταύτην τὴν ἐρώτησιν διὰ κυρίου μέλλοντος ἀποκρίνεται.

435. Ὀρ.

Ἄνασσ' Ἀθάνα, πρῶτον ἐκ τῶν ὑστάτων
τῶν σῶν ἐπῶν μέλημ' ἀφαιρήσω μέγα κτλ.

Σοφοκλ. Ἀντ. 238. Φύλ.

φράσαι θέλω σοι πρῶτα τὰμαυτοῦ. —

πρὸς δ' πρβλ. τοὺς δύο τὴν αὐτὴν που ἔννοιαν ἐκφράζοντας μέλλοντας,
— 234. Φύλ.

σοὶ κεὶ τὸ μηδὲν ἐξερῶ, φράσω δ' ὄμως.

καὶ 242. Κρ.

— — — — — δηλοῖς δ' ὡς τι σημαίνων νέον.

Οἶδ. Κολ. 1285 κεξ.

Πολ.

ἀλλ' ἐξερῶ· καλῶς γὰρ ἐξηγεῖ σὺ μοι

καὶ ταῦτ' ἀφ' ὕμων, ὦ ξένοι, βουλήσομαι,
καὶ ταῖνδ' ἀδελφαῖν, καὶ πκτρὸς κυρεῖν ἐμοί·
ἃ δ' ἤλθον, ἤδη σοι θέλω λέξαι, πάτερ. —

Εὐριπ. Ἀλκ. 280.

Ἄδμηθ', ὄραξ γὰρ τὰμὰ πράγμαθ' ὡς ἔχει,
λέξαι θέλω σοι πρὶν θανεῖν ἃ βούλομαι.

Ἡρακλειδ. 134—5

Ἀργεῖός εἰμι, τοῦτο γὰρ θέλεις μαθεῖν
ἐφ' οἷσι δ' ἤκω καὶ παρ' οὗ, λέγειν θέλω = ἐρῶ.

πρβλ. αὐτ. 205.

Ἡρακλ. μαιν. 355—6.

Ἴππολ. 857. Θκ.

τί δὴ ποθ' ; ἦδε δέλτος ἐκ φίλης χειρὸς
ἠρτημένη θέλει τι σημῆναι νέον; = μέλλει σημῆναι

πρβλ. αὐτ. 865.

Ἰφιγ. Ἀὐλ. 1538. Κυκλ. 275.

Ῥήσ. 149 κεξ.

Ἐκ. Τίς δῆτα Τρώων οἱ πάρεσιν ἐν λόχῳ
θέλει κατόπτης ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν ;
τίς ἂν γένοιτο τῆςδε γῆς εὐεργέτης ; κτλ.

Σολ.

ἐγὼ πρὸ γαίης τόνδε κίνδυνον θέλω
ρίψας κατόπτης ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν,

καὶ πάντ' ἐκμαθῶν Ἀχαιῶν βουλευμάτων
ἤξω. — — — —

πρβλ. Φοιν. 693. κτλ. Ἀριστοφάνους Σφηκ. 532 κεξ.

— — ὄραξ γὰρ ὡς
σοὶ μέγας ἔστ' ἀγὼν
καὶ περὶ τῶν ἀπάντων,
εἴπερ, θ' μὴ γένοιτο, νῦν
οὗτος ἐθέλει κρατῆσαι = κρατήσῃ.

αὐτ. 722 κεξ.

καὶ νῦν ἀτεχνῶς ἐθέλω παρέχειν
ὅ,τι βούλει σοι,
πλὴν Κωλαγρέτου γάλα πίνειν. —

πρὸς δ' πρβλ. αὐτ. 737.

Καὶ μὴν θρέψω γ' αὐτὸν παρέχων
ὅσα πρεσβύτη ξύμφορα, κτλ.

Πλουτ. 377 κεξ.

Βλε.

ὦ τάν, ἐγὼ σοι τοῦτ' ἀπὸ μικροῦ πάνυ
ἐθέλω διαπραῖξαι πρὶν πυθέσθαι τὴν πόλιν.
τὸ στόμ' ἐπιδύσας κέρμασιν τῶν ρητόρων.

πρβλ. αὐτ. 1088—92.

Ἡροδότου Ζ'. 10, 4 εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναι τι θέλει (= ἐναντ. μέλλει ἢ ἐναντιωθήσεται), βεβούλευται μὲν οὐδὲν ἔσσαν εὖ, ἔσσωται δ' ὑπὸ τῆς τύχης τὸ βούλευμα. πρβλ. αὐτ. 49, 2. 104 τελ. σοὶ δὲ εἰ φαίνομαι ταῦτα λέγων φλυηρέειν, τὰλλα σιγᾶν ἐθέλω τὸ λοιπὸν = σιγήσομαι. πρβλ. Ἀ. 164, ἐνθα μετὰ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἔπεται μέλλον, εἶτα τὸ μέλλειν μετ' ἀπαρεμφάτου. — Ξενοφ. Ἄναθ. Γ'. 4, 41 Ἀλλά, εἰ βούλει, μένε ἐπὶ τῷ στρατεύματι, ἐγὼ δὲ ἐθέλω πορεύεσθαι· εἰ δὲ χρῆζεις, πορεύου ἐπὶ τὸ ὄρος, ἐγὼ δὲ μενῶ αὐτοῦ. 5, 8 ἐγὼ θέλω, ὦ ἄνδρες, διαβιβάσαι ὑμᾶς κατὰ τετρακισχιλίους ὀπλίτας, ἂν ἐμοὶ ὧν δέομαι ὑπηρετήσητε καὶ τάλαντον μισθὸν πορίσητε. Ἐρωτώμενος δέ, ὅτου δέοιτο, Ἀσκῶν, ἔφη, δισχιλίων δεήσομαι. Οἶκον. 1. 1 καὶ ἄλλα τοίνυν, ἔφη ὁ Ἰσχύμαχος, θέλω σοι πάνυ μεγαλόφρονα αὐτῆς διηγῆσασθαι, ἃ μου ἔπαξ ἀκούσασα ταχὺ ἐπέθετο = θά σου διηγηθῶ. πρβλ. αὐτ. ις'. 1. — Πλατ. Ἀπολογ. 40 Α ὑμῖν γὰρ ὡς φίλοις οὖσιν ἐπιδειξάι ἐθέλω τὸ νυνὶ μοι ξυμβεβηκὸς τί ποτε νοεῖ καὶ εὐθύς κατωτέρω. « Τί οὖν αἴτιον εἶναι ὑπολαμβάνω ; Ἐγὼ ὑμῖν ἐρῶ. Ἀντιφῶντος Τετραλ. Γ'. 6'. 7. ἐθέλω δὲ τοὺς κατηγοροῦντάς μου πᾶσιν οἷς ἐγκαλοῦσιν ἐνόχους αὐτοὺς ὄντας ἐπιδειξάι. πρβλ. αὐτ. γ'. 4. — Ἰσοκρ. 5, 1 περὶ οὗ μικρὰ βούλομαι προειπεῖν, ἵνα δηλώσω καὶ

σοὶ καὶ τοῖς ἄλλοις κτλ. — *Λυκούργου* κ. *Λεωκράτους* 36 ἐν οἷς δε
καιροῖς καὶ ἡλίκοις κινδύνοις τὴν πόλιν οὔσαν *Λεωκράτης* προδέδωκεν,
ἀναμνησθῆναι ὑμᾶς *βούλομαι*. πρβλ. 46. 83. 146. — *Δίσχιν*. 1, 8.
Βούλομαι δὴ καὶ ἐγὼ νυνὶ πρὸς ὑμᾶς τὸν αὐτὸν τρόπον χρῆσασθαι τῷ
λόγῳ, ὅνπερ τοῖς νόμοις ὁ νομοθέτης· πρῶτον μὲν γὰρ διέξειμι πρὸς ὑ-
μᾶς κτλ. πρβλ. 37. 43. 49. 86. — 3, 159. 184. 213. *Δημοσθ.* 8,
76 ἐν κεφαλαίῳ δ' ἂ λέγω φράσας καταβῆναι *βούλομαι*. 18, 8. 17
βούλομαι δὲ καὶ καθ' ἐν ἑκαστον αὐτῶν ἐξετάσαι. πρβλ. 102. κτλ.
Διφίλου τ. κωμ. *Ἀποσπ.* 92 :

ἐν ἡμέραισιν αὐτὸν ἐπτὰ σοι, γέρον,
θέλω παρασχεῖν ἢ κολοκύντην ἢ κρίνον.

== τῷ τῆς συνηθ. θά σ' τὸν παραδώσω *Αἴλ. Π. Ἰστ. Α.* 28 ἀλλ' ἔγω-
γε ὑμῖν ἐθέλω εἰπεῖν *Ρόδιον* δόξαν. πρβλ. *Β'*. 4.

Ἡ αὐτὴ που ἔννοια ἐκφέρεται καὶ διὰ τοῦ μέλλοντος τοῦ ἐτέρου
τῶν ῥημάτων *βούλεσθαι* ἢ *θέλειν* καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ ἐκάστοτε
ῥήματος. π. χ. *Σοφοκλ. Αἴ.* 679 κεξ.

ὄτ' ἐχθρὸς ἡμῖν ἐς τοσόνδ' ἐχθαρτέος
ὡς καὶ φιλήσων αὐθις, ἐς τε τὸν φίλον
τοσαῦθ' ὑπουργῶν ὠφελεῖν βουλήσομαι
ὡς αἰὲν οὐ μενοῦντα. — = ὠφελήσω.

Πινδ. Ὀλυμπ. Ζ'. 37 (20)

ἐθελήσω τοῖσιν ἐξ ἀρχᾶς ἀπὸ *Τλαπολέμου*
ξυνὸν ἀγγέλλων διορθῶσαι λόγον, κτλ.

πρβλ. *Σοφ. Οἰδ. Τυρ.* 1077. *Οἰδ. Κολ.* 1287. *Εὐριπ. Μηδ.* 259. 726.
Ἡρόδ. Α. 109. *Β'*. 11 κτλ. *Πλατ. Πολιτ. Β'*. 375 A.

Τοιαύτην ἀρχὴν λαβοῦσα ἢ τοῦ μέλλοντος ἀνάλυσιν καὶ προϊόντος
τοῦ χρόνου μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπεκταθεῖσα ἐν τέλει τοσοῦτον ἐπε-
κράτησεν, ὥστε παντελῶς ἔξωσε τοὺς μονολεκτικούς τύπους, ὡς ἐν τῇ
καθομιλουμένῃ. Σχηματίζονται δ' ἐν αὐτῇ οἱ μέλλοντες τριττῶς· 1)
διὰ τοῦ θέλω, κατὰ πρόσωπα καὶ ἀριθμούς κλινομένου, καὶ τοῦ ἀπαρ-
εμφάτου τοῦ ἐκάστοτε ῥήματος κατ' ἐνεστώτα μὲν ἐπὶ παρατάσεως ἢ
ἐπαναλήψεως, κατ' ἀόριστον δ' ἐπὶ τοῦ ἀκαριαίου ἢ καὶ ἀοριστίας
τῆς μελλοντικῆς ἐνεργείας, κατὰ παρακείμενον δὲ ἐπὶ συντελείας αὐ-
τῆς, τῶρα συνηθῶς ἀποβαλλομένου τοῦ ν, ἐν ᾧ κατὰ τοὺς προγενεσέ-
ρους αἰῶνας ἀκόμη διετηρεῖτο. θέλω, θέλεις, θέλει κτλ. γράφει (= *γράφειν*). θέλομεν, θέλετε, θέλουσι (θέλουν) γράψη (= *γράψαι*). θέ-
λω, θέλεις, θέλει κτλ. φύγη (= *φύγην* αἰολ. = τῷ ἄττ. *φυγεῖν*)
κτλ. θέλω, θέλεις κτλ. εἶσθαι (ἀπαρέμφ. τοῦ εἶμαι), γράφεισθαι

κτλ. θέλομεν γραφθῆ, δαρθῆ, καῆ κτλ. (ἀντὶ τῶν αἰολ. *γραφθῆν, δαρθῆν, καῆν* = τοῖς ἄττ. κ. κοιν. *γραφθῆναι, δαρθῆναι, καῆναι* κτλ.)· θέλω ἔχει γραμμένον, θέλεις ἔχει γραμμένον κτλ. θέλομεν εἶσθαι (ἢ εἶναι) γραμμένοι. θέλουν εἶσθαι τελειωμένοι κτλ. Ἐνταῦ-
θα πρόκεινται εἰς ἐξήγησιν τρία τινα· πρῶτον ἢ ἀποκοπὴ τοῦ ν ἐκ
τῶν γράφειν π. χ. *λάβην, φύγην, γραφθῆν, καῆν* κτλ. δεύτερον ἢ
χρῆσις τῶν *λάβη, φύγη, φάγη, ἔλθη* καὶ τῶν ἐξ ὧν ταῦτα προήλθαν
λάβην, φύγην κτλ. ἀντὶ τῶν ἄττ. κ. κοιν. ἀπαρεμφ. *λαβεῖν, φυγεῖν*
κ.τ.δμ. συγχρόνως καὶ ἢ τῶν γράψη, δείξη, σπάσῃ ἐν τοῖς θέλω γρά-
ψη κ.τ.δμ. καὶ τρίτον ἢ τῶν *γραφθῆ(ν), καῆ(ν)* κ.τ.δμ. ἀντὶ τῶν
συνθ. ἀπαρ. *γραφθῆναι, καῆναι* κ.τ.δμ.

Ἡ ἀποκοπὴ τοῦ ν τῶν ἀπαρεμφάτων οὔσα ἀνάλογος τῆς τῶν παι-
δί, *τυρί, κηρί, παραθύρι* κ.τ.δμ. ἐκ τῶν προγενεσέρων καὶ τῶρα κατὰ
τινας διαλέκτους εὐχρόστων παιδῖν, *τυρίν, κηρίν, παραθύριν* κ.τ.δμ.
τούτων δ' ἐκ τῶν ἔτι ἀρχαιοτέρων παιδῖον, *τυρίον, κηρίον* κτλ. γενο-
μένων, καὶ τῆς τῶν: τὸν λόγον, τὴν ζωὴν, τὴν πίστιν κ.τ.τ. ἀντὶ τῶν:
τὸν λόγον, τὴν ζωὴν, τὴν πίστιν κτλ. συνέθη ὅχι μόνον περὶ ταῦτα
τὰ συστατικὰ τῶν μελλόντων ἀπαρέμματα, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄλλα, οἷα
πρῶτον τὰ ὀνοματικά: τὸ φαγεῖ, τὸ πιεῖ, τὸ ἰδεῖ κ.τ.τ. ἀντὶ τῶν:
φαγεῖν, πιεῖν, ἰδεῖν κτλ. τὸ ἔχει *Ἀλεξ. Κομνην.* ἔπειτα περὶ ἄλλα
μετὰ ῥημάτων συντασσόμενα, ὡς ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦ *Μωρέα* σλ. 34
(*Ellissen*).

τὸν πόλεμον τὸν δυνατὸν οὐκ ἠμποροῦν βαστάζει

= βαστάζειν. ἐν σλ. 50.

Ἄτος τοῦ ὀφείλει καὶ χρεωστεῖ δουλεύει διὰ τὸ φῖε του
καὶ — — Οὐδὲν ὀφείλου ἐκπληρεῖ εἰς γαρνίζουσαν δουλείας.

Ἐν ᾧ ἐν τῇ αὐτῇ σλ. τὸ ὀφείλω καὶ μετὰ πλήρους ἀπαρεμφάτου καὶ
μετ' ἀναλύσεως του φέρεται.

νὰ ὀφείλη ἔχειν ὁ καθεὶς μετὰ τὸ φλάμπουρον του
καὶ — — ὀφείλει ὁ προνοιάτορας νὰ ᾔνε ὅπου θέλη.

πρβλ. καὶ σλ. 52

ὀφείλου εἶσθαι πανταχοῦ, ὡς καὶ οἱ προνοιάτοροι.

Οἱ τύποι *λάβην, φύγην, φάγην* καὶ οἱ ὅμοιοι, ἐπομένως καὶ οἱ ἐξ
αὐτῶν γενόμενοι νεώτεροι *λάβη, φύγη, φάγη* κτλ. εἶνε αἰολικοὶ ἀντὶ
τῶν ἄττ. κ. κοινῶν *λαβεῖν, φυγεῖν, φαγεῖν* κ.τ.δμ. φέρονται δ' ἰκανὰ
τοιαῦτα παραδείγματα ἐν αἰολικοῖς μνημείοις, οἷα: *συμφέρην, (συν-
έλ)θην* Ἐπιγρ. *Λεσβ.* 2166, 20. 39. *ἀρχέην, συνέχην* *Κυρ.* 17. 18.
εἴτην Ἀλκαίου ἀποσπ. 45. καὶ *Σαπφ.* 26. *ἄγην.* *Σαπφ.* 1, 19. *ἐπαί-*

την, κάλην. Κυμ. ἐπιγρ. 25. 29 ἀσυνέτην, ἀντλήν. Ἀλκ. 10. 11. προτέρην Σαπφ. 14 κτλ. ἀντὶ τῶν ἐπαινεῖν, καλεῖν, ἀσυνετεῖν, ἀντλεῖν κτλ. πρὸς. Ahr. p. 89. Ἀλλ' ἐν ᾧ οἱ τ' αἰολικοί οὔτοι τύποι καὶ οἱ κατ' αὐτοὺς δημῶδεις βαρυτονοῦνται, οἱ θέλω ἰδῆ, θέλω εὐρῆ παραδόξως περισπῶνται, ὡς νὰ προῆλθαν κατ' εὐθείαν ἐκ τῶν ἀττικῶν ἰδεῖν, εὐρεῖν. Πιθανὸν μὲν καὶ τοῦτο, πιθανώτερον δέ μοι φαίνεται, ὅτι τὰ ἰδεῖν καὶ εὐρεῖν ἢ μᾶλλον τὰ ἐξ αὐτῶν ἰδῆ καὶ εὐρῆ οὕτως ἐπὶ τῆς ληγούσης τονισμένα εὐρέθησαν, οὐ δυνάμενα ἄλλως νὰ τονισθῶσι διότι ἢ κυρίως δημῶδης των μορφῆ εἶνε δῆ, βρῆ, ὡς θέλω δῆ, θέλομεν δῆ (ἢ διῆ). θέλω βρῆ, θέλετε βρῆ κτλ.

Ἐπ' ἴσης αἰολικοί εἶνε καὶ οἱ τύποι γράψη, σπάση κ. οἱ ὄμ. ἀντὶ τῶν κοινῶν γράψαι, σπάσαι κτλ. Ἦτο δ' αὕτη ἢ ἀντὶ τῆς αἰ προφορά καὶ γραφῆ τοῦ η τῶν Αἰολέων μάλιστα τοῖς Βοιωτοῖς ἰδία, ὡς ἱππότη C. I. 1588. εὐεργέτης 1563. 64. διακατίης καὶ χειλίης 1569. α. III. τῆς 1593. ἀντὶ τῶν ἱππόται, εὐεργέταις, διακατίαις κτλ. κατασκευάττη 1568. κεκόμιστη 1569. α. III. ὀφείλετη, ἀπογράφεσθη αὐτ. καὶ 1562. 1563. a. b. δεδόχθη 1568 ἀντὶ τῶν κατασκευάσται, κεκόμισται, ὀφείλεται, δεδόχθαι κτλ. Οὕτω καὶ ἡ καθομιλουμένη ἢ γυναῖκες λέγει ἀντὶ αἰ γυν. καὶ τῆς ἢ τσῆ ἀντὶ ταίς, κῆ ἀντὶ καί. Θεσσαλικ. δὲ καὶ γράφουμη, ἔρχουμη κ.τ.τ. ἀντὶ τῶν γράφομαι, ἔρχομαι κτλ. Οἱ οὕτω προκύψαντες τύποι γράψη, σπάση, δείξη, κατασκευάση (πρὸς. τὸ προσεκτεθ. Βοιωτ.) συμπεσόντες ὕστερον κατὰ τὴν προφορὰν τοῖς ἐκ μελλόντων κατ' ἀποκοπὴν τοῦ ν γράψει(ν), σπάσει(ν), δείξει(ν), κατασκευάσει(ν), ὑπὸ τῆς ἀμαθείας ἤρχισαν ὡς μέλλοντες νὰ ἐκλαμβάνωνται, ὥστε καὶ πρὸς ἀναπλήρωσίν των νὰ προστεθῆ πάλιν τὸ ν, ὡς νὰ ἦτον ἀνέκαθεν συστατικὴν αὐτῶν: θέλω γράψειν (ἢ γράψην), θέλομεν δείξειν (—ην) κ.τ. ὅμοια, ἐποῖκ θὰ ἐκτεθῶσιν ἐκ τῶν προγενεστέρων αἰώνων.

Τελευταῖον αἰολικοί εἶνε καὶ οἱ γραφθῆ(ν), δειχθῆ(ν), σταθῆ(ν) κ. οἱ ὄμ. ἀντὶ τῶν γραφθῆναι, σταθῆναι κτλ. Τεκμήρια δ' οὐκ ὀλίγα ἔχομεν ἐξ ἀρχαίων αἰολικῶν μνημείων: ὄντεσθῆν Κυμ. ἐπιγρ. 8. 34 = ἀνατεσθῆναι, γενησθῆν 19. στεφανωθῆν 46. εἰσνεχθῆν 48 ἐνταφῆν 51. μεθυσθῆν Ἀλκ. 28. ὀμρασθῆν Θεοκρ. ΚΘ'. 26 = ἀγαμνησθῆναι κτλ. Οἱ νεώτεροι γραμματικοὶ κατὰ τὴν γνωστὴν βαρυτόνησιν τῶν Αἰολέων, μαρτυρούντων καὶ τῶν παλαιῶν γραμματικῶν (Ἰωανν. γραμμ. 245. Γρηγορ. Κορινθ. 619. Μεερμαν. 663) ἀντὶ τῶν ἀττικῶς περισπωμένων ἐλθεῖν, εἰπεῖν, ἐπαινεῖν κ.τ.τ. βαρυτόνως γράφουσιν ἐλθην, εἰπην, ἐπαίην κτλ. Ἀλλ' ἂν καὶ τὰ ἐκ προπερισπωμέ-

νων εἰσνεχθῆναι, ἐνταφῆναι, στεφανωθῆναι κατ' ἀποκοπὴν προσλθόντα εἰσνεχθην, ἐνταφην, στεφανωθην ὀρθῶς βαρυτονοῦσιν, εἶνε ἀμφίβολον ἢ καθομιλουμένη τουλάχιστον μαρτυρεῖ κατὰ τῆς βαρυτονήσεως τούτων, ἐν ᾧ τὰ ἐνεργητικά καὶ αὐτὴ ἐπ' ἴσης βαρυτονεῖ ἐκτὸς ὀλίγων, ὧν ἡ διαφορὰ ἤδη ἀνωτέρω ἐξηγήθη.

Ἀφ' οὗ οὕτως ἱκανῶς ἐξηγήθησαν οἱ ποικίλοι τύποι τῶν μελλοντικῶν τούτων ἀπαρεμφάτων, ἃς ἐκτεθῶσί τινα παραδείγματα ἐκ τῆς προγενεστέρας δημῶδους γλώσσης, ἐνθα ἀπαντῶσιν ἐνίοτε καὶ πληρέστεροι ἐκεῖνοι οἱ τύποι. Ἀλεξ. Κομν. θέλει τὸ φανερώσει (γρ. ση). θέλεις κλαύσειν (ἀντὶ κλαύση. πρὸς. ὡς πρὸς τὸ ἀνόργανον ν αὐτόθι τό: οὐ δύναται φυλάξειν καὶ ἐκ τοῦ Βελισσαρίου γράψειν εἶχα καὶ πλειότερα νὰ πῶ), θέλεις κτήσειν (= ση = κτήσαι, κτήσασθαι).

ὁ ἔχων φίλους καὶ γνωστοὺς ζήσει θέλει ἔς τὸν κόσμον
Πτωχοπρ. Β'. 514 θέλεις σύρειν. Βελθ. καὶ Χρυσ. (τοῦ 12ου αἰῶνος)
Κορ. Ἀτ. Α. 158

ὅστις γὰρ θέλει ἐξ αὐτῆς θλιβῆν τε καὶ χαρῆναι
εἰ μὲν καὶ μὲ τὸ θέλημα καὶ τὴν προαίρεσίν σου
θέλεις γυρίσειν καὶ στραφῆν, πκυόμεθα τοῦ λέγειν.

γυρίσειν γρ. γυρίσην ἀντὶ γυρίση (—σαι). Ἐκ τ. χρον. τ. Μωρ. σλ. 10.
ὅλα τὰ κάστρα τὰ ἕτερα τοῦ τόπου τοῦ Μωρέως
ἀνευ σπαθῆ καὶ πόλεμον θέλουσι προσκυρήσειν

προσκυρήσειν = προσκυνήση (—σαι). στ. 32 θέλεις ἔχει αὐτ. θέλομεν ὑπᾶ (= ὑπάει = ὑπάγει). σλ. 48. θέλουρ δουλεύει, θέλουρ χάση (πρὸς. ὡς πρὸς τὸν καθαρῶτερον τύπον τοῦ ἀορ. τὸ σλ. 70 πῶς ὀφείλει ποιήσει γρ. ποιήση = ποιῆσαι). Ἐκ τοῦ Σ. Σ.

Γίνωσκε, οἰέ μου Φραντζεσκῆ, τὰ λόγια μ' ἂν τὰ πιάσης
εἰς τὰ σὲ συμβουλεύομαι ὀλίγα νὰ κοπιᾷσης
θέλεις χαρῆ καὶ τιμηθῆ καὶ ζήσεις καὶ πλουτήσεις,
καὶ τοὺς ἐχθροὺς σου ἔς τὸν λαίμῳ θέλεις καταπατήσεις.
Καὶ ὅταν σὲ δοῦν καὶ περπατεῖς μὲ φρόνησιν καὶ τάξιν,
θέλουρ χαρῆν οἱ φίλοι σου, κοῖ ἐχθροὶ θέλουρ πλαυτάξιν.
Εἰ δ' ἔλθῃ τὸ Ἐξανάστροφον, θέλουρ χαρῆν οἱ ἐχθροὶ σου,
κοῖ φίλοι νὰ Ἐσφήσουρ σε, καὶ σὺ τὴν μούζαν χρίσου.
καὶ καθ' ἡμέρα, Φραντζεσκῆ, ἐσὺ θέλεις μαρθάνειν
τοὺς πειρασμοὺς καὶ τὰ κακά, τὰ ποιά θέλεις παρθάνειν κτλ.

Δημ. Ζήνου Βιτραχορ. 21 θές ἔχει (= θέλεις ἔχειν). 163 δὲν θέλεις

φύγη. 176 θέ σε τιμωρήση (= θέλει σε τιμωρήση). 262 θέλωμε αντίσταθῆ. πρβλ. 175—6 κτλ. οἱ δὲ πληρέστεροι καὶ ἀττικώτεροι τύποι ἀπαντῶσιν ἐν συγγραμμάσιν ὅπως οὖν ὑπὲρ τὴν δημώδη γλῶσσαν γραμμῆνοις, ὡς Πτωχοπρ. τῶν κατὰ Ῥοδάνθην καὶ Δοσικλέα Ζ'. σλ. 302 οὐκ ἂν ἐθέλησω τὰς ἐμὰς κρύψαι τύχας (= οὐ κρύψω). Αἰσώπου βίω σλ. 25, 28 πρὸς χρῆσιν τῶν κρεῶν τὸ αἶμά της κενῶσαι θέλει (= κενώσαι). Ἀνδρεοπουλ. Συντίπα σλ. 6 ὅπερ σὺ παρά τινος οὐ ραδίως ἔχεις λαβεῖν μηδ' αὖ πάλιν σὺ ἐτέρῳ δοῦναι θελήσεις ἔνθα τὸ ἔχεις λαβεῖν = τῷ λήψει, ὡς κατωτέρω ἀκριβέστερον θὰ λεχθῆ. σλ. 89 καὶ τότε θέλεις δυνηθεῖν (γρ. δυνηθῆν) εὑρεῖν τὰς πανουργίας τῶν γυναικῶν. 132 ἄπερ ἐκείνος ἐθέλησει ζητῆσαι (= ζητήσῃ) κτλ.

2) Διὰ τοῦ θέλει ἀπροσώπως λαμβανομένου καὶ τῶν τριῶν ἐκείνων χρόνων, ἐνεστῶτος, ἀορίστου καὶ παρακειμένου, ὄχι πλέον κατ' ἀπαρέμφατον, ἀλλὰ καθ' ὑποτακτικὴν, ἐκάστου ἐφ' ἐκάστης τῶν τριῶν ἐκείνων περιπτώσεων, τῆς παρατάσεως, τοῦ ἀκαριαίου ἢ στιγμιαίου καὶ τῆς συντελείας τῆς ῥηματικῆς ἐνεργείας, ὡς θέλει γράφω θέλει γράφης. θέλει γράφη. θέλει γράψωμεν. θέλει γράψητε. θέλει γράψουν κτλ. θέλει ἔχω γραμμένον, θέλει ἔχης γραμμένον κτλ. θέλει γράφηται. θέλει γραφθῶ. θέλει ἦμαι γραμμένος, θέλει ἦνε γραμμένοι κτλ. κτλ. Ἄλλ' οἱ τύποι οὗτοι εἶνε σπανιώτατα ἐν χρήσει.

3) Διὰ τοῦ θέλω ἢ κατ' ἀποκοπὴν θε καὶ τῆς ἀναλύσεως τοῦ ἀπαρέμφατου τῶν τριῶν εἰρημένων χρόνων, ἐκάστου ἐφ' ἐκάστης τῶν τριῶν ἐκείνων περιπτώσεων, ὡς: θέλω (ἢ θέ) νὰ γράφω, θέλω (ἢ θέ) νὰ γράψω. θέλω (θέ) νὰ ἔχω γραμμένον. θέλω (θέ) νὰ γράφωμαι. θέλω (ἢ θέ) νὰ γραφθῶ. θέλω (θέ) νὰ ἦμαι γραμμένος κτλ. Κατὰ δὲ κρᾶσιν τοῦ θε καὶ τοῦ νὰ εἰς θὰ προήλθαν οἱ κοινότατοι μέλλοντες θὰ γράφω, θὰ γράφης κτλ. θὰ γράψωμεν, θὰ γράψητε κτλ. θὰ ἔχω γραμμένον κτλ. θὰ γράφωμαι, θὰ γραφθῶ. θὰ ἦμαι γραμμένος κτλ. Εἶνε δὲ περιττὸν νὰ σημειωθῆ, ὅτι πρὸς τὴν συντελικῶν μέλλοντος περίφρασιν τίθεται κατὰ διαλέκτους ἀντὶ τῶν παρακειμενικῶν τύπων ἔχω γραμμένον, ἔχης γραμμένον κτλ. ἦμαι γραμμένος, ἦσαι γραμμένος κτλ. καὶ οἱ ἕτεροι ἔχω γράφη, ἔχης γράφη κτλ. ἔχω γραφθεῖ, ἔχης γραφθεῖ, ἔχωμεν γραφθεῖ κτλ. π. χ. θὰ ἔχω γράφη. θὰ ἔχης γραφθεῖ κτλ. Ἐν τούτοις ἐνίοτε παραλείπεται τὸ νὰ, ὡς ἐν τῷ ἐπυλλίῳ (Ζαμπελ.) στ. 51 καλὰ θέλω σοῦ μῶσω ἐν τῷ Θ. Ρ. τὸ μέμφουν σε θέλουρ.

Ἐκ πάντων τούτων εἶναι φανερὸν 1) ὅτι τὸ μόριον θὰ ὄχι ἤδη ἔτοιμον καὶ αὐτοτελὲς ἐν τῇ γλώσσῃ προϋπάρχον, ὡς ἐνόμιζεν ὁ Hase, προστάχθη τῶν τριῶν ἐκείνων χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς, καὶ ἄνευ τοῦ

μορίου πρότερον μελλοντικῶς ἐκλαμβανομένων, ἀλλὰ συνεγεννήθη μετὰ τοῦ τρίτου τρόπου τῆς τοῦ μέλλοντος περιφράσεως καθ' ἣν εἴρηται κρᾶσιν. 2). Ὅτι ἐν τοῖς θέλω, θέλεις, θέλει κτλ. γράφει, γράφη κτλ. δὲν περιέχονται, ὡς ἄλλοι τινὲς ὑπέλαβαν, ὑποτακτικαί, ἀλλ' ἀπαρέμφατα. 3) ὅτι ἡ ἐδῶ τηρουμένη ὀρθογραφία τῶν γράφει (= γράφειν), γράφη (= γράψαι), ἔλθη (= ἔλθην αἰολ. — ἐλθεῖν), φάγη (φάγην αἰολ.), γραφθῆ (= γραφθῆναι), καῆ (= καῆναι) κτλ. εἶνε συμφωνότερα τῇ ἐτυμολογίᾳ. Ἐν δὲ τελευταίῳ ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι ἡ δημώδης ἢ καθομιλουμένη γλῶσσα ὄχι μόνον ἐκ τῆς ἀττικῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ποικίλων κατὰ τύπους δωρικῶν καὶ αἰολικῶν διαλέκτων συγκροτηθεῖσα, πολλοὺς πολλαχοῦ δωρισμοὺς καὶ αἰολισμοὺς διασώζει, οὐδ' ὅλως θὰ φανῆ παράδοξον, ὅτι καὶ ἐνταῦθα περὶ τὴν τῶν μελλόντων περίφρασιν ἱκανοὺς αἰολισμοὺς ἐπιδεικνύει.

4) Ἄλλος τις, σπανιώτερος, τρόπος τῆς τοῦ μέλλοντος περιφράσεως εἶνε ὁ διὰ τοῦ μορίου νὰ καὶ ἐκάστου τῶν τριῶν ὑποτακτικῶν χρόνων, ἐνεστ. ἀορ. καὶ παρακ. ἐφ' ἐκάστης τῶν τριῶν ἐκείνων σχέσεων τῆς ῥηματικῆς ἐνεργείας. Ἦτο δὲ συνήθης οὗτος ὁ τρόπος κατὰ τοὺς προγενεστέρους αἰῶνας, ὡς π. χ. παρὰ Πτωχοπρ. Α'. σ. 75 κξ.

Ἄν γὰρ πεισθῆς ταῖς συμβουλαῖς καὶ τοῖς διδάγμασί μου
σὺ μὲν λοιπὸν νὰ τιμηθῆς, μεγάλως εὐτυχῆσης,
ἐμὲ δὲ τὸν πατέρα σου κἂν ἐν τοῖς τελευταῖοις μου
νὰ θρέψῃς ὡς ἀδύνατον καὶ νὰ γεροβοσκήσῃς

114. Παρὰ κρανιαιοκέφαλον πάντως νὰ μ' ὀνομάσουν,
νὰ τὸν εἰπῶ 'τι μάθε το τζαγγάριν τὸ παιδί σου.

Θ. Ρ. Ἀτ. Β'. 20.

Καὶ ἔπιον, πίνω καὶ νὰ πιῶ ὀλονῶν ταῖς πικράδες,

Διότι ὥστε νὰ ἴλικιωθοῦν πολλὰ νὰ πικρανθοῦσιν
οὐ δύναμαι, ὦ Βέλθανδρε, τὴν ξενιτειάν σ' ἀκοῦσαι,
κἂν θάνατος μὲ πρόκειται, ὕβρεις κἂν ἀτιμίαι,
κἂν δὲ καὶ τὸ βασίλειον, κἂν δὲ καὶ αὐθεντίας,
κἂν καὶ αὐτό, ὃ λέγομεν, τὸ φυσικὸ μας στέμμα
νὰ καταλείψω κ' εἰς οὐδὲν παρέξω τούτου θήσω
καὶ μετὰ σοῦ νὰ ξενωθῶ, καὶ μετὰ σοῦ νὰ ἔλθω
εἰς χώρας ξένας ἐθνικὰς ποδοχωροβατήσω
συναποθάνω μετὰ σοῦ κ' εἰς ἄδην συγκαταίβω.
μόνον καὶ γὰρ τὴν ἐλέπησιν τὴν δίκην σου ἄς ἔχω

αὐτ. Ἴδου ἀποχαιρετίζω ὑμᾶς καὶ εὖξασθέ μοι
καὶ τῆς ξενώσεως τὴν ὁδὸν ἰδοὺ γὰ ὑπαγαίρω. κτλ.

Δύσκολον τώρα ν' ἀποφανθῆ τις, ἂν τὸ γὰ τοῦτο ἐκ τοῦ ἀρχαίου ἵνα προῆλθεν ἢ ἐκ τοῦ ἄν (δυνητ.). Ἐπὶ μὲν τῆς προτέρας περιπτώσεως ὁ δι' αὐτοῦ μέλλων εἶνε ἐλλειπτικὸς τοῦ βουλευτικοῦ ῥήματος, ὡς ὅταν λέγωμεν: θὰ μοῦ δώσης τὸ δεῖνα πράγμα; γὰ σοῦ τὸ δώσω = θέλω γὰ σοῦ τὸ δώσω ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας περιπτώσεως ὁ δι' αὐτοῦ μέλλων ἐκφέρει μετριώτερον ὡς ἐξ ὑποκειμένου μᾶλλον τὸ διὰ τοῦ θὰ ἐντονώτερον καὶ πραγματικώτερον ἐκφραζόμενον· ἢ αὐτὴ δηλ. διαφορά, οἷα ἐν τῇ ἀρχαίᾳ μεταξὺ εὐκτικῆς μετὰ τοῦ (δυνητ.) ἄν, τοιαύτην μετριώτεραν ἔνοιον πολλὰκις ἐκφερούσης, καὶ τοῦ κυρίου μέλλοντος· ὥστε θὰ δώσω: γὰ δώσω = δώσω: δοίην ἄν.

Ἕ)ον καὶ τελευταῖον τρόπον τῆς τοῦ μέλλοντος περιφράσεως ἀπειράθη ἢ γλῶσσα, περιοδικῶς μόνον· κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας, τὸν διὰ τοῦ ἔχω καὶ τοῦ προσήκοτος ἀπαρεμφάτου, ὡς π. χ. ἐν τοῖς Ψευδοκαλλισθ. Ἱστορ. Ἀλεξάνδρου Γ'. κ. 17: Οἱ δὲ (Ἴνδοι) φοβούμενοι οὐκ ἠθέλον μεθερμηνεῦσαι. Σύνουσι δὲ ἐγενόμην καὶ εἰλκυσα αὐτοὺς κατὰ μόνας. Καὶ εἶπον τοῦτο οἱ Ἴνδοί. Ταχὺ ἀπολέσθαι ἔχεις ὑπὸ τῶν ἰδίων. — Πεπλήρωταί σου τὰ τῆς ζωῆς ἔτη καὶ ἀνακομισθῆναι οὐκ ἔχεις πρὸς Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα σου, ἀλλ' ἐν Βαβυλῶνι ἔχεις ἀπολέσθαι. Πρβλ. αὐτόθι: «Βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἐν Βαβυλῶνι δεῖ σε ἀποθανεῖν. ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀναιρεθῆσθαι καὶ οὐ δυνήσθαι ἀνακομισθῆναι πρὸς τὴν μητέρα σου Ὀλυμπιάδα.» Χρον. Θεοφ. 197, 13 κξζ. τότε θυμωθεῖσα ἡ Ἀριάδνη εἶπε τῷ βασιλεῖ ὅτι ἡ Ἰλλος ἔχει εἶναι εἰς τὸ παλάτιον ἢ ἐγὼ = ἔσται. 416, 13 γίγνωσκε γὰρ ὅτι μετὰ πολλῆς αἰσχύνης ἔχει ὁ χαγάνος ὑποστρέψαι εἰς τὴν ἀφιερωθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ Ῥωμαίων χώραν = ὑποστρέψαι. (Πρβλ. Κεδρηνοῦ Α'. 697, 15)· 500 ἐὰν λαλήσης: τῷ στρατῷ ἵνα δέξωνταί με, καὶ τὰς βόγας αὐτῶν ἐπαυξῆσαι ἔχω καὶ εἰρήνην ποιῶ μετὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων = ἐπαυξήσω, ποιήσω. αὐτ. καὶ καλῶς ἔχομεν ζῆσαι. Καὶ σπούδασον μετὰ τοῦ λαοῦ σου, ἵνα ἐγὼ βασιλεύσω καὶ πάντας ὑμᾶς προβιάσαι ἔχω καὶ συγκροτῆσαι καὶ κατ' ἐξείρετον σέ. Καὶ ὅτι ἐδήλωσα αὐτῷ διὰ τοῦ συγγαλάκτου αὐτοῦ, ὅτι, εἴτι δύναμις, λαλήσαι ἔχω τὸν στρατὸν καὶ μοχθῆσαι κτλ. αὐτόθι: Διὰ τὴν ἐκείνου ἀγνωμοσύνην οὐδὲ ἐμοὶ ἔχει ὁ βασιλεὺς πιστεῦσαι. 534, 15 καὶ ἠπέλησε λέγων· ὅτι εἰ ζῶ, δεῖξαι σοὶ ἔχω τίς εἰμι. 584, 12 ὁ δὲ λέγει αὐτῷ. μὴ σπουδάσης, γενέσθαι ἔχεις βασιλέα (ἴσ. γραπτ. εἰς βασιλέα) = γενήσῃ. 731, 20 εἰ μὴ ποιήσῃ τίνα τρόπον καὶ παραδώ-

σετε αὐτόν, τοὺς λόγους, οὓς ἔχετε μετ' αὐτοῦ μνησθῆσαι ἔχω τῷ βασιλεῖ. Θεοφ. συνεχ. 697, 16 Λέων ὁ υἱὸς σου παραμήριον βαστάζει καὶ ἠνίκα μοναζευθῆ μετὰ σοῦ, ὄρμαρ ἔχει τοῦ σφάζαι σε. Συρ. Μαγίστρου 633, 20 ἐὰν μοι τὸν υἱὸν τοῦ ἀμερουμνῆ παρέξῃτε καὶ λαὸν καὶ ἐξέλθω, ὑποτάξαι ἔχω τὴν Ῥωμανίαν. Αἰσώπου β. σλ. 39, 45. Αἴσαπος ἔφη· «ἄκων ἔχεις τοῦτο εἰς ἐμὲ πράξαι. Πρβλ. 41, 3. Κεδρηνοῦ Α'. 713, 3 (ὁ Φωκᾶς πρὸς Ἡράκλειον). «σὺ κάλλιον ἔχεις διοικῆσαι» 784, 12 ἐὰν βασιλεύσης, ῥίψον αὐτήν, καὶ γενέσθαι σοὶ ἔχει (= γενήσεται) ἢ βασιλεία πολυχρόνιος καὶ κραταιά. Β'. 648, 23 εἰπόντων δὲ (τῶν ἱατρῶν) εἰ μὴ τοῦτο ἐπιχειρήσεις, ἐξ ἀνάγκης ἔχειν καυτῆρι χρῆσασθαι, ἐκ τούτου δ' ἀπαιδία κατασχεθῆναι δεινῆ κτλ. Ἀνδρεοπ. Συντ. σλ. 6. Ὅτι ἂν ἦ σοὶ τὸ ποθοῦμενον καὶ εἴπερ ὑπάρχει ῥάδιον, τοῦτο σοὶ δώσω. εἰ δὲ ἀδύνατόν ἐστι τὸ ζητούμενον, οὐκ ἔχω σοὶ δοῦναι. Β. X. εἰ ἴσως ταῦτα ἂν εἰπῆς, ἔχεις καλῶς ποιῆσαι = ποιήσεις.

Ἡ περίφρασις αὕτη ἔλαβε τὴν ἀφορμὴν βεβαίως ἐκ τοῦ κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους ἤδη χρόνους ἐν τῇ γλῶσση συνήθους συνδυασμοῦ τοῦ ἔχω μετ' ἀπαρεμφάτου, σημαίνοντος ἔχειν τὴν δύναμιν, τὴν ἰκανότητα καὶ δὴ καὶ τὸν σκοπὸν ποιεῖν τι ἢ καθ' ὅλου δύνασθαι ἢ βούλεσθαι ποιεῖν τι. Οἷα π. χ. τὰ Ἰλ. Η, 247, ἀλλ' οὐπὼς ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι οὐδ' ἀναδῦναι ἀψ λαῶν ἐς ὄμιλον. Π, 440 οὐδέ πη εἶχεν ἀμπρεῦσαι. Φ, 242 οὐδὲ πόδεςσιν εἶχε στηρίξασθαι (= ἠδύνατο). Πρβλ. Ὀδ. Λ, 584. Μ, 433. Σ, 364 ὄφρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν γαστέρ' ἀναλτον. Σοφ. Φιλοκτ. 1047 πόλλ' ἂν λέγειν ἔχοιμι πρὸς τὰ τοῦδ' ἔπη. Πινδάρου Ὀλ. ΙΓ'. 11 ἔχω καλὰ φράσαι. Ἰσοκρ. 15, 237 ἔχω δὲ δεῖξαι καὶ τόπους, ἐν οἷς ἔξεστιν ἰδεῖν τοῖς βουλομένοις τοὺς πολυπράγμονας κτλ. σχεδὸν = τῷ δεῖξω κτλ. εἶνε δὲ γνωστόν, καὶ ἤδη πρότερον ἐλέχθη, πόσον εὐχερῆς εἶνε ἢ ἐκ τοῦ δύνασθαι ποιεῖν τι εἰς τὸ μέλλειν ποιεῖν μετάβασις. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ Ῥωμαϊκαὶ γλῶσσαι ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ λατινικῇ συνδυασμοῦ τοῦ habeo μετ' ἀπαρεμφάτου ἐσχημάτισαν τοὺς ἰδίους αὐτῶν μέλλοντας, ἀλλὰ μὲ ταύτην τὴν διαφορὰν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς, ὅτι ἐν ταῖς πλείσταις αὐτῶν τὸ βοηθητικὸν ῥῆμα μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου εἰς ἓν ὅλον συνεκράθησαν. Οὕτω π. χ. ἐκ τοῦ λατ. habeo captare ἢ cantare habeo ἔγεινε τὸ ital. cantar-ho καὶ τὸ γαλλ. chanter-ai, ἔπειτα οἱ τῶρα συνήθεις μέλλοντες cantero, je chanterai, ἐν ᾧ ἐν τῇ σαρδικῇ διαλέκτῳ ὁ μέλλων π. χ. τοῦ esse ὑπὸ ἀναλελυμένου τύπον ἀκόμη φέρεται, ὡς appru essi (= habeo esse), has essi, hat essi. πληθ. eus essi, eis essi, hauta essi. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκ

τοῦ *cantare habebam* (= ἰταλ. *avia*) ἐσχηματίσθη ὁ *δυνητικὸς* λέγόμενος τύπος. Ἰταλ. *cantar-ia*. Ἰσπαν. καὶ πορτογ. *cantar-ia*. γάλλ. *chanter-ais* (*chanterais*), προβηγ. *chantar-ia* κτλ. Ἐγένετο δὲ μνεία τῶν ἀναλόγων ῥωμανικῶν, ὅχι διὰ νὰ δειχθῆ ὅτι ἡ μελλοντικὴ χρῆσις τοῦ ἔχω μετ' ἀπαρεμφάτου εἰς τὴν μέσην ἑλληνικὴν ἐκ μιᾶς τινος τῶν ῥωμανικῶν γλωσσῶν μετεδόθη· διότι μόλις περὶ τὸν ἔννατον αἰῶνα ἤρχισε νὰ μορφώνηται ἡ ἀρχαιοτάτη αὐτῶν, ἡ ἀρχαία γαλλικὴ, ὅτε κατὰ τὰ ἐκ τοῦ Θεοφάνους παραδείγματα ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἦτον ὁ μελλοντικὸς οὗτος τύπος ἤδη συνηθέστατος· ἀλλ' ὀρθότερον εἰπεῖν ἐκατέρωθι ἀνεπτύχθη οἴκοθεν καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ ἀπαρεμφατικοῦ ἐκείνου συνδυασμοῦ. Ἐν τέλει σημειωτέον, ὅτι τὸ ἔχω ὅχι πλέον μετ' ἀπαρεμφάτου, ἀλλὰ μετὰ τῆς διὰ τοῦ νὰ ἀναλύσεώς του ἐν τῇ νεωτέρᾳ γλώσσῃ σπχνιώτερον μὲν ἐπὶ καθαρῶς μελλοντικῆς σημασίας λαμβάνεται, συνηθέστερον δ' ἐπὶ τῆς τοῦ δύνασθαι, *ικανὸν εἶναι* ἢ *βούλευσθαι ποιεῖν τι ἢ ποιῆσαι*.

ΟΙ ΔΥΝΗΤΙΚΟΙ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΙ ΤΥΠΟΙ.

Καθὼς ἐν τῇ σανσκριτῇ ὁ *δυνητικὸς* τύπος εἶνε συγγενὴς τοῦ (βοηθητικοῦ καλουμένου) μέλλοντος, διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀμφοτέρω βοθητικοῦ ἐπιθέματος *sjá-mi* (μελλ.) καὶ *sjá-m* (δυνητ.) ἐσχηματισμένοι, μόνον δὲ τῇ ἀτελεστέρᾳ δευτερευούσῃ καταλήξει διαφέρων ὁ *δυνητικὸς* τοῦ μέλλοντος· καθὼς ἐν τῇ λατινικῇ καὶ τῇ γερμανικῇ ἐπὶ *δυνητικῆς* χρήσεως οἱ *παρωχημένοι* τῆς ὑποτακτικῆς (*subjunctivus*) λαμβάνονται, ὡς *dicerem*, *dixissem* κτλ. *ich würde sagen*, *ich hätte gesagt* κτλ. καθὼς ἐν αὐτῇ τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ ἢ *δυνητικῇ* ἐννοια ἐκφέρεται διὰ τῆς *εὐκτικῆς* (δευτερευούσας καταλήξεις ἐχούσης) συνήθως μετὰ τοῦ *ἄν* καὶ τῶν παρωχημένων χρόνων τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ αὐτοῦ *ἄν* (κεν), ὡς *λέγοιμι' ἄν* = νὰ λέγω, θὰ λέγω (μετριώτερον), ἢμποροῦσα νὰ λέγω. *εἴποιμι' ἄν* = νὰ εἴπω, θὰ εἴπω (μετριώτερον), ἢμποροῦσα νὰ εἴπω. *ἔλεγον ἄν* = νὰ ἔλεγα, θὰ ἔλεγα, ἤθελα λέγει(ν). *εἶπον ἄν* = νὰ εἶπα, θὰ εἶπα ἢ θὰ εἶχα εἶπει, ἤθελα εἰπῆ(ν). *εἰρήκειν ἄν* (σπανιώτερον) κτλ. Καθὼς τελευταῖον ἐν ταῖς ῥωμανικαῖς γλώσσαις ὁ *δυνητικὸς* εἶνε σύνθετος ἐκ τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ ἐκάστοτε ῥήματος καὶ τοῦ (συντετμημένου) παρατατικοῦ τοῦ *habeo*, ὡς πρὸ ὀλίγου εἶδαμεν, ἐν ᾧ ὁ μέλλων ἐκ τοῦ ἐνεστώτος τοῦ αὐτοῦ ῥήματος. Οὕτω καὶ ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἑλληνικῇ ὁ *δυνητικὸς* κατὰ τοὺς αὐτοὺς καὶ ὁ μέλλων τρόπους καὶ διὰ τῶν αὐτῶν μέσων περιφράσσεται ἢ καὶ ἐκφρά-

ζεται, ὅχι πλέον, ὡς ὁ μέλλων διὰ τοῦ ἐνεστώτος τῶν βοηθητικῶν ῥημάτων, ἀλλὰ διὰ τοῦ παρατατικοῦ.

Περιφρασις διὰ τοῦ βοηθητικοῦ θέλω.

α.) *δυνητικὸς παρατατικός*.

1) ἤθελα γράφει(ν)	παθ. ἤθελα γράφεσθαι
2) ἤθελε γράφω	ἤθελε γράφωμαι
3) θὲ νὰ (ἢ θελὰ) ἔγραφα	θὲ νὰ γράφουμουν (—όμην)
4) θὰ ἔγραφα	θὰ ἐγράφουμουν (—όμην)

β.) *ἀόριστος δυνητικός*.

1) ἤθελα γράψω	ἤθελα γραφθῆ(ν)
2) ἤθελε γράφω	ἤθελε γραφθῶ
3) (θὲ νὰ ἔγραφα)	(θὲ νὰ ἐγράφηκα)
4) (θὰ ἔγραψα)	(θὰ ἐγράφηκα)

γ.) *συντελικὸς δυνητικός*.

1) ἤθελα ἔχει(ν) γραμμένον	ἤθελα εἶσθαι γραμμένος
2) ἤθελε ἔχω γραμμένον	ἤθελε εἶμαι γραμμένος
3) θὲ νὰ εἶχα γραμμένον	{ θὲ νὰ ἤμουν γραμμένος ἢ θὲ νὰ εἶχα γραφθεῖ.)
4) θὰ εἶχα γραμμένον (ἢ γράψω)	{ θὰ ἤμουν γραμμένος ἢ θὰ εἶχα γραφθεῖ.)

Οἱ τύποι οὗτοι, μάλιστα οἱ διὰ τοῦ θὰ, εἶνε οἱ συνηθέστατοι ἐν τῇ νῦν καθομιλουμένῃ.

Ἡ διὰ τοῦ ἔχω περίφρασις:

Ἡ διὰ τοῦ ἔχω περίφρασις τοῦ *δυνητικοῦ*, καθὼς καὶ ἡ τοῦ μέλλοντος, ἦτο συνήθης κατὰ τοὺς προτέρους αἰῶνας, ὡς π. χ. παρ' Ἄν. Κομν. τομ. Α. 264, 24 καὶ εἶχον πολλοὺς προσφέρειν (= προσέφερον ἄν. προσήνεγκον ἄν. γάλλ. *j'offrir-ais*), εἰ μὴ ὁ χρόνος μετὰ τὴν μνήμην ἀφείλετο. Ἀνδρεοπ. Συντίπα σλ. 139 ἐγίνωσκεν ὁ διδάσκαλός μου, ὡς, εἰ ἐξ ἀρχῆς εἰς μεγάλα καὶ μακρὰ μαθήματα βάλῃ με, εὐκόλως εἶχον ἀλαζονεύσασθαι καὶ ἐκφυγεῖν ἀπ' αὐτοῦ, ἅτε βασιλέως ὑπάρχοντος = ἡλαζονεύσασθαι καὶ ἐξέφυγον ἄν κτλ. Παραδείγματα δὲ τῆς διὰ τοῦ ἤθελα περιφράσεως ἐκ τῶν προγενεστέρων ἔστωσαν τάδε. Χρονικ. τ. Μωρ. σλ. 40.

κ' ἤθελεν εἶσθαι ἀμαρτία, κατηγοριὰ μεγάλη.

σλ. 104 Πολλάκις ἂν ἐχάνασιν οἱ Φράγχοι τὸν Μωρέαν
μετὰ τοῦ κάστρου ἐκείνου τὸν ἤθελα κερδίσην*

σλ. 94 ἂν εἶχε γὰρ τὴν δύναμιν καὶ εἶχεν ἐπιδέξιον,
δείξη το ἤθελε καλὰ Μισὲρ Ντζεφρὲ ἐκείνου.

σλ. 106 ἀλλ' οὕτως σὰς ἠθέλασι φονεύση καὶ ἀκληρώση.
Ἐρωτοκρ. σλ. 92.

καὶ τὸ παιδί μου ἂν κἀνείς μοῦ τῶθελε σκοτώση,
ἔταιον καιρὸν ἀντάμειψιν δὲν ἤθελα τοῦ δώση,
οὐδὲ γυρέψην ἤθελα νὰ ᾿γδικηθῶ ἔτοι ὦρα. κτλ.

ἔνθα τὸ μὲν ἂν ἤθελε σκοτώση = εἰ ἐσκοτώσε, κ' ἀπέκτεινε ἢ ἀπε-
κτόνει (σπανιώτερον), τὸ δὲ ἤθελα δώση = ἔδωκα ἂν κτλ.

Περιφρασις διὰ τοῦ νά.

Τὸ νά τοῦτο δὲν εἶνε ἄλλο ἢ τὸ ἀρχαῖον ἂν ἀντεστραμμένον. Ἡ δὲ
χρῆσις αὐτοῦ πρὸς ἐρμηνείαν τῆς δυνατικῆς ἐννοίας καὶ τώρα εἶνε γνω-
στὴ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ, ὡς ὅτε λέγομεν: ὁ δεῖνα ἔκαμε τὸ καὶ τό-
νᾱπερ πῶς ἦτο θηρίο(ν) = εἶπερ ἂν. καὶ ἐν τοῖς προτέροις χρόνοις ἀ-
κόμη συνηθεστέρα, ὡς π. χ. Πτωχοπρ. Α. 375. ἐβγάνω τ' ὀλοκόκκινον,
νᾱπερ βαφέαν ὁμοιάζω. Β. 211 καὶ τότε νᾱδες, Δέσποτα, πηδημάτα
νεωτέρου = εἶδες ἂν. Βελθ. κ. Χρυσ.

Νὰ εἶπερ· οὐρανόδρομον ἀστέρα ἔχει ἔσω.

αὐτ. Νὰ εἶπερ, ὅτι κίνησιν ἔχουσιν ὡσπερ ζῶντα.

αὐτ. Ἡ φύσις τοίνυν τῶν βροτῶν, εἰ ἐθεᾶτο τοῦτο,
μεγάλως νὰ ἐπαίρεισεν, μεγάλως νὰ ἐθαυμάστην.

= ἐπήγεισεν ἂν, ἐθαυμάσατο ἂν. Ἐκ τοῦ Θανατ. τ. Ρόδου.

Λέγω ἂν ἔτυχε κἀνείς νὰ τὰ καλοσκοπήση

τάργόχειρα, τὰ κάμνασιν πολλὰ νᾱχεν φουμίση

= εἶχεν ἂν φημίσας, ἐπεφημίκει ἂν, ἢ ἐφήμισεν ἂν.

Τελευταῖον καθὼς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ πολλάκις ἡ δυνατικὴ ἐννοία ἐρμη-
νεύεται δι' ἀπλῆς τῆς εὐκτικῆς ἢ τῶν παρωχημένων ὀριστικῶν ἄνυσυ
τοῦ ἂν, ὡς π. χ. ἐν Ἰλ. Τ, 321

οὐ μὲν γὰρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι

= πάθοιμι ἂν· πρβλ. Δ, 93. Η, 98 κ. ἄλλ. Σοφ. Ἠλ. 1021 κεξ.

εἴθ' ὄφελος τοιάδε τὴν γνώμην πατρὸς

θνήσκοντος εἶναι· πάντα γὰρ κατειργάσω

= κατειργάσω ἂν· πρβλ. Ἰλ. Ζ, 345 κεξ. Ἡροδ. Α. 187. Πλατ. συμπ.
490. σ. κ. ἄλλ. μάλιστα' ἐπὶ τῶν ἐχρήν, ἔδει καὶ τῶν ὁμοίων· οὕτω
καὶ σήμερον διὰ μόνου τοῦ παρατατικοῦ χωρὶς νὰ (ἤθελα ἢ θὰ) ἐκφέ-
ρεται, ὡς ὅτε λέγομεν: ἂν ἤρχεσο (ἤρχουσου) σύ, ἐγὼ δὲν ἐβγαίνα
ἔξω = οὐκ ἂν ἐξήγειν, οὐκ ἂν ἐξέβην· ἂν ἤθελες νὰ κάμης τὸ δεῖνα,
δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ χάσης τόσον καιρὸν· καὶ ἐν παρομοίαις φράσεσιν.

ΟΙ ΑΟΡΙΣΤΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ.

Ἡ γλῶσσα ἐκ τῶν ἀπλουστέρων ὀρμωμένη εἶχε κατ' ἀρχάς, ὡς εἰκόσ,
ἓνα μόνον παρωχημένον τύπον, συνεπτυγμένως καὶ τὰς τρεῖς ποιότη-
τας τῆς παρωχημένης ἐνεργείας ἐρμηνεύοντα, τὴν παράτασιν, τὸ ἀκα-
ριαῖον καὶ τὴν συντέλειαν καὶ διὰ τοῦτο τὸν τρόπον τῶν ὕστερον διακρι-
θέντων τριῶν τύπων ἐπέχοντα. Ταύτης τῆς χρήσεως λείψανα ἴσως θε-
τέον παρατατικούς τινὰς κατὰ τὴν μεταγενεστέρην συνήθειαν παρ' Ὀ-
μήρω καὶ Ἡροδότῳ πρὸ πάντων, ἀλλὰ καὶ παρ' ἄλλοις ποιηταῖς ὡς ἀο-
ρίστους ἢ ὑπερσυντελικούς ἐκλαμβανόμενους. Οἱοί οἱ: 1) βαῖνον (=
ἔβαινον ἀντὶ ἔβησαν) Ἰλ. Α, 437 κείμενος μεταξὺ τεσσάρων ἀορίστων.
τίθη (= ἔθηκε) αὐτ. 444 καὶ 446 καὶ οὗτος μεταξὺ πολλῶν ἀορί-
στων. μίστυλλον (= ἐμίστυλαν) αὐτ. 465 παρὰ τοῖς ἀορίστοις ἐπει-
ραν, ὠπησαν, ἐρύσατο, ἔζετο (πρβλ. Πλατ. Μέν. 89', ἐνδυρε καὶ
βάλλετο Ἰλ. Β, 42—3 μεταξὺ τῶν ἀορίστων ἔγρευτο, ἀμφέχυτο, ἐδή-
σατο, βάλετο καὶ εἶλετο. λείπε καὶ λίπε παράλληλοι ἐν Β, 106—7.
Σταθερῶς δ' ὡς ἀορίστοι ἐκλαμβάνονται οἱ κατὰ τὸν τύπον μᾶλλον ἢ
ἦττον παρατατικοὶ ἐκλυον (παρ' Ὀμήρω καὶ ἐν γνώμαις, ἔνθα συνή-
θως ἀορίστος τίθεται, ὡς Ἰλ. Α, 248). ἔφην, ἠρόμην καὶ τινες ἄλλοι
συχνάκις δ' οἱ: ἔφερον, ἦγον (καὶ ἐπὶ προστακτικῆς) κτλ. 2) ἀμφὶ
ἀμβρόσιον ἐανὸν ἔσαθ', ὅν οἱ Ἀθήνη ἔξυσ' ἀσκήσασα, τίθει (= ἐτε-
θήκει) δ' ἐνὶ δαίδαλα πολλά. Ἰλ. Ξ, 179. Τὸν αἰσχυρῶς ἐνέμιπτε Με-
λανθῶ καλλιπάρης, τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε (= ἐτετόκει), κόμισσε δὲ
Πηνελόπεια Ὀδ. Σ, 324. Τοιοῦτος ἀπέβη σταθερῶς ὁ ἦχετο. Ὅτε δ' ἀ-
νεφύη ἢ χρεῖα τοῦ ἀκριβῶς διακρίνειν δι' ἰδίων τύπων τὰς τρεῖς ἐκείνας
χρονικὰς ποιότητας, πρὸς τοῦτο μετεχειρίσθη ποικίλα μέσα· καὶ πρὸς
μὲν τὴν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ διάκρισιν εἰς τὸ ἐκάστοτε θέμα τοῦ πα-
ρακειμένου προσέθηκε μὲν τὴν αὐξήσιν (ὑστερον καὶ παραλειπομένην, ὡς
εἶδαμεν), ἐπέθηκε δὲ τὸν ἔσα (παρωχημ. τοῦ ἐσ·μί), ὡς ἀνωτέρω ἐλέ-
χθη· τὸν δὲ παρατατικὸν ἀπὸ τοῦ ἀορίστου διέκρινεν, ἐκείνον μὲν ἐκ
τοῦ ἐκάστοτε καθ' ἓνα ἢ πλείονας ὁμοῦ τῶν προειρημένων τρόπων ἐκ-

τεταμένου θέματος σχηματίσασα, τοῦτον δὲ ἐκ τοῦ βραχυτέρου, ὡς ἐλάμβανον — ἔλαβον. ἔλειπον — ἔλιπον. ἔτικτον — ἔτεκον. ἔτεμνον — ἔτεμον ἢ ἔταμον. ἐπίτνεον — ἐπιτνον. ἐστύγεον — ἔστυγον. ἐπέτομην — ἐπέτομην. ἔδουον — ἔδουν. ἤγον — ἤγαγον κτλ. Ἡ δὲ πλαστική αὐτὴ δύναμις μέχρι ἐσχάτων ἐνεργὸς ἔμεινεν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν νέων διαφορῶν ἔφερα (παρατ. ἤδη ἐν τοῖς δημοτικοῖς μνημείοις τοῦ 12ου αἰῶνος) καὶ ἔφερα· πῆγαινα καὶ πάγαινα (κυρ. ὑπήγαινα, ὑπάγαινα ἐν. Β. Χρ.) καὶ πῆγα (= ὑπήγα = ὑπήγαγον). Τὰς ἐκαινοτόμησε δὲ ἀφ' οὗ οἱ ἀορ. ἠνεγκον καὶ ἠγαγον ἀχρηστοὶ ἀπέβησαν. Ἐπειδὴ δ' ἐπὶ τινῶν ῥημάτων, οὐ δυναμένων νὰ ἐκτείνωσι τὰ θέματα τῶν, διὰ γνωστὰς ἢ ἀγνώστους αἰτίας κατ' οὐδένα τῶν προειρημένων τρόπων, ἢ τοιαύτη διάκρισις ἀδύνατος ἦτο, ἢ γλῶσσα εἰς ἄλλην ὁδὸν ἐτρέπη. Εἰς τὰ ῥηματικά θέματα τῶν τοιούτων, οἷα τὰ λέγω, γράφω, πέμπω, λάμπω κ.τ.ῶμ. πνίγω, τρίβω κρῖνω, κλίνω, μόλυβω, αἰσχύνω, δείκνυμι κ.τ.ῶμ. καὶ τὰ παρώνυμα εἰς αω, εω, οω καὶ — ζω, ὡς τιμάω, ποιέω, δηλώω, πειράζω, νομιζώ, δαρείζω, ἐρπύζω κτλ. προσήρτησε τὸν παρωχημένον τοῦ εἰμί (ἔ)σα καὶ ἐπλασε τοὺς κατ' ἀγνοίαν ὑπὸ τῶν παλαιῶν γραμματικῶν ἀ. κληθέντας ἀορίστους: ἔγραφα — ἔγραφάμην· ἔκρινα — ἐκρινάμην (ἀντὶ τῶν ἔκρινα — ἐκρινάμην). ἐτίμησα. ἐποίησάμην. ἐνόμισα. ἐπέειρασα. ἐδάγεισα κτλ. Ἀλλὰ καὶ περὶ ταύτης τῆς συνθέσεως τοῦ (ἔ)σα καὶ περὶ ἄλλων, περὶ τε τῆς ἐκ τῶν ὑγρολήκτων ἀποβολῆς τοῦ σ ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ γλῶσσῃ καὶ τῆς ἀλλοίας ἐν ἄλλῃ διαλέκτῳ ἀναπληρώσεώς τοῦ ἤδη ἔμπροσθεν ἔγεινε λόγος. Ἐδῶ δ' ὑπολείπονται τὰ ἐξῆς πρὸς ἐξέτασιν. 1) Ὅτι καὶ ἄλλαι συγγενεῖς γλῶσσαι, ἢ σανσκριτὴ καὶ ἢ λατινική, τοιούτους ἐνοίγμους παρωχημένους ἀπέδειξαν, συντεθειμένους καὶ τούτους ἐκ τοῦ παρωχημένου τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος. Τοιοῦτοι π. χ. οἱ σανσκρι. a-dik-sham, ἔδειξα. a-dik-shas, ἔδειξας. a-dik-shat, ἔδειξε κτλ. ἔνθα τὸ sh κεῖται εὐφωνικῶς ἀντὶ τοῦ s οἱ λατινικοί: εἰς si dixi (= dic-si), duxi (duc-si), sumpsit, compsit, rausi (ἀντὶ rauc-si, ἐνεστ. raucio), jussi (ἀντὶ jub-si) pressi (ἀντὶ prem-si), sparsi (ἀντὶ sparg-si), mersi (ἀντὶ merg-si), fulsi (= fulg-si), mansi κ. ἄλλοι. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ βοθητικοῦ καὶ τὸ γ'. πληθ. τῶν παρωχ. εἶνε συντεθειμένον, ὡς deder-unt, pepulc-runt κτλ. ἔνθα τὸ s μεταξὺ δύο φωνηέντων εἰς r μετέβη, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ὑφ' ὁμοίας περιστάσεις εἶνε συνηθέστατον τῇ λατινικῇ. Τῶν δ' ἀορίστων παρωχημένων τῆς λατινικῆς οἱ εἰς vi καὶ ii καθὼς καὶ εἰς bam καὶ bo παρατατικοὶ καὶ μέλλοντες εἶνε συντεθειμένοι ἐκ τῆς ρίζης bhu (σκρ) ἑλλην. φυ λατιν.

fu ὡς αὐτοτελὲς ῥῆμα, οἷα τὰ fu-i, fu-isti, fu-eram, fu-issem καὶ αὐτὸ τὸ fi-o, καὶ bu (χωρὶς τῆς δασύτητος), ὅθεν οἱ παρατατ. ama-bam, dic-e-bam, audi-e-bam, leg-e-bam, οἱ μέλλοντες ama-bo, mone-bo κ. οἱ ὄμ., ἔνθα τὰ bam καὶ bo εἶνε κατὰ συγκοπὴν ἢ συναίρεσιν ἐκ τῶν bu-a-m, bu-o, τελευταῖον τὸ vi ἀντὶ bui κατὰ σκλήρυνσιν τοῦ φωνήεντ. u καὶ διὰ τοῦτο ἀποβολὴν τοῦ b, ὅθεν οἱ παρωχημένοι ama-vi, audi-vi καὶ audi-i (συγκοπὴ τοῦ v)· τὸ δὲ mon-vi τέλος πάντων καὶ τὰ ὅμοια εἶνε συντεθειμένα ἐκ τοῦ αὐτοῦ vi, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἀποσκλήρυνσεως τοῦ u εἰς v. — Ὅτι δὲ καὶ οἱ ὑπερσυντελικοὶ εἶνε ἀντικρυς ἐκ τοῦ παρωχημένου τοῦ εἰμί, τοῦ ἔσα(r), λατ. eram (r = s κατὰ τὸ πολλάκις εἰρημένον πάθος) συντεθειμένοι, ἤδη γνωστόν, ὡς amav-eram (amav[i] eram), monu-eram, scrips-eram (= scripsi-ram ἢ scrip-s[i]eram) κτλ. — 2) Ὅτι ἐκ τῶν εἰς σα ἐνεργ. ἀορ. πρότερον οὕτως, ὡς εἴρηται, συντεθειμένων, ἐσχηματίσθησαν καὶ οἱ μέσοι εἰς σά-μην προσαρτήσει τῆς μέσης προσ. καταλήξ. μην κτλ., ὡς ἔγραφα, ἔγραφά-μην. ἔκρινα, ἐκρινά-μην κτλ. 3) Τὸ καὶ ἄλλοτε κατ' ἐπανάληψιν σημειωθέν, ὅτι ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἑλληνικῇ κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἀορίστους εἰς κα (ἀντὶ σα), ἔθηκα, ἦκα καὶ ἔδωκα ἐσχηματίσθησαν καὶ ἄλλοι, οἷοι οἱ ἔπιακα, ἔφθακα, ἔποικα ἢ ποῖκα (ἤδη ἐκ τοῦ ἰ. αἰῶνος ἐν τῷ παρὰ Ζαμπελ. ἐτυλλίω στ. 11 ἐβγήκε· 34 ἐβγήκασιν· 29 ποῖκασι (= ἐποίησαν). 41 ἐποίησε. — καὶ παρὰ Πτωχοπροδ. καὶ τοῖς κατ' αὐτόν τε καὶ μετ' αὐτὸν δημοτικοῖς συγγραφεῦσιν), ἐσέθηκα (ἤδη παρὰ Πτωχοπροδ. Α'. 181), ἐβγήκα (Δημ. Ζήνου Βατραχομ. 178. 233.) ἐμπήκα (= ἐμβήκα β = b λατ. Δημ. Ζην. 10) ἀντὶ τῶν εἰσέθησα, ἐξέθησα, ἐνέθησα καὶ οὔτοι ἀντὶ τῶν β'. ἐσέβην, ἐξέβην, ἐνέβην. Ἐν δὲ τισὶ τῶν σημερινῶν διαλέκτων καὶ ἄλλοι πλείοτεροι καὶ σχεδὸν πάντες οἱ ἀλλαχοῦ εἰς σα καθαρὸν οὕτω μετεσχηματισμένοι εἶνε. Οὕτω π. χ. ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Ἐπισητῇ τῆς Κεφαλληνίας ἔζηκα, ἔζωκα, ἐζύμωκα, ἐφούρνικα κτλ. ἀντὶ τῶν ἔζησα, ἔζωσα, ἐζύμωσα, ἐφούρνισα κτλ. Πρὸς τούτοις ἐν τῇ νεωτέρᾳ ὁ τύπος οὗτος μετέβη καὶ εἰς ἄλλας ἐγκλίσεις, ὡς ὅτε λέγεται: θὰ τὸν φθάκω, ἄν τον πιάκω κ.τ.τ., ἐν ᾧ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τὸ πολὺ μόνον εἰς τὴν μετοχὴν φαίνεται μεταβάς, ὡς ἐν τῷ Πινδ. Ὀλ. ζ'. 39 ζῶναν καταθηκαμένα. 4) Πολλοὶ ἐν τῇ ἀττικῇ διαλέκτῳ εἰς καθαρὸν σ λήγοντες ἀορίστοι ἐν τῇ καθομιλουμένῃ ἀντὶ τοῦ σ τὸ ξ ἀποδείχνουσιν· εἶνε δὲ πολλοὶ τῶν εἰς αω καὶ ζω (μάλιστα αζω), ὡς ἀτιμάξα — ἀτιμάξω (ὑποτ. ΒΧ.), ἐθαύμαξα καὶ ἐθαυμάχτηκα (ἀιτ. ἐθαύμασα· ἐνεστ. θαυμάζω), ἐτροφ-

μαξα και παθητ. *ετρομάχτηκα* (ένεστ. *τρομάζω*), *εφώναξα* (ΒΧ. — *φωναζω* = τῷ ἀττ. *φωνέω*), *εσκιαξα και παθ. εσκιαχθηκα* (Δημητρ. Ζήνου Βατραχ. 32), *ερήμαξα* — θά *ρημάξη* ή *ηρπαξα* (ΒΧ.) — *αρπάξω* (μελλ. ήδη παρ' Ομήρω Ἰλ. Χ, 310. ο δ' άόρ. παρὰ τῷ αὐτῷ ήρπαξα συνθηέστερος τοῦ ήρπασα, παρὰ τοῖς ἀττικοῖς συνήθους ὄντος) ὅθεν και παθ. *αρπαχθηται* (Ηρόδ. Β'. 90. Η. 115), *ετραντάξα* (έν. τραντάζω), *ενύσταξα και ενύστηξα* (= τῷ ἀττ. *εβάστασα*), ὅθεν και παθ. *εβαστάχθην* (και παρὰ τοῖς ἀττικοῖς ένεστ. καθομιλ. *βαστάω*, *βαστάγω και βαστάζω*), *να σās ζητήξω* παρὰ τῷ Σ. Σ. *εδίσταξα* (ἀττ. *εδίστασα*), ὅθεν και τὸ ρηματικὸν ὄνομα *δισταγμός* κτλ. *εγγίξα* (= ήγγισα ένεστ. *εγγίζω*), *εχύμιξα* (ένεστ. *χυμίζω* ή *χοιμίζω*), *αρχίξα και αρχήνιξα* (*αρχίζω και αρχηνίζω*) και *αρχήνησα* (ένεστ. *αρχηνάω*). *εσφύριξα* (ένεστ. *σφυρίζω* ἀρχαϊκώτερος τύπος τοῦ *συρίζω* ρ. σφαρ σκρ. *svař* ήχος) παρὰ τοῖς ἀρχ. και *συρίζομαι* (ὅθεν και *συριγμός*) και *συρίσαι* (Λουκιαν. Ἄρμον. 2), *επαιξα* (ἀττ. *επαισα* (*), ἀλλ' ο μέλλων ἀττ. *παίξομαι και παιξοῦμαι*. οὕτω και *παίγ-νιον*) ήδη παρὰ Λουκ. Διαλ. Θεῶν ς'. 4. Ἐγκώμ. Δημοσθ. 15, Πλουτ. συμποσ. Β'. 5. Δίων Χρυσ. Β'. σλ. 78. Φιλοστρ. Σοφ. 1. 6 κ. ἀλλ. ο δὲ μέλλων *παίξω* παρ' Ανακρ. ἀποσπ. 24, 8. κτλ. — *εβούτηξα* (Δ. Ζήνου 135. ένεστ. *βουτάω* = *βυθάω* = *βυθίζω*), *εκρατήξα* (= τῷ ἀττ. *εκρατήσα* ένεστ. καθομιλουμ. *κρατάω και κρατέω-ω*, ἀλλὰ και *κρατίζω*), *ετήραξα* (= *ετήρησα* ένεστ. *τηράω και τηράζω* = *τηρέω*), *εβρόντηξα* (= *εβρόντησα* βροντάω), *περπάτηξα και περπάτησα* (ένεστ. *περπατάω και περπατέω-ω*), *εσκούντηξα* (ένεστ. *σκουντάω*), *επέταξα* (πετάω), *ετραύηξα* (τραυάω, ἀλλὰ και *τραυίζω*), *εμάζωξα και παθ. εμαζώχτηκα* (Δημ. Ζήνου 158) ἐξ ένεστ. *μαζώνω* (*μαζόω*) κτλ. *εφταιξα και εφταισα* (ένεστ. *φταίω και φταίγω* = *πταίω*), *εφθαξα και εφθασα και εφθακα* (φθ = φτ προφ. ένεστ. *φτάνω και φθάνω*) κτλ. — Ο μεταπλασμός οὔτος τῶν εἰς *σω* και *σι* μελλόντων και ἀορίστων ἐκ τῶν εἰς *ζω* ένεστῶτων δὲν εἶνε κεινοφηνής, ἀλλὰ λίαν ἀρχαῖος, ὡς ήδη ἐκ τινων τῶν προεκτεθειμένων *παραδειγμάτων* ὑπεδείχθη και ἐκ τῶν ἐξῆς *καταφανεστερον* γίνεται. Τοιαῦτα πρῶτον τὰ ἐπικά: *δαλξαι, μερμηρήξει, ενάριξει, πολεμιξομεν, πολεμιχθη, θρυλίχθη* ἐξ) *αλάπαξε* και εἴ τι ἄλλο ἐξ ένεστ. *δαλξω, μερμηρίζω,*

(*) Ὅθεν και ο τοῦ Φρυγίου ἀφορισμός: *παίξαι*. Δωριεῖς διὰ τοῦ ζ, ο δὲ Ἀττικὸς *παίσαι* και *παίσατε* και *συμπάιττης* διὰ τοῦ σ ἐρεῖς.

ενარიζω, πολεμιζω, πελεμιζω κτλ. Παρὰ δὲ τοῖς Δωριεῦσιν ήτο συνθηέστατος ο τύπος οὔτος, ὡς δῆλον ὄχι μόνον ἐξ ἐπανειλημμένων μαρτυριῶν τῶν παλαιῶν γραμματικῶν (π. χ. Σχολ. Θεοκρ. Δ'. 12. — Μ. Ἐτυμ. 100, 32. 443, 52 Θεογν. έν τ. Ἀνεκδ. Ὀξων. Β'. 85, 18. πρβλ. Δ'. 419, 13. Εὔσταθ. 126. 1419, 16. Γρηγορ. Κορ. 327 κλ.), ἀλλὰ και ἐξ ἀμέσων τεκμηρίων, οἶα τὰ: *εδικαξάμεθα* Ηρακλεωτ. πιν. II, 26. *εγδικαξάμενοι* Β, 49. I, 4. *εγδικαξήται* μέλλ. I, 81. *εργαξήται* μέλλ. I, 120. 121. *εργάζονται* I, 64. *δοκιμάξορτι* I, 70. *ετέρμαξαν* Β, 10. II, 9. *ερίξαντες* II, 26. *ὄριξαν* (δρίζω), *εμέριξαν* Β, 10. II, 8. *αρχωρίζαντες* I, 8. 11. *κατεσφάξαμες* II, 30. έν δὲ τῷ Β, 47, I, 3 *κατεσφάξαμες. χαριζόμεθα* (= τῷ ἀττ. *χαριούμεθα*) Κρητ. ἐπ. 3048. *ψαφίξασθαι* 3050. *ὄρκιξέω* Ἀμφικτ. 1688. *καταδουλιξάσθω* Φωκ. 73. 81 Ross. *καταχωρίζαι* Αἰτωλ. 3046. *χειροξοῦντας, ἀπολογιξασθαι* Κορκ. 1845 κ. ἀλλὰ, ἄτινα παρὰ Ahrens p. 90. Τοιαῦτα και τὰ Λακωνικά: *ευναλίαξε, μυσιξαι, διποδιάξω* (εστεφάνιξα ἐκ τῶν Εὐπόλιδος Εἰλώτων) Ἀριστοφ. Λυσιστράτη 93. 981. 1244. 1225 *φυλάς φυλάξαντα και ὠβάς ὠβάξαντα* Πλουτ. Λυκούργω 6. και αἱ Ἠσυχιανὰ γλῶσσαι: *ἀμβροτιξας, ἀπαρξάμενος. ἀμπάξαι, ἀναπαῦσαι*. (πρβλ. *ἀμπάζονται, ἀναπαύονται*), *ἀπέσοιξεν, ἀπέσωσε. και αἱ κρητικαί: ἀγχιξαι = ἐγγίσαι* (πρβλ. τὸ καθομ. *ήγγιξα* = *ήγγισα*) και *λιχάξαι, ρίψαι* (= *λιθάσαι*); τὰ θεοκρίτεια *κλαξῶ ς'. 32. ἀπόκλαξον, —ας* ΙΕ. 43. 77. *γελάξαι* Ζ'. 42. 128. Κ'. 1. 5. *χαλάξαι* ΚΑ. 51. *εφθαξα* Β'. 115. *νικαξή* ΚΑ. 32 κτλ. Τοιαῦτην ἀρχὴν τέλος ἔχουσι και τὰ (δωρ.) ὄνομ. *χειρίξαι* Κορκουρ. ἐπιγρ. 1845. *εγδικαξίαι* Αἰτωλ. 3046. *κατονόμαξαι* Ἀρχιμ. Ψαμμιτ. σλ. 325. *καθίππαξίαι* πομπῆς ὄνομα παρὰ Λακεδαιμονίοις (Ἠσυχ.) *κιθάριξαι* ψηφίσμ. κατὰ Τιμοθ. ἔπειτα τὰ *Ἀρμοξίδαμος, Σοιξιτέλης, Σοίξιππος* ἀντὶ τῶν Ἀρμοσίδ —, Σωσιτ —, Σωσιπ —, και τέλος τὰ *κλαξ = κλαίς, κλείς και ὄρνιξ = ὄρνις*.

Ταῦτα πάντα ὑποθέτουσι θέματα λαρυγγικά· τοῦτο δ' ἐπιβεβαιώνει τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα, ὅτι *προσαρτήσαι* λαρυγγικῶν, ὡς και ἀλλοίων, ἐπιθεμάτων νέα θέματα, ρηματικά τε και ὀνοματικά μορφώνονται. πρὸς δὲ τούτοις ὅτι και κατὰ τούτο δὲν ἐστείρευσεν ἡ πλαστικότης τῆς ἑλληνικῆς μέχρις ἐσχάτων, ἀφ' οὔ δὲ τόσους νέους τύπους ἐπλασεν ἡ μετέπλασεν.

5) Οἱ κατ' ἀρχὰς κατ' ἀνάγκην φθογγικὴν συνθεθέντες (ἀ. καλούμενοι) ἀόριστοι ἐπεξετάθησαν ὕστερον και εἰς ἄλλα ρήματα, ἐνθα δι' ἀπλουστέρων μέσων *κατωρθώνετο* ἡ διάκρισις τῆς ἀκαρφαίας ἐνεργείας

ἀπὸ τῆς παρατεταμένης. Οὕτω προϊόντος τοῦ χρόνου οἱ ἐνσιγμοὶ ἀόριστοι ἐπληθύνθησαν ἐν τῇ γλώσσῃ καὶ πολλοὺς προϋπάρχοντας ἀσίγμους ἦτοι β'. ἐξώσαν ἐκ τῆς γλώσσης ὥστε ὀλίγιστοι τούτων διεσώθησαν ἐν τῇ νῦν καθομιλουμένῃ, ἧτις π. χ. ἐν-ῆξα, θὰ ἐνάξω. ἀφ-αίρεσα, θὰ ἀφαιρέσω. ἡμάρτησα (καὶ μόνον γραφικῶς ἡμαρτον ἐν τισὶ φράσεσι), ἄφησα, ἐβλάστησα, ἀνέγνωσα. ἔδωσα, θὰ δώσω, καθεῖξα, θὰ καθέξω. ἔζησα. ἔθεσα. ἐκραξα. ἔλειψα. ἐρρευσε. ἔτρεξα. ἐφθασα (καὶ δωρικώτερον Θεοκρ. Β'. 115) ἐφθαξα κ.τ.δμ. λέγει ἀντὶ τῶν ἐν-ῆγαγον. ἀφ-εἶλον. ἡμαρτον. ἀφ-ῶ. ἐβλαστον. ἀνέγνων. ἔδωκ. κατέσχορον. ἐβίωκ. (ἔθην) θῶμεν. ἐκέκραγον. ἔλιπον. ἐρρόνην. ἔδραμον. ἐφθην κτλ. Ἀλλὰ τῆς μεταβολῆς ταύτης ἡ ἀρχὴ εἶνε παλαιά, ὡς εἶπαμεν· δῆλον δ' ἐκ τῶν ἐξῆς τεκμηρίων.

ἄξαι μετὰ τῶν συνθέτων (ἀντὶ τοῦ ἀγαγεῖν) ἐν Βατραχομουμαχίας στ. 115. 119. Θουκ. Β'. 97. 3. Η. Δ. Βασιλ. Β'. 22, 35. Μακκαβ. Α. 2, 67. Πέτρου Β'. ἐπιστολ. Β'. 5. Δίων Κασσι. Ε. 9. ΛΗ. 49, 1. Ἀλκίφρ. ἐπιστολ. Γ'. 8. Ἀριστων. ἐπιστ. Β'. 10. Γεωπον. ΙΒ'. 9. Συγκέλλου 660, 13 καὶ ἄλλ. περὶ ὧν Lobech εἰς Φρόνιχον σλ. 287 καὶ 735 κεξ.

ἄξασθαι μετὰ τῶν συνθέτων (= ἀγαγέσθαι) Ἰλ. Θ, 505. 545. Ὀδ. Γ, 245. Ἡρόδ. Α. 190. Ε. 34. Η. 20.

αἰρῆσαι μετὰ τῶν συνθέτων (= εἰλεῖν) καὶ αἰρήσασθαι (= ἐλεῖσθαι) ἐν ταῖς Ἡσυχίου γλώσσαις: αἰρήσαντες, —σασθαι, —σάμην, ἀφαιρήσασθαι. Σπυδαϊότατον δὲ τὸ κασαιρῆον (κασ-αίρην;) κάθελε, Λάκωνες (ὃ ἐ. καθαίρησον). πρβλ. τὸ Κοῖσλιανὸν καλούμενον λεξικὸν ἐν τοῖς Ἀνεκδ. Bekker σλ. 356. Διονυσ. Ἀγίκαρν. excerpta Vatic. p. 526 (ed. Mai). Αἰνείου Τακτ. κεφ. 2. Πέλουαιν. στρατηγ. Ζ'. 40. σχολ. Λουκιαν. π. τ. ἐπὶ μισθῶ συνόντων 11. Προκοπ. Καισ. Α. 518, 14. Θεοφ. συνεχ. 9, 19. 25, 2. 78, 11. Ἄνν. Κομν. Ἀλεξί. Α. σλ. 119, 5 κτλ.

ἀμαρτῆσαι — ἀμαρτεῖν. Διοδώρ. Β'. 14. Ἀριστεδι. Πλαταῖκ. Α. 56. Ἄρτεμιδώρ. Ὀνειροκρ. Δ'. 20. 330. Νεμεισ. π. φυσ. τ. ἀνθρ. Α. 46. Βασιλ. ἐπιστ. 64, 183. Ἀθανασ. Λογ. Β'. κατὰ τ. Ἀρειαν. 55. 523. Ἐπιγρ. ἀδεσπ. LXXIX 133. Τ. IV. Σχολ. Ἀριστοφ. Ἰππ. 691 καὶ παρὰ τοῖς ἐρμηνευτ. τοῦ Ἀριστοτέλους. — Παυλ. π. Ῥώμ. 5, 14. 16. Ματθ. ΙΗ. 15. Λουκ. ΙΖ'. 4. — Βασιλ. Α. 19. 4. Θρήν. 3, 41. Προκοπ. Α. 315, 7. Γ'. 212, 3. Ἀγαθίου 167, 18 κ. ἄλλ.

παραβάλε περὶ τούτου τε καὶ περὶ τῶν ἐπομένων Lobech εἰς Φρόνιχον 713—44 καὶ Winer σλ. 75 κεξ.

ἀφῆσαι — ἀφείναι Θεοφ. χρον. 511, 11. 15. μεθήσα; Κολουθ. 125.

βιώσαι — βιώσαι Ἡρόδ. Α. 163. Ξενοφ. Οἶκον. Δ'. 18. Πλατ. Φαίδ. 113. Δ. Ἀριστοτ. Ἠθ. Νικομ. Θ'. 8. Φίλων. Τ. Α. σλ. 427, 20. 627, 43. Πανσ. Η. 7, 6. καὶ τὸ Πυθαγορικὸν λάθε βιώσας, περὶ οὗ ὁ Πλούταρχος ἴδιον λόγον ἐγραψε, Ἠθικ. σλ. 1128 κ. ἄλλ.

βλαστῆσαι — βλαστεῖν Ἀριστοτ. π. τ. Οὐρ. σλ. 300, 30. ΒΚ. Θεοφ. ἰς. φυτ. Ζ'. 2, 4. 4, 8. Η. 11, 9. Ἀπολλ. Ἀργον. Α. 1131. Γ'. 924. Ἰμερ. Λογ. Α. 15. — Γενέσεως Α. 11. Ἀριθμ. ΙΖ'. 8. Ἰωβ ΛΗ. 27. Ματθ. ΙΓ'. 26. Ἰακ. Ε. 18 κλ.

γνώσαι (μετὰ τῶν συνθέτων) — γνώσαι Ἡρόδ. Α. 68. Ε. 106. Η. 100. ἄλλα παραδείγματα παρὰ Lobech σλ. 735: β. Αἰσώπ. 15, 13.

δῶσαι — δοῦναι Θεοκρ. ΚΖ'. 20 δώση (ὅπερ οὐκ οἶδα εἰ ὀρθῶς ὑπὸ τῶν νεωτέρων εἰς δώσει μεταγέγραπται.) — Κ. Διαθ. Ἰωαν. ΙΖ'. 2 Ἀποκαλ. 8, 3. 13, 16. — ἐπιγρ. ἀδεσπ. 694, 266. Γεωπον. Γ'. 54. Αἰσωπ. μυθ. 44. Προκοπ. Β'. 47, 21. Θεοφ. χρον. 300, 5. 383, 1. Κωνσταντ. Πορφυρογ. ἐκθ. τ. βασιλ. τάξ. σλ. 223, 12.

δρᾶσαι (δρᾶναι) ἐκ τοῦ διδράσκειν Ἀριστοτ. Ἰστ. Ζώ. Γ'. 9. Διον. Ἄλ. Θ'. 9. 1759. Ἰωσ. Ἀρχ. Γ'. 2, 4. Λουκιαν. τοξ. 33. Δίων Κασσ. ΟΗ. 34. Αἰλιαν. π. ἰ. ΙΓ'. 29. Πρισκ. Παν. 144, 14. Μενάνδρ. σλ. 299, 13. 361, 9. 394, 22. 400, 23. Ἀγαθίου 126, 10. 171, 5. 188, 19. Νικηφ. Βρυενν. Α'. 8. 23. Τζετζ. εἰς Λυκόφρ. 467 κτλ.

εὐρῆσαι — εὐρεῖν Αἰσωπ. μυθ. 431. Ἐτυμ. Μ. ἐν λ. Ἐρμώνειον. — Ἀποκαλ. ΙΗ. 14. Θ'. 6. Προκοπ. Α. 134, 5. Β'. 120, 6.

εἶξαι (μετὰ τῶν συνθ.) — σχεῖν καὶ ἔξασθαι ἀντὶ τοῦ σχέσθαι Διοδ. excerpt. vat. p. 39. Μαί. Ἡλιόδ. π. Χρυσοπ. ἐν τῇ Φαβρ. Ἑλλήν βιβλιοθ. τ. 8 σλ. 120, 34. Ἄνθολ. Παλ. App. 204, 7 — Αἰσ. Μυθ. 272. Σχολ. Ἀριστοφ. Ὀρν. 1521. Σχολ. Θουκ. Γ'. 21. Συμ. τ. Μαγίστ. 633, 20. Ἄνν. Κομν. Δ'. 114. Β. Νικητ. Χρον. ΙΘ'. 6. Εὐσταθ. σλ. 133. κτλ. κτλ.

- ζῆσαι** ἀντὶ τοῦ παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις βιώναι παρὰ τοῖς ἀπὸ Διον. τοῦ Ἀλικαρν. κοινοῖς συγγραφεῦσι, π. χ. Δίων. Κασσ. 39. παρὰ τοῖς Ο΄. μεταφραστ. καὶ ἐν τῇ Κ. Δ., ὡς Ἀποκ. Β΄. 8. Λουκ. ΙΕ΄. 24. Παυλ. π. Ῥωμ. Ζ΄. 9 κτλ.
- ἤξαι** — ἐκ τοῦ ἤκειν Γαλην. Τομ. Γ΄. σλ. 205. Πaus. Β΄. 11, 5. ἀμφισβητούμ. τὸ Ἰωσήπ. Ἀρχ. ΙΘ΄. 8 διῆξε λόγος καὶ Αἰσχιν. τ. Σωκρατ. Ἀξίoch. ἐν ἀρχῇ: διῆξε φωνὴ βωώντός σου.
- θῆσαι** — θεῖναι (μετὰ τῶν συνθέτων). Σχολ. Ἀριστοφ. Λουσιτρ. 445. — Εὐμαθ. τῶν καθ΄. Ἰσμιν. Γ΄. 86. — Ἀρμενοπούλ. Προχ. Β΄. 4, 144. Κωνσταντ. Πορφυρογεν. Πρὸς τὸν ἴδιον υἱὸν Ῥωμ. Γ΄. 148. c.
- κράξαι** — κραγεῖν ἢ κεκραγεῖν Θεοφρ. π. σημ. Δ΄. 3. Λουκιλλ. Ἀνθολ. Παλατ. 11, 211. παρὰ τοῖς Ο΄. Μεταφρ. πολλ. καὶ ἐν τῇ Κ. Διαθ. π. χ. Ματθ. Η΄. 29. Κ΄. 30 κ.λ. Ψαλμ. ΔΓ΄., 17. Ν Δ. 16. ριή. 145. 146.
- λεῖψαι** (μετὰ τ. συνθ.) — λιπεῖν παρ΄ Ἀριστοφ. τ. κωμ. κατὰ τὸν Ἀντιαττικιστὴν τοῦ Bekker σλ. 106. Χαρακ. παρὰ τῷ σχολιαστῇ τῶν Νεφελῶν 508. Αἰσχιν π. παραπρ. §. 117 (ἀμφισβητ.) Ἀριστοφ. Πολ. Α΄. 9, 34 (Ὀλυμπιοδ. εἰς Μετεωρολ. Α΄. 10). Ἀπολλ. π. συντ. Β΄. 8, 117. π. Ἐπιρρ. σ. 576 (Εὐσταθ. σλ. 339.) Λουκ. Παρασ. 42. Ἐταιρ. διαλ. Ζ΄. Φιλοστρ. 6. σοφιστ. Β΄. 1, 11. Δίων Κασσ ΔΗ΄. 39, 4. 181. Εὐσεβ. Ἐκκλησ. Ἰστορ. Ε΄. 10. — Πραξ. τ. ἀποστολ. ς΄. 2. Σωκρ. ἐκκλ. Ἰστορ. Α΄. 6, 11. Προκοπ. τ. Καισαρ. Γ΄. 160, 25. Συγκέλλ. 543, 20. Θεοφ. Σιμοκ. Γ΄. 15. Θεοφ. χρον. 164, 16. 169, 8. 237, 18. 6. Αἰσώπ. 33, 29. Νικητ. χρον. ΙΖ΄. 3. Σχολ. Εὐρ. Φοιν. 1061. Ἡσυχ. ἐν λεξ. εἰσαντες κτλ. κτλ.
- ὀλισθῆσαι** — ὀλισθεῖν (μ. τ. συνθ.) Δημοδόκου Ἐπιγρ. 4 (Bergk.) στ. 6. Ἀρωρ. ἐπιγρ. Ἀνθολ. Παλ. 9, 125, 4. Ἀπολλοδ. Β΄. 5, 4 τελ. Γ΄. 2, 1. Σχολ. Αἰσχύλου Περσ. 70.
- ρεῦσαι** — ρυῖναι (μ. τ. συνθ.) Λουκούργ. κ. Λεωκρ. §. 96. Αἰλιαν. Π. Ἰστ. Η΄. 18. Σέξτου τ. ἐμπειρ. π. τ. ἀστρολ. σλ. 342. Ψευδοφωκυλ. στ. 180 (192). Λουκιαν. Δίς κατηγορ. 16. Ἀλκίφρ. Ἐπιστ. Γ΄. 64. Φιλοστρ. Εἰκόν. Β΄. 27. Ἀχιλλ. Τατ. 124. Ἰμερ. λογ. Ζ΄. 532. Θεμιστ. λογ.

- ΚΖ΄. 335. Προκοπ. Γοτθ. Πολ. Β΄. 25. Μηχανικ. σλ. 172. Ἄνν. Κομν. ΙΕ΄. 475 καὶ ἐν τῇ Π. κ. Κ. Διαθ.
- τρέξαι** (τρέχειν) — δραμεῖν Ἰλ. Ν, 409. Σ, 599. 602. Εὐριπ. Ἰφ. Αὐλ. 1569. Ἀριστοφ. Θεσμ. 657. Ἐπιγρ. παρὰ Πλουτ. Ἀράτ. 20.
- τυχῆσαι** Ἰλ. Δ, 106. Σ, 579. Μ, 374. Ο, 581. Ψ, 466. Ὀδ. Φ, 43. Ξ, 334. Τ, 291.
- φθάσαι** ἤδη παρὰ τοῖς ἀττικοῖς σύνηθες π. χ. Αἰσχ. Περσ. 753. Ἀγ. 989. Εὐριπ. Ἰφ. Ταυρ. 669. Φοιν. 975. 1280. Ξενοφ. Ἑλλην. Ζ, 2, 14. Κ. Π. Α΄. 5, 3. Ἰσοκρ. Η΄. 120 κ. ἄλλ. καίπερ ὑπὸ τινων ἀττικιστῶν καταδικαζόμενον, ἀποβαίνει συνηθέστατον ἐν τῇ Π. καὶ Κ. Διαθ. π. χ. Ψαλμ. ις΄. 13. ιζ΄. 18. Κ΄. 3. ξζ΄. 25. ριή. 147 — 8. Ματθ. ΙΒ΄. 28. π. Ῥωμ. Θ΄. 31. Β΄. πρὸς Κορ. Ι. 14. π. Φιλιππ. Γ΄. 16. Α΄. π. Θεσσαλ. Β΄. 16. καὶ παρὰ τοῖς Βυζαντ. π. χ. Προκοπ. Γ΄. 122, 5. Ἀγαθία 91, 8. 141, 22. 157, 5. Μενανδρ. σλ. 305, 4. 339, 21. Ζωσίμ. 17, 5. 26, 19. 33, 21. 73, 2. 84, 1.

ΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΙ ΑΟΡΙΣΤΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΕΞ ΑΥΤΩΝ ΜΕΛΛΟΝΤΕΣ.

Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, καθὼς καὶ αἱ συγγενεῖς τῆς, μετεχειρίζετο κατ' ἀρχάς, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη, τοὺς μέσους τύπους εἰς μαι καὶ μην πρὸς ἐρμηνείαν τῆς τε μεσότητος ἅμα καὶ τοῦ πάθους. Ἰσπερὸν προέπλασε τέσσαρας νέους τύπους, ἰδιάζοντας μόνῃ αὐτῇ πασῶν τῶν ἀρίων γλωσσῶν, τοὺς ἰδίως παθητικούς ἀορίστους εἰς θην καὶ ην καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μέλλοντας εἰς θή-σομαι καὶ ή-σομαι. Ἄδηλον δ' ἂν πρὸς τοῦτο ἐκ μόνῃς τῆς ἀνάγκης τοῦ διακρίναι κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον τὸ πάθος ἀπὸ τῆν μεσότητα ὠρμήθη, ἢ τοὺς δι' ἄλλας ἡμῖν ἀγνώστους αἰτίας προπεπλασμένους τύπους ἐτοιμῶς πρὸς τὸν ἴδιον τοῦτον σκοπὸν ἤρχισε νὰ μεταχειρίζηται. Βέβαιον δ' εἶνε ὅτι 1) τῶν τεσσάρων τούτων τύπων οἱ μετὰ τοῦ θ πρώτοι καλούμενοι εἶνε τῷ ὄντι πρῶτοι τ. ἔ. πρὸ τῶν ἄλλων πεπλασμένοι· διότι ὅσω ἀνώτερον ἀναβαίνομεν εἰς τοὺς χρόνους, τόσω μᾶλλον εὐρύνεται μὲν ὁ τούτων κύκλος, συστέλλεται δ' ὁ τῶν ἀθήτων ἤτοι δευτέρων καλουμένων, τὸ δ' ἀνάπαλιν προϊόντος τοῦ χρόνου πρὸς τὰ κάτω αὐξάνει μὲν ἢ τούτων πληθύνει, ἐλαττώνεται δ' ἢ ἐκείνων. Ἀλλὰ παραδόξως

πως ἐν τῇ καθομιλουμένη ἢ τῶν ἐνθῆτων ἀορίστων χρήσις εἶνε πυκνοπέρα τῆς τῶν ἄλλων, ὡσπερ ἢ τῶν ἐνσίγμων (ἀ.) ἐνεργητικῶν τῆς τῶν ἀσίγμων δευτέρων, ὡς ἐπλέχτηκα ἢ ἐπλέχθηκα, ἐστάλθηκα, ἐδάρθηκα κ.τ.τ. ἀντὶ τῶν ἐπλάκην, ἐστάλην, ἐδάρην κ.τ.τ. 2) Καὶ οἱ τέσσαρες τύποι, οἵτε πρῶτοι καὶ οἱ δεῦτεροι κατ' ἀρχάς, ὡς εἰκός, μόνον τὸ πάθος ἐξέφεραν, τ. ἔ. μόνον παθητικοὶ ἦσαν ὕστερον δ' ἤρχισαν πρὸς τῷ πάθει καὶ τὴν μεσότητα νὰ σημαίνωσι, μάλιστα τὴν αἰτιατικὴν μεσότητα, τὴν εἰς ἐνεργητικὸν τύπον καὶ αἰτιατικὴν πτώσιν ἀναλυομένην, ὡς ἐτρέφθη καὶ ἐτράπην = ἔτρεψα ἑμαυτὸν κ.τ. δμ. Ἡ μεταβολὴ αὕτη περὶ τοὺς ἀορίστους πρότερον συμβᾶσα ἦτον ἤδη ἱκανῶς προχωρημένη κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους· ἔπειτα δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς μέλλοντας μεταβάσα, τόσον ἐξενίκησε μὲ τὸν καιρὸν, ὥστε οἱ ἰδίως παθητικοὶ οὗτοι τύποι διττὴν λειτουργίαν ἀνέλαβαν, τὴν τε τῆς μεσότητος καὶ τοῦ πάθους ἐν ταύτῳ, καθὼς πάλαι οἱ ἰδίως μέσοι τύποι, καὶ διὰ τοῦτο ἐπ' ἐσχάτων παντελῶς κατηργήθη ἢ χρήσις τῶν ἀντιστήλων μέσων, ὡς ἀν περιφρονούσης τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἀποβαλλούσης τὰ καὶ ταῖς ἀδελφαῖς κοινὰ πλάσματα, τοὺς μέσους τύπους, μετὰ δὲ τινος ἰδιαίτερας στοργῆς πρὸς τὰ ἴδια αὐτῆς τέκνα, τοὺς ἰδίως παθητικοὺς τύπους, προσφερομένης. Οὐδ' αὕτη ἡ μεταβολὴ αἴφνης καὶ διὰ μιᾶς ἐπῆλθεν, ἀλλὰ, καθὼς προελέχθη, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων ἤδη χρόνων ἀρχὴν λαβοῦσα ἠρέμα καὶ κατ' ὀλίγον προώδευσεν, ἕως οὗ ἐν τέλει ἐπεκράτησεν. — Πρὸς πίστωσιν τούτων ἐπισυνάπτονται οἱ ἐξῆς πίνακες, ἐνθα ἐκθέτονται 1) μέσοι τινὲς μέλλοντες παθητικῶς παρ' Ὀμήρῳ ἐξείλημμένοι. 2) μέσοι μέλλοντες παραλλήλως καὶ συγώνως μὲ συστοίχους παθητικοὺς παρὰ τοῖς ὕστερον, μάλιστα τοῖς ἀττικοῖς φερόμενοι. 3) παθητικοὶ μέλλοντες μὴ παθητικῶς, ἀλλὰ μέσως ἢ καὶ ἄλλως κεχρημένοι· καὶ 4) παθητικοὶ ἀορίστοι, ἤδη ἀπὸ Ὀμήρου ἕως ἐσχάτων ἐπὶ μεσότητος λαμβανόμενοι: Πρὸ δὲ τούτων λεκτέον πρῶτον μὲν περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν τύπων αὐτῶν, ἔπειτα δὲ περὶ τῆς ὑπὸ τινῶν ὑποτιθεμένης διαφορᾶς τῶν παθ. ἀπὸ τῶν μέσων μελλόντων, ὅταν δηλ. ἐφ' ὁμοίας χρήσεως θέτωνται.

Καὶ τοῖς τέσσαρσι τύποις ὑπόκεινται δύο θέματα, εἰς ἀπλοῦν ἢ καὶ θη λήγοντα, π. χ. γράφη, ὅθεν ἐ-γράφη-ν καὶ γραφή-σομαι ἢ γραφέ-ω, — ὦ κτλ. γραφε-ίη-ν καὶ γράφθη, ὅθεν τὰ ἐ-γράφη-ν, γραφθή-σομαι καὶ γραφθε, ὅθεν γραφθε-ω. — ὦ γραφθε-ίη-ν. Οἱ μὲν μέλλοντες ἐσχηματίσθησαν ἐκ τῶν δύο θεμάτων προσαρτήσεσι τοῦ παθητικοῦ (μέλλοντος τοῦ εἰμί) σομαι κατ' ἀναλογίαν τῶν μέσων

προεσχηματισμένων· οἱ δ' ἀορίστοι μόνον διὰ προσαρτήσεως τῶν προσώπων καταλήξων. Ἀλλὰ πῶς ἐσχηματίσθησαν τὰ νέα ταῦτα (χρονικὰ) θέματα ἐκ τῶν ῥηματικῶν; Περὶ τούτου πολλαὶ εἶνε καὶ διάφοροι αἱ δόξαι τῶν ἐτυμολόγων. Ὁ Bopp πρότερον μὲν (Conjugationssystem §. 68) ἐδόξαζεν ὅτι ὁ μὲν ἀ. ἀορ. π. χ. ἐτύφθη, ἐμίχθη ἔγινεν ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ ἐπιθέτου εἰς το-ς (ἀρχαίας μετοχῆς, ὡς μέχρη τέλους τὰ ἀντίστοιχα τῇ λατινικῇ: amatu-s auditu-s dictu-s κτλ.) τυπτώ-ς, μικτό-ς, καὶ τοῦ παρατ. ἦν τοῦ εἰμί, οἷον ἐ-τύπτ-ην, ἐ-μίχτ-ην καὶ κατὰ δάσουν τῶν ψιλῶν ἐ-τύφθ-ην, ἐ-μίχθ-ην κτλ. ὁ δὲ β'. ὁ καὶ ἱστορικῶς μεταγενέστερος, ἐκ τοῦ ἀ. κατ' ἀποβολὴν τοῦ θ (ἢ τ) καὶ διὰ τοῦτο ἐπιστροφῆν τῶν δασέων φ, χ' εἰς τὰ ψιλὰ ἢ μέσα κ, γ' π, β, ὡς ἐ-τύπ-ην, ἐ-μίχ-ην κτλ. Ὑπὲρ τῆς δόξης ταύτης, κυρίως τοῦ πρώτου μέρους τῆς, εἶνε πρῶτον μὲν ἡ ἐν τῇ μεταγενεστέρῃ γλῶσση τῆς αὐτῆς τοῦ παθ. ἀορίστου καὶ τοῦ μέλλοντος ἐννοίας διὰ τῶν εἰς το-ς καὶ τοῦ εἰμί ἢ γίγνομαι περίφρασις, π. χ. Σοφοκλ. Φιλοκτ. 1067. οὐδέ σου φωνῆς ἔτι γενήσομαι προσφθεγκτός (= προσφθεγκθήσομαι), ἀλλ' οὕτως ἄπει; Οἰδ. Κολ. 389 — 90 ζήτητόν — ἔσεσθαι (= ζητηθήσεσθαι). Πρβλ. Αἴ. 730. 1019 Τραχ. 446. 677. Ἡροδότ. Α'. 71 τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν περιέχονται οὐδὲ ἀπωστοὶ ἔσσονται Γ'. 63. μεταδίωκτος γενόμενος = μεταδιωχθείς. Πρβλ. ζ'. 64. ἔπειτα δ' ἡ ἐν τῇ καθομιλουμένη μετὰ τοῦ τ ἀντὶ τοῦ θ συνθηεστάτη προφορά των, ὡς ἐγράφηκα, ἐπετάχτηκα, ἐπλέχτηκα κτλ. Ὑστερον δ' ὅτε Bopp αὐτὸς (Vergleich gramm. σλ. 884) καὶ ὁ Pott (Etymolog. Forsch I, 187 ἀ. ἐκδ.) ἐδόξασαν, ὅτι ὁ μὲν β'. πάλιν ἐκ τοῦ ἀ. ἔγινεν καθ' ὅν εἴρηται τρόπον, οὗτος δ' ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ θέματος καὶ τοῦ θην παρωχ. τοῦ θε (σκρ. dhā), ἐξ οὗ τὸ τιθέναι, σημαίνοντος πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ποιεῖν, ὡς ἐν Ὀδ. Α, 116 σκέδασιν θεῖναι = σκ. ποιῆσαι = σκεδάσαι. Εὐριπ. Ἴων. 106 πτηνῶν δ' ἀγέλας . . . . τόξοισιν ἐμοῖς φυγάδας θήσομεν = φυγαδεύσομεν ὥστε ἐ-τύφθη = ἐ-τύφ-θη, ἐπλέχ-θη = ἐ-πλέκ-θη. Ἀλλ' οὕτως ἔπρεπε νὰ παραχθῆ ὅχι παθητικῶς, ἀλλ' ἐνεργητικῶς χρόνος καὶ ὁ ἐ-τύφ-θη π. χ. νὰ σημαίνῃ τύψην ἐποίησα, ὁ ἐπλέχθη πλοκὴν ἔθην, πλοκὴν ἐποίησα, ὅ ἐ. ἐτυψα, ἐπλεξα κτλ., ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν ὁ G. Curtius (Bildung d. Tempora und modi σ. 326). Αὐτὸς δὲ προτείνει τρίτην γνώμην, ἥτις συμπληρωθεῖσα ἀλλαχοῦ (Zeitschrift f. vergleich. Sprachforsch. chung Tom. Α. σλ. 25 κεξ.) ἔχει ὧδε· ἡ μὲν κατάληξις ην λέγεται νὰ ἦνε παρωχημένος ἐκ τῆς ρ. ἐ = ja (σκρ. πολλαχοῦ χρησιμεύοντος ἐν ταύτῃ τῇ γλῶσση πρὸς σχηματισμὸν

παθητ. τύπων.) ὅθεν τὸ ἴημι = οὐ μόνον πέμπω, ἀλλὰ καὶ (μέσως) πέμπομαι τ. ἔ. εἶμι, τὸ δὲ θ λείψνον τῆς ρίζης θε (ὡς ἐκ τοῦ βοηθός κατὰ συγκοπὴν προῆλθε τὸ βοηθός). καὶ ὁ μὲν Ἑ. ἀόρ. ἐκ τῆς ῥημ. ρίζης κατ' εὐθειαν καὶ τοῦ ἦν ἐκείνου συντεθεὶς νὰ σημαίνει ἐγράφ-ην π. χ. = εἰς γράψιν ἦια, εἰς γράψιν ἦλθον, ὃ ἔ. ἐγράφθην, ὃ δὲ ἁ. ἐκ τοῦ ῥηματ. θέματος, τῆς βοηθ. ρίζ. θε καὶ τοῦ βοηθ. παρωχημ. ἦν, ἐ-γράφ-θ-ην π. χ. = εἰς τὸ θεῖναι (ποιῆσαι), γράψαι ἦια (ἦλθον) κτλ. Ἀλλὰ φανερόν, ὅτι ἡ τρίτη αὕτη ἀνάλυσις μᾶλλον τῶν ἄλλων περιτετεχνημένη φαίνεται καὶ ἡ σύνθεσις τῆς γλωσσικῶς δυσκατορθωτοτέ-ρα. Τὸ δὲ μόνον βέβηχον ἐκ πάντων τούτων εἶνε, ὅτι τὸ μετὰ τοῦ θ θέμα τῶν χρόνων τούτων ὑπάγεται εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, εἰς ἣν καὶ τὰ λοιπὰ διὰ τοῦ αὐτοῦ ὀδοντικοῦ παρηγμένα, οἷα ἐ-σχεθ-ον, ἀ-μύναθ-ον. διωκ-άθ-ω. ἀλέ-θ-ω. ἀρ(ι)θ-μός. ὄρμ-αθ-ός κ.τ.τ. περι-τῶν ἤδη ἀνωτέρω ἔγεινε λόγος, τὸ δὲ ἦν τῆς καταλήξ. καὶ ἐν τῇ ὀριστικῇ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεισι μεγάλην ὁμοιότητα ἔχει πρὸς τε τὸν πα-ρωχημ. ἦν καὶ τὰ ἔω — ὦ, ἔ-ην τοῦ εἶμι ἢ πρὸς τὰ ἦν (ἀφ-ῆν ἀρχ. = ἀφῆκα) καὶ εἶην, ἔω — ὦ (ἀφ-εἶην, ἀφ-ὦ) κτλ. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ἐν βυθῷ κεῖται ἡ ἀλήθεια.

Ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐπανειλημμένως ἐλέχθη, ὅτι ἡ καθομιλουμένη τὴν τῶν ἐνεργητικῶν ἀορίστων ἔδωκα, ἔβηκα, ἦκα. ἐποίηκα, ἔζηκα, ἐμβῆκα κ.τ.τ. ἀναλογίαν ἐπεκτείνασα καὶ τοὺς παθητικούς εἰς θῆκα (ἦ τηκα) καὶ ἦκα μετέπλασεν. Ὡσαύτως ἐκεῖ ἐλέχθη καὶ περὶ τῆς εἰς σα μεταπλάσεως αὐτῶν κατὰ τοὺς προτέρους αἰῶνας. Κατὰ τοὺς αὐ-τοὺς ἐκείνους χρόνους ἦτο συνήθης καὶ τις προσχηματισμὸς τοῦ γ'. ἐ-νικοῦ προσ. εἰς ν, ὡς Πτωχοπροδ. Β'. 209—10.

— Νὰ χρίστην τὸ μουστάκιν μου, γὰγκώθην ἢ κοιλά μου
— γὰπλώθην ἢ ψυχὴ μου κτλ. Βλ. Χρ. παρεξενώθην τα-εστάθην. ἐκοιμήθην τὴν ἀντὶ τῶν παρεξενώθην, ἐστάθη, ἐκοιμήθη. Βελισσ. ἐφάνην (= —η) Δημ. Ζήν. Βατρ. 43.

Ἐναν καιρὸν ὁ ποντικός εὐρέθην ἰδρωμένος. κτλ.
Ὡς δὲ πρὸς τὴν διαφορὰν τῶν παθ. μελλόντων εἰς (θ)ή-σομαι ἀπὸ τῶν μέσων εἰς-σομαι ἢ ὑπὸ G. Hermann πρῶτον ἀποφανθεῖσα καὶ ὑπὸ Krüger εἰς τὴν ἀττικὴν γραμματικὴν (σλ. 145) παραληφθεῖσα γνώμη, ὅτι ἐκεῖνοι μὲν πρόσκαιρον καὶ παροδικὴν ἐνέργειαν σημαί-νουσιν, οὗτοι δὲ παρατεταμένην, δὲν φαίνεται πολὺ ἀσφαλές· διότι τὸ πρὸς ἀπόδειξιν προτεινόμενον Πλατωνικὸν χωρίον μόνον του εἶνε ἀνεπαρκές. Πολιτ. Β'. 361. c. « ὁ δίκαιος μαστιγώσεται, στρεβλώσε-ται, δεθῆσεται, ἐκκαυθήσεται τῷφθαλμῷ, τελευτῶν πάντα κακὰ

παθῶν ἀνασχινδ λευθήσεται. » — Ἄλλ' οὐδ' αὐτῶν τῶν παθητι-κῶν οἱ Ἑ. φαίνονται τι κατ' ἔννοιαν διαφέροντες τῶν ἁ. διότι, ἵνα περιορισθῶμεν εἰς ἓν μόνον παράδειγμα ἐν Ἰλιάδος Γ, ἀμφότεροι οἱ παθ. ἀόριστοι μιχθῆναι καὶ μιγῆναι διαφόρως ἐπὶ μεσότητος εἶνε τεθειμένοι, δις ἑκάτερος· καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς αὐ-τῆς διαθέσεως καὶ μετὰ τῶν αὐτῶν προσδιορισμῶν ποῦ μὲν εὐρίσκε-ται ὁ ἕτερος π. χ. Ἰλ. Κ, 457. φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονήσει ἐμίχθη· ποῦ δ' ὁ ἕτερος, π. χ. Ἰλ. Γ, 55 καὶ ἄλλ. ὅτ' ἐν κονήσει μιγεῖς. Διαφορὰ τις ἐννοίας φαίνεται παρὰ τοῖς λογεῦσι τῶν ἀττικῶν κυρίως μετὰ τοῦ φανθῆναι καὶ τοῦ φανῆναι, ἐν ᾧ παρ' Ὀμήρῳ καὶ παρὰ τοῖς δραματικοῖς τῶν ἀττικῶν συνήθως ὁ ἕτερος ἀντὶ τοῦ ἑτέρου ἐναλλάξ καὶ ἀδιαφόρως ἐκλαμβάνονται ἐπισημότατον τούτου τεκμήριον εἶνε πρὸς τοῖς ἄλλοις τὸ Σοφ. Ἀντιγ. 400 κεξ. τῆς παρόδου.

Ἄκτις ἀελίου, τὸ κάλλιστον ἐπταπύλω φανῆν
Θήβα τῶν προτέρων φάος
ἐφάνθης ποτ', ὦ χρυσίας ἀμέρας βλέφαρον.

Πιθανώτατον δ' ἐν τούτοις φαίνεται τοῦθ', ὅτι οἱ Ἑ. τύποι ἐπλά-σθησαν ἱκανῶς ὕστερον τῶν ἁ., ὡς προεδηλώθη, κατ' ἀναλογίαν τῶν λεπτοτέρων καὶ κουφοτέρων ἐνεργ. καὶ μέσων δευτέρων καλουμέ-νων πρὸς τοὺς παχυτέρους ἁ., τοὺς ἐνσίγμους, μέρος μὲν εὐφωρίας χάριν καὶ εὐρυθμίας ἐν τῇ ποιήσει (Πρβλ. ἐπλέχθην — ἐπλάκην, ἐ-θρέφθην — ἐτρέφην, ἐστρέφθην — ἐστράφην, ἐσφάχθην — ἐσφάγην, ἐσφάλθην — ἐσφάλην, ἐφθάρθην — ἐφθάρην κτλ.), μέρος δ' ἴσως ἐκ τῆς ἐμφύτου τῆ γλώσση τάσεως, νέους πάντοτε τύπους καὶ τρόπους ἐρμηνείας ἀντὶ τῶν ἀρχαιοτέρων τετριμμένων νὰ πλάσση, ὃ δὴ συν-έβη καὶ περὶ τοὺς ἐνσίγμους ἀορίστους, δι' ὁμοίας αἰτίας μετὰ τοὺς ἀσίγμους πλασθέντας. Ὑστερον δὲ προϊόντος τοῦ χρόνου, καθὼς τῶν ἐνσίγμων ἀορίστων ὁ ὀρίζων ἐπευρύνθη καὶ ὕπου δὲν ἦτο χρεῖα, οὕτω καὶ τῶν Ἑ. παθ. ἀορίστων καὶ μελλόντων, οἵτινες ἐν μὲν τῇ μεταγε-νεστέρᾳ λογίᾳ γλώσση ἐπεκράτησαν ὑπὲρ τοὺς ἁ., ἐν δὲ τῇ δημῳδαί, ὡς προερρέθη, ὄχι τόσον.

Ἔπονται οἱ προμνησθέντες πίνακες.

1) ἀπαλή-σεσθαι	Ἰλ. Θ, 405. 419.
βεβρώσεται	Ὀδ. Β, 203.
δεδμήσεται	Ἰμν. εἰς Πυθ. Ἀπολλ. 365.
δονήσεται	Ἰμν. εἰς Πυθ. Ἀπολλ. 92.
δρώσεσθαι	Ἀπολλ. Ἀργον. Β'. 117.

εἰρήσεσθαι Ἰλ. Ψ, 795.
 διαρραίσεσθαι Ἰλ. Ω, 355.
 κεκλήση Ἰλ. Γ, 138.
 κρανέεσθαι Ἰλ. Ι, 626.
 κατακτανέεσθαι Ἰλ. Ξ, 481.
 λελείψεται Ἰλ. Ω, 742.
 ὀλεῖται Ἰλ. Β, 325. Θ, 246. Ὀδ. Ω, 196. Πρβλ. Ἡρόδ.
 Α. 38.
 μίξεσθαι Ὀδ. Ζ, 136. Ω, 314.
 πεφήσομαι (πέφνον) Ἰλ. Ν, 827. Ο, 140. Ὀδ. Χ, 217.
 σαώσεται Ὀδ. Φ, 309. ἀνθ' οὗ παρά τοῖς ὑστερόν σωθήσει
 πέρσεται Ἰλ. Ω, 729.
 τελέεσθαι Ὀδ. Α, 201. Χ, 216. Ψ, 284.
 τελευτήσεσθαι Ἰλ. Ν, 100. Ὀδ. Ι, 511.
 τετεύξεται Ἰλ. Μ, 345. Φ, 585. τεύξεσθαι Ἰλ. Ε, 653.
 τιμήσεσθαι Ἰμν. εἰς τ. Πυθ. Ἀπόλλ. 306.
 τρώσεσθαι Ἰλ. Μ, 66.
 φθίσονται Ἰλ. Λ, 821.
 φιλήσεται Ὀδ. Α, 123.
 φοθήσομαι Ἰλ. Χ, 250.

Οἱ δὲ μόνον παθητικοὶ μέλλοντες εἶνε ὁ δαήσομαι Ὀδ. Γ, 187. Τ, 325. καὶ ὁ μιγήσεσθαι Ἰλ. Κ, 365 = τῷ μίξεσθαι καὶ μέσως ἐκλαμβανόμενον.

2) (ἄξομαι [προς — Θουκ. Δ'. 115, 2], Πλατ. Πολιτ. ε.
 458. Δ. Δημοκρ. παρά Στοβ. Ἀνθ. ΜΓ', 43.
 (ἀχθήσομαι
 (ἀδικήσομαι Θουκ. Ε. 56, 2. ζ'. 87, 4. Εὐριπ. Ἰφιγ. Αὐλ.
 1437. Ξεν. Κ. Π. Γ'. 2, 18. Ἰσοκρ. Β. 16.
 (Δημοσθ. Κ'. 164. ΚΑ'. 30. 220. ΚΓ'. 115.
 (κ. ἀλλ. Πλατ. Γοργ. 509. Δ.
 (ἀδικηθήσομαι
 (ἀνεώξεται Ξεν. Ε'. 1, 44.
 (ἀνοι(χθ)γήσεται
 (ἄρξεσθαι Αἰσχουλ. Περσ. 592. Ἡρόδ. Γ'. 83. Ζ'. 159.
 (162. Θ'. 122. Ἀριστοτ. Πολ. Γ'. 2, 10.
 ἀρχθήσεσθαι Ἀριστοτ. Πολ. Α'. 5, 5.

(βλάψεσθαι Θουκ. Α. 81, 2. ζ'. 64, 2.
 (βλαθήσεσθαι Ἰσοκρ. Α. 25.
 (βεβρώσομαι
 (βρωθήσομαι
 (δεδήσεσθαι Πλατ. Πολιτ. Β'. 361. ε.
 (δεθήσεσθαι Δημοσθ. ΚΑ'. 126. 134. 190.
 (δημοκρατήσεσθαι Θουκ. Η. 48, 5. 75, 2. Δημοσθ. ΚΑ'. 99.
 (δημοκρατηθήσεσθαι Θουκ. Η. 75, 2 κατὰ 4 καλὰ χειρόγραφα.
 (εἰρήσεται Θουκ. ζ'. 34, 4 καὶ παρά τοῖς τραγικοῖς. Ξε-
 νοφ. Κ. Π. Ζ'. 1, 9. Αἰλιαν. Π. Ι. Β'. 20.
 (ῥηθήσεται Θουκ. Α. 73, 2. Η. 66, 1. Δημ. ΜΑ'. 45.
 (ἐνεδρεύσεσθαι Ξενοφ. Ἑλλην. Ζ'. 2, 18.
 (ἐνεδρευθήσεσθαι
 (εἰρξεσθαι Ξενοφ. Ἀναβ. ζ'. 4 (6), 16. Αἰσχιν. Γ'. 122.
 (εἰρχθήσεται παρά δὲ Σοφ. Ο. Τ. 890 μέσως.
 (εὐνομήσεσθαι Ἡρόδ. Α. 97.
 (εὐνομηθήσεσθαι
 (ἐλασσώσεσθαι Ἡρόδ. ζ'. 44. Θουκ. Ε. 104. 105, 2.
 (ἐλασσωθήσεσθαι Θουκ. Ε. 34, 3. Δημοσθ. ΚΑ. 66.
 (ἐμπεπρήσεται Ἡρόδ. ζ'. 9.
 (ἐμπρησθήσεται
 (ἔξεσθαι Ἰλ. Ι, 102 (Σοφοκλ. Ο. Τ. 889 μέσως).
 (σχεθήσεσθαι
 (ἐάσεσθαι Θουκ. Α. 142. Εὐρ. Ἰφ. Αὐλ. 334.
 (ἐαθήσεσθαι
 (ζημιώσεσθαι Ἡρόδ. Ζ'. 39. Θουκ. Γ'. 40, 2. Ἄνδοκ. π. μυς.
 (§. 72. Δημ. Α. 27. Ἀριστ. Πολιτ. ζ'. 3, 2.

- (ζημιωθήσεσθαι Ξενοφ. Ἀπομν. ζ'. 9, 12. Ἰσκι. Ἀ. 23. ἰ. 16.
(Λυσ. ζ'. 15. Ἡ. 18. Δημ. ΚΓ'. 80 κτλ.
- (ἠττήσομαι Λυσ. ΚΗ. 9. Ξενοφ. Ἀναβ. Β'. 3, 23.
(ἠττηθήσεσθαι Λυσ. Κ'. 32.
- (θεραπεύσοιτο Ξενοφ. Κ. Π. Ε'. 4, 17.
(θεραπευθήσεσθαι
- (κεκαλύψεσθαι
(καλυφθήσεσθαι
- (κεκλήσεσθαι Λίσχ. Ἐπτ. 679.
(κληθήσεσθαι Ξενοφ. Συμπ. Ἀ. 15: Πλατ. Νομ. 681. Δ.
κεκλαύσεται Ἀριστοφ. Νεφ. 1436.
- (κεκλείσομαι
(κλεισθήσομαι
- (κεκόψομαι
(κοπήσομαι
- (κωλύσεσθαι Θουκ. Ἀ. 142, 1.
(κωλυθήσεσθαι
- (λέξεσθαι Σοφ. Ο. Κ. 1186. Εὐρ. Ἀλκ. 322. Ἐκαβ. 906.
(λελέξεσθαι Θουκ. Γ'. 53, 4.
(λεχθήσεσθαι
- (κατα-λύσεσθαι Ξενοφ. Κ. Π. Ἀ. 6, 9.
(ἀπο-(λε)λύσονται Ξενοφ. Κ. Π. ζ'. 2, 37.
(λυθήσεσθαι
- (μαστιγώσεσθαι Πλατ. Πολιτ. Β'. 361. ε.
(μαστιγωθήσεσθαι
- (νεμήσεσθαι
(νεμηθήσεσθαι

- (ξενώσεσθαι Σοφ. Φιλ. 303.
(ξενωθήσεσθαι
- (οϊκήσεσθαι Θουκ. Ἡ. 67, 1.
(οϊκηθήσεσθαι Δημοσθ. Ε'. 40.
- (οΐσεσθαι Εὐριπ. Ὀρεστ. 440. Ξενοφ. Οἶκον. ΠΗ. 6.
(οϊσθήσεσθαι ἐξ— Εὐριπ. Ἰκ. 564. Δημοσθ. ΜΔ'. 45.
(ἐνεχθήσεσθαι (ἐπ—κατ—) Θουκ. Ζ'. 56, 2. Ἴσοκρ. ΠΓ'. 19.
- (παιδεύσεσθαι Πλατ. Κριτ. 54. Α.
(παιδευθήσεσθαι
- (πολιορκηθήσεσθαι Ξεν. Ἑλλην. Δ'. 8, 5.
(πολιορκήσεσθαι Ἡροδ. Ε'. 34. Ἡ. 49, 70. Θουκ. Γ'. 109, 1.
(Ξενοφ. Ἑλλην. ζ'. 4, 6. Ζ'. 5, 18.
- (πολεμήσεσθαι Θουκ. Ἀ. 68, 3. Ἡ. 43, 2. Δημ. ΚΓ'. 110. δι-
(απολ. — Θουκ. Ζ'. 14, 2. 25, 7.
(πολεμηθήσεσθαι
- (σταθμῆσεται Ἀριστοφ. Βατρ. 797 (παρὰ δὲ Λυσκ. π. τ. πῶς
(δεῖ ἰστ. συγγρ. 63 ἐνεργ.)
(σταθμηθήσεσθαι
- (στερήσεσθαι Σοφ. Ἡλ. 1240. Ἀντιγ. 890. Θουκ. Γ'. 2, 2,
(39, 7. Ξεν. Ἀν. Ἀ. 4, 8. Κ. Π. Δ'. 2, 32. ζ'.
(2, 38.
(στερηθήσεσθαι Λυσ. ΙΒ'. 70 ἀποστερ—, Δημ. Ἀ. 22. (Δίων
(Κασσ. ΜΖ'. 7).
- (στρεβλώσεσθαι Πλατ. Πολιτ. Β'. 361. ε. ἰ. 613. ε.
(στρεβλωθήσεσθαι
- (ταραξέσθαι Θουκ. Ζ'. 36, 6. 67, 2. Ξεν. Κ. Π. ζ'. 4, 43,
(ταραχθήσεσθαι
- (τεθάψεσθαι
(ταφήσεσθαι

- (τιμήσασθαι Σοφ. Ἄν. 210. Εὐρ. παρὰ Λυκούργω κ. Λεωκρ. 400. στ. 49. Ξενοφ. Ἀναβ. Ἀ. 4, 44. Ἱερ. Θ'. 9. Οἶκον. Θ'. 44. Πλατ. Πολ. 426. c. Ἴππ. μειζ. 284, Β. Θουκ. Β'. 87, 5.
- (τιμηθήσασθαι Θουκ. ζ'. 80, 4. Δημ. ΙΘ'. 223. [Διοδ. ιέ. 74. ις'. 75]
- (τηρήσασθαι Θουκ. Δ'. 30, 3.
- (τηρηθήσασθαι
- (θρέψασθαι Πλατ. Κριτ. 54 Α. Ξενοφ. Κ. Π. Γ'. 3, 46. Ἀναβ. ζ'. 5, 20. Οἶκ. Ε'. 43.
- (τραφήσασθαι [Δημοσθ.] Ἐπιταφ. 32. Μανέθων. Δ'. στ. 596. Παρὰ δὲ Νικηφ. τ. Γρηγορᾶ [Ἱστορ. Βυζαντ. VII, 4. p. 246. καὶ μέσως.]
- (τρίψασθαι Θουκ. ζ'. 48, 7. Ζ'. 42, 6.
- (τριβήσασθαι (Πλου. Δίων. 25).
- ὑσεται Ξεν. Κυνηγ. Β'. 44.
- (φυλάξασθαι Σοφ. Φιλ. 48. Ξεν. Οἶκον. Δ'. 9.
- (φυλαχθήσασθαι
- (ὠφελήσασθαι Θουκ. ζ'. 48, 5. Ζ'. 67, 3. Ξεν. Οἶκ. Β'. 8. Ἄπομν. Ἀ. 6, 44. Κυνηγ. ΙΒ'. 4. Δημ. π. τ. στεφ. 444 — κτλ.
- (ὠφεληθήσασθαι Λυσ. ΚΘ'. 4. ΙΕ'. 64 (διορθοῦμ. εἰς ὠφελήσασθε) Ἴσαι. Ι'. 46. Ξεν. Κ. Π. Γ'. 2, 20. Ἄπομν. Β'. 7, 8. Πλατ. Θεαγ. 128. Ε'. Πλου. Ν. Κ. 46. Μαρκελλ. 49 κ. ἄλλ.

Οὕτω παθητικῶς εἶνε κεχρημένοι καὶ τινες συνηρημένοι μέλλοντες, οἷοι

- ἀνασκολοπιεῖσθαι Ἡρόδ. Γ'. 132. Δ'. 43.
- ἀβανούμαι Σοφ. Φιλοκτ. 954.
- ἀπ]ολέεσθαι Ἡρόδ. ζ'. 29. Σοφ. Φιλοκτ. 1035. 1105. Ξενοφ. Ἑλλην. Δ' 7, 24. Β'. 2, 44. Αἰσχιν. Α'. 184.
- ἐπιτελέεσθαι Ἡρόδ. ζ'. 440.
- ἐμαλιεῖται Ξενοφ. Οἶκ. ΙΗ. 5.

- ἐνειδιεῖσθε Σοφ. Οἶδ. Τυρ. 4500.
- πλυνεῖται Ἀριστοφ. Πλουτ. 1664.
- ὑβριεῖται Ἀριστοφ. Ἐκκλησι. 666.
- φθεροῦμαι Σοφ. Οἶδ. Τυρ. 272. τὸ δὲ
- φθαρῆσομαι Θουκ. Β'. 53, 2. Η'. 75, 3. Εὐρ. Ἡρ. μαιν. 4290. Ἴσοκρ. Πανηγ. 424.
- 3) ἀχθήσασθαι (προς —, προ —, συν — κτλ.) Θουκ. Δ'. 87, 2. Δημ. ΙΗ'. 269. Π. Δ. Ψαλμ. ργ'. 22. Ἡσαΐ. ΙΗ'. 6. κ. ἄλλ. ὁ δὲ μεσ. μέλλ. προάξομαι ἐπὶ μεσ. διαθ. Δημοσθ. ε'. 14. Εὐριπ. Ἴφιγ. Αὐλ. 900.
- (αἰδεσθήσασθαι Εὐριπ. Ἴφιγ. Αὐλ. 900.
- (αἰδέεσασθαι Ἴλ. Ω, 208.
- (αἰσθήσασθαι συνηθέστατον παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις
- (αἰσθηθήσασθαι Π. Δ. Ἡσ. ΛΓ'. 44.
- (αἰσθανθήσασθαι Ἡσ. ΜΘ'. 26.
- (αἰσχυνεῖσθαι Αἰσχ. Ἄγαμ. 823. Ξενοφ. Συμπ. Η'. 33. Αἰσχιν. Α'. 46. κ. ἄλλ.
- (αἰσχυνθήσασθαι Αἰσχ. Ἄγαμ. 1346. ἐπ — Πλατ. Φαίδ. 85. Δ. Π. Δ. Ψαλμ. Λς'. 49. ρκς'. 5. Ἡσ. α. 29. ζε'. 43.
- (ἀπαλλάξασθαι Ἡρόδ. Ζ'. 222. Πλατ. Εὐθυφρ. 14, Δ. Ἄπολ. 30. Α. Πολ. Ε'. 660. Ξεν. Κ. Π. Ε'. 4, 46. Δημ. Κ'. 28.
- (ἀπαλλαχθήσασθαι Εὐριπ. Ἴππολ. 356. Μηδ. ἐξαπ — Σοφ. Ἡλεκ. 4002. — Ἄρφ. Σφ. 4395. 4424.
- (ἀπαλλαγήσασθαι Ἡρόδ. Β'. 120. Θουκ. Δ'. 28, 4. Ξεν. Ἑλλ. Δ'. 6, 3. Ἴσοκρ. Δ'. 472. 489. Ζ'. 84. Πλατ. Πολ. Δ'. 648. Β. διαλλ — Θουκ. Η. 86, 5 κ. ἄλλ.
- ἀποδυσθήσομαι Ἄριστ. Σφη. 1122.
- (ἀποκρινεῖσθαι συνηθέστατον παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις.
- (ἀποκριθήσασθαι Π. Δ. Ψαλμ. ριή. 42. Ἡσ. ιδ'. 10. 32. μέ. 9 καὶ Κ. Δ.
- ἀπορηθήσασθαι (ἀποροῦμαι) Ἡσαΐ Η'. 22. κδ'. 19.

- ἀποξηρανθήσεται (μ.) Ψαλμ. λς'. 2. Ἡσ. ιθ'. 5. 6. 7.
ἀποστραφήσεται Γεν. ΙΕ'. 16. Ψαλμ. λδ'. 13. Ἡσ. ιθ'. 22. λζ'.
7. Θρην. Ε'. 24.
ἀποτροπιασθησομένην σχολ. Σοφ. Ἡλ. 645.
αὐλισθήσεται Ἰωβ. κθ'. 19. Ψαλμ. κδ'. 13. κθ'. 5.
αὐξήσομαι Αἴλ. Ποικ. Ἰστ. Α'. 34.
ἀφανισθήσεται Ἰωσ. Ἰουδ. ἀρχ. Δ'. 8. 48.
- (ἀρνήσεται συνηθέστερον μέχρι τῶν συγγρ. τ. Κ. Δ. π. χ.
(Ματθ. κς'. 34. 35.
(ἀρνηθήσεται Σοφ. Φιλ. 527.
- (ἀχθέσομαι Ἄριστοφ. Νεφ. 865. 1432. Ὀρν. 84. Πλατ.
(Πολ. Γ'. 603. Ε.
(ἀχθεσθήσομαι Ξεν. Κ. Π. Η. 4, 10. Πλατ. Γοργ. 506. c.
(Αἴσχιν. Γ'. 242. κ. ἄλλ.
- ἀρθήσεται (μ.) Ἰωσ. Ἰουδ. Πολ. Α'. 1, 2. Ψαλμ. οά. 16 κ.
ἀλλ.
ἀρκεσθήσεται Διοδ. Σικ. ΙΕ'. 50 κ. ἄλλ. Παυλ. π. Τιμόθ. α.
6, 8. ἀντὶ τοῦ ἀρχαιοτ. ἀρκέσεται.
(συμ) εοσκηθήσεται Ἡσ. ιά. 6. 7. ιδ'. 30. λ'. 25. ξέ. 25.
διακριθήσεται Διοδ. Σικελ. ΙΕ'. 84.
- (διαλέξεται Πλατ. Χαρμ. 155. c. 170. Ε. Πολιτ. Α. 328,
(Α. Συμπ. 247. Β.
(διαλεχθήσεται Ἰσοκρ. Ευαγορ. 34. Δημ. π. τ. στεφ. 252.
- (διανοήσεται Πλατ. Νομ. 793. Α.
(διανοηθήσεται Πλατ. Νομ. 837. Α. 890. Β.
διανοιχθήσεται (μ.) Γενέσ. Γ'. 5.
- (δεήσομαι σύνητες παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις.
(δεηθήσομαι Ἰωβ. ε. 8. θ'. 15. ιά. 19. Ψαλμ. κθ'. 8. Ἡσ.
(λζ'. 4.
- διασκορπισθήσεται Ψαλμ. νή. 15. 7ά. 9. Ματθ. Κς'. 30 — 31
κ. ἄλλ.
ἐκ-κυλισθήσομαι Αἴσχ. Προμ. 87.
ἐκ-ραγήσονται Αἴσχ. Προμ. 367.

- ἐμπλησθήσομαι Εὐριπ. Ἴππ. 664. ψαλμ. κά. 26. ξδ'. 4. 11.
ργ'. 28. Ἡσ. ιγ'. 24. νή. 11 κλ.
ἐνυπνιασθήσεται Κ. Δ. Πραξ. τ. Ἀποστ. Β'. 17. ἐκ τοῦ προφ. Ἰ-
ωήλ.
ἐνωτισθήσεται ψαλμ. ρλδ'. 17.
ἐξεγερθήσεται ψαλμ. νς'. 8. ρζ'. 2. Ἡσ. ιθ'. 2. κς'. 19.
Λουκ. ιά. 31.
ἐξυπνιασθήσεται Ἰωβ. ιδ'. 12.
- (ἐπιμελήσεται Ἡροδ. Ε. 29. Ξεν. Οἰκ. Θ'. 1. 14. Πλατ. Γοργ.
(515. Β. Κριτ.
(ἐπιμεληθήσεται Ξεν. Ἀπομν. Β'. 7, 8. Αἴσχιν. κ. Κτησιφ. 27.
(μεταμεληθήσεται ψαλμ. ρθ'. 4.
- (ἐπι-μνήσεται Ἡροδ. Α. 51. 177. Β'. 101. ἀπο— Θουκ. Α.
(137, 3. ἀνα— Δεινάρχ. 1, 37.
(ἐπι]μνησθήσεται Ἡροδ. Β'. 3. ς'. 19. Θουκ. Γ'. 90, 4. Ξενοφ.
(Ἑλλην. Β'. 3, 35. ς'. 4, 5. Ἰσοκρ. Ἐπιστ. 9,
(12. Αἴσχιν. Α. 106. 158. 171. Δημ. ΙΗ. 11.
(κ. ἄλλ.
- (ἐν-αντιώσεται Ἡροδ. Ζ'. 9, 102. Θ'. 7. Αἴσχ. Προμ. 787.
(Εὐριπ. Ἀлк. 152. Πλατ. συμπ. 197. Α. Νομ.
(659. Β. Λουσ. ΙΓ'. 17. Δημ. ς'. 8.
(ἐναντιωθήσεται Λουκ. ἐν Πλοίῳ ἢ Εὐχ. 32.
- ἐπι-στραφήσεται Ἰωβ. λς'. 10. ις'. 23. ψαλμ. νζ'. 37. κά. 27.
μετα— Πλατ. Πολ. Ζ'. 518. Δ.
ἐρκεσθήσεται Αἴσχ. Εὐμην. 838. Λουκ. Θε. διαλογ. Κ'. 15.
εὐλαβηθήσεται Ἰωβ. ιγ'. 25.
ἐπι-εκ-χυθήσεται Γενέσ. θ'. 6. Ἰωβ. λ'. 16. λς'. 27.
- (εὐφρανεῖσθαι Ξεν. Κ. Π. Α. 5, 9. Συμπ. Ζ'. 5. Ἄριστοφ. Ἐκ-
(κλ. 1123. Ἡροδ. Δ'. 9.
(εὐφρανθήσεται Αἴσχιν. Α. 191. Στοβ. Ι. 52. ις'. 27. ψαλμ. θ'.
(2. κ. 1. λ'. 7. λβ'. 24. νβ'. 6. ρή. 28. Ἡσ. θ'.
(3. 17. ξά. 10. ξβ'. 5 κ.λ.
- θυμωθήσεται Ἰωβ. κά. 4. Ἡσ. ιγ'. 13. νδ'. 9.
ἠσθήσεται Σοφ. Ο. Τ. 453. Ἰσοκρ. ε. 134.

- ἰωθήσεσθαι Ἰώβ κή. 17. 19. ψαλμ. πή. 6.
- (κατακλινεῖσθαι Ἄριστ. Λυσιστρ. 910.
- (κατακλιθήσισθαι Ἄριστ. Ἴππ. 98. Πλατ. συμπ. 222.
- (συγκλιθήσεσθαι Εὐριπ. Ἄλκ. 1090. ψαλμ. ργ'. 5.
- κατευθυνθήσεσθαι ψαλμ. ρλθ'. 11.
- κινηθήσεσθαι Αἰσχιν. Γ'. 160.
- κοιμηθήσεσθαι Γενέσ. λθ'. 17. ψαλμ. δ'. 8. Ἡσ. έ. 27. ν'. 11.
- κουφισθήσεσθαι Εὐρ. Μηδ. 473.
- κομισθήσεσθαι Θουκ. Α'. 52, 3.
- κοιτασθήσεσθαι ψαλμ. ργ'. 22.
- καθαρισθήσεσθαι ψαλμ. ιή. 13. ν'. 7.
- προς-κολληθήσεσθαι Γεν. Β'. 24. Ἰώβ μά. 8.
- κρυδῆσεσθαι Γεν. Α'. 14. Ἰώβ ιγ'. 20. ψαλμ. ιή. 6.
- (λυπήσεσθαι Εὐρ. Μηδ. 474. Δουκιαν. Νιγρ. 9. Στοβ. ἀν-
θολ. 7δ'. 29.
- (λυπηθήσεσθαι (συλ— Ἡροδ. ε'. 39). Ἡσα. ή. 21. ιθ'. 10.
νά. 19.
- (μανεῖσθαι Ἡροδ. Α'. 109.
- (μανήσεσθαι
- μεγαλυνθήσεσθαι ψαλμ. ιθ'. 5. 7.
- μεθυσθήσεσθαι ψαλμ. λέ. 8. θρηγ. δ'. 21.
- μακρυνθήσεσθαι (= ἀποστήσεσθαι) ψαλμ. ρή. 17. Ἡσ. μθ'. 19.
- μιχθήσεσθαι Δίων Κασσ. ΝΕ. 13, 1.
- δροιωθήσεσθαι Γεν. λδ'. 15. 22. ψαλμ. κζ'. 4. λθ'. 5. πβ'. 1.
πή. 6. ρμβ'. 7.
- δσιωθήσεσθαι ψαλμ. ιζ'. 25.
- δσφρανθήσεσθαι ψαλμ. ριγ'. 6.
- (ὀργιεῖσθαι
- (ὀργισθήσεσθαι ψαλμ. οή. 5. ρβ'. 9. ριά. 10. Ἡσ. Κή. 28. νζ'.
6. 16.
- παρρησιασθήσεσθαι Ἰώβ κβ'. 26.
- πετασθήσεσθαι ψαλμ. νδ'. 6. Ἡσ. ιά. 14.
- (πείσεσθαι Ἰλ. Α, 289. Ἡροδ. Β. 19. 39.

- (πεισθήσεσθαι Σοφ. Φιλοκτ. 624. Ξενοφ. Κ. Π. έ. 1, 8.
(Πλατ. Σοφ. 248. ε. Ἰσοκρ. Ζ'. 57. Αἰσχιν. Γ'.
(256. Διοδ. ις'. 68. Ἰωσηπ. ἀρχ. Β'. 4, 2 κ. ἀλλ.
- πλανηθήσεσθαι Ἡσαϊ. ιζ'. 11. Ἰωσηπ. Ἰουδ. Πολεμ. Α. 10, 6.
πληθυνθήσεσθαι Ἰώβ λθ'. 4. ψαλμ. 7ά. 12. 14. ρλή. 18. Ἡσα.
ς'. 12.
- (πορεύεσθαι Εὐρ. Ἄλκ. 538. Ξενοφ. Ἕλλην. Δ'. 8, 35. Αἰ-
(σχιν. Α. 4. ε'. Γ'. 76 κ. ἀλλ.
- (πορευθήσεσθαι Ἐπιγρ. Corp. Inscr. 87.
- (προθυμήσομαι
- (προθυμηθήσομαι
- ρῦσεσθαι Ἰώβ λς'. 28. ψαλμ. ά. 3. ρμζ'. 18 (7).
- πτοηθήσεσθαι Ἰώβ ιά. 16. κγ'. 15.
- προς-τεθήσεσθαι Ἰώβ ιγ'. 9.
- σαλευθήσεσθαι Ἰώβ μά. 14. ψαλμ. μέ. 5. πά. 5. ριά. 6.
σεβασθήσεσθαι Γρηγ. Ναζ.
- (σφαλεῖσθαι Σοφ. Ἄποσπ. 513. Ξεν. συμποσ. Β'. 26.
- (σφαλήσεσθαι Σοφ. Τραχ. 719. 1103. Θουκ. Η. 86, 5.
- συν-τριβῆσεσθαι Ἰώβ λή. 14.
- σωθήσεσθαι Πλατ. ἀπολ. 31. Ε. 32. Α. δια— Γενέσ. ΙΘ'.
20. ψαλμ. ιζ'. 3. οθ'. 3. 7. 19. Ἡσαϊ. Κ'.
6. κ. ἀλλ.
- υπο-τάγήσεσθαι ψαλμ. ζά. 1.
- τερφθήσεσθαι ψαλμ. λδ'. 9.
- τραπήσεσθαι Ἰωσηπ. Αρχαιολ. ΙΗ. 9, 7. Ἡσαϊ. ις'. 7 κ.
ἀλλ. = τῷ ἀρχαιοτ. τρέψεσθαι.
- (συ)-σχεθήσεσθαι Ἰώβ λς'. 8.
- (φανείσθαι Ἡροδ. Γ'. 3, 5. Α'. 60. Σοφ. Φιλ. 894. 1437.
(Θουκ. Α'. 22, 3. Ζ'. 56, 1. Η. 12, 1. Ξεν.
(Οἰκ. Η. 22. Πλατ. Ἀπολ. 33. Α. 46. Δ. Λυσ.
(φανήσεσθαι Ἡροδ. Δ'. 97. Ζ'. 218. Σοφ. Φιλ. 82. Ο. Τ.
(1063. Τραχ. 663. Ο. Κ. 668. Εὐριπ. Ἀνδρομ.

- (343. Θουκ. Δ'. 27, 3. Ξεν. Ἑλλ. Β'. 3, 42. Ἰσοκρ. Γ'. 3. 35. Ἐ. 69. Λυσ. ΠΓ'. 87. Αἰσχιν. Α'. 3. 169. Γ'. 81. Δημ. Β'. 13. Ἐ. 40. ΠΗ. 109. 118 κτλ.
- (φοβήσεσθαι Ξεν. Κ. Π. Α'. 4, 19. Γ'. 3, 18. Δημ. ΙΕ. 23.
- (φοβηθήσεσθαι Ξεν. Κ. Π. Γ'. 3, 30. Λουκιαν. Ζευξ. 9. Ἰώβ ιά. 15. λζ'. 24. ψαλμ. γ'. 6. κβ'. 4. κς'. 1. 3. λθ'. 3. μέ. 2. νά. 6. νέ. 3, 4. 11. Ἡσ. ιβ'. 2. νθ'. 19 κτλ.
- ὑψωθήσεσθαι ψαλμ. ιβ'. 2 μέ. 10. ξγ'. 7. οδ'. 10. πή. 16. 17.
- χορτασθήσεσθαι ψαλμ. ις'. 15. λς'. 19. ργ'. 13. Θρην. γ'. 30.
- χαρήσεσθαι ψαλμ. 7έ. 12. Ἀβραμ. Α'. 16. Ζαχαρ. Ι. 7. Πολυβ. Διοδ. Ἐκλογ. Οὐατικ. σλ. 95. Κ. Δ. Δουκ. Α'. 14. Ἰωαν. ις'. 20. 22. Φιλ. Α'. 18.
- ψεύσομαι (= ψεύδη λέξω) Ἰλ. Κ, 534. Ὀδ. Δ, 440. Ξεν. Ἑλλ. Α'. 7, 6.
- ψευσθήσομαι (= ἀποτεύξομαι) Σοφ. Τραχ. 712.
- 4) (ἀάσασθαι Ἰλ. Ι, 116. 537. Τ. 137. Α, 340.
- (ἀασθῆναι Ἰλ. Π. 685. Τ, 113. 136. Ἰμν. Ἀφρ. 252. Ὀδ. Δ, 503. 9.
- (ἀγάσασθαι Ὀδ. Β, 67. Δημοσθ. π. τ. στεφ. 204 (μόνον χωρίον παρὰ τ. ἀττ.).
- (ἀγασθῆναι Σόλων 33, 3. Ξεν. Ἑλλην. Ζ'. 4, 10. Συμπ. Θ'. 3. Ἀγησ. Α'. 8. Ἡ. 6. Οἰκ. Ζ'. 37. Κ. Π. Ζ'. 1, 41. Πλατ. Γοργ. 525 c. Πολ. Α'. 329. Δ'. Τιμ. 37. Συμπ. 179. c. Ἰσοκρ. Δ'. 84. — Αἰλιαν. Π. Ἰστ. Ἐ. 6. ΙΒ'. 1.
- (ἀγερῆσθαι Ἰλ. Ι, 74. Σ, 37. 245. Ὀδ. Β, 385. Α, 36.
- (ἀγερθῆναι Ἰλ. Α, 57. Δ, 152. Χ, 475 κ. ἄλλ. τὸ δὲ ἀγείρατο = ἄγειρεν ἑαυτῷ Ὀδ. Τ, 293.
- (ἀγαγέσθαι (ἀναγ—, κατ—, ἐξ—, ἐπ—, προς—, συν—) παρ' Ὀμήρω, Θουκ. Γ'. 79. Ξεν. Ἑλλ. Α'. 1, 2.

- (ἀχθῆναι (μετὰ τῶν αὐτῶν προθ. σύνθ.) Ἡροδ. Γ'. 138. Δ'. 103. 152. Ζ'. 168. Θουκ. Β'. 77, 2. Ξεν. Ἑλλην. Α'. 2, 12. 4, 8. 11. 5, 13. Λυκούργ. κ. Λεωκρ. 18. Αἰσχιν. Α'. 37. Δημοσθ. Ἐ. 40. Διοδ. ΙΑ'. 12. ΙΔ'. 50. ΙΕ. 8. 78. Γενεσ. Α'. 9. κτλ.
- (αἰδέσ(σ)ασθαι Ἰλ. Ι, 508. 640. Χ, 419. Ὀδ. Φ, 28. Αἰσχ. Εὐμ. 516. Χοηφ. 106. 383. Σοφ. Αἴ. 506—7 κ. ἄλλ.
- (αἰδεσθῆναι Ἰλ. Α, 402. Η, 93. Ρ, 95. Ὀδ. Β, 65 κ. ἄλλ. Αἰσχ. Χοηφ. 886. Ἀγ. 911. Εὐμ. 730. Σοφ. Ο. Τ. 647. Πλατ. ἐπιστ. Ζ'. 350. Δ. Πολ. Η. 566 c. Νομ. ΙΑ'. 921 Α. Λυκούργ. κ. Λεωκρ. 142. Ἰωσηπ. Ἰουδ. Πολ. Α'. 14, 2. Αἴλ. Π. ἱστορ. ΠΓ'. 42 κ. ἄλλ.
- (αἰσθέσθαι σύνηθες παρὰ τοῖς ἀρχαιοτ. π. χ. Ξεν. Ἑλλ. Α'. 1, 2, 6. 3, 2. Β'. 3, 30 κλ.
- (αἰσθηθῆναι Ἰώβ Μ'. 18. Μαρκελλ. ἐν β. Θουκ. 20.
- (αἰσθανθῆναι Ἰωανν. Καμενιατ. σ. 581, 5.
- αἰσχυρθῆναι Ἡροδ. Α'. 10. Ξεν. Ἑλλ. Δ'. 1, 30. 34. Ε'. 4, 33. Ζ'. 4, 13. Οἰκ. Δ'. 4. Πλατ. Εὐθ. 15. Δ. Γοργ. 461 Β. Χαρμ. 164. Δ. Ἀπολ. 17 Β. Ἰσοκρ. Δ'. 97. Ε'. 62. Ἐπ. ς'. 14. Λυκούργ. 18. 45. Αἰσχιν. Α'. 26. 42. Γ'. 7. Ἰώβ λβ'. 21. ψαλμ. κδ'. 3. 20 κτλ.
- ἀθροισθῆναι Θουκ. Α'. 50, 4. Γ'. 97. Ξενοφ. Ἑλλ. Α'. 4, 13. Ἰσοκρ. Δ'. 44. Διοδ. ΙΔ'. 9. 29. Αἰσ. μυθ. 155.
- (ἀπ-αλλαχθῆναι Ἡροδ. Ε'. 65. 66. 78. Η'. 18. Πλατ. Γοργ. 491 c. Ἀριστ. Σφηκ. 504. Εὐριπ. Ἡρακλειδ. 1000.
- (ἀπ-αλλαγῆναι Αἰσχ. Προμ. 472. Ἀγαμ. 321. Θουκ. Β'. 42, 3. Δ'. 87, 2. Πλατ. Εὐθ. 7. Β. Θεαιτ. 168. Α. Ἰσοκρ. Δ'. 140. Αἰσχιν. Α'. 22. 33. Διοδ. ΙΑ'. 9. ΙΔ'. 26. ΙΕ'. 65 κτλ. Αἰλιαν. Π. Ι. Γ'.

- (12. Αἰσ. Μυθ. 150.
 (δι-έν-κατ-συν-ἀλλαγῆναι Θουκ. Α. 120, 2. Δ'. 19, 3. 20, 2.
 (59, 3.
 (ἀίξασθαι Ἰλ. X, 195. Ψ, 773.
 (ἀίχθηται Ἰλ. 368. E, 854. Ω, 97.
 ἀλγυνοῦναι Εὐριπ. Τρω. 172. Αἰσχ. Προμ. 247.
 ἀληθηται Ὀδ. Δ, 84. 83. Ξ, 120. 362. τὸ δὲ ἀπαλή-
 σατο ἀντὶ τοῦ ἀπαλήσεται κατὰ Götting ἐν
 Ἡσιόδου Ἄσπ. 409.
 ἀλισθηται Ἡροδ. Α. 68. 79. Ε. 15.
 ἀολισθηται Ἰλ. O, 588. T, 54.
 ἀλῆναι (ἐάλην ἐκ τοῦ εἰλέω) Ἰλ. N, 408. T, 168.
 278. Π, 714. X, 12. Φ, 607. Ἡροδ. Ε. 119
 κατειληθηται. Θουκ. Ζ'. 84, 5 ἀνειλ—
 ἀίστωθηται Ὀδ. K, 259. τοιοῦτον καὶ τὸ ἀφανισθηται Ἡ-
 ροδ. Δ'. 8. 14.
 ἀνδρωθηται Ἡροδ. Γ'. 3. Δ'. 9. 10. Ε. 92, 5. ς'. 52.
 ἀνιαθηται Ἰλ. B, 294. Ὀδ. A, 133. Ξεν. Ἑλλ. ς'. 4, 20.
 K. Π. Δ'. 6, 4.
 (ἀμείψασθαι Ἰλ. Ψ, 489. Ὀδ. Δ, 286. Ἡροδ. Α. 37. 43.
 (109. Δ'. 37. Ε. 93. Αἰσχ. Προμ. 223. ἕξαμ—
 (Νηρείδ. 156 (Herm) διαμ—
 (ἀμειφθηται Πινδ. Πυθ. Δ'. 102. Θεοκρ. Ζ'. 27. Ξενοφ.
 (Ἄναβ. Β'. 5, 15.
 (ἀμιλλήσεσθαι Εὐρ. Ἐλεν. 1474.
 (ἀμιλληθηται Εὐριπ. Ἐλεν. 165. 387. Ἰκετ. 495. Κυκλ.
 (628. Θουκ. ς'. 31, 4. Πλ. Νομ. 968. B.
 ἐν-ἀντιωθηται Ἡροδ. Δ'. 126. Ε. 400. Ζ'. 9. 10. Η. 100.
 Θουκ. Α. 136, 4. Β'. 87, 1. Πλατ. Ἄπολ. 32. B. 40. B. Θεαίτ. 200. Δ. Φαίδ. 93. A.
 Δεινάρχ. Α. 29. Δημ. ς'. 11. ΠΗ. 65.
 δι-ἀνοιχθηται Γενέσ. Γ'. 7. Ζ'. 11. ψαλμ. ρέ. 47.
 ἀπελπισθηται Ἰωσηπ. Ἰουδ. Πολ. Α. 23, 5.
 (ἀποκρίνασθαι Θουκ. Α'. 144, 2. 4. 145. Η. 86, 4. Ξεν.
 (Ἑλλην. Β'. 2, 18. 3, 22. Γ'. 1, 28. Πλατ.

- (Γοργ. 465. E. Πρωτ. 314. E. Πολ. Α'. 337.
 (E. κτλ.
 (ἀποκριθῆναι Ξενοφ. Ἄναβ. Β'. 1, 23. [Πλατ.] Ἄλκιβ. 6'.
 (449. A. Πολυβ. Δ'. 34. Φερεκρατ. τ. κωμ.
 (Ἄποσπ. 52. Διοδ. ΙΑ'. 4. ΙΔ'. 107. ΙΕ. 33.
 (41. 52. Ἡσαί. γ'. 7. κά. 9. λς'. 24. καὶ ἐν
 (τῇ K. Δ. τὸ δὲ Ἡροδ. Α'. 60 ἀπεκρίθη =
 (ἀπέκρινεν ἑαυτό, ἐχωρίσθη.
 (ἀπολογήσεσθαι Θουκ. Η. 68, 3. 109, 2. Ξεν. Ἑλλην. Α'. 4,
 (20. 7, 5. 19. Πλατ. Ἄπολ. 38. E. Φαίδ. 63.
 (B. Νομ. Ι'. 886. E. Δημ. ΠΗ. 53. Διοδ. ΙΔ'.
 (4. 13. ις'. 46. κτλ.
 (ἀπολογηθηται Ξεν. Ἑλλην. Α'. 4, 13. Ἀντιφωντ. τετρ. Α'.
 (γ'. 1. δ'. 3. Β'. γ'. 3. Γ'. γ'. 1. Πολυβ. Ἰωσ.
 (Ἰουδ. πολ. Α. 6, 5. Δίων Χρυσ. ΜΓ'. 5. κτλ.
 ἀπαλλοτριωθηται Ἰσοκρ. Ἐπιστ. Ζ'. 13. Διοδ. ΙΕ. 7. ψαλμ. νς'. 3.
 δι-ἀπορηθηται Πλατ. Σοφ. 217. A. Τιμ. 49. B. ψαλμ. πς'.
 15. ἕξαπ—
 ἀπομακρυνθηται ψαλμ. ριθ. 150. Θρην. α. 16 [Ἀριστοτέλ.] π.
 φυτ. Α. 1 κ. ἄλλ.
 ἀνακουφισθηται Ξεν. Ἑλλ. Ε. 2, 28. — Αἰλιαν. Π. Ι. ΙΓ'. 4.
 ἀνισωθηται Ἡροδ. Ζ'. 103. Η. 13 καὶ ἐξισωθηται Διοδ.
 ις'. 74.
 ἀνορθωθηται ψαλμ. ιθ'. 8.
 ἐπ-αρθηται Ὀμ. Ἰλ. N, 63. Ὀδ. Θ, 375. I, 383. T, 540.
 Ἡροδ. Α. 212. Ζ'. 9, 3. Θουκ. Δ'. 108, 2. Ἰ-
 σοκρ. Ε. 10. Ἐπιστ. Α. 5. Δημ. Β'. 8. Διοδ.
 ΙΔ'. 23 κτλ.
 ἀριθμηθῆμεναι Ἰλ. B, 124.
 ἀρκεσθηται Πολυβ. ΙΓ'. 2, 4. Διοδ. ΙΕ. 33. 72. Ἰωσ. Ἰ-
 ουδ. Πολ. Β'. 7, 4 κτλ.
 (ἀρνήσεσθαι Ὀμ. Ἰλ. Ξ, 194. 212. Ὀδ. Θ, 358. Ἡροδ. Γ'.
 (1. 74. Αἰσχιν. Β'. 69. Γ'. 224. Γενέσ. ΠΗ.
 (15. καὶ ἐν τῇ K. Δ. π. χ. Ματθ. κς'. 70, 72.
 (ἀρνηθηται Θουκ. ς'. 56, 1. 60, 3. Πλατ. Φαίδρ. 256. A.
 (Πολιτ. Ε. 468. c. Σοφ. 217. c. ἕξαρ— Σμπτ.

(	192. Ε. Νομ. ΙΒ'. 949. Α. Λυκουργ. 30. Αί- σχιν. Β'. 69. Γ'. 224. Δημοσθ. κ. Φιλιππ. γ'. (
(	55. Πολυβ. Δ'. 20, 44 Λουκ. Θε. διαλ. ΚΑ'. (
(	1 κτλ.
ἀσηθῆναι	Θεογν. 989. Ἡρόδ. Γ'. 44.
(	Ἡρόδ. Θ'. 45. Θουκ. Δ'. 13, 2. 45, 1. 1. 134, (
αὐλίσασθαι	2 Η'. 33, 1. Ἴωσ. Ἰουδ. Πολ. Α'. 15, 2
(	Σοφ. Φιλοκτ. 30 [Εὐρ] Ῥήσ. 518 Ἡρόδ. Η'. 9. (
αὐλισθῆναι	Ξεν. Ἄν. Δ'. 5, 24. Πολυβ. Ε'. 8. 8. Η'. 34, 2. (
(	ψαλμ. νδ'. 7. κτλ.
αὐξηθῆναι	Ἡρόδ. Α'. 58. Δ'. 147. Θουκ. Α'. 12. 89, 1. (
(	ς'. 33, 6. Ἴσοκρ. Γ'. 32 Δημ. Β'. 5, 7. [ΙΑ'], (
(	Πολυβ. Γ'. 48, 4. Διοδ. ΙΔ'. 416. Αἰλιαν. Π. (
(	Ἰστ. ΙΓ'. 46 κτλ.
ἀφομοιωθῆναι	Ἰλ. Α, 187. Ὀδ. Γ, 120. Θουκ. Δ'. 92, 6. Ἐ. (
(	103, 2. Πλατ. Πολιτ. Γ'. 416. Β. Τιμ. 46. (
(	Α. 57. c. Ἴσοκρ. Ε'. 114. συνεξ — Πολυβ. ΔΑ. (
(	26, 4. ψαλμ. μή. 12. Πραξ. τ. ἀπ. ΙΔ'. 42 κ. (
(	ἀλλ. ἐν τῇ Κ. Δ.
ἀχθεσθῆναι	Ἡρόδ. Β'. 103. 173. στ. 24. Θουκ. Α'. 84, 2. (
(	[Εὐρ. Ἡρ. μαιν. 1264.] Θουκ. ς'. 15, 3. Ξεν. (
(	Ἑλλ. Α. 6, 7. Β'. 4, 32. Συμπ. Α. 14. Πλατ. (
(	Γοργ. 486. Α. Λύσ. 248. c. Ἴσοκρ. Δ'. 112. (
(	Λυκουργ. 128. Αἰσχιν. Α. 65. Ἴωσ. Ἰουδ. Πολ. (
(	Α. 27, 1 κτλ.
(	[βολέσθαι]
(	ἐβόλοντο Ὀδ. Α. 234.
(	βουλευθῆναι
(	Ἡρόδ. Β'. 121. Σοφ. Ο. Κ. 736. Ἡλ. 1089. (
(	Εὐρ. Ἑλ. 784. Θουκ. Α. 34. 133. Β'. 42, 3. (
(	62, 2. Ξεν. Ἑλλ. Β'. 4, 8. Ἐ. 4, 1. Πλατ. (
(	Φαιδρ. 263. Ε. Πρωτ. 347. Α. Τιμ. 35. Ε. (
(	Ἐπιστ. Ζ'. 350. Δ. κτλ. κτλ.
βαρυνθῆναι	Ἴωσ. Ἰουδ. Πολ. Α. 32, 2.
(	Πλατ. Φαίδ. 117. Δ.
(	βρυχῆσασθαι
(	Σοφ. Οἰδ. Τ. 1265.
(	βρυχηθῆναι
(	ἀρχικίωτερον σύνηθες.
(	γενέσθαι

(	γενηθῆναι	δωρικὸν καὶ μεταγενέστερον. πρβλ. Φρόνιχον ἐν (
(	(	λ. γενηθῆναι. Ἀττικὰ δὲ καὶ τῆς κοινῆς πα- (
(	(	ραδ. Μάχων. τ. κωμ. παρ' Ἀθηναίω ΙΓ'. 45. (
(	(	106. παρεγενήθησαν. Πολυβ. Β'. 67. Γ'. 99. (
(	(	Δ'. 6. Διοδ. Α. 4. Γ'. 40. ΙΔ'. 9. 20. 21. 25. (
(	(	27. 28. 29. 30. 35. 39. ις'. 90. Διονυσ. Ἀ- (
(	(	λικ. ἀρχ. Δ'. 69. Ζ'. 55. Στράβ. Α. 47. Γ'. (
(	(	399. Πaus. Ἡ. 13. Ἀθην. Ἐ. 258 ΙΒ'. 446. ἐν (
(	(	τῇ Π. κ. Κ. Διαθ. καὶ παρὰ τοῖς ὕστερον.
	γανωθῆναι	(= χαρῆναι) Ἀριστοφ. Ἀχαρν. 7.
(	γηρυθῆναι	Αἰσχ. Ἰκστ. 443.
(	γηρύσασθαι	
	γυμνωθῆναι	Ἰλ. Π, 312. 400. Ὀδ. Χ, 1. Θουκ. Α'. 6, 3. Π. Δ. Γεν. Θ'. 21. κλ.
	δαῆναι	Ἰλ. Γ, 208. Κ, 425. Ὀδ. Δ, 493. Ι, 280.
	δαπανηθῆναι	
	δεηθῆναι	Ἡρόδ. Α'. 144. 143. Β'. 132. Ἡ. 40. Θουκ. Α. 27. 75, 1. Ξεν. Ἑλλ. Α. 4, 7. Ἐ. 4, 26. Συμπ. Δ'. 38. Πλατ. Ἀπολ. 30. c. Δημοσθ. ς'. 6. Διοδ. ΙΑ'. 8. κτλ.
(	δερχθῆναι	Αἰσχ. Προμ. 53. 140. 545. Σοφ. Αἴ. 420. Τραχ. 1000. Ἀποσπ. 719.
(	δρακῆναι	Πινδ. Νεμ. Ζ'. 3. Ἀποσπ. Θ'. 2.
	δεχθῆναι	καὶ ὑποδ — (ἀντὶ τοῦ ἀρχαιοτέρου δέξασθαι) Εὐριπ. Ἡρακλειδ. 757. Σχολ. Ἀπολλ. Ἀργ. Γ'. 587. Κωνστ. Πορφυρογ. ἐκθ. τ. βασιτ. τάξ. σλ. 406, 16. 408, 3 — 9 —.
	δαιτηθῆναι	Ἡρόδ. Β'. 112. Θουκ. Ζ'. 87, 4. Πλουτ. Μαρ. 29, 8.
	δια[χοσμηθῆναι]	Ἰλ. Γ, 1. Β, 126. Μ, 87. Ὀδ. Ι, 457. Ἡρόδ. Θ'. 59. Σοφ. Φιλ. 1064. Πλατ. Νομ. Ζ'. 796. c. κτλ.
	διατεθῆναι	Ἴσοκρ. Δ'. 28. 43. Ἐπιστ. ς'. 13.
	διαζευχθῆναι	Ἴωσ. Ἰουδ. Πολ. Α'. 22, 4. πρβλ. Αἰλιαν. π. ι. Δ'. 1. καταζευχθείσας.

- { διαλεχθῆναι Ἡροδ. Γ'. 51. 52. Ξενοφ. Ἑλλ. Α'. 6, 40. Β'. 3, 50. Οἶκον. Ζ'. 43. Η. 23. Πλατ. Ἀπολ. 39. Ε. Θεαιτ. 142. ε. Θεαγ. 430. Β. Πρωτ. 333. ε. Συμπ. 243. Δ. Ἴσοκρ. Γ'. 8. 11. Ε. 14. Ἐπιστ. Α'. 7. ς'. 4. Λυκουργ. 20. Αἰσχιν. Α'. 92. Δημοσθ. Β'. 6. ΙΗ. 232. 252. κτλ. — Αἰλιαν. Π. Ι. Γ'. 48. 27.
- { διαλεγῆναι Ἄριστοτ.
- { διαλέξασθαι παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις.
- { δινηθῆναι Ἰλ. X, 165. Ὀδ. Β, 151. Η, 63. X, 85.
- { δηρίσασθαι Ὀδ. Θ, 76.
- { δηρινθῆναι Ἰλ. Π, 756.
- { δοχθῆναι καὶ δοκηθῆναι Ἀντιφωντ. τετραλ. Α'. β'. 2. Εὐριπ. Ἄλκ. 1161. Ἄνδρ. 1286. Βακχ. 1390. Πολυβ. ΚΑ'. 8. Διοδ. ΙΒ'. 55. κ. ἄλλ. Τὸ δοκηθῆναι ἀντὶ τοῦ δόξαι εἶνε καὶ τὴν σήμερον ἐν χρήσει τοῦλάχιστον ἐν Ἡπέριω.
- { δυνήσασθαι Ἰλ. Ε, 624. Ν, 540. 607. Ξ, 33. 423. Ὀδ. Ρ, 303.
- { δυνασθῆναι Ἰλ. Ψ, 465. Ὀδ. Ε, 349. Πινδ. Ὀλ. Α'. 56. Ἡροδ. Β'. 19. 43. 110. Ζ'. 106. καὶ ἐκ τῶν Ἀττικῶν Ξενοφ. Κ. Π. Α'. 4, 5. Ἑλλην. Α'. 4, 46. Β'. 3, 33. κ. ἄλλαχού.
- { δυνηθῆναι Σοφ. Αἴ. 1067. Θουκ. Α'. 88. Δ'. 33, 2. Ε. 72, 4. Λυσ. ΙΔ'. 46. Ἴσοκρ. Δ'. 45. — Διοδ. ΙΔ'. 114 κ. ἄλλ.
- { δωροδοκηθῆναι (= δωροδοκῆσαι) Πολυβ. κς'. 3, 14.
- { ἐγρέσθαι Ὀδ. Ζ, 143. Κ, 50. Πλατ. Λυσ. 204. Δ.
- { ἐγερθῆναι (μετὰ τῶν συνθέτων) Ἡροδ. Α'. 34. 209. Δ'. 9. Πλατ. Τιμ. 52. ε. 46. Α. Δημοσθ. [Ι.], 6. — Π. Δ. ψαλμ. γ'. 5. ζ'. 6. λδ'. 23. νς'. 8. νή. 4. Ἠσ. ιδ'. 9 κλ.
- { ἐθισθῆναι Ἄριστοφ. Σφηκ. 542. Πλατ. Νομ. Γ'. 684. Β. Δ'. 707. ΑΖ'. 788. Β. κ. π. ἄλλ. Νικολ. Δαμ. Ἰστ. 241 Κορ.

- { ἐλελιχθῆναι Ἰλ. Ε, 497. Ζ, 406. Α, 244. Ρ, 343.
- { ἐλευθερωθῆναι Ἡροδοτ. Α'. 95. Ε'. 65. 78. Λυκουργ. 64.
- { ἐλυσθῆναι Ἰλ. Ψ, 393. Ω, 540. Ὀδ. Ι, 433. Ἀνακρεοντ. 58 (52), 15.
- { ἐκτραχηλισθῆναι Ἄριστ. Νεφ. 1504.
- { ἐνεχθῆναι (αν—, απ—, δι—, προς—, συν—) Ἡροδ. Α'. 473. 446. Β'. 444. 452. Γ'. 40. Ε'. 144. Ζ'. 220. Θουκ. Α'. 9, 2. 18, 6. 23. 4. Δ'. 49, 3. 65, 4. Η'. 83, 4. 84, 4. Ξεν. Κ. Π. Ζ'. 2, 46. Πλατ. Εὐθ. 7. Δ. Ἴσοκρ. Γ'. 32. Δημ. [ΙΑ.], 3. Πολ. Α'. 8, 3. — Αἰλ. Π. Ἰστ. Γ' 4. Δ'. 45. Ε'. 46. ΙΒ'. 27.
- { ἐνέγκασθαι (μετὰ τῶν συνθ.) = ἐνέγκαι τι ἑαυτῷ π. χ. Ἀλκαίου Ἀποσπ. 35 (29), 4. Σοφ. Τραχ. 462. Ἡροδ. Α'. 57. 86. Β'. 173. 180. Ξεν. Οἶκ. Ζ'. 43. Ἴσοκρατ. ΙΕ'. 488 κτλ.
- { ἐνίσκιμφθῆναι Ἰλ. Π, 612. Ρ, 528.
- { ἐνιχιμφθῆναι Ἰλ. Η, 272. Ρ, 405. Αἰσχ. Ἰκετ. 774.
- { ἐνδοιασθῆναι Θουκ. Α'. 422, 3. Περθεν.
- { ἐνθυμηθῆναι Θουκ. Α'. 42. Β'. 60, 4. Γ'. 40, 4. ς'. 78, 4. Ξεν. Ἑλλην. ς'. 5, 4. Πλατ. Κρατ. 444. ε. Πρωτ. 327. Α. Συμπ. 208. ε. Λυσ. ΙΒ'. 94. ΙΔ'. 47. Ἴσοκρ. Δ'. 9. Ἐπιστ. Ζ'. 6. Αἰσχιν. Α'. 408. Δημοσθ. Α'. 24. Δ'. 34 κτλ. Τοιοῦτον καὶ τὸ
- { προθυμηθῆναι Θουκ. Δ'. 84, 4. Ε'. 17, 4. ς'. 34, 3. Ζ'. 86, 3. Η'. 4, 4. 2, 2. Ἴσοκρ. Δ'. 88. Πλατ. Φαίδ. 58. Δ. 69. Δ. Θεαιτ. 148. ε. Συμπ. 485. Β.
- { ἐνδυθῆναι Αἰσωπ. Μύθ. 258. Κορ. Τζετζ. Χιλ. Δ'. 934.
- { ἐκ— ἀπο-δυθῆναι
- { ἀπο— ἐκ-δύσασθαι Ἄρφ. Σφη. 1159. 68. Αἰλιαν. Π. Ἰστ. Β'. 30. Γ'. 38. ΙΓ'. 37. ΙΔ'. 49. Ἰωαν. Μαλαλ. σλ. 182, 24.
- { ἐνδύσασθαι Ἰλ. Β, 578. Α, 46. — Ἡρακλείδου Πολιτ. 34. ψαλμ. 76'. 4. Παυλ. π. Κολ. Γ'. 12. π. Γαλ. Γ'. 27. Ρωμ. ΙΓ'. 44. Ἐφ. Δ'. 24.

(ἐννοηθῆναι	Πλατ. Τιμ. 61. Ε. Νομ. Θ'. 859. Δ. Νικολ.
(ἀπονοηθῆναι	Δαμασκην. Ἰστ. σλ. 246. Κορ. Τοιαῦτα καὶ τὰ
(διανοηθῆναι	Ἐν. Ἑλλήν. ζ'. 4, 23. Διοδ. ις'. 64.
(	Ἡροδ. Β'. 126. Θουκ. Α'. 18, 4. 144, 1. Δ'.
(	13, 3. ζ'. 91, 1. Ξενοφ. Ἑλλήν. Ε'. 1, 24.
(	Πλατ. Φαίδ. 99. Ε. Σοφ. 217. Ε. 230. c. Νομ.
(	ζ'. 755. Β. Ἰσοκρ. Γ'. 44. Δ'. 96 = τῷ σπα-
(	νωτέρῳ
(διανοήσασθαι	Διοδ. Κ'. 3.
(ἐπινοηθῆναι	Ἡροδ. Γ'. 122. ζ'. 145.
(προνοήσασθαι	Εὐρ. Ἰππολ. 685. Ἀντιφῶντ. π. τ. Ἡρώδ. φό-
(	νου 43. Διοδ. ΙΕ'. 84. ις'. 48.
(προνοηθῆναι	Πλατ. Κρατ. 395. c. Πολυβ. Δ'. 64, 4. Διοδ.
(	ΙΕ'. 64. ις'. 32.
(ἐνυπνιάσασθαι	Γενεσ. ΑΖ'. 9.
(ἐνυπνιασθῆναι	Γενεσ. ΑΖ'. 5. 6. 10. πρβλ. Αἰλ. Π. Ἰστ. ΙΒ'.
(	4. διωπνίσθη [175. Ἰωσ. Ἰουδ. Πολ. Α'. 6, 2.
(	14, 3] κτλ.
ἐπειχθῆναι	Ἡροδ. Ζ'. 10, 6. Η. 68, 2. 3. Θουκ. Α. 80,
	2. 82, 5. Γ' 3, 3. Ἰσοκρ. Δ'. 87.
(ἐπιμεληθῆναι	Ἡροδ. Η. 408. Θουκ. Δ'. 2, 2. Η. 68, 1. Ξεν.
(	Ἑλλ. Γ'. 1, 3. Ε'. 2, 16. 4, 56. Ἀγησ. Β'. 8.
(	Πλατ. Εὐθ. 2. Δ. 3. Α. Ἀπολ. 36. c. Συμπ.
(	194. Δ. Πολ. Α'. 334. Δ. Λυσ. ΙΒ'. σλ. 128.
(	Ἰσοκρ. Γ'. 32. Δ'. 38. 102. Λίσχιν. Α'. 30.
(	Γ'. 249. — Ἰωσ. Ἰουδ. Πολ. Α'. 16, 3 κτλ.
(	Τοιοῦτον καὶ τὸ
(μεταμεληθῆναι	Διοδ. ΙΔ'. 37. ψαλμ. ρέ. 45. — Τὸ δ' ἀπλοῦν
(	μεληθεὶς Σοφ. Αἶ. 1184.
ἐπιστηθῆναι	Ἡροδ. Γ'. 15. Ξεν. Οἰκ. Β'. 11. Πλατ. Κρατ.
	393. Συμπ. 186. Δ. Νομ. Γ'. 686. Ε. 687. Α.
(ἐράσασθαι	Ἰλ. Ε, 317. Π, 182. γ, 223. Ὀδ. Α, 238.
(	Πινδ. Ὀλ. Α. 25. Πυθ. Β'. 27.
(ἐρασθῆναι	Αἰσχ. Περσ. 828. Ἀλκμ. ἀποσπ. 25. Ἡροδ. Α.
(	8. 96. Β'. 134. Γ'. 31. Ξεν. Ἑλλ. Α'. 1, 40.

(	Συμπ. Η. 29. Ἀγησ. Ε. 4. Πλατ. συμπ. 213.
(	c. Κρατ. 404. c. 398. Δ. Πολ. Ι. 607. Ε. —
(	Διοδ. ις'. 26. Λουκ. Θ. Διαλ. Κ'. 46. κτλ.
(	Αἰλιαν. Π. Ι. Δ'. 45. Β'. 4. Η. 9.
(ἐρείσασθαι	Ἰλ. Β'. 409. Ε, 309. Α, 355. Μ, 457. Π,
(	736. Πλατ. Πολ. ζ'. 508. Δ. — Ἰωσ. Ἰουδ.
(	Πολ. Α'. 24, 7. Β'. 2, 5. Θ'. 39.
(ἐρείσθῆναι	Ἰλ. Η, 445. Α, 444. Μ, 192. Χ, 225. Εὐριπ.
(	Ἰφιγ. Ταυρ. 457.
ἐρυτηθῆναι	Ἰλ. Β. 99. 244.
ἐστιαθῆναι	Ἰωσ. Ἰουδ. Πολ. Α'. 47, 4. Αἰλ. Π. ις. Β'. 48.
εὐθουηθῆναι	Ἡροδ. Α'. 66.
εὐλαβηθῆναι	Πλατ. Φαίδ. 89. c. 99. Δ. Φαίδρ. 236. c.
	Πολ. Θ'. 574. Β. Νομ. Η. 843. Ε. Ἀριστοτ.
	π. ψυχ. Α'. 2. Δημοσθ. ΠΗ. 159. Ἡσαί. νζ'.
	44. Διοδ. ΙΔ'. 35. 36. 112. ΙΕ'. 35. 54. κτλ.
(κατ-ευνασθῆναι	Ἰλ. Γ, 448. Ε, 314. 331.
(κατ-ευνηθῆναι	Ἰλ. Γ, 441. Ε, 314. Ὀδ. Δ, 334. 444. 421.
(	Ε, 384. Θ, 292. Ἡροδ. ζ'. 69. 107. Νικολ.
(	Δαμασκ. Ἰστ. σλ. 200. (Κορ.).
εὐνομηθῆναι	Θουκ. Α'. 18, 2.
εὐφρανθῆναι	Πλατ. Τιμ. 37. c. Νομ. Ζ'. 796. Β. Ξεν. Κ.
	Π. Α'. 5, 9 — Ἰωβ κά. 25. ψαλμ. Ε. 44.
	ΔΔ'. 45. 27. ζς'. 4.
(εὐξασθαι	ἀρχαιότερον σύνθεσις π. χ. Ὀδ. Γ, 447. Ὀδ.
(	Ν, 51. Ξεν. Οἰκ. Ζ'. 7. Πλατ. Φαίδρ. 279. Β.
(	Νομ. ΙΑ'. 913. Β. κ. ἀλλ.
(εὐχθῆναι	Αἰών. Κασσ. ΜΗ'. 32.
εὐωχηθῆναι	Ἡροδ. Α'. 31.
(ἤσασθαι	Ὀδ. Ι, 353.
(ἤσθῆναι	Ἡροδ. Α. 54. 56. 119. Σοφ. Φιλ. 715. 1314.
(	Εὐρ. Ἰφιγ. Ἀβλ. 359. Θουκ. Γ'. 40, 2. Ξεν.
(	Ἑλλ. Γ'. 4, 40. Ε. 1, 13. 3, 20. Ζ'. 1, 32.
(	Συμπ. Γ'. 13. Οἰκ. Δ', 22. Πλατ. Φαίδ. 97.
(	c. Πρωτ. 315. Β. Γοργ. 458. Δ. Ἰσοκρ. Ε.
(	

{ 8. Αίσχιν. Α. 57. Δημ. ΙΗ. 48. Διοδ. Ις'. 43.
92. κτλ.

{ Θρασυνοθῆναι
θυμωθῆναι Αίσχ. Ἰκετ. 735.
Ἡροδ. Γ'. 4. 32. 34. Ε'. 33. Ζ'. 41. Πλατ.
Πολ. Ζ'. 536. c. Νομ. ΙΑ'. 931. Ἐπιστ. Ζ'.
348. Α — Ἰώε λβ'. 5. Ἡσ. λζ'. 29. κτλ.

{ θοινοθῆναι
θωρηχθῆναι
ἰανθῆναι Ὅδ. Δ, 36.
Ἰλ. Α, 226. Γ, 340. Ψ, 813. Ὅδ. Χ, 439.
(ἰάνθησαν δὲ παρειαί) Ἰλ. Ο, 403. Ψ, 598.
600. Ὅδ. Δ, 549. 840. Χ, 59. Ἀνακρεοντ.
48. (39), 2.

{ ἰδρυ(ν)θῆναι Ἰλ. Γ, 78. Η, 56. Θουκ. Α'. 131, 1. Γ'. 72.
Δ'. 42, 2. Ζ'. 77, 5. τὸ δὲ

{ ἐν-ιδρύσασθαι π. χ. παρ' Ἡροδ. Α'. 94. 105. 142. 443. κ.
ἀλλ. = ἐνιδρῦσαι ἑαυτοῖς.

{ ἰθουθῆναι Ἰλ. Π, 475.

{ ἰλασθῆναι ψαλμ. οῃ. 9. Θρην. γ'. 42. Εὐαγγ. Λουκ. ιθ'.
43.

{ καθίσασθαι (= καθῆσαι ἑαυτὸν) Ξεν. Κ. Π. Ε'. 5, 7. =
καθῆσαι ἑαυτῷ. Δημοσθ. ΚΗ. 15. ΛΓ'. 44.

{ καθ]εσθῆναι Λουκουρ. 141.

{ καθ]εσθῆναι Σοφ. Οἰδ. Κολ. 195. καὶ μεταγ. Ἰώε ΛΘ'.
27.

{ καθιζηθῆναι Δίων Κασσ. ΕΓ'. 5.

{ καλύψασθαι Ἰλ. Γ, 444. Ὅδ. Ε, 494. Θ, 92. Ἡροδ. ζ'.
67.

{ καλυφθῆναι Ὅδ. Δ, 402.

{ κινηθῆναι Ἰλ. Α, 47. Β'. 144. 149. Σοφ. Ο. Κ. 1656.
Ἡροδ. ζ'. 98. Θουκ. Β'. 84, 5. Γ'. 82, 1.
Ξεν. Οἰκ. ΚΑ. 40 — Ἰωσ. Ἰουδ. Πολ. Α. 8, 7.

{ κλίναςθαι Ὅδ. Ρ, 340.

{ κλι(ν)θῆναι (κατα —) Ἰλ. Γ, 360. Ζ. 468. Η, 254. Ὅδ.
Α, 366. Δ, 794. Ε, 463. Ν, 78. Ἡροδ. Α'.
244. Β'. 424. Ξεν. Ἑλλην. Δ'. 1, 30. Συμπ.
Α, 8. Γ'. 13. κ. ἀλλ. Αἰλ. Π. Ἰστ. Θ'. 24. Αἰσ.

{ (κατάκλινεῖς μυσθ. 46, 6. Teubn.
Ἄρφ. Σφηκ. 1208.10. 41.

{ κοιμήσασθαι Ἰλ. Ι, 705. 713. Δ, 244. Ω, 673. Ὅδ. Δ,
302. Ξ, 523 — 4.

{ κοιμηθῆναι Ἰλ. Β, 355. Ζ, 427. Ὅδ. Ξ, 444. Δ, 295.
Η, 343. Θ, 295. Κ, 486. Ἡροδ. Β', 424. Η.
77. Ξεν. Ἑλλ. Β'. 2, 3. Δ'. 5, 24. Κ. Π. Δ'.
1, 7. — Αἰλ. Π. Ἰστ. Θ'. 24.

{ κοινολογήσασθαι Πολυβ. ΛΑ'. 43, 5.

{ κοινολογηθῆναι Πολυβ. Β'. 5, 4. 48, 4. Γ'. 71, 5. ΚΒ'. 9, 1.
Ι. 42. 4. ΙΕ. 5, 9.

{ κομισθῆναι (= κομῆσαι ἑαυτὸν) Ἡροδ. Ε. 85, 87. Ζ'. 182.
Θουκ. Α'. 91, 2. Β'. 33, 3. 100, 4. Γ, 74,
3. 98, 4. Ε. 10, 10. Η. 19, 2. Ξεν. Ἑλλ. ζ'.
2, 41. Πολυβ. Γ'. 96, 14. ΙΑ'. 24, 9. ἀνακ
— Διοδ. ΙΑ'. 5. ΙΔ'. 75. Ἀρριαν. Ἀν. Β'. 2,
2. κατακ —.

{ κολληθῆναι ψαλμ. μγ'. 25. ξβ'. 8. ριή. 25. 31. ρλς'. 6.
Πραξ. τ. Ἀποσ. Η. 29. κτλ.

{ κρεμασθῆναι Λουκ. Θ. Διαλ. ΚΑ'. 1.

{ κατακρημνισθῆναι Ξεν. Κ. Π. Α'. 4, 7.

{ κορέσασθαι Ἰλ. Ν, 635. Ὅδ. Υ, 59.

{ κορεσθῆναι Ὅδ. Δ, 544. Κ, 499. Θεογ. 1250 — Αἰλιαν.
Π. Ἰστ. Α'. 4. Δ, 9.

{ κρίναςθαι = 1) κρίναι ἑαυτὸν Ὅδ. Θ, 39. 2) κρίναι ἑαυτῷ
Ὅδ. Δ, 408. 530.

{ κρι(ν)θῆναι (ἀπο —, δια —,) Ἰλ. Β, 815. Ὅδ. Θ, 48.
Ἰλ. Γ, 98. 402. Ε, 12. Ὅδ. Ω, 532. Ἡροδ.
Ζ'. 249. Η'. 48. 70. Θουκ. Α'. 48, 5. 105,
4. Δ'. 25, 7. 72, 4. Πλατ. Εὐθ. 7. c. —
Πολυβ. Α'. 28, 6. Β'. 22, 44.

{ κρυφ(θ)ῆναι Ἰλ. Ν, 405. Σοφ. Αἰ. 1145. Οἰδ. Κ. 1546 (;)
παρὰ τοῖς μεταγεν. π. χ. Γενέσ. Γ'. 8. 40.

{ κρυβῆναι Αἰσ. μύθ. 145.

(ἀπο-κτάσθαι	Ἰλ. Δ, 494.)
(	Ο, 437. Ρ, 472 κ. ἄλλ.)
(κατα—	) ἀμφοτέροι παθ. διαθ.
(κτα(ν)θῆναι	Ὀδ. Γ, 108. Δ, 537.)
(	κ. ἄλλ.)
κατακλασθῆναι	Ὀδ. Δ, 481. Κ, 198.
κυλισθῆναι	(ἐκ—, κατα—,) Ἰλ. Ζ, 42. Ψ, 394. Ἡροδ. Α'. 84. Σοφ. Ἡλ. 50. Ἀνακρεοντ. 30 (4), 8.
κυκηθῆναι	Ἰλ. Α, 129. Σ, 229.
(λεχθῆναι	(λέξαι ἑαυτὸν) Ἰλ. Γ, 188. καταλεχθ— Διοδ. ΙΕ. 23.
(συλλεχθῆναι	Ἡροδ. Α'. 97. Β'. 62. Δ'. 159. Ε'. 118. ς'. 39. Πλατ. Ἐπιστ. 348. Β.
(συλλεγῆναι	Θουκ. Γ'. 72. 101. Ξεν. Ἑλλήν. Β'. 1, 6. Δ'. 2, 16. Ἰσοκρ. Δ'. 24. Πλατ. Ἐπιστ. 348. Α.
λιασθῆναι	Ἰλ. Α, 349. Α, 80. Ὀδ. Δ, 838. κ. ἄλλ.
(ἐκ-λογίσασθαι	(μετὰ τῶν ἄλλων συνθέτων) Θουκ. Α'. 70, 1. Ξεν. Ἑλλ. Γ'. 5, 44. συλλογ—. Πλατ. Χαρμ. 160. Ε. Νομ. Ζ'. 799. Α. Τιμ. Δοκρ. 96. Β.
(	συλλογίξασθαι — Δημ. ΚΔ'. 475 κ. ἄλλ.
(ἐπιλογισθῆναι	Ἡροδ. Ζ'. 477.
λυθῆναι	(ἀπο—, δια—,) Ἡροδ. Α'. 128. Γ'. 85. Ζ'. 477. Θουκ. Β'. 23, 2. 68, 5. Γ'. 4. Δ'. 74, 2. Ε'. 83, 2. Ξεν. Ἑλλήν. Β'. 4, 35. Διοδ. ΙΑ'. 7. ΙΔ'. 410. ΙΕ. 54. Ἀνακρεοντ. 30. (4) 10. Αἰλ. Π. Ι. Γ'. 14.
(λιπέσθαι	(ἀπο—, ὑπο—, κατα—, περι—) Πλατ. Συμ. 209. Δ. Πολιτ. Ι. 599. ς. = καταλιπεῖν ἑαυτῷ (ἢ ἑαυτοῦ) Δυσίου Κ'. 25 = ἀπολ. ἑαυτόν. Δημοσθ. ΚΖ'. = ὑπολιπεῖν ἑαυτῷ.
(	λειφθῆναι (μετὰ τῶν συνθ.) ὑπολ— Ἡροδ. Α'. 82. 105. λειφθῆναι Δ'. 97. Ζ'. 468. — ὑπολ— Θουκ. Γ'. 98, 4. Ξεν. Ἑλλ. Δ'. 1, 39. Ἰσοκρ. Δ'. 70. ἀπολ— Ἰσοκρ. Δ'. 44. Πλατ. Πολ. Η. 549. Β. Φαιδρ. 266. Α. περιλ— Διοδ. ΙΕ. 66. ις'. 63. Αἰλ. Π. Ἰστ. Α. 32.

λυπηθῆναι	Αἰσχ. Ἀποσπ. 320. Πλατ. Φιλ. 52. Β. Αἰσωπ. μύθ. Α. Κορ. 13.
(μέμψασθαι	Ἡροδ. Β'. 24. Σοφ. Ο. Τ. 337. Ἄντ. 1142. Θουκ. Α'. 143, 2. Β'. 60, 1. Γ'. 37, 5. Η. 109, 2. Ξεν. Ἀγῆσ. Α. 3. Πλατ. Φαιδρ. 234. Β. Πολιτ. ς'. 487. Α. — Διοδ. ΙΕ. 6.
(	μεμψθῆναι Ἡροδ. Α'. 77. Γ'. 13. Δ'. 180. Ζ'. 146. Πινδ. Νεμ. ΙΑ. 30. Ἴσθμ. Β'. 20. Εὐριπ. Ἐλέν. 31. 463. 636. Ἴππολ. 1402. Ἀντιοπ. 30. Θουκ. Δ'. 85, 1.
(	μετεωρισθῆναι Θουκ. Η'. 16, 2. Διοδ. ΙΕ. 28. 48. 69. ψαλμ. ρλ'. 1.
(μιγέσθαι	Ἰλ. Α, 354. Π, 813. Ὀδ. Α, 433.
(μιχθῆναι	Ἰλ. Γ, 48. 209. Κ, 457. Α, 438. Ν, 642. Ψ, 687. Ὀδ. Χ, 329. Ἡροδ. Δ'. 9. Θουκ. Β'. 31, 2. — Ἡσαί. λς'. 9.
(	μιγῆναι Ἰλ. Γ, 55. 445. Ζ, 164. 165. Ὀδ. Α, 73. Ι, 91. Ξυμμειγ. Θουκ. Η'. 42, 4. 103, 1. — ψαλμ. ρέ. 35. Ἴωσ. Ἰουδ. Πολ. Α'. 25, 1.
(	μαλακίσασθαι Ξενοφ. Κ. Π. Δ'. 2, 21. Ἀπολ. 33.
(μαλακισθῆναι	Θουκ. Β'. 42, 3. 43, 3. Γ'. 40, 6. Ε'. 9, 7. 72, 1. Ζ'. 68, 2. 77, 7. καταμ. Πλατ. Σοφιστ. 244. ς. 267. Α. Ἐπιστ. Ζ'. 329. Δ. Δημοσθ. ΚΔ'. 475. — Ἡσ. λή, 1.
μανῆναι	Σοφ. Αἶ. 713. Πλάτ. Φαιδρ. 244. Ε. 253. ς. Πολιτ. Α'. 331. ς. Νομ. Β'. 672. Δ. Ἰσοκρ. Ζ'. 73. Αἰσχιν. Γ'. 214. Ἀνακρεοντ. 8 (31), 3. 9. 19. 11 (13), 4. 12. Ἴω. Ἰουδ. Πολ. Α. 22, 5.
μαρυνθῆναι	(μεθ' οὗ καὶ καῆναι ἐν) Ἰλ. Ι, 212. Ἰώβ ΚΔ'. 24.
μεθυσθῆναι	Ἀλκαίου Ἀποσπ. 20 (4), 35 (29). Ξεν. Ἑλλ. Γ'. 2, 28. Ε'. 4, 5. Πλατ. Συμπ. 203. Β. 214. Α. Πολιτ. Η. 562. Δ. Αἰσχιν. Α. 58. Δημ. Β'. 19. — Γενέσ. Θ'. 21.

{ μνήσασθαι	Ἰλ. Δ, 222. Ξ, 441. Ρ, 185. Ω, 604—2. 613. Ὀδ. Α. 29. Μ, 309. Π, 481. Σοφ. Οἰδ. Τ. 564.
{ μνησθῆναι	(μετὰ τῶν συνθέτων) Ὀδ. Α, 31. Δ, 118. Ἡ- ροδ. Α. 36. 85. Β. 3, 20. Ε. 81. 109. Αἰσχ. Περσ. 324. Θουκ. Α. 10, 5. 37. 97, 2. Δ. 92, 6. Ξεν. Ἑλλ. Α. 7, 27. Γ. 2, 8. Οἰκ. ις. 7. Πλατ. Ἀπολ. 34. ε. Πολ. Δ. 445. ε. Τιμ. 18. ε. Λυσίου ΙΒ. σλ. 129. Αἰσχιν. Α. 76. 80. 84. 130. Δημ. Γ. 6. ΙΗ. 128. 129. — Διοδ. ΙΕ. 35. ις. 26. Δουκ. Πλοῖω 4. κτλ. κτλ.
{ νάσσασθαι	Ἰλ. Β, 629. Ὀδ. Ο, 254.
{ νασθῆναι	Ἰλ. Ξ, 119. Εὐρ. Ἰφιγ. Ταυρ. 175. Μηδ. 166. ἀπενάσθην.
{ νεμεσσήσασθαι	Ὀδ. Α, 228. Ρ, 93.
{ νεμεσσηθῆναι	Ἰλ. Β, 223. Ο, 103. 211. Π, 544. Ω. 53. Ὀδ. Β, 64.
ξενωθῆναι	Αἰσχ. Χοηφ. 688. Ἡροδ. ζ. 21.
ὀδηθῆναι = πορευθῆναι	Εὐρ. Κυκλ. 12.
ὀδυνηθῆναι	
{ ὀίσασθαι	Ὀδ. Α, 323. Κ, 258. Ι, 339. Ἀπολλ. Ἀργ. Α. 290.
{ ὀίσθῆναι	Ἰλ. Ι, 453. Ὀδ. Δ, 453. Π, 475.
{ οἰηθῆναι	Θουκ. Α. 81, 5. Γ. 39, 4. Δ. 130, 3. Ξεν. Ἑλλων. ζ. 2, 23. Συμπ. Η. 15. Πλατ. Ἀπολ. 18. Ε. 28. Ε. Παρμ. 130. Α. Ἴσοκρ. Γ. 42. Δημ. Α. 21. ΙΗ. 254.
{ οἰκισθῆναι	(ἐν —, κατ —, παρ —,) Ἡροδ. Α. 12. 68. Δ. 180. Θουκ. Β. 102, 5. ἐξ — Αἴλιαν. Π. Ι. Γ. 14. Αἰσ. μυθ. 12.
{ κατοικίσασθαι	Θουκ. Β. 102, 4.
{ ὀλοφύρασθαι	Θουκ. Β. 46. Ζ. 30, 3. Η. 81, 2.
{ ὀλοφυρθῆναι	Θουκ. ζ. 78, 3.
ὀμοιωθῆναι	(ἀφ —, ἐξ —, συνεξ —) Ἰλ. Α. 187. Ὀδ. Γ,

	420. Θουκ. Δ. 92, 6. Ε. 103, 2. Πλάτ. Πολιτ. Γ. 416. Β. Σοφιστ. 221. Β. Τιμ. 46. Α. ε. Ἴσοκρ. Ε. 114. — Πολυβ. ΑΑ. 26, 4. ψαλμ. μή. 12. Πραξ. ΙΔ. 12. Ἰλ. Ξ, 209. Τοιοῦτον καὶ τὸ Ξεν. Ἑλλ. Ε. 2, 25.
ὀμωθῆναι	
εἰσοικειωθῆναι	
{ ὀλέσθαι	ἀρχ. συνθηθ. π. χ. Σοφ. Φιλ. 1019. 1035.
{ διολεσθῆναι	Θεοφ. Χρον. 461, 12.
{ ὄνασθαι	Ὀδ. Β, 33. Αἴλιαν. Π. Ι. Δ. 21. ΙΒ. 25.
{ ὀνηθῆναι	
{ ὀπλίς(σ)ασθαι	Ἰλ. Ψ. 351. Ὀδ. Β, 20. Δ, 429 = παρασκευ- άσασθαι. Ξεν. Ἑλλ. Ε. 4, 21. ζ. 5, 7. Κ. Π. Α. 4, 18.
{ ὀπλισθῆναι	Ὀδ. Ψ, 143. Ἡροδ. Β. 152. Θουκ. Γ. 75, 3. Ξεν. Κ. Π. ζ. 3, 32. 4, 4. Νικ. τ. Δαμ. Ἰστ. σλ. 272. Κορ. Θουκ. Α. 143. 4. 74, 2. 122, 1. Δ. 123, 3. Ε. 262, 2. Ξεν. Ἑλλ. Α. 6, 7. Δ. 8, 30. Συμ. Δ. 64. Πλατ. Εὐθ. 4. ε. Ἀπολ. 34. ε. Λυσίου ΙΒ. σλ. 129. Ἴσοκρ. Δ. 94. 185. Διοδ. ΙΔ. 14. ις. 43. 57. Ἰωσ. Ἰουδ. Πολ. 4. 29, 3. κτλ.
ὀργισθῆναι	
{ ὀρέξασθαι	Ἰλ. Δ, 307. Ε, 335. Ὀδ. Φ, 53 καὶ πάντοτε παρ' Ὀμήρ. Θεοκρ. ΚΑ. 44. Σόλων 5 (14), 2. Ξεν. συμπ. Η. 35. Ἀγησ. Α. 4.
{ ὀρεχθῆναι	
ὀρθωθῆναι	Ἰλ. Β, 42. Κ, 21. 80. Ψ, 235.
ὀριγνηθῆναι	Ἴσοκρ. ἐπιστ. ζ. 9. Δίων. Κασσ. νς. 6, 6.
ὀρινθῆναι	Ἰλ. Ε, 29. Π, 509. Ω, 585. Ὀδ. Χ, 23.
{ ὀρμήσασθαι	Ἰλ. Θ, 511. — ἐξωρμήσατο Ξεν. Ἑλλ. ζ. 5, 20.
{ ὀρμηθῆναι	Ἰλ. Ε, 12. Ζ, 410. Κ, 359. Ν, 182—3. 496. 512. Π, 467. Ρ, 605. Χ, 312. Ψ, 817. Ὀδ. Ν, 82. Κ, 214. Αἰσχ. Περσ. 495. Ἡροδ. Α. 47, 62. 146. Γ. 26. Η. 43. 68, 1. Θουκ. Γ. 98, 3. Δ. 73, 5. ζ. 31, 2. Ξεν. Ἑλλ. Β. 37

- (4, 2. Ε'. 1, 33. (Διοδ. ΙΔ'. 79). Πλατ. Φαιδρ.
(255. c. Πολιτικ. 273. Α. Νομ. Ζ'. 765. Ε.—
(Διοδ. ΙΕ'. 48.
- (ὀρμίσασθαι Ἡροδ. Θ'. 96. Θουκ. Α', 51, 3. Β'. 83, 3. 85.
(Δ'. 1, 2. 8, 3. 45, 1. Η'. 34, 2. 42, 4, Ξεν.
(Ἑλλ. Α'. 1, 15. Β'. 2, 9. — Λουκ. Πλοίω 9.
(ὀρμισθῆναι Θουκ. ζ'. 49, 3 (κατὰ διόρθωσιν τοῦ Schäfer)
(Ξεν. Ἑλλ. Α'. 4, 48. Δ'. 8, 7. — Διοδ. ΙΔ'.
(34. ΙΕ'. 43. Αἰλιαν. Π. Ι. Ζ'. 49. μεθορ—Η'.
(5. προσορ—
- (ὀσφρέσθαι ἀρχ. συνθ.
(ὀσφρήσασθαι Αἰλιαν.
(ὀσφρανθῆναι Γενέσ. Η'. 24. ΚΖ'. 27. Ἀριστ. π. ψυχ. Β'. 12.
- (ὀνόσ(σ)ασθαι Ἴλ. Δ, 539. Ξ, 95. Ρ, 173. Ω, 439. Θεοκρ.
(κς'. 38.
(κατονόσθῆναι Ἡροδ. Β'. 436.
- (παγῆναι Ἴλ. Δ, 485. 528. Ε, 646. — συμπ— Αἰλιαν.
(Π. Ἰστ. Α. 6.
(πηχθῆναι Ἴλ. Θ, 298.
- (πειρά(ή)σασθαι Ἴλ. Ζ, 435. Θ, 48. Υ, 352. Ὀδ. Δ, 119. Θ,
(23, 120. 124. 377. Ω, 238. Ἡροδ. Α'. 84.
(Γ'. 153. Ε'. 8. Αἰσχ. Περσ. 852. Θουκ. Β'.
(44, 2. 85, 1. Δ'. 114, 4. 117, 2. Ε'. 69, 1.
(Ξεν. Οἶκον. ζ'. 2. 17.
(πειρα(η)θῆναι Ἴλ. Ε, 220. Κ, 444. Υ, 349. Ψ, 553. Ὀδ. Θ,
(400. 205. 213. Ω, 240. Ἡροδ. Α'. 206. Γ'.
(153. Ε' 74. Θουκ. Β'. 5, 3. 33, 2. ζ'. 92, 3.
(Σοφ. Ἡλ. 4244. Πλατ. Κρατ. 396. c. Θεαγ.
(434. Εὐθ. 3. Δ. Ἴσοκρ. Ε'. 30. — Διοδ. ΙΕ'.
(88 κτλ.
- (πιθέσθαι ποιητικόν π. χ. Ἀριστ. Σφηκ. 573.
(πεισθῆναι Σοφ. Φιλ. 483. Ἡλ. 974. Ο. Τ. 526. Ο. Κ.
(4446. Ἡροδ. Β', 124. Ε'. 97. Θουκ. Α'. 35.

- (78, 4. 84, 2. 435, 2. Β'. 24, 1. 60. 64. Δ'.
(63, 3. Ξεν. Ἑλλ. Δ'. 8, 5. Ἀνακρεοντ. 12
((14), 4.
- (πιστώσασθαι Ἴλ. Ζ, 233. Φ, 286.
(πιστωθῆναι Ὀδ. Ο, 436. Ἰμν. Ἑρμ. 536.
- (πελάσασθαι Ἴλ. Ρ, 344.
(πλῆτο, ἔπληντο Ἴλ. Ξ, 438. 468. Δ, 449. Θ, 63. Ἡσιόδ. Θεογ.
(493.
(πελασθῆναι Ἴλ. Ε, 282. Μ, 420. Σοφ. Φιλ. 4327. (4312).
(Ο. Τ. 213 (χορ.) Εὐρ. Ῥησ. 944. 920. Τρωαδ.
(203.
- πελεμιχθῆναι Ἴλ. Δ, 535. Ε, 626.
περαιωθῆναι Ὀδ. Ω, 437. Ἡροδ. Α. 209. Ε. 14. Η. 25.
Θουκ. Β'. 80, 3. Γ'. 23, 5. Δ'. 44, 5. Ε.
409. — Διοδ. ΙΔ'. 95. Πολυβ. Α. 6, 44.
- πλαγχθῆναι Ἴλ. Α, 59. Λ, 354. Ν, 592. Ὀδ. Α, 2. Θ, 44.
(Ἴλ. Ο, 464 παραπλ.) Θεοκρ. Κ'. 44. ΚΒ'. 35.
Ἴσοκρ. Δ'. 28. Ζ'. 77. Πλατ. Πολιτικ. 263.
Α. Τιμ. 86. Ε. — ψαλμ. νζ'. 6. ρς'. 4. ριή.
476.
- ἐκ-κατα-πλαγῆναι Ἡροδ. Α. 446. 449. Θουκ. Α. 84, 2. Δ'. 10,
2. ζ'. 33, 4. Ξεν. Συμπ. Β'. 49. Ἴσοκρ. Ε. 48.
22. — Διοδ. ΙΑ. 44. Ἴωσ. Ἀρχ. ζ'. 6, 4. Αἰλ.
Π. Ἰστ. Α. 33. Η. 42.
- (πλεχθῆναι Ὀδ. Ξ, 313. Ψ, 33. Αἰσχ. Εὐμ. 256. Πλατ.
(Τιμ. 80. — πρὸς ἄλληλα συμπλεχθεῖσι.
(πλακῆναι Διοδ. ις'. 56. Ἀνακρεοντείων 4 (65), 5. 28
((44), 8. συμπλ— Αἰλιαν. Π. Ι. Γ'. 44. ΙΒ'.
(4. περι—
- πληθυνθῆναι (ἐπι—) Γενεσ. Ζ'. 47. ψαλμ. γ'. 4. ΙΕ. 4. κδ'.
49. λζ'. 49. ξη. 4.
πληρωθῆναι Ἡροδ. Α. 244. Πλατ. Πολ. Θ, 586. Α. Φιλ.
52. Α.
- (πλησθῆναι (ἐμ—) Ἴλ. Π, 348. Ὀδ. Δ, 705. Ἡροδ. Α. 78. Γ'. 16.
(Αἰσχ. Προμ. 899. Σοφ. Φιλ. 758. Ξεν. Κ. Π.

- (ἄ-πνυτο Ἰλ. Λ, 359. Χ, 475. Ὀδ. Ε, 458. Ω, 349.
(ἄ-πνύνθη Ἰλ. Ε, 697. Ξ, 436.
(πολιτεύσασθαι
(πολιτευθῆναι Θουκ. ς'. 92, 2. Λυσ. Κς'. 5. Ἴσοκρ. Ε. 5.
Ζ'. 45. Αἰσχιν. Β'. 476. Δημ. ΙΗ. 207. Ἄρισ.
Πολιτ. Β'. 12. Διοδ. ΙΑ'. 58.
(πονήσασθαι Ἰλ. Ι, 348. Ὀδ. Ι, 25. 310. Μ, 151. Χ, 377.
(Πλατ. Φιλ. 45. c. διαπ—. Νομ. 966. c. Ἐπιν.
990. c.— Στοβ. ΟΓ'. 61.
(πονηθῆναι Εὐριπ. Ἐλ. 1509. Ἴσοκρ. ΙΕ. 267.
(πορευθῆναι Ἡρόδ. Ε. 406. Ζ'. 496. Η. 407. Θουκ. Α'.
26. 437, 1. 3. Β'. 67, 1. Ξεν. Ἑλλήν. Γ'.
2, 9. Δ'. 6, 6. Οἶκον. Η'. 4. Πλατ. Φαιδ.
443. Δ. Τιμ. 69. Α. 84. Ε. Ἴσοκρ. Δ'. 148.
Διοδ. ΙΑ'. 4. ΙΑ'. 9. ΙΕ'. 53. Αἰλ. Π. Ι. Θ'. 26.
(πορεύσασθαι Πολυβ. Β'. 27.
(πραγματεύσασθαι Πλατ. [Ἐρυξ] 398. Ε. Ἐπιστ. γ'. 316. Α.
Ἴσοκρ. Ἐπιστ. ς'. 5.
(πραγματευθῆναι Ἡρόδ. Β'. 87. Ἄριστ. π. ψυχ. Α'. 1. Οὐαλεσ.
παρεκβολ. σλ. 448.
(προςποιήσασθαι Πλατ. Χαρμ. 155. Β. Πολιτ. Δ'. 421. Α. Θ'.
577. Β. Διοδ. Α'. 94.
(προςποιηθῆναι Διοδ. Α'. 94. ΙΑ'. 408. ΙΕ. 46. 46.
(πτάσθαι Ἰλ. Π, 856. Ἡρόδ. Ζ'. 42. ἀποπ— Εὐρ. Μηδ.
4. Ξεν. Κ. Π. Β'. 4, 49. Πλατ. συμπόσ. 483.
(Ε. Λουκ. Θ. Διαλ. Κ'. 6.
(πτέσθαι Ἰλ. Δ, 126. ἐπιπτ— Σοφ. Ο. Τ. 47.

- (πτήναι Ἡσιόδ. Ἔργ. 98. Αἰσχ. Ἰκετ. 782. Πρωμηθ.
445. Σοφ. Ἄντιγ. 143. 1308. Εὐρ. Ἴων. 796.
Μηδ. 440. Ἄνθολ. Ε. 452. Αἰσωπ. μύθ. 2.
(πετασθῆναι Ἀνακρεοντείων 33 (40) στ. 6. Ἄριστοτ. Σχολ.
Ἀπολλ. Ἀργ. Δ'. 1545. ψαλμ. ιζ'. 40.
(ποταθῆναι Σοφ. Ἀποσπ. 423 (Dind.) Ἄριστοφ. Ὀρν.
4338. Αἰσωπ. μύθ. 447.
πτο(ι)θῆναι Ὀδ. Χ, 298. Εὐριπ. Ἴφιγ. Αὐλ. 587. Καλλ. Ἰ-
μν. Ἄρτεμ. 191. — Ἰωβ λβ'. 45.
φαγῆναι (μετὰ τῶν συνθέτων) Ἰλ. Π, 300. Ἡρόδ. Α.
87. Β'. 473. Γ'. 433. ς'. 129. Η. 49. Θουκ.
Ε. 10, 7. Δημοσθ. ΙΗ. 24. 87. — Γενεσ. Ζ'.
44. ψαλμ. ρμ'. 7. Ἡσ. Ε. 27. Ἴωσ. Ἰουδ. πολ.
Α. 1, 7. 25, 5. Αἰλ. Π. Ι. Θ'. 26.
ριφ(θ)ῆναι
ρύθναι Ὀδ. Γ, 455. Θουκ. Β'. 5, 2. Δ'. 42, 4. Ξενοφ.
Ἑλλήν. Β'. 3, 48. — βίου Θουκ. 4.
σαλευθῆναι ψαλμ. ιζ'. 7. κ'. 7. σβ'. 2. 7ε. 9. 11. 7ς'. 4.
7ζ'. 7.
σαπῆναι Ἡσιόδ. Ἀσπ. 452. Ἐμπεδ. 290. Ἡρόδ. Γ'. 66.
Ἄριστοφ. Ἴππ. 4308. Νικάνδρου Ἀλεξιφ. 248.
ψαλμ. λζ'. 5. Ἡρακλείδου Πολιτ. Δ'.
(σβεσθῆναι Λουκ. ἀλ. ἰστ. Α. 29. Φωτ. Λεξ. 49, 5.
(σβέσασθαι Ἄνθολ. Παλατ. 9, 104, 3.
σεβισθῆναι Σοφ. Οἶδ. Κολ. 636.
(σεφθῆναι Σοφ. Δαιδ. IV, 2 (175 Dind.) Πλατ. Φαιδρ.
254. Β. Πορφυρ. ἐν βίῳ Πλωτ. σλ. ξγ'. 5
((Creuz.)
(σεβασθῆναι Φωτ. Λεξ. σλ. 49, 7. Θεοφυλ. ἰστ. 7, 3 (σλ.
469).
σ]κεδασθῆναι (μετὰ τῶν συνθ.) Ἰλ. Β, 398. Ν, 739. Ο,
328. 657. Π, 308. Ἡρόδ. Ε. 45. 402. Ζ'.
249. Η. 57. Θουκ. Γ'. 98, 1. Α. 74, 2. Γ'.
442, 5. Διοδ. ΙΑ'. 9. Ἴωσ. Ι. Πολ. Α. 8, 7.
46, 3.

σκορπισθῆναι (δικ—) ψαλμ. Ξζ'. 1. ρμ'. 7. Στραβ. Δ'. σ. 198. Εὐαγγ. Ἰωανν. ις'. 32. Πλουτ. Τιμολ. 4.

δια-σπαρῆναι Σοφ. Ἠλ. 748. Θουκ. Β'. 27, 2. Πλατ. Τιμ. 85. c. Νομ. 699. Δ. — Διοδ. ΙΔ'. 57.

συ-σπειραθῆναι Ξεν. Κ. Π. Ζ'. 5, 6. Ἀναβ. Α'. 8, 21. Ἑλλην. Β'. 4, 11. Γ'. 2, 27. Πλουτ. Ἀλεξανδρ. 33. Ἠθικ. σλ. 828. c. Νικανδρ. Θηρ. 457.

σπερχθῆναι Πινδ. Νεμ. Α'. 40. Ἡροδ. Α'. 32.

(στείλασθαι Εὐρ. Βακχ. 824. Ἑρμηνσιαν. ἐλεγ. 2. Λουκ. Φιλοψευδ. 32.

(σταλθῆναι Corp. Inscr. 3053.

(σταλῆναι Πινδ. Ὀλ. ΙΓ'. 49. Σοφ. Φιλ 466. Ἡροδ. Δ'. 463. Ε'. 92, 2. ἀνασ— Αἴλιαν. Π. Ἰς. ς'. 14.

(στέψασθαι Ἀπολλ. Ἀργ. Α'. 1124. Ἀνθολ. ΙΕ'. σλ. 676. Δ. Ὀρφικ. ἀποσπ. 15, 2.

(στεφθῆναι Νονν. Διονυσ. Ε'. 282. C. I. n. 4380, m. 40.

(στῆναι (=στῆσαι ἐαυτὸν) π. χ. Ὀδ. Α, 333. 35. Ἡροδ. Α'. 34. 45. Β'. 154. Δ'. 126. Θουκ. Α'. 102, 3. κτλ.

(σταθῆναι (ὁμοίως) Ὀδ. Α, 243. Ρ, 463. Αἰσχ. Περσ. 202, Ἰκ. 470. Ἑπτ. 33. 301. Ἀγαμ. 1452. Χοηφ. 20. Πινδ. Ὀλ. Γ'. 32 (56). Θ'. 34. Πυθ. Δ'. 84. Σοφοκλ. Αἴ. 1150. Ο. Τ. 1463. Τραχ. 339. 605. 1182. κ. ἄλλ. Εὐριπ. Ἄνδρομ. 747. Βακχ. 499. 690. 1290. Ἑκ. 807. Ἑλ. 1583. κ. ἄλλ. Ἡροδ. Γ'. 130. Ε'. 72. Ἀνακρεοντείων 31 (3). ς. 6. Ἀπολλ. Ἀργ. Α'. 380. — Ἰωσ. Ἰουδ. ἀρχ. Α'. 3, 5. εἰς Μακκαβ. 16. καὶ ἐν τῇ Π. καὶ Ν. Δ. καὶ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις συνηθέστατον. Τὸ δὲ

στήσασθαι = στῆσαι ἐαυτῷ ἢ ἐαυτοῦ Ὀδ. Β, 94. Ἡροδ. Α'. 115. 120. 147. 165. κ. ἄλλ. Θουκ. Δ'. 55, 3. Ξεν. Ἑλλ. Β'. 4, 7. καὶ ἄλλ.

δια-στασιασθῆναι Ἰωσ. Ἰουδ. Πολ. Α'. 11, 1.

(στηρίξασθαι Ἠλ. Φ, 242. Ἀνθολ. 7, 734. Πλουτ. Εὐμην.

(41. — Ἡσα. ν'. 10. ἀντιστ—

(στηριχθῆναι Τυρταίου 7 (6), 32. Bergk — ψαλμ. 6. 6. πζ'. 7. Ἡσ. λς'. 6.

(στραφθῆναι Σωφρ. Ἀποσπ. 78. (Ahr.) Θεοκρ. Ζ'. 132.

(στρεφθῆναι Ἠλ. Α, 567. 595. Ν, 545. Π, 598. Ο, 591. Ε, 40. Ὀδ. Θ, 435. Ἀριστοφ. Θεσμοφορ. 1428. Πλατ. Πολιτικ. 273. Ε.

(στραφῆναι Σόλων 37 (25), 6. Ἡροδ. Α'. 88. Γ'. 129. ς'. 6. Σοφ. Ἀντιγ. 315. Εὐριπ. Ἐλεν. 768. ἐπιστρ— Θουκ. Δ'. 65, 5. Ξυστρ— Ε'. 10, 9. Ξεν. Ἑλλ. Β'. 4, 18. Ἀναβ. Α'. 10, 12. Πλατ. Πολ. Γ'. 405. c. ἀποστρ— Πολ. Α'. 327. Β'. μεταστρ—. Διοδ. ΙΔ'. 30 κτλ. Τὸ δὲ (μετὰ τῶν συνθ.) = στρέψαι ἐαυτῷ, ὡς π. χ. Ἡροδ. Α'. 71. 73. 75. ς'. 44. 45 κ. ἄλλ.

(στρατεύσασθαι συνηθέστατον παρὰ τοῖς ἀρχ. π. χ. Σοφ. Αἴ. 4114. Αἴλιαν. Π. Ἰ. Γ'. 17.

(στρατευθῆναι Πινδ. Πυθ. Α'. 50.

(σύσθαι (ἐσσύμην, ἔσσυτο, σύτο κ.τ.λ.) Ἠλ. Ε, 519. Φ, 169. Ὀδ. Ε, 34. Αἰσχ. Ἀγ. 719 (Herm.) Εὐμ. 989. κ. ἄλλ. Εὐριπ. Ἑλ. 1133. 1162. Φοιν. 1065. Ἡρ. μαιν. 919. Ἀριστοφ. Θεσμ. 426.

(συθῆναι Ἠλ. Ε, 293. Αἰσχ. Προμ. 135. Περσ. 849. Ἑπτ. 924. Σοφ. Αἴ. 294. Ο. Τ. 446. Ο. Κ. 1724. Εὐρ. Ἀλκ. 558. 846. Ἑλ. 1302. Ἰφιγ. Ταυρ. 1294. Ἡροδ. Δ'. 97 κτλ.

σφαλῆναι (μετὰ τῶν συνθ.) Σόλων 33, 4. Σοφ. Αἴ. 1115. Ο. Κ. 75. 618. 724. Τραχ. 297. Θουκ. Α'. 143, 4. Β'. 65, 9. Γ'. 39, 6. Ἡροδ. Δ'. 140. Ε'. 50. ς'. 5. Ζ'. 168. Πλατ. Πολ. Ε'. 454. Α'. Τιμ. 42. Β. Ἀριστ. Πλουτ. 354. Αἴλ. Π. Ἰστ. ΙΓ'. 38. Αἰσ. μυθ. 8. 333.

σχισθῆναι (μετὰ τῶν συνθ.) Ἡροδ. Α'. 58. 143. Ζ'. 233. Ξεν. συμπ. Δ. 59. — Πολυβ. Δ'. 43 7.

SISMANOGLIO

- (σ(α)ωθῆναι (= σῶσαι ἑαυτὸν) Ἰλ. Ο, 503. Ρ, 228. Σοφ. Ο. Τ. 1457. Ο. Κ. 386. Ἄντ. 331. Ἡλ. 60. Θουκ. Α'. 82, 2. Γ'. 24, 3. Ξεν. Ἑλλ. Α'. 1, 36. 3, 22. Πλατ. Κριτ. 44. Β. 45. c. — Διοδ. ἸΔ'. 31. 37. τὸ δὲ
- (σώσασθαι = σῶσαι ἑαυτῶ π. χ. Ἡροδ. Α'. 82. 106. κτλ.
- (ταθῆναι (= τεῖναι ἑαυτὸν) Ἰλ. Ν, 655. Φ, 449. Εὐριπ. Τρω. 114.
- (τεῖνασθαι (= τεῖναι τι ἑαυτοῦ). Ἄπολλ. Ἀργ. Α'. 1009. Β'. 1043. διατεῖν — Θεοκρ. ΚΒ'. 67. ἐντεῖν — Πλατ. Πολ. Ζ'. 536. c.
- (ταλαιπωρηθῆναι (σχεδὸν = τῷ ταλαιπωρῆσαι). Ἰσοκρ. Γ'. 64.
- (τανυσθῆναι Ἰλ. Η. 271. Ν, 392. Π, 485. Σ, 26. Ὀδ. Η, 475. Ἰμν. Διον. 38. τὸ δὲ
- (τανύσ(σ)ασθαι (μετὰ τῶν συνθ.) = τανύσ(σ)αι ἑαυτῶ ἢ ἑαυτῶ τοῦ τι π. χ. Ὀδ. Ι, 298. Φ, 403. κ. ἄλλ.
- (τάξασθαι (= τάξαι ἑαυτὸν ἢ ἑαυτῶ τι) Ἡροδ. Γ'. 43. 89. Θουκ. Α'. 99, 3. 101, 2. 108, 3. 117, 3. Β'. 20, 1. Ξεν. Ἄν. Ε'. 4, 22. κ. ἄλλ. Αἰλιαν. Π. Ι. Δ'. 8.
- (ταχθῆναι (μετὰ τῶν συνθ.) = τάξαι ἑαυτὸν Ἡροδ. Δ'. 434. Ε'. 102. 109. Η. 70. Θ'. 54. Θουκ. Γ'. 86, 1. Ε'. 9, 4. Ξεν. Ἑλλ. Α'. 6, 34. Δ'. 2, 18. Ἄν. Γ'. 2, 17. Ἰσοκρ. Δ'. 99. Δημ. [ΙΑ'], 2. Αἰσχιν. Γ'. 35 κτλ. παρὰ δὲ τοῖς μεταγενεστέροις καὶ τὸ
- (ταγῆναι
- τεροῆναι Ἰλ. Π, 519. Ὀδ. Ζ, 98.
- τειχισθῆναι (= τειχίσαι ἑαυτοῦς· τείχος ἑαυτοῖς περιβαλεῖν.) Θουκ. Α'. 93, 5.
- (τερφθῆναι καὶ (ἀρχαιότερον καὶ δωρ.) ταρφθῆναι Ὀδ. Ζ, 99. Ε, 74. Τ, 213. Ἰμν. Παν. 45. Σοφ. Ο. Κ. 1142. Ξεν. Ἀπομν. Β'. 1, 24. — ψαλμ. ριθ'. 14.
- (ταρπῆναι καὶ (κατὰ μετάθεσιν) τραπῆναι Ἰλ. Ξ, 314. Ω, 3. Ὀδ. Ψ, 212. 300. 346.

- (τέρψασθαι Ὀδ. Μ, 188. Π, 26. Ἰμν. Ἀπολλ. 153.
- (τε]ταρπέσθαι Ἰλ Τ, 19. Ω, 513. 636. Ὀδ. Ψ, 255.
- τρεφθῆναι καὶ τραφθῆναι Ὀδ. Ο, 80. Ὀμ. Ἐπιγρ. ΙΔ'. 7. Ἡροδ. Δ'. 12. Θ'. 56. Εὐριπ. Ἡλ. 1046. Ξεν. Ἑλλην. Γ'. 4, 14. 5, 20. — ψαλμ. ξζ'. 3 κ. ἄλλ.
- τραπῆναι Αἰσχ. Περσ. 998. Σοφ. Αἰ. 743 (30). Ο. Κ. 1537. Ξεν. Ἑλλην. Ε'. 4, 12. Ἀναβ. Ε'. 4, 23. — Διοδ. ἸΔ'. 104. Αἰλιαν. Π. Ι. Ε'. 6.
- τραπέσθαι Ἰλ. Α, 199. Ἡροδ. Η. 16. 19. 91. Θουκ. Β'. 52, 2. 3. Γ'. 24. Ε'. 10, 10. Η. 95, 3. Ξεν. Ἄν. Δ'. 8, 19. Ἑλλην. Ε'. 4, 21. Οἰκ. ΙΒ'. 17. — Πλουτ. Καισ. 45. κτλ. τὸ δὲ
- τρέψασθαι (μετὰ τῶν συνθ.) = τρέψαι τι ἑαυτῶ π. χ. Ἡροδ. Ζ. 225. Θουκ. Ζ'. 78, 2. Ξεν. Ἄν. Ε'. 4, 16. Ἑλλην. Α'. 2, 9. Β'. 4, 6 κτλ.
- (τριφθῆναι (μετὰ τῶν συνθέτων) Ἰσοκρ. Δ, 14. Ε'. 84. Δημ. ΙΘ'. 164 (καὶ ἐν τοῖς τρισὶ παθητ.).
- (τριβῆναι (δμοίως) Θουκ. Α'. 125 (παθητ.) Η. 78, 2. Ξεν. Οἰκ. ΙΕ'. 10. συν — Αἰσ. μύθ. 153.
- ὑποκριθῆναι (= τῷ ἀρχαιότερῳ ὑποκρίνασθαι) Πολυβ. Ε'. 25, 7. βίου τ. Αἰσώπου σλ. 31, 8. Ἄνν. Κομν. Τομ. Α'. 310, 8. 441, 14. 452, 18. — Ἰωσ. Ἰουδ. Πελ. Α'. 26, 2.
- ὑποτοπηθῆναι ἴδε ἐν τοῖς ἔμπροσθεν.
- ὑψαθῆναι Γενεσ. Ζ'. 17. 20. 24. ψαλ. νς'. 5, 11.
- (φα(α)νθῆναι Ἰλ. Α, 200. Δ, 468. Ν, 278. Ὀδ. Μ, 441 κ. ἄλλ.
- (φανῆναι Ἰλ. Η, 7. Ὀδ. Κ, 187. κ. ἄλλ. πολλ. Ἡροδ. Α'. 36. Δ'. 14. 15. κ. ἄλλ. Θουκ. Β'. 28. Η. 10, 1. 42, 3. κ. ἄλλ. Ξεν. Ἑλλην. ς'. 4, 11. Οἰκον. Ζ'. 42. Σοφ. Αἰ. 739. Φιλοκτ. 524. 1335. Ο. Κ. 974. Ἄντ. 100. 457. Ἡλ. 154. — Δημ. ΙΗ, 71, 72. 104 κτλ. τὸ δὲ
- (φανθῆναι παρὰ τοῖς ἀττικοῖς πολλάκις παθητ. = τῷ ἀποδειχθῆναι, ἐξελεγχθῆναι π. χ. Σοφ. Ο. Τ. 525. 1485. Δημ. Ε. 9. κ. ἄλλ.

- φθαρῆναι (ἐκ —, ἀνα —, προσ —, = τῷ τῆς συνθ. ξεκουμπισθῆναι). Ἀριστοφ. Εἰρ. 72. Ὀρν. 916. Πλουτ. 640. Ἰωσ. Ἰουδ. Πολ. Α'. 26, 4. Αἰλιαν. Π. Ἰστ. ΙΔ'. 26.
- { φθίσθαι ἰλ. Ι, 246. Ν, 667. Ὀδ. Κ, 51, Λ, 330. κ. ἄλλ.
- { φθιθῆναι Ὀδ. Ε, 440. 433. Η, 251. Ψ. 334.
- { φιλοτιμήσασθαι Αἰλιαν. Π. Ἰστ. Γ'. 4. Θ'. 29.
- { φιλοτιμηθῆναι Ξεν. Ἀν. Α'. 4, 7. Πλατ. Λαχ. 182. Β. ἐπιστ. Ζ'. 338. Ε. Ἰσοκρ. Δ'. 44. Ἐπιστ. ζ'. 5. Πολυβ. Α'. 42. Διοδ. έ. 54. ΙΕ. 44. Οὐαλεσίω παρεκβολ. σλ. 419.
- { φιλοφρονήσασθαι Ξεν. Κ. Π. Γ'. 4, 8. Ἀναβ. Δ'. 5, 44.
- { φιλοφρονηθῆναι Ξεν. Κ. Π. Γ'. 4, 40. Διοδ. Ιζ'. 60.
- { φοβηθῆναι (παρ' Ὀμήρῳ συνήθως = φυγεῖν). ἰλ. Ε, 498. Μ, 470. Ο, 637. Χ, 437. Ὀδ. Π, 163 κ λ. Αἰσχ. Προμ. 4005. Ἐπτ. 458. Ἡροδ. Η. 27. Θουκ. Α'. 54, 3. 442, 4. ζ'. 33, 4. Ξεν. Ἑλλ. Α'. 7, 45. Ε. 2, 40. Οἰκ. Η'. 6. Πλατ. Ἀπολ. 29. Α. 32. Ε. κτλ. κτλ. τὸ δὲ ἐν 31 (3), 44 τῶν Ἀνακρεοντείων.
- { φοβήσασθαι
- { φράξασθαι 4) π. χ. νῆας — φράξαι τὰς ἑαυτῶν νῆας Ὀδ. Ο, 566. — 2) φράξαι ἑαυτοὺς π. χ. Βατραχομ. 466. Θουκ. Η'. 35, 3.
- { φραχθῆναι (= φράξαι ἑαυτοὺς) ἰλ. Ρ, 268.
- { φράσ(σ)ασθαι ἰλ. Ε, 665. Φ, 410. Ψ, 450. 453. Ὀδ. Ρ, 461 κ. ἄλλ.
- { φρασθῆναι (= τῷ προηγουμ.) Ὀδ. Τ, 485. Ψ, 260. Ε, 483. Πινδ. Νεμ. Ε'. 34. Ἡροδ. Α'. 84. Δ'. 77. Ε'. 92, 3. Ζ'. 239. Εὐρ. Ἑκ. 546. Ἑλ. 462. 636. Ἡλ. 634. 4046. Ἡρακλειδ. 757. — Ἀπολλ. Ἀργ. Α'. 462. Ἀρριαν. Γ'. 2, 4. κ. ἄλλ.
- φρονηματισθῆναι Πολ. Ε'. 407, 3. Διοδ. ΙΒ'. 43.

- { χήρασθαι ἰλ. Ε, 270.
- { κελχηρέσθαι ἰλ. Α, 256. Π, 600. Ὀδ. Β, 249. Γ, 438. Δ, 344. Ρ, 435.
- { χαρῆναι ἰλ. Γ, 27. Ζ, 484. Η, 54. Ὀδ. Κ, 616. καὶ παρὰ τοῖς ὕστερον.
- { χολώσασθαι ἰλ. Δ, 504. Ψ, 482. Ὀδ. Ζ, 147. Θ, 227.
- { χολωθῆναι ἰλ. Α, 9. Δ, 494. Ι, 33. Ν, 660. Π, 320. Ὀδ. Ο, 254 κ. ἄλλ.
- χορτασθῆναι ψαλμ. ις'. 44. νή. 15. Αἰσ. μυθ. σλ. 6. Κορ. (= τῷ ἀρχαιότερον συνήθει χρήσασθαι) Πολυβ. Β'. 32. καὶ ἐν τῷ ἀμφιβόλῳ Σοφοκλ. Ἄντ. 24. χρησθεῖς.
- { χύσθαι Ὀδ. Η, 443. Θ, 297. 515. 527. Κ, 415.
- { χυθῆναι (μετὰ τῶν συνθ.). Ὀδ. Δ, 746. Π, 244. ἰλ. Ε, 253. 316. Ἡροδ. Β'. 444. Γ'. 43. Ἀρφ. Σφικ. 4469. — ψαλμ. κά. 14. οβ'. 2. — Διοδ. ΙΔ'. 47. 60. 70. ΙΕ. 33. 34. 65. 66 Λουκ. Θ. Διαλ. Κ'. 15. Ἀνακρεοντείων 58 (52), 46.
- χωρισθῆναι (μετὰ τῶν συνθ.). Γενεσ. ΙΓ'. 44. 44. Πολυβ. Γ'. 410, 7. Διοδ. ΙΔ'. 25. 36. 82. ΙΕ. 71. 73.
- { ψεύσασθαι (= ψεύδη εἰπεῖν) Σοφ Ο Κ. 1445 (— 74). Ξεν. Κ. Π. Α'. 6, 9. Γ'. 4, 24. Ἑλλ. Β'. 4. 49. Πλατ. Πολ. Α'. 334. Β'. κ. ἄλλ.
- { ψευσθῆναι = 1) ἀποτυχεῖν. Ἡροδ. Α'. 441. Ε. 47. Ζ'. 9, 3. Θουκ. Η'. 403, 4. Ξεν. Ἑλλ. Ε. 4, 61. Ζ'. 4, 46. 5, 25. Ἀγησ. Β'. 9. Πλατ. Ἀπολ. 22. Δ Γοργ. 499. c. Ἰσοκρ. Δ'. 58. Ε'. 4. — Πολυβ. Γ'. 109, 42. Ε'. 97, 6. 99, 4 κ. ἄλλ. — 2) ἐνίοτε = ψεύσασθαι π. χ. Σοφ. Φιλ. 4326. Πλατ. Θεαιτ. 491. Β.
- ὠφελθῆναι Ξεν. Κ. Π. Ζ'. 2, 44. Αἰλιαν. π. ἰς. Γ'. 47.

SISMANGIOLIO